

Actū est autē Ca. II cū leuare vellet heliā per turbīnē. Turbo. i. validissim⁹ vent⁹. rapuit heliā i celo lū aerīū. Quā volucres teli. vt in se/ cretā quandā terre regionē repēte illū deponeret: vbi i magna iā car/ nis r spūs quiete viueret: quōq; in fine mūdi mortis debitum soluat. Curr⁹ igneus q̄ raptus d̄: angeli/ ce sunt virtutes: quarū operatione subleuat⁹ est. Subleuatio helie ascensionē dñi significat. helias in curru ascendit: qz hō purus adiuto rio egebat alieno. Redemptor: no ster nō curru: qz qui oīa fecerat: su per omnia sua virtute ferebat. In designatiōe ascensionis sue dñs pre nūcios r testes habuit: vnū ante le gem: aliter sub lege. vt qnq; veni/ ret ipse q̄ veraciter penetraret ce/ los. Qui credētibus q̄z carnis mū dician largiret r sub eo p incremē ta tempoz virtus castitat⁹ exerce/ ret. Trāslatus nanq; est enoch per coitum generās r genitus. Rapt⁹ helias tm̄

Nico. de lyra

Forie vocabat eū hominē dei: et q̄ ofentaneus erat regi in peccato idolatrie r punitiōe helie: r sūr illi qui cum eo erāt: et ex hoc ex dei sen tentia erant puniendi. propter qd̄ diuinā sententiā pnuiciāuit dicēs: a Si homo dei sū. vere et nō irrisorie. b Helicēdat ignis de celo r deuoret te r qnq; gin ta tuos. hoc mō beat⁹ Petr⁹ mor tis sententiā pnuiciāuit sup anani/ am r yrore suā: vt habet Act. v. a. Et sicut dictū est de isto qnquage/ nario pmo: ita dicēdū de scdo. Ter tius dō quinq; genarius fuit abdi/ as: vt dicunt doctores hebrei r ca/ tholici: qui timebat deum valde: vt habet. s. iij. li. xvij. ca. et ppter h̄ humiliāuit se coraz deo r helia ei⁹ seruo. c Locutus est autē an gelus dñi. Dic p̄r describit cō/ stantia helie denūciantis regi mor tem in sua facie: angelo eū asscurā te/ cū d̄: d Descēde cū eo ne timeas. Precepit autē eū descēde re r corā rege cōparere ne abdiās rediens sine ip̄o a rege puniret: et asscurauit eū vt pstanter loquere/ tur: sicut ptz in l̄ra: nec tm̄ ppter hoc fuit retent⁹ vel punit⁹: qz scribitur Prouer. xxi. a. Cor regis i manu dñi: quocūq; voluerit vertet illud: et iō licet ochogias intēderet eū pu nire: tm̄ a deo territ⁹ nō fuit ausus mutire. e Mortu⁹ est ergo iuxta sermonē dñi. Dic p̄r vl/ timo describit mors ochogie r fra tris sui substitutio: qz non habebat filiū. f Anno scdo iorā filij iosaphat regis iude. istud vide tur esse falsum: qz. s. iij. li. ca. vlti. d̄ qz iosaphat regnauit. xxx. annis. et ibidem subdit qz ochogias cepit re gnare sup isrl̄ āno. xvij. iosaphat re gnauit tm̄ duob⁹ annis r adhuc impfectis. Ex quib⁹ sequit⁹ qz ochogias mortu⁹ fuit. xvij. anno regni iosaphat: r sic de re gno iosaphat adhuc remanebant. vij. anni futuri. Ex h̄ videt⁹ falsum qd̄ dicit⁹ hic qz iorā frater ochogie r ei succedens cepit regnare āno

das. Rndēsq; helias dixit qnq; ge/ nario: Si hō dei sū descēdat ignis d̄ celo r deuoret te r qnq; gita tuos. Descēdit itaq; ignis d̄ celo: r deuo raut eū r qnq; gita q̄ erāt cū eo. Rur sūq; misit ad eū pncipē qnq; genari/ um aliter: r qnq; gita cū eo. Qui lo cur⁹ ē illi: Hō dei/ h̄ dic rex: Festina descēde. Rndēs helias ait: Si hō dei ego sū/ descēdat ignis de celo r deuoret te r qnq; gita tuos. Descē dit q̄ ignis d̄ celo r deuorauit illū r qnq; gita ei⁹. Itēz misit pncipē qnq; genariū tertiu r quinq; gita q̄ erāt cū eo. Qui cū vēisset: cūruauit genua cōtra heliā: r p̄cat⁹ est eū/ r ait: Hō dei: noli despiciere aiām meā/ r aiās suoz tuoz q̄ mecū sūt. Ecce descē dit ignis de celo r deuorauit duos pncipes qnq; genarios pmos: r qnq; genos qui cū eis erāt. Sz nūc obse cro vt miseari aię meę. Locut⁹ ē at angelus dñi ad heliā dicēs: Descē de cū eo/ ne timeas. Surrexit igit r descēdit cū eo ad regē r locut⁹ ē ei: Hęc dic dñs: Quia misisti nūcios ad psulēdū beeebub deū accaron q̄si nō eēt de⁹ in isrl̄ a quo posses in terrogare sermonē: ideo de lectulo sup quē ascēdisti nō descendes: sed morte morieris. Mortu⁹ ē ergo iuxta sermonē dñi quē locut⁹ ē helias r regnauit iorā frater eius p eo: an no scdo iorā filij iosaphat regl iu de. Nō em̄ habebat filiū. Reliqua autē verboz ochogie quę operatus est: nōne hęc scripta sūt in libro ser monū diez regum israel. Ca. II Actū est autē cū leuare vellet dñs heliaz p tur binem in celū: ibant he lias r heliseus d galga lis. Bixitq; helias ad helisēū: Se de hic: quia dñs misit me vsq; in be thel. Cui ait heliseus: Viuit dñs et viuit aiā tua qz nō derelinquam te. Cūq; descendissent bethel: egressi sūt filij pphetaz q̄ erāt in bethel ad helisēū/ r dixerūt ei: Nūqd̄ nosti: qz hodie domin⁹ tollet dominū tuum

regnare anno scdo iorā filij iosaphat: imo p septē annos cepit regnare añ. s. xvij. anno regni iosaphat. Ad hoc re/ spondēt hebrei dicētes: qz iosaphat fuit in periculo mortis in ramoth ga/ laad: vt habet. s. iij. li. ca. vlti. iō extūc filiū suum iorā regem instituit: ne post mortē suam de regno inter filios suos esset p̄tentio. r sic fili⁹ eius octo annis regnauit cū eo: qui octo anni aliqñ cō putant⁹ in regno patris aliquādo i re/ gno filij. r qñ dicit⁹ hic qz iorā frater ochogie cepit regnare scdo āno iorā filij iosaphat. hic accipit⁹ annus secun/ dus iorā filij iosaphat: quo cepit regnā re cū patre: et ille fuit annus decim⁹/ octau⁹ p̄ris: vt h̄. s. iij. ca. * os pmos pncipes qnq; genarios ex mādato ochogie supbe loquētes cū he lia signant ministri hominis supbi de seruiētes ei in sua malicia: quos ignis cum suis socijs deuorauit. Per quod ostendit qz ignis gehenne debet mī/ stris supbie. Itēz misit p̄n/ cipē quinq; genariuz tertium rē. Per iūū qui nō volūtate ochogie sed sua ppria locut⁹ fuit humiliē cū helia: bonus seru⁹ hoīs tm̄ malī designat. et sic cū suo dño r ministris malis nō ac cipit dānatōez s; cū suis socijs saluat. Actū est autē. Dic Ca. II p̄r describit ascēsus helie i celū: r pmo describit ei⁹ trāslatio. scdo helisei substitutio/ ibi: Heli se⁹ autē. Prima in duas. qz pmo descri bit helie circūit⁹. scdo ei⁹ rapt⁹/ ibi: Cū qz trāslissent. Circa p̄mū sciendū qz he lias p̄scēs suam trāslationē postq; fue rat in galgal: q locus ē iux iordanē: qd̄ ptz ex h̄ qz filij isrl̄ iordane trāsito ibi p̄ mo posuerūt castra: r ibi portauerūt. r. lapides d̄ iordanē: vt h̄ Josue. iij. in de trāsijt in bethel: r inde hiericho: et inde redijt ad iordanē: vt ptz in l̄ra: et sic fecit quendā circūitū. Ratio autē hu ius fuit: qz galgala loc⁹ sacer reputaba tur. Tū qz filij isrl̄ ibi pmo posuerūt ca stra iordane trāsito: vt dictū ē. Tū qz fi lij isrl̄ ibi circūcisionē fecerūt et pascha celebrauerūt: vt h̄ Josue. v. In bethel autē r hiericho manebant filij ppheta/ rum: vt patet in littera: et isti erant vi ri religiosi simul collegiati: vacantes orationi r contemplationi quozum ali qui habebāt spiritum pphetic⁹: r tales fuerunt primo congregati sub samue/ le ppheta. sicut dictum fuit. s. i. li. ca. x. et postea sub alijs pphetis excellenti/ bus: ppter quod dicebant⁹ filij prophē tarum: id est discipuli eozum: sicut dicit Ra. Sa. super locum istum: Helias igitur ante translationem suam voluit videre loca ista: galgalam propter loci sanctitatem: bethel r hiericho propter discipulorum suozum congregationē: et quia ibi volebat dimittere heliseuz: vt patet in textu: et ex dictis patet litte ra vsq; ibi: h̄ Nūquid nosti: qz hodie dñs tol. dñm tuū a te. Et q̄ patet qz dictū est. s. s. qz aliqui eozū ha bebant spiritum prophetie p quē p̄scie bant trāslationē helie. Qui respōdit: * Et ego Moraliter. s. Sacrum est au/ Allegorice per ascensum helie in celum ascēdit dñi nostri iesu chrisi fuit figurata: sicut dicit Rabani glo. r interpretatio nomi nis ad hoc aptat. nam helias ascendēs dñs interpretatur. y iij * Ecce curr⁹

123. q. 4. c. si illic. et. c. ea vindicta De conle. dist. 2. c. re/ uera in si. Moraliter Diuisio

Moraliter

Helias tñ p coitū genit. Assūptus est dñs p coitū nec generās nec generat. a. Siat in me. Helias spū pphetalī z opera tiōe miraculoz excellēter pollebat: geminā g̃ gratiā quā helise⁹ Dat. 10. c in magistro vigere cognoscebat sibi tribui rogavit. Un patz q nō esse discipulū sup magistrū postulavit. Rab. Fiducia pe tēdi accepta a dño ecclia postulat dupli/ cē spiritū xpī. z qz remissioe pctōz indi/ get q nō eguit xp̃s: z munere dñtū q̃s ex plenitudine sua p spiritūsanctū tribu it: xp̃s q̃ ascēdēs in altū captiua du. cap. de. do. ho. illis videlicet q̃ spem suaz in illo ponūt. Dic est qd ait: b. Si vi/ deris qñ tollar a te. i. si oculos fidei aperuerit: z cū passiōe z resurrectōe etiā ascēsiōem meam fideliter credideris: petitionis tue effectum consequeris.

Ep̃. 4. b

Nico. delyra.

* a. Et ego noui. Ex q̃ p̃tz q̃ helise⁹ iā habebat spiritū ppheticū: nō tñ i tanta plenitudine sicut postea habuit. b. Silete. Molebat em̃ q̃ de h̃ in p̃ sentia helie loq̃ret: ne ab helia z ip̃is sil̃ incitaret ad remanendū ibidē: qz vole/ bat remanere cū magistro suo q̃ntū po/ terat. c. Tulitq̃ helias pallium suū z inuoluit. i. plicauit aptādo ip̃m ad pcutiendū aq̃s. d. Que diuise sūt. Nō p̃ aliquā dñtū q̃ eēt in pallio: sed dñtū diuina q̃ voluit oñdere meri/ tū helie: sicut ad declarādū merita sc̃tō/ rū aliqñ dant a deo sanitates ad tacuz vestimētoz ip̃oz. e. Cūq̃ transis/ sent. Dic cōse q̃nter describit helie ra/ ptus. z p̃mo describit ei⁹ amicitias cō descēsiō. secūdo mirabilis ascēsiō/ ibi: Cūq̃ pgerēt. Primū ostēdit in h̃ q̃ ob tulit se heliseo ad faciēdū qd̃ posset pro eo dicēs: Postula qd̃ vis rē. Et sc̃dit helisei petitiō: f. Obsecro vt fiat duplex spūs tu⁹ in me. Dicit Rab. bi sa. q̃ petijt habere spiritū in dupla p portioe respectu helie: z ad h̃ inducit q̃ octo miracula tñ scribunt facta p heliā in h̃. iij. li. z. iij. Primū est clausio celi. secūdū p̃tinuatio farine z lechiti. tertiu⁹ suscitatio filij vidue. quartum descēsus ignis in mōte carmeli. q̃ntū impetratio pluuię. sextum descēsus ignis sup̃ p̃mū q̃nq̃genariū. septimū sup̃ secūdū. octa uū diuisio iordanis vt trāsiret p sicum.

Sedecim i heliseo t̃ Eccl. 48. b t̃ J. 13. c

Sedecim ho scribunt i heliseo: Pri mu est iordanis diuisio. Secūdū aq̃rū sanatio. Tertium puerorum laceratio. Quartū aque ipetratio. p̃ tribus regi/ bus. Quintū olei multiplicatio. Sextū sunamitis secūdatio. Septimū filij eius suscitatio. Octauū pulmētī dulcoratio. Nonū panū multiplicatio. Decimū na amā leprosi curatio. Undecimū gleci in sectio. Duodecimū ferrī natatio. Deci/ mūtertū oculoꝝ pueri sui aptio ad vidē dū equos z curr⁹ igneos ad defensionē ip̃oz. Decimūquartū aduersarioꝝ excecatio. Decimūquintū ab dātā victualū inopinata in porta samarie. Sextūdecimū susci/ tatio mortui ad tactū ossiū helisei. Sz istud dictū nō videt que niēs: p̃mo qz nō p̃cordat lre sequēti vt videbit. secūdo qz nō cō cordat rōni. Dicit em̃ saluator Matth. ca. x. c. Nō est discipu/ lus sup̃ magistrū. z iō p̃sumptuosū fuisse si helise⁹ duplā pote/ statē respectu magistrī sui petiisset: nec valet illud qd̃ inducit de plurib⁹ miraculis: qz forsitan helias fecit plura q̃ helise⁹: li/ cet nō sint scripta: qz nō oīa scribunt: p̃m qd̃ d̃: Job. vlti. Item Jobes baptista nullū miraculū fecit: vt d̃: Job. x. z tñ de ip̃o di cit saluator: Inter natos muliez nō surrexit maior iohanne ba/ ptista. Dicēdū igit cū alijs doctorib⁹ nostris q̃ helise⁹ nō peti/ uit sp̃m in dupla p̃portioe respectu helie: vt sic ei p̃ferret: sz pe/ tiuit q̃ duplex gr̃a q̃ erat in helia. s. gr̃a miraculoꝝ: z gr̃a pphē/ tic q̃ sunt

Luc. 7. e

te que sunt gratie distincte: p̃m qd̃ dicit Ap̃ls. i. Cor. xij. i ip̃o fierēt: vt sic magistro suo assimilaret: qz p̃m dictū saluator: p̃fectus oīs erit: si sit sicut magister ei⁹. g. Rem difficilē rē. Tū qz tal gr̃a nō p̃t dari nisi a dō imēdiatē. Tū qz pauci pphē legūt vtrāq̃ gr̃am habuisse. h. Attamē si vi. me rē. qd̃ exponit Rab. sa. sic: Si viderē me rē. idē ē ac si diceret: q̃d̃m sū tecuz i statu cōi hoīm nō possū istd̃ facere: sz qñ tollar hinc ad sup̃iore statū tūc po/ tero: qd̃ nō ē itelligēdū effectiue: qz so lus de⁹ efficit vtrāq̃ gr̃az: sz ipetrati/ ue: qz tūc p̃ces helie essent mag̃ effica/ ces: ista tñ expositio nō p̃sonat lre: q̃a helias i raptu ita poterat orare p̃ heli/ seo: si nō videret eū tunc ac si videret: ita q̃ visio helisei nihil videbat facere ad h̃ q̃ p̃ces helie eēt efficaciores. p̃ eo: z tñ dicit helias. Si viderē me qñ tollar a te erit. si at nō viderē/ nō erit. z iō aliē dicēdū. Spūs ei sc̃tūs put vult tangit corda pphaz: z iō aliqñ reuelat aliqñ futuz p̃fectū: aliqñ min⁹ p̃fecte: aliqñ p̃ditionalē: z aliqñ absolute: sic J. ca. xij. dixit helise⁹ regi ioas: Percu te iaculo terrā. Reuelatū em̃ erat heli/ seo q̃ toties p̃cuteret syriā q̃ntes p̃cutē ret iaculo terrā: vt p̃tz ex lra se q̃nti ibi dē: nō tñ erat sibi reuelatū q̃ esset per/ cussur⁹ terrā trib⁹ vicib⁹ tñ. sz sic fuit i p̃posito vt videt. Fuit em̃ reuelatū he/ lie: q̃ si helise⁹ euz videret in raptu ei⁹ petitiō impleret: aliē nō. tñ nō fuit sibi reuelatū q̃ esset eū visurus p̃ tūc.

a te: Qui rñdit: Et ego noui. Si b lete. Dixit aut helias ad heliseū: Sede hic qz dñs misit me in hie richo. Et ille ait. Viuit dñs z vi uit aīa tua: qz nō derelinquaz te. Cūq̃ venissent hiericho: accessē rūt filij pphetarū q̃ erāt hiericho ad heliseū/ z dixerūt ei: Nūqd̃ no sti: qz hodie dñs tollet dñm tuuz a te: Et ait: Et ego moui: silete. Dixit autē ei helias: Sede h̃: qz dñs misit me vsq̃ ad iordanem. Qui ait: Viuit dñs z viuit anīa tua: qz nō derelinquā te. Ferunt igit ambo pariter: z q̃nquaginta viri de filijs pphetarū secuti sūt. Qui z steterūt ecōtra longe. Il li aut ambo stabāt sup̃ iordanē. Tulitq̃ helias palliū suū z inuol/ uir illud: z p̃cussit aquas: q̃ diui/ se sūt in vtrāq̃ partē: z trāsierunt ambo per siccū. Cūq̃ trāsissent: a. Cūq̃ caput nostrū ad eccliam corp⁹ suū. b. Petite z accipietis. helias dixit ad heliseū: Postula qd̃ vis vt faciā tibi: anteq̃ tollar a te. Dixitq̃ helise⁹: obsecro vt fi at in me duplex spirit⁹ tu⁹. Qui respōdit. Rē difficilē postulasti. s b Attamē si videris me qñ tollar a b te/ erit tibi qd̃ petisti. Si aut non viderē/ nō erit. Cūq̃ pgerēt/ z in i cedētes p̃mociōnarent: ecce cur/ rus igne⁹ z equi ignei diuiserunt vtrūq̃: z ascēdit helias p̃ turbinē i in celū. Helise⁹ aut videbat z cla/ mabat: Dater mi: pat mi: curr⁹ n̄ israel z auriga ei⁹. Et nō vidit eū amplius. Apphēditq̃ vestimē/ ta sua: z scidit illa i duas partes.

scipuli pphetarū dicebant eoz filij. o. Curr⁹ israel z au/ riga ei⁹. Curr⁹ em̃ sup̃portat: z auriga dirigit: sic helias po/ pulū israel sup̃portauerat: defect⁹ supplēdo: sic p̃tz. s. iij. li. ca. xvij. in impetratiōe pluuię p̃clitātī pp̃lo isrl. silr ip̃m reduxit ad verā fidē vni⁹ dei p̃ ipetratiōe ignis sup̃ holocaustū suū. ad declarationē vere deitatis: p̃pter qd̃ tūc clamauit popul⁹: Dñs ip̃e est de⁹. In hebreo habet: Curr⁹ isrl z militia ei⁹: id est potētior ad defensionē israel q̃ militia cū currib⁹ bellicis: p̃m q̃ exponit Rab. sa. p. Apphēditq̃ vestimēta sua z sci. il. in du. p. eo q̃ nō poterat ampli⁹ mg̃ro suo associari. * k. Ecce currus igneus z equi ignei. p̃ quos signi/ ficant angeli sancti q̃ p̃stiterūt obsequiū in ascēsiōe xp̃i. Itā in tali specie venerūt in auxilliū helisei: vt habet. infra. vi. ca. * Requieuit

Palliu helie. Raba. Incarnatio e p qua leti flumiū di-
rupit: nobisqz trāsitū ad vitā ppauit: h helise post trāsitū helie
retinuit: qz fidē incarnatiōis ecclia post ascēsiōnē xp̄i rep̄nauit:
p quā p̄sentē vite fluct⁹ trāsire satagit: sicut helise nō nisi iuo-
cato noīe helie aq̄s diuisit: ita ecclia nisi p iuocatiōnē noīs xp̄i:
p̄tutes vllas facere nō p̄t: de est em̄ q op̄at in nobis z velle z
p̄ficere. **A**ditte in illud sal. **I**sidō. Sal. i. sapiētia iua-
te scitili. i. corpe hūano posita aq̄s sanat. i. p̄p̄os dulcedine dile-
ctiōis z bonoz opez p xp̄i incarnatiōnez secūdat. **A**scēdit
aut inde he. zc. **I**sidō. Helise sal⁹ di. Is est q saluator vocat⁹
cui illud dicit iudei: qz in caluarie loco ascē-
surus erat in cruce: sed xp̄s postqz ascē-
dit in celos sicut helise ascēdit i bethel:
id est in domū dei. xl. secūdo anno imi-
sit duos vsos de siluis gētū. **V**espasi-
anū. s. z Titū q eos crudeli strage deie-
cerūt: ibiqz sanguis eoz effusus est vbi
dn̄m suspēderūt.

Nico. de lyra

Et leuauit palliu helie qd
cecidit ei. Nō a casu cecidit: sed ex
diuina ordinatiōe: vt helise ip̄o op̄iret
in signū q sp̄s helie req̄escebat sup eū
z q erat substitut⁹ loco ei⁹. **E**n̄ z in sua
vocatiōe helias posuit palliū suū super
eū: vt habet supra. li. ii. **P**ercusit
sup aquas z nō sunt diuise. qd a do-
factū est: vt nō nimis eleuaret de asse-
cūtiōe sp̄s helie. **U**bi est deus
helie etiā nūc: Nūc ad hāc exclamati-
ōnē diuise sūt aq̄: vt ostenderet q n̄ p
p̄rijs meritis assecut⁹ fuerat gratiā pro
p̄phetiā z miracula faciēdi: sed ex diui-
na liberalitate z merit⁹ helie. **V**erū:
req̄euit sp̄s helie sup heliseū. hoc cognouerūt p signū p̄dictuz.
Et venietes in occursū. **H**ic
cōsequēter tollit suspitio q possit habe-
ri cōtra heliseū: p̄mittit tamē reuerētia
sibi facta a filijs p̄phetaz cū dicitur:
Aadorauerūt eū. adoratiōe du-
lie tanqz superiorē sūū: eo q esset substi-
tutus loco helie: sub cuius regimine vi-
perat: vt supra dictū ē. **Q**ui pos-
sunt ire z querere dn̄m tuuz. **A**ls
em̄ acciderat q helias sic de loco ad lo-
cū trāsportat⁹ fuerat: sicut dictū ē supra.
li. xvij. cap. **Q**ui ait: nolite
mitte. Sciebat em̄ ip̄m trāslatū absqz
reduū vsqz ppe finē mūdi. **C**oe-
gerūt eū donec acq̄esceret. ne ip̄s
susp̄carent ip̄m nolle reddidit helie: vt
sic remaneret supior oibus alijs p̄phe-
tis. **D**ixerūtqz viri ciuitatis
ad heliseū. **H**ic cōsequēter describit
sanatio aque cū dicit: **E**cce habi-
tatio ciuitatis huius optima est.
Sed huc videt cōtradidit qd sequit⁹:
Sed aque pessime sūt z ter-
ra sterilis. **A**d qd dicit **R**ab. sa. q sit⁹
ciuitatis erat optim⁹ p p̄phetis: quia
erat aptus p̄tēplatiōi: nec terra erat ste-
rilis de se: sed ex malicia aque vnde de-
bebat irrigari: z ideo nō indigebat nisi
aque sanatiōe. **E**gressus ad fō-
tem aquaz: misit in illū sal. vt mi-
raculū eūz euidentius: quia appositio sa-
lis nō meliorat aquas de natura sua: sicut
magis peiorat. **E**x q patet q hec sanatio
aque fuit facta diuina p̄tute: que potest
agere cōtra cursuz nature. **E**t nō
erit in eis vltra mors. qz facte fue-
rūt potabiles z sane. **R**eq̄z ste-
rilitas. quia postea nō causabūt sterili-
tate terre: sed fertilitatē. **A**scē-
dit aut inde heliseus. **H**ic cōsequē-
ter ponit derisio iniusta cum dicitur:
Ascēdit

Ascendit aut inde heliseus in bethel. ad visitandū cō-
gregationē prophetaz ibidē manentuz: qd erat opus valde
bonū: z cōmendatiōe dignū z nō derisioe. **U**qz ascē-
deret per viā: quia locus erat excelsus. **P**ueri par-
ui egressi sunt. edocti ad hoc z incitati a suis parētibus ido-
latris vt subsannaret p̄phetā dn̄i: z ideo maledixit eis vt pa-
rētes eoz in ip̄is punirent: z vt maliciā parentū amplius nō
imitarent. **S**ciebat em̄ deo reuelante mortē eoz cito euenire
post suā maledictionē: quam p̄tulit ex sentētia diuine iusticie.
Dystice exponēdo heliseus ascēdens in bethel: significat
iesū xp̄istū ascendētē in cruce: quē de-
riserūt iudei s̄m textū euāgelij. **P**̄f cui⁹
vltiōnē venerūt postea duoz: s̄i i iudeaz:
scz **T**it⁹ z **V**espasian⁹: q destruxerūt lo-
cū z occiderūt gētē. **A**n̄o p̄ passioez
dn̄i in vindictā ip̄operū sibi facti.
Req̄euit sp̄s helie sup
heliseū. p qd significat descēsus sp̄s
sancti sup ap̄los aliosqz discipulos post
ascensionē dn̄i: q sp̄s dicitur duplex:
scz miraculoz z p̄phetie. nā vterqz fuit
in apostolis: vt p̄t̄z in **A**ctibus aposto-
loz z eozū legendis. **D**oraliter au-
tē p heliā in celū ascendētē vir cōtem-
platiuus significat: z interpretatio noīs
cōsonat: qz sicut dictū est helias ascen-
dens dn̄s interpretat⁹. **E**t bene dicit⁹ ascē-
dens dn̄s: qz nullus potest ascendere p
cōtemplatiōnē in deū nisi fuerit domi-
nus sensibiliū passionū. **B**rego. in
moral. **Q**ui cōtēplatiōis arcem tenere
desiderant: p̄us necesse est vt in campo
actiōis se per exercitiū p̄bent. **Q**d quī
dē exercitiū cōsistit in actibus moralium
virtutū. **P**er hoc aut q helias i igneo
curru ascēdit: significat q ad culmē cō-
tēplatiōis p̄ facit dilectiōis seruo: qz
splēdor cognitiōis. **E**n̄ dicit **C**ōmenta-
tor sup ca. celestis hierarchie. **U**bi sciē-
tia foris stat: dilectio intras. **P**er h̄ aut
q ascēdit in celū p turbīnē: significat q
oīs cōtēplatio vite p̄sentis quātūcūqz
sit eleuata: tamē habet obsecritates an-
nexas. **P**er hoc autē q sp̄s helie re-
quieuit sup heliseū: significat q bona
doctrina magistri redūdat i bonū disci-
pulū. **E**gressus ad fontē aquaz
misit in illū sal. **P**er aquas itelligit
doctrina. **P**rouer. xvij. a. **A**q̄ p̄fuda
ba ex ore viri. **S**z amare dicū qn̄ falsi-
tas admiscet: qd cōit i doctrinis philo-
sophicis iuenit: sicut sanant p imissionē sa-
lis: qd fit qn̄ p bonā discretiōnē falsa se-
parat a verū: z sic sūt potabiles filijs p̄-
phetaz: p q̄s significant studiosi sc̄tarū
sc̄pturaz. **A**scēdit aut inde he-
li. in be. sicut dictū est supra frequēter i
expositiōe sacre sc̄pture: z maxime my-
stica: sit trāsit⁹ de capite ad mēbra: z eti-
am ecōuerso: p̄pter qd sicut supra p he-
liseū significati sūt xp̄i discipuli: sic p eū
h̄ p̄t xp̄s significari. **I**git p ascēsu heli-
sei in bethel: q dom⁹ dei interpretat⁹: ascē-
sus xp̄i i cruce significat. nam sc̄tā crux
porta celi notat. **P**ueri p egres-
si sūt de ci. z il. ei. p q̄s significati su-
erūt sacerdotes: scribe z pharisei: q di-
cūt qui pueri p̄ defectū vere innocē-
tie: exētes de ciuitate hierusalē ad lo-
cū vbi crucifig⁹ fuit xp̄s: illudebāt ei: vt
h̄ **Bar. xv. c.** **E**gressiqz sunt
duo zc. p q̄s significati fuerūt **T**it⁹ z **V**e-
spasian⁹: q venerūt ad occidēdū p̄ncipes
iudeoz z pplm captiuādū i vindictā vt
tuperū xp̄o ab eis illati. **Q**d fuit imple-
tū anno. xli. post passiōnē xp̄i: z h̄ nū-
rus ānoz significat fuit p nūez puero-
rū laceratoz a duob⁹ vris.

Dystice

Doraliter
Alstque

D

De cō. dist.
3. c. aquam

Et leuauit palliu helie qd
cecidit ei: Reuersusqz stetit sup ripā
iordanis: z pallio helie qd cecide-
rat ei percussit aq̄s z nō sūt diuise.
Et dixit: **U**bi est de⁹ helie etiam
nūc: **P**ercussitqz aq̄s z diuise sūt
huc atqz illuc: z trāsijt helise⁹. **U**i
dētes aut filij p̄phetaz q erant in
hiericho decōtra dixerūt: **R**eq̄e
uit sp̄s helie sup heliseū: **E**t ve-
niētes in occursū ei⁹ adorauerūt
eū proni in terrā. **D**ixerūtqz illi:
Ecce cū seruis tuis sūt q̄nginta
viri fortes q possūt ire z q̄rere do-
minū tuū: ne forte tulerit eū sp̄s
dn̄i: z piecerit eū in vnū mōtuz:
aut in vnā valliu. **Q**ui ait: **N**oli
te mittere. **C**oegerūtqz eū donec
acq̄esceret z diceret: **A**ditte. **E**t
miserūt q̄nginta viros. **Q**ui cū
q̄sissent trib⁹ dieb⁹ nō inuenerūt:
z reuersi sūt ad eū. **A**t ille habita-
bat in hiericho: z dixit eis: **N**ūqd
hō dixi vobis: nolite mittere: **V**i-
xerūt qz viri ciuitatē ad heliseū.
I hiericho.
Ecce habitatio ciuitatē hui⁹ opti-
ma est: sicut tuīpe dn̄e perspici: sicut
aque pessime sūt z terra sterilis. **A**t
ille ait: **A**fferte mihi vas nouū: z
mittite in illud sal: **Q**d cū attul-
sent: egressus ad fontē aquaz: mi-
sit in illū sal: z ait: **H**ec dicit dn̄s:
Sanauit aq̄s has: z nō erit vltra i
eis mors/ neqz sterilitas. **S**anate
p̄ sūt aque vsqz ad diez hāc: iuxta
vbi helisei qd locut⁹ est. **A**scē-
dit aut inde helise⁹ in bethel. **C**ū
qz ascēderet p viā: pueri p̄i egres-
si sūt de ciuitate: z illudebāt ei/ di-
cētes: **A**scēde calue: ascēde cal-
ue. **Q**ui cū respexisset: vidit eos:
z maledixit eis in noīe dn̄i. **E**gres-
sūqz sūt duo vrsi de saltu: z lacera-
uerunt ex eis quadragintaduos
pueros. **A**biit at inde i mōtē car-
meli: z inde reuersus ē i samariā.

Ioram vo filius achab zc. Sequitur: Ca. III
a Rex isrl rex iu. rex edom zc. Ra. Tres reges
inoab bellates rectores sut fideliu: q p trinitat' fide
ptra mudi pncipē z pplm. i. phos hereticos: scismaticos atqz
oēs iniqs armis spūalib' cōfligūt. Moab interpretat' de pfe:

Job. 8. f illis pūcit ad qd dñs dixit: Vos ex pa-
tre diabolo estis. hi aduersant' ecclie mi-
nis: psecutōib' z dolo: s; p xpm q caput
est ch: istianoꝝ effugātur.

Facite alieu

Nico. de lyra

Ioram vo. Supi' po Ca. III
ita ē reg' iora filij achab institu-
tio. hic ponit regni sui psecutio
z qz scptura sil narrat facta regū z pro-
phetaz eis pteporaneoz. heliseus aut
fuit huic ioram ptemporane'. z ideo p-
mo describit' psecutio sui regni. secūdo
magnalia helisei/ ibi: Et ait iosaphat.
Prima i duas. qz pmo d'scribit' dicti re-
gim' d'itio. scdo reg' moab rebellio/
ibi: Porro mesa rex moab. Circa p'mū
p'mittit' tps in q' cepit regnare/ cū d'r:
b Anno deciooctauo io. zc. fraf
em su' ochogias cepit regnare ano. xvij
regni iosaphat. vt dictū fuit. s. iij. li. ca.
vlti. z regnavit duob' annis incōplete
tū: z sic iora q' successit ochogias: cepit re-
gnare in. xvij. anno regni iosaphat: tū
fili' ei' iā an cepit regnare cū eo. vt di-
ctū fuit ibidez. c Et fecit ma. zc. q
itroduyerāt cultū idoli baal: z iste amo
uit: s; in cultu vituloꝝ qd fecerat hie-
roboā remāsit. d Porro mesa. hic
p'nr describit' reg' moab rebellio q' fa-
cta fuit sub ochogia mortuo achab pfe

Diuisio

3. Re. 22. a

Porro mesa rex moab nutriebat
mīta pecora. qz terra illa ē multū pa-
scual'. e Et soluebat zc. p moduz
tributi. f Lentū milia zc. ita q' si
adducerent agni v' arietes tonli nō e-
rāt receptibiles. g Cūqz mortu'
zc. qz ochogias erat pusillanimitis z lan-
guidus p pte tps ex casu de cenaculo
suo. h Egressus ē igit' zc. ad con-
gregandū exercit' z rege moab. z patz
lra vsqz ibi: i Per desertū zc. Tū
qz rex edom erat cū eo in eodē exercitu.
Tū qz dñs voluit vt ibi paterent aque
defectū: z sic necesse haberēt recurrere
ad heliseuz. k Derreuerūt igitur
rex isrl. hic p'nr ponit aque defect'.
l Rex edom. iste nō erat. pprie lo-
quēdo rex: sed quidā prefect' sub rege
iuda. vt magis patebit. j. viij. ca.

15 Re. 17. a
et. 18. c

11 Re. 16. d

m Nec erat aqua. vt necesse habe-
rēt recurrere ad heliseū. n Cōgre-
uit. i. pgregare permisit. o Et ait
iosaphat. hic incipit scptura descri-
bere magnalia helisei. z pmo q'tum ad
id qd fecit ad solationē fidelīū. secūdo
q'tū ad puerionē infidelīū ca. v. Circa
p'mū ponit primo miraculū factū ad cō-
solationē regis iude. scdo mulieris vi-
due. in pncipio qrti ca. tertio sunamit'
deuote/ ibi: Facta est g dies quedā. qz/
to cōgregatiōis famelice/ ibi: Erat autē
fames. Circa primū heliseus pmo req-
ritur: scdo ab eo abundātia aque simul
cū victoria p'dicti/ ibi: Nunc autē. Cir-
ca primū dicit: Et ait iosaphat. qui
erat fidel' z deuotus. p Est ne hic
ppbeta dñi

ppbeta domini vt deprecemur dñm p eum. tanq̄ per fa-
miliarē sibi z amcū: ad supplendū nostrum defectū. q Est
hic heliseus filius saphat q fundebat aquā sup ma-
nus helie. hoc exponit cōmuniter de effusione aque p modū
ministerij in ablutione manūū: quia heliseus fuerat helie disci-
pulus: z loco ei' substituit'. vt patz ex. s.
dictis pcedenti ca. Ali' aut' expōit Ra.
Sa. de speciali fusione aque a casu sup
manus helie in monte carmeli qñ facie-
bat aquā effundi super sacrificiuz: z tūc
ex digitis helie fluxerunt aque abundā-
ter quasi ex fontibus fecundis. sicut di-
ctum fuit. s. iij. li. ca. xvij. z ideo hoc fa-
ctum hic repetitur: quasi diceret: iste est
aptissimus ad supplenduz nobis aque
defectū: qz iam an cū a casu funderet a-
quā sup man' helie: aque fuerunt mul-
tiplicate miraculose. r Glade ad
pphe: as p'ris tui z mat' tue. s. i. e
sabel: q paicebat ppbetas baal vt ha-
bet. s. iij. li. xvij. s Quare cōgre-
gavit dñs tres reges hos. i. pmi-
lit' pgregari. t Et traderet eos i
man' moab. q. d. d' facili poterit nos
capere nisi habeam' beneficium aque.
v Si non vultū iosa. re. iu. eru-
bescere. denegando sibi petitionez su-
am cum sit fidelis z deuot'. y Cō-
attendissem quidem te. quia scptū
est Ps. xiiij. b. de viro pfecto. Ad nipi-
lum deductus est in cōspectu eius mali-
gnus: timētes aut' dominū glorificat.
y Hūc autē. hic cōse qnter heli-
seus p'dicit eis abundantiā aque z victo-
riā: p'mittit' tū ad hoc dispositio cū dicit:
z Adducite mibi psaltē. Die b
Ra. Sa.

Ioram vo fili' Ca. III a
achab regnavit sup isrl
in Samaria: anno deci b
mo octauo iosaphat re-
gis iude. Regnavitqz duodeci
ānis: z fecit malū corā dño: s; nō
sic p' su' z mat'. Tūlit ei statuas
baal qd fecerat p' eius. Uerūtū
in peccatū hieroboā filij nabath
q peccare fecit isrl adhefit: nec
recessit ab eis. Porro mesa rex
moab nutriebat pecora mīta: et
soluebat regi israel centuz milia
agnoz/ z centū milia arietū cum
vellerib' suis. Cūqz mortu' fuis-
set achab/ p'uaricat' ē sedus qd
habebat cū rege isrl. Egressus ē
igit' rex iora i die illa d samaria/
z recessit vniversum isrl: multiqz
ad iosaphat regem iuda/ dicēs:
Rex moab recessit a me vni me-
cū z eū ad p'liū. Qui rñdit: A-
scēdāt Qui me' ē: tu' ē: ppl's me-
us: ppl's tu' z eq' mei eq' tui. Bi-
xit q: Per quā viā ascēdemus: t
At ille rñdit: Per desertū idu-
i mee: Derreuerūt igit' rex isrl z rex
iuda z rex edō: et circūerūt p viā
septem dieꝝ: Nec erat aq exerci-
tui z iumētū q seqbant' eos. Bi-
xitqz rex isrl. Heu heu heu: pgre-
gavit nos dñs tres reges/ vt tra-
deret i manu moab. Et ait iosa-
phat: Est ne hic pppha dñi/ vt d' p
precemur dñm per eū: Et rñdit
vn' de seruis regis isrl: Est h' he-
liseus filius saphat: q fundebat
aquā sup manus helie. Et ait io-
saphat: Est apud eū sermo dñi:
Bescēditqz ad eū rex isrl z iosa-
phat rex iuda z rex edom. Bixit
aut' heliseus ad regē isrl. Quid
mibi z tibi est: Glade ad pphas
p'ris tui z m'ris tue Et ait ille rex
isrl: Quare pgregavit dñs tres
reges hos: vt traderet eos i man'
moab: Bixitqz ad eū heliseus:
t Quiv dñs exercitūū i cui' spe-
ctu sto: q si nō vultū iosaphat re-
gis iude erubescere: nō attēdisse
quidē te: nec respexisse. Hūc at
adducite mibi psaltē t Cūqz ca-
neret psaltes: facta ē sup eū ma-

Moraliter. a Ioram vo filius
achab zc. In b ca. agit de bello triuz
regū. s. regis isrl: regis iuda: z regis e-
dom: cōtra moabitas. moab aut' interp-
tatur ex patre. ppter quod p moabitas
pnt intelligi peccatores. quib' d' Job.
vij. f. Vos ex pte diabolo estis. Cōtra
istos pugnauerūt tres reges. s. beatus
Aug. bñs Dominic': z bñs Franci-
scus: eoz vitia fortiter impugnando: et
adhuc impugnat' p filios suos: z impu-
gnabūt dño pcedēte. Bixit aut' tres
p'dicti sancti reges: nō solū qz sunt i ce-
lis coronati: sed qm adhuc viuentes in
terris domauerūt motus sensualitat'.
Grego. i moralib'. Sacre scripture te-
stimonio sancti viri reges nōant' quia
cunctis motibus carnis prelati nō con-
sentiendo succumbere: sed superādo be-
ne preesse nōuerūt. t Per quam
viā ascēdemus. at ille respondit: p
viā deserti. tres enim sancti p'dicti
vita p'senti ad pugnandū virili' cōtra
pctōres. pcesserūt p viā deserti peni-
tentie z obseruantie regularis.
m Nec erat aqua exercitui zc. p
istū defectū aque significat' defect' tpa-
lis substātie: q fluens ē ad modū aque.
exercit' aut' p'dictoz regū. i. filij eoz ali-
qñ patiunt' defectū temporaliz: ppter
qd necesse habēt recurrere ad heliseū:
qui interpretat' dei mei salus. pp' qd si-
gnat dñm nrm iesum christuz: q p'dictis
religiosis ad se deuote recurrentib' sus-
ficienter prouidit de bonis temporalib'
bus et etiam prouidebit: dum tamē fa-
ciant debitum. sicut dicit Matt. vi. d.
Primum querite regnum dei et iusti-
ciam eius: z hec omnia adijciuntur vo-
bis. Et sic poterunt de moabit' spū-
tualibus triumphare.

a **F**acite alueū torrentis huius. **Rab.** Propheeta populo siti fatigato: p miraculū consuluit: et prophetie dicta consiliū prebent fidelibus qualiter spiritali doctrina animum reficiant. **Raba.** Fossa in alueo torrentis facta: qui profunda mysteria in scripturā querit. Que absq̄ pluuia et vento aq̄ replent: quia sepe absq̄ humano solatio sapientiam confert suis inuestigatoib⁹ potentia diuina. **Uñ** Josēs dicit: Non necesse habetis vt aliq̄s vos doceat: sed sicut vinctio eius docet vos de omnibus rē. **Uñ** bibent homines et iumenta: id est doctrinam accipient ingeniosi et simplices. **b** **D**arūq̄ est hoc. **Rab.** Non enim sufficit seruis dei/abdita mysteria scire: quin etiam debent ea alijs predicare: et contra dicentes redarguere: quibus promissa est certa de hoste victoria vt percutiant omnem ciuitatem. **c** **L**iuitatem munitā. **Raba.** Ciuitas secularis est prudentia in qua philosophi et heretici confidunt: hec per predicatoros subuertit. **d** **L**ignū fructiferū. **Ra.** Nō qd̄ facit fructū: sed mortifera: qd̄ securo/ro examine succisū: pabulū fiet ignis et ni. Fontes aquarū obturant: cū heresi/ arche suis cōsequacib⁹ p catholicos dānant. Agri egregij lapidib⁹ operiunt: cū venustas locutiōis heretice et philo/sophice anathematis pōdere obuiunt. **R**emaneēt tñ muri fictiles. i. false ratios q̄ a fundibularijs. i. sanctis p̄dica/ toribus ad nihilū redigunt. **Ra.** Ita philosophi verbū crucis stulticiā existimātes: deridēt passiōē christi: et ecclie martyriū dementiā existimant.

Nico. de lyra

Ra. sa. q̄ spūs p̄phetie recesserat ab eo: eo q̄ exaspāt fuerat cōtra regē israhel: sed hoc nō videt̄ rationabiliter dictū: q̄ illud p̄cessit ex celo dei: et ideo aliē dicitur. i. q̄ spūs p̄phetie nō semp̄ t̄ḡit corda p̄phetaz. **Uñ** et ca. sequētī dicit heliseus de sunamite: **N**ā etus in amari/tudine ē: et dñs celauit a me. **A**d hoc autē q̄ spūs tangat cor: p̄phete facit eleuatio mētis p̄ deuotionē. **A**d qd̄ iuuat melodia ad hoc ordinata. **S**ūt em̄ aliq̄ melodie q̄ mouēt ad pietatē et fletū: q̄b⁹ vtebant antiq̄us i planctu mortuoz: et aliq̄ que q̄ mouēt ad audaciā: sic tube quib⁹ vtiunt in bellis: et aliq̄ ad deuotionē: q̄bus vtēdū est in diuinis officijs: quia laudes diuine cābant instrumentū musicis: et talē req̄siuit helise⁹. **a** **F**acite alueū torrentis huius fossas rē. id est foueas magnas in plurib⁹ locis: vt aq̄ possit ibi colligi et remanere sicut i cisternis. **A**idebat em̄ p̄pheta pluuia magna valde futurā de p̄p̄nquo: i loco tñ ab eis distātī et abūdantiā aque p̄ alueuz desiccātū descēdere. iō subdit: **N**ō videt̄ bitis vētū rē. **P**̄dixit etiā victoriā dicēs: **I**n super tradet etiā moab in man⁹ vras rē. **S**equit̄ **b** **E**t vniuersū lignū frū. videt̄ qd̄ dixerit p̄tra legē **D**eut.

a **n**us dñi/ et ait: **H**ec dicit dñs: **F**acite alueū torrentis huius/ fossas et fossas. **H**ec em̄ dicit dñs: **N**ō videt̄ bitis ventū neq̄ pluuia: et alueus iste replebit̄ aq̄s: et bibet̄ vos et familie vestre et iumenta vestra. **b** **D**arūq̄ est hoc in cōspectu dñi: **U**n super tradet etiā moab in man⁹ vestras: et pcutietis omnē ciuitatē munitā: et omnē urbem electaz: et vniuersum lignū fructiferū succidētis: cunctosq̄ fontes aquarū obturabit̄: et omnē agrū egregiū operiet̄ lapidibus. **F**actū est igitur mane quādo sacrificiū offerri solet: et ecce aque veniebāt per viam edom: et repleta est terra aq̄s. **U**niversi autem moabite audientes q̄ ascendissent reges vt pugnarent aduersū eos: cōuocauerunt omnes qui accincti erant baltheo desuper: et steterunt in terminis. **P**rimoq̄ mane surgentes: et orto iam sole/ ex aduerso aquarū: viderūt moabite econtra aquas rubras q̄si sanguinē. **B**ixerūtq̄: **S**anguis gladij ē. **P**ugnauerūt reges se: et cesi sūt mutuo. **N**ūc p̄ge ad p̄dā moab. **P**errexerūtq̄ i castra israhel. **P**orro surgēs israhel p̄cussit moab. **A**t illi fugerūt corā eis. **V**enerūt igit qui vicerāt/ et percusserunt moab: et ciuitates destruxerūt: et oēm agrū optimū: mittētes singuli lapides/ repleuerunt: et vniuersos fontes aquarū obturauerūt: et omnia ligna fructifera succiderūt: ita vt muri tñ fictiles remanerent. **E**t circūdata est ciuitas a fundibularijs: et magna ex parte p̄cussa. **Q**d cū vidisset rex moab p̄ualuisse scilicet hostes: tulit secū septingētos viros aducētes gladiuz/ vt irrumperēt ad regem edom: et nō potuerunt. **A**rripiensq̄ filiū suū p̄mogenitū q̄ regnatur⁹ erat p̄ eo: obtulit holocaustū sup mūz: et facta est indignatio magna in israhel. **S**tatiq̄ recesserūt ab eo: et reuēsi sūt i frā suā.

vt habet **D**eut. ij. **C**etera patent vsq̄ ibi: **c** **E**t steterūt in ter. vt nō p̄mitterēt aduersarios ingredi regionē suam: et q̄ ibi erāt loca angusta et difficilia ad trāsēdū. et iō ibi meli⁹ poterāt aduersarios ipedire. **d** **V**iderūt moabite econtra aq̄s. **T**alis enim apparētia siebat i aquis ex reuerberatione solis q̄ a longe videbant: vel forsitan miraculo factū est hoc vt moabite festinarēt ad spolia: et sic deordinarent se: et essent faciles ad debellādū. **C**etera patet vsq̄ ibi: **e** **U**t muri i fictilas remanerēt. **D**icit **Rab. sa.** q̄ oēs muros lapideos destruxerūt vt lapides p̄icerēt sup cāpos fructiferos/ put eis dixerat helise⁹. **f** **E**t circūdata est ci. a fun. i. a viris ponētib⁹ machinas in circūitu ad p̄cūtendū lapides magnos. **g** **U**t irrumperēt ad regē edom. q̄ ex illa pte obsidio erat debilior. **h** **A**rripiēs q̄ filiū rē. qd̄ exponit cōit sic: q̄ vidit q̄ via hūana nō poterat resistere: iō voluit se ad diuinū auxiliū p̄uere ad imolandū p̄mogenitū suū. **i** **E**t facta est rē. **E**x cōpassiōe em̄ reputauerūt indignū vltra obsidere regē in tāta afflictione positū: s̄ hec expositio nō videt̄ rōnabilis. **N**ō q̄ illa imolatio nō erat ad dei placationē: s̄ magis ad offensā onē: etiā dato q̄ sibi fieret: q̄ occidere innocētē est p̄tra p̄ceptū diuinū: nisi h̄ esset ex speciali et exp̄sso dei p̄cepto: cui oīs hō q̄ntūcūq̄ innocēt est mortū debet̄: p̄p̄ qd̄ abraā h̄ modo voluit imolare filiū suū: vt habet **Gen. ca. xxi.** **I**ste autē rex moab nō habuit tale p̄ceptū: erat etiā idolatra. **S**ecūdo quia s̄ h̄ israhel querebat̄ mortē regis moab et populi sui: et ideo non est verisimile q̄ recederēt ab obsidione p̄pter imolatiōē p̄mogeniti sui: sed q̄ magis remaneret: q̄ illa imolatio fuit signū q̄ nō poterant diu tenere ciuitatem. et hoc p̄uocat ad remanendū in obsidione magis q̄ ad recedendū. **P**ropter qd̄ aliter exponit **Rabbi Sa. litterā p̄dictā/** dicens: q̄ rex moab requisitū a sapiētibus suis qd̄ esset meritum: p̄pter qd̄ deus israhel tanta fecerat p̄ illo populo et faciebat. **E**t respōderūt q̄ hoc erat p̄pter meritū abrae patris ip̄oz: q̄ filius suū isaac voluit imolare deo israhel: qd̄ audiens rex moab cepit filiū suū p̄mogenitū: et imolauit eū dō suo. i. soli quē p̄ deo colebat: **E**t facta est indignatio sup israhel. **I**n hebreo habet: ira sup israhel. i. ip̄ius dei offensā cōtra filios israhel: eo q̄ tunc fuerūt recordate iniquitates eoz corā deo p̄ angelū q̄ p̄erat moabitis: videlicet q̄ ip̄i tanta mala vlt̄ peiora fecerāt imolādo filios suos et filias suas demonib⁹: vt h̄ **Ds. ciiij.** p̄pter qd̄ tūc in vindictā hui⁹ mali cecidit p̄stilitia et mortalitas i exercitu israhel: et sic fuerūt cōpulsī recedere ab obsidione p̄pter p̄ctā sua p̄terita. **S**ile autē hui⁹ h̄ **Dñs. r. vbi d̄:** q̄ angel⁹ q̄ p̄erat p̄sis/ restitit angelo q̄ p̄erat iudeis: et ip̄edī

uit liberationē captiuitatē iudeoz ad t̄ps q̄redo et p̄curādo bonū p̄sarū quib⁹ p̄erat: vt ibidē pleni⁹ expositū est. **I**n q̄rto li. **R**egū in ca. iij. vbi d̄: in postil. **A**rripiēs q̄ filiū suū p̄mogenitū. q̄ exponitur sic rē. **A**lter exponit **Rabbi Salo.** i. sam p̄dictā/ dicens q̄ rex moab requisitū a sapiētib⁹ rē. **Additio.** **H**ec ratio **Rabbi Salomōis** nō videt̄ rationabilis. **T**ū q̄ nō videt̄ indignatio dei super israhel rationabiliter causari ex peccato aduersariozum: licet ipsi

uit liberationē captiuitatē iudeoz ad t̄ps q̄redo et p̄curādo bonū p̄sarū quib⁹ p̄erat: vt ibidē pleni⁹ expositū est. **I**n q̄rto li. **R**egū in ca. iij. vbi d̄: in postil. **A**rripiēs q̄ filiū suū p̄mogenitū. q̄ exponitur sic rē. **A**lter exponit **Rabbi Salo.** i. sam p̄dictā/ dicens q̄ rex moab requisitū a sapiētib⁹ rē. **Additio.** **H**ec ratio **Rabbi Salomōis** nō videt̄ rationabilis. **T**ū q̄ nō videt̄ indignatio dei super israhel rationabiliter causari ex peccato aduersariozum: licet ipsi

licet ipsi israelite magis offendissent. No eni videt ronabile vt peccatu alicuius aggrauetur ex eo qd alius in eodez genere peccati minus peccet. Tu qz hic no fit aliq mentio de angelo moabitaz: sicut in danielle. Tum qz nec ipse angelus habuisset rationem impugnadi israelitas ex pcto moabitaz. z id meli dicere tur qd rex moabitaz qrens a sacerdotibus suis qd esset meritum israelitaz ppter qd de eoz tantu fecisset p eis. Ad qd ipi responderut qd ppls israel colebat deos moloch. z hoc cu tata de uotide z affectione: qd etiā filios suos eis offerret z in igne imolarent. iuxta illud psal. allegati. s. immolauerunt filios suos zc. z ideo rex audies hoc imolauit filiu suum. Ex quo ronabiliter indignatio dei fuit sup pplm israel: z qd peccata eoz pbebāt exemplū pnciosum z occasionē vt etiā alie gētes grauitē peccarēt: que quidē expositio magis psonat rōni. verisile enī est qd sacerdotes moabite magis cōmēdarēt pplm isrl de cultu deoz qd de cultu dei. Primo qz h erat magis pforme ritui gentiū. se cūdo qz in eodē tpe iam ppls isrl recesserat a cultu dei. tertio qz magis referendum erat meritū israelitarū ad hoc qd principali ter exercebāt: qd ad imolationē isaac q tot tēporibus retroactū fuit facta: et forte nunqz venerat ad moabitarum noticiam: qui historias sacras non habebant.

Replica. In ca. iij. qrti libri reguz vbi postit. adducit isrl ppe factū regis moab q imolauit filiu suū: Burg. aut nō videt expositi

Glo. ordi.

Mulier La. III autē qdā. Sancta ecclesia duoz pporū: id ē iudaici z gētilē mī: q pī ex pūso ope p sentitēdo callidi spūs pūsuasiōi qsi quendā pcti nūmū a creditoze accepit: z duos qd i fide genuit amittere filios timebat: z pphete p̄bis. i. sacre sc̄ptu re p̄ceptis obedies: ex paruo qd habebat olei vacua vasa ifudit: qz dū ab vni ore doctoris parū quid de amore diuinitatis multozum vacue mentes hauriunt: exuberāte gfa vnguentozū diuini amoris vsqz ad sūmū replent z iā nūc multoz corda q pī fuerāt vacua vascula: vnguento sp̄ritū plena sūt: q ex paucitate olei solūmodo infusa videbant. Qd dū alijs atqz alijs dat z ab auditozibz fides accipit: erepta mulier: id est sancta ecclesia sub creditozū sui iam debito nō tenet. Mulier q ppheta hospitiū suscepit originē in: inuat ppli isralitici que fuit in p̄riarchis. Anō sicut ista heliseū ppheta ita z illa dñm prophetarū hospitiū suscepit. Nam abraaz et sara tres viros suscepit z paut.

Creuit aut

Nico. de lyra

Mulier autē quedam. Dic p̄r po. La. III nitur miraculū factū per heliseum ad cōsolationē vidue: cum dicit: Mulier autē quedā de vxoribus pphetaz. fm doctores hebraicos z latinos ista mulier fuit vxor abdie: qui ad pascendū prophetas tpe p̄secutionis ieçabel. vt habet. iij. li. xviij. cōtraixit debita. b Et ecce creditor venit zc. dicit Ra. Sa. q iste creditor fuit iorā q̄ viuente adhuc p̄re suo achab accommodauit abdie ad vsurā. cetera patet vsqz ibi: c Nisi pax olei q vn. i. reficiat aliquid ad pulmētū dimētū. d Ingredere z clau. osti. tuū. cū ei sūt miracula ad p̄firmationē mltitudis i fide: v̄l ei cōsolationē sūt i palā. cū at ad p̄solationē singulari p̄sone sūt cōmuniē magis secrete: z hoc modo saluator noster filiam archisynagogi suscitauit a morte: z nō p̄misit ibi aliquem intrare nisi petrū et iobannem: et patrē z matrē puelle. vt habetur Marc. v. et hoc modo fecit in hoc loco heliseus. Cetera patet vsqz ibi. c Venit autem illa z indicauit homini dei. ad regratiandū sibi ne ingrata videret: z ad querendum cōsiliū

de expositio Ra. Sa. ronabilis: id dicit alii q sacerdotes moab q̄siti a rege de merito filioz isrl: r̄nderūt q coluerūt moloch z ei filios suos imolauerūt z sic prauo exēplo moab rex imolauit filiu suū: vñ de indignabat israli: S3 illud Burg. dictū videt irrōnabile. Sciebāt ei sapiētes gētiū q ex recessu a dō isrl z cultu idoloz iudeis nō poterāt puenire. p̄spa: sed potē adūsa: put balach de cōsilio balaā practicauit cuz filijs israel: d q̄ practica h̄t. Ru. xviij. Sapiētes igiē moabitaz h̄c practica sciētes nō poterāt allegare iudeoz idolatriā p merito s3 potē p demerito: d q rex moab nō q̄sivit: s3 q̄sivit q merito filij isrl tāta bona a dō receperit. Ad qd h̄n dicit Ra. Sa. Sapiētes respōdiffe q merito p̄is abraā: q filiu suū imolauit. vnde ad instar abrae rex ille volēs h̄re filijs a dō suo fortunā. imolauit filiu suū: s3 offensus de p̄p crudelitate illā: qz innocētē occidit: z nō deo s3 idolo imolauit: nec ad mādātū di sic abraam. ideo potē debuit ei cedere ad demeritum: qz nō ad instar exempli abrae factuz: sed angelus moabitaz restitit: qz exemplū p̄tiosum abrae i exēplū p̄nitiosū p̄uertit: allegās corā dō q filij israel imolauerūt filios z filias suas dmonus: z sic fuit ex qdā (vt ita dicā) rememoratiōe di cōtra isrl indignatio. z nō valet qd Burg. obicit: qz d illo angelo nō scribit. est enī arguentū wicklef ab auctoritate negatiua: sicut nec scribit q rex cōsulerit sacerdotes: z tñ in hoc p̄cordat cū Ra. Sa. cetera Burgeñ. argumēta solubilia sunt faciliē.

Nico. de lyra

dū cōsiliū quid faceret de illo oleo: quia nolebat agere nisi fm dispositionē helisei. f Facta est autē. hic sequenter ponit miraculū factum per heliseū ad cōsolationem sunamitis deuote. z primo mirabiliter secundat. se cundo mirabiliter eius filius suscitāt ibi: Et egressa. Circa primum dicitur: q Transibat heliseus per sunā ciuitatez. In hebreo habetur per sunā ciuitatem. Erat autē ibi mulier magna: id potens diues et deuota. Dicit Ra. Sa. q hec mulier fuit soroz abiac vxoris dauid: s3 hoc patet falsum: quia post mortē dauid salomon regnauit. xl. annis roboam. xvij. abia tribus: et asaph. i. iofaphat. xvij. ante regnum iorā reg isrl. cui heliseus fuit cōtemporaneus. z sic ista mulier si

Moralit.

Mulier autē quedā zc. Dicit expositiores aliq q hec m̄r vidua signat ecclesiaz: et ei duo filij signāt duos p̄p̄os. s. gētilēs z iudeos i p̄p̄o tñ regenerate. s3 q̄s h̄t mulieris vir q est x̄ps possit p̄ueniēter dici mortu: put ex̄p̄m̄ i textu: nō appareret m̄r. qz Ro. vi. b. d̄: Christ̄ resurgēs a mortuis iā nō moriet̄: mors illi vltra n̄ d̄nabit. Prop̄ qd m̄r videt meli d̄icēdū q h̄ m̄r vidua s̄ḡt ecclesiaz p̄ticularē bono pastore viduatā: z qz tali tpe solz maḡ illi eccleie p̄secutor isurgē. id s̄ d̄it: b Ecce cre. ve. i. tyrān̄ p̄secutor. f Et tol. duos si. m. zc. i. filios eccleie vult idebite s̄b̄icē s̄tutur. z di cū isti filij duo p̄p̄t geminā charitatē: di. s. z p̄p̄m̄: quā h̄re debēt eccleie filij: z i tali casu x̄ps p̄ heliseū significat vt. s. d̄ic̄tū est ecclesiaz p̄solat: oleū gr̄e sue mltiplicādo p qd viuūt cū filijs suis vita gr̄e: z pacē h̄z t̄p̄alē cū p̄secutore. Proū. xvi. b. Cū placuerint dño vie hoīs: inimicos qz ei p̄t̄et ad pacē. Alit p̄ creditorē p̄t̄ itelligi diabolū: q defuncto bono pastore solet grege s̄m̄ inuadere. An̄ discipuli b̄t̄i Martini dicebāt ad eū: Inuadēt ei grege tuū lupi rapaces: z q̄s nos a mortibz eoz mortuo pastore p̄hibebit: Querit igiē iste creditor p̄ mortē boni pastoris sui filios eccleie sue sub̄icere seruituti p pctm̄ mortale. s3 x̄ps p̄ heliseū significatus: precibus ecclesie clamantis ad ipm̄ dat abundantē gratie sue oleū quo filij sui liberant̄ a s̄uitute diaboli: et ipsa cū filijs in statu gr̄e nutrit. f Facta est autē quedā dies: z transibat heliseus p sunā ciuitatē. Per sunamitē q mortuū

* cata interpretat

Creuit aut. Ra. Sic plus if raelite postq in egypto creuit: et p moysen in desertu educt: dñi vocē audierat qñ lumine scientie debuit il lustrari: mox anio ad idolatriā recur: rēs mortu^o est. **E**t ille ait gie zi. **R**a. Dñs p moysen legem de dit: qñ p puez virgā misit: sed puer p virgā. i. terrorē legis mortuū suscita/ re nō valuit: qz lex neminē ad pfectū ducit. **S**pe p se veniēs super cadaver sternit: qz cū in forma dei esset semet/ ipm exinaniuit/ formā serui accipiēs: huc r illuc deambulabat: qz r iudeos r gētes ad eterna p fidē vocat. **S**up mortuū septies inspirat: qz p apertio nē diuini muner/ gratiā septiformis spūs in peccati morte iacētibus aspi/ rat. **D**oxq is quē terroris virga su scitare nō potuit: per amoris spirituz puer ad vitam redijt.

Filiū pphetaz

Nico.de lyra

* fuisse foroz abisac qñ pcepit tā fu isse ad min^o. cxx. annoz. **E**t si dicat: q miraculose concepit nō valet: qz q nō habuerat filiū/ hoc solū fuit ppter senectutē viri sui quā allegauit giezi: r non mulieris. **Q**ue tenuit eū. i. instāter inuitauit. **E**t co mederet panē. i. accipit cōpetentē refectiōē: qz nomie panis intelligit offis cibos: vt frequēter dictum est. **A**niaduerto q vir dei san/ ctus est iste. **D**icit Rab. sa. q hoc pcepit eo q nulla mulca vel alia imū/ dicia sup mensam elus residebat. **F**aciam^o ergo ei rē. **S**equit: **E**t cū venerit ad nos maneat rē. i. decēter recipiat: sicut decet virū san/ ctū recipere. **C**etera patent vsqz ibi: **A**niaduo qd habes negociū rē. **D**ebat em helisē in reuerētia: eo q succurrerat exercitui isrl i aque penu/ ria: vt dicitur est ca. pce. **Q**ue rē spondit: **I**n medio populi mei habito: id est ira vallata sum amicis meis q nullus infert mihi molestias: r sic nō habeo negociū ad regem vel militie pncipē. **E**t ait. i. helise/ us giezi famulo suo. ppter qd respō/ dit giezi/ dicens: **N**e queras. quasi diceret: hoc esset frustra. **C**uius causa subdit: **I**n filiū em nō ha bet. qui possit ei in bonis succedere. **E**t vir eius senex est. ita q ē impotens de cetero ad generanduz. **I**n tempore isto r in hac ea dem hora rē. **I**n hebreo habet sic: **I**n tempore isto sicut est tempus vite amplexaberis filiū: id est anno reuo/ luto viues sana sicut nūc: r amplexa/ beris filium iam natuz p q exponit **R**abbi salomon. **N**oli men/ tiri ancille tue. **D**ebet dicū: **N**oli deficere ancille tue. **V**erbū em he/ braicū qd ponit hic est equinoziuz ad mentiri r deficere. **E**t est sensus p m **R**abbi sa. **S**i impetrares mihi filiu cito moriturū: non esset mihi materia gaudij sed meroris: r ideo rogoyt nō deficiat verbum tuū: sic q filius mihi donādus non moriat: sed viuat. **C**etera patent vsqz ibi: **C**olloca/ uit eū sup lectulū homis di rē. **S**perans q per eius pces suscitaret: quia petierat ab eo filiū victurum. **E**t clausit

p sunā ciuitatē. **E**rat autē ibi mulier magna q tenuit eū vt comederet pa nē. **C**ūq frequēter inde transiret: di uertebat ad eā vt comederet panes. **Q**ue dixit ad virū suū. **A**niaduer/ to q vir dei sanctus est iste: q trāsit p nos frequēter. **F**aciamus ergo ei ce/ naculū paruū: et ponam^o ei in eo le/ ctulum r mēsam r sellā r cādelaby: vt cū venerit ad nos/ maneat ibi. **F**acta est igit dies qdā: r veniēs diuer/ tit i cenaculū/ r requieuit ibi: **D**ixit qz ad giezi puez suū: **V**oca sunami/ tem istā. **Q**ui cū vocasset eam: r illa stetit corā eo/ dixit ad puez suum: **L**oquere ad eā: **E**cce sedule in omi/ bus ministrasti nobis: qd vis vt faci am tibi? **A**niaduo habes negociū: r vis vt loquar regi siue principi militie? **Q**ue rē dicit: **I**n medio ppli mei habi to/ r ait: **Q**uid q vult vt faciā ei? **D**ixit qz giezi: **N**e qras. **F**iliū em nō ha bet: r vir ei^o senex est. **P**recepit itaqz vt vocaret eā. **Q**ue cū vocata fuisset: r stetit ad ostiū/ dixit ad eā: **I**n tē a **F**ilia dñs ad abraā: qe isto habebit sara filiū. porē isto: r i hac eadē hora si vita co mes fuerit: habebis i vtero filiū. **A**t illa rē dicit: **N**oli qso dñe mi vir dei: noli mētiri ancille tue. **E**t pcepit mu/ lier: r pepit filiū in tpe r i hora eadē q dixerat helise^o. **C**reuit autez puer. **E**t cū esset qdā dies: r egressus isset ad patrē suū ad messorel/ aut pñi suo: **C**aput meū doleo: caput meum do/ leo. **A**t ille dixit puero: **T**olle/ r duc eū ad matrē suā: **Q**ui cū tulisset r ad duxisset eū ad matrē suā: posuit euz illa sup genua sua vsqz ad meridiē: r mortu^o ē. **A**scendit aut r collocauit eū sup lectulū hois di: r clausit ostiū/ r egressa vocauit vix suū/ r ait: **M**it te mecū obsecro vñ d pueri r asinā: vt excurrā vsqz ad hoiez dei: r reuertar. **Q**ui ait illi: **Q**uā ob causā q vadis ad eū? **H**odie nō sūt calēde neqz sabbatū. **Q**ue rē dicit: **V**adā. **S**trauitqz asinā r pcepit puero: **A**dina r ppera: ne mihi morā fa cias i eūdo: r b age qd pncipio tibi. **P**rofecta ē igit/ r venit ad vix di i mōtē carmeli: **C**ūqz vidisset eā vir di decōtra: ait ad giezi puez suū: **E**cce sunamit illa. **V**ade q i occursū ei^o r dic ei: **R**ecte ne agit cir ca te r circa vix tuū r circa filiū tuū: **Q**ue rē dicit: **R**ecte. **C**ūqz venisset ad vix di i mōtē/ apphēdit pedes ei^o. **E**t accessit giezi: vt amoue/ ret eā. **E**t ait hō dei: **V**imite illā: aia ei^o i amaritudine ē: et dñs cela/ uit a me r nō idicauit mihi. **Q**ue dixit illi: **A**niaduo petiui filium a dño r meo: **A**niaduo nō dixi tibi: ne illudas me? **E**t ille ait ad giezi: **A**ccinge libos tuos: r tolle baculū meū i manu tua: r vade. **S**i occurrerit tibi hō: non salutes eū: r si salutauerit te qspiā: nō rñdeas illi: r pones baculū meū sup faciē pueri. **P**orro mī pueri ait: **V**iuu domin^o r vi

Et clausit ostiū. ne puer mortu/ us iueniret: r sepeliret añ aduētū belli/ sei. **E**t egressa. **D**ic psequēter si/ li^o sunamit/ suscitāt ad preces ipius. **Q**uā ob causam va. ad euz. ignorabat em mortēz pueri. **H**odie nō sunt calē. rē. **D**oc dixit qz in illis dieb^o festiuis hoies frequēti^o ibāt ad pphas ad audiēdū vbu dei. **C**etera patent vsqz ibi: **Q**ue rē dicit: **R**ecte. in p q videt mētita fuisse/ nō oportet eā excusari. **E**t potest dici q sic locu/ ta ē i spe resurrectōis filij sui p heliseū: q fuit materia maior/ gaudij q pceptio vel parturitio. **E**t accessit giezi vt amo. eā. **V**elut em nō erat assue/ tus pmittere q mulier tāgeret ipsum. **V**imite illā. vt nō solū p pces helisei: s; etiā p lachrymal mat^o ipetra ref resurrectio filij. **E**t dñs ce/ a me. qz spūscatus nō sp tāgit corda pro/ phetarū: neqz de oib^o. **A**niaduo petiui filium a dño meo. q. d. sic proprio motu mihi filiū ipetrasti: ita debes ei^o re surrectionē ipetrare: vt vbu tuū sit sta/ bile. **A**ccinge libos tuos. i. dispo/ ne te ad currēdū velocit^o et expeditē. **S**i occur. tibi hō: nō salu. eū. id ē nō comisceas cū eodba te ab itine/ re ipediētia: r p talē moduz loqē salu/ tor discipul^o ad pñcādū missis: **L**u. x. a. **N**eminē per viam salutaueritis. **S**ie/ gi autē pcesserat rē. **S**equit:

Et nō erat cata iterptat psona religiosa signifi cat: q mortua mūdo dr. **D**ec at recipit i hospitio sue mēt^o xpm p heliseū signifi cat: s; vt maneat ibi iugit^o dz ei facē ce naculū. i. solariū: p qd significat supno/ rā meditatio. **P**hil. iij. d. **N**ra s; pūsa tio i cel^o ē. **E**t lectū i q dormiat: p quē in telligit pacifica pūsatō. **P**s. iij. b. **I**n pace i idipm dor. r re. **E**t sellā: p quā i telligit stabilitat mēt^o i bono. **E**t mēsa p quā intelligit scpture sacre lectio. **E**t cādela. p qd itelligit exēplar/ puerfas/ tio. **D**at. v. b. **S**ic luceat lux vfa coraz ho. vt vi. opa vfa bo. rē. **I**n tali dō loco manet xps p dilectionē. **J**oh. xiiij. c. **S**i qd diligit me/ ser. meū ser. r pñ me^o dil. eū: r ad eū rē. **Q**ue aut pstone dat a dō fil^o. i. bon^o discipul^o: q tñ aliqñ diabolo istigāte p pntm morit^o: s; p pces boni ma gistri q p matres p significat: eo q aluit discipulū sic mī: r p cōpassionē xpi p he liseū significati ad vitā grē reuocat.

* **E**rat autem

Señ. 18.b
Doralitez

ff. 5. b

ff. 9. a

Luc. 19. g
Joh. 11. e

2. Cor. 3. b

13. re. 17. d
Act. 20. c

1 Luce. 7. c

Joh. 6. b

E a **F**iliū pphetay. i. p̄dicatoz q̄
ambūā: in lege dñi: z scrutant testi
monia ei: in p̄ntia saluatoris sp̄ vi
uūt. **b** **L**ocidit i ollā. Qui l̄re
leḡ: int̄r̄ v̄l p̄bie studiosus amari/
tudinē de lege v̄l mortiferū de p̄his
sumēs: itermiscet v̄itati euāgelice: z
i olla cordis coquēs: tale pulmētū: h̄
ē documētū p̄pat auditorib⁹ suis. di
cit em̄ ap̄ls: l̄ra occidit: prudētia car
nis mors ē: prudētia aut̄ sp̄s vita. h̄
sciētēs fideles mortē i olla clamant:
s̄ farina i olla mittit cū sc̄ia sp̄ialis
in tale cōdimentū intromittit: vt ex
clusa amaritudie pass⁹ fiat salubris.
c **U**ir aut̄ q̄dam ve. de baal
salisa ē: qz ternariū i p̄fessioē trinita
tis suat. Baal salisa em̄ tertius h̄ns
iterptat. **H**ic vir viro dei panes h̄
mitiaz offert: cū redēptori ḡra ei⁹ in
spirat⁹ offert libros de origie crea/
turaz cōpositos. **O**fferit frumētū no
uū in pera: cū nouū testamētū i enā/
gelij z ap̄loz script⁹ p̄fert. **I**ubet he
lise⁹ n̄r ministr⁹. i. p̄dicatoz v̄t hec
fidelib⁹ dispēsēt: z de thesauro suo
p̄ferāt noua z vetera. qd̄ mysteriuz
i euāgelio legim⁹ i fractioē. v. z. vii.
panū. vbi satiat turb⁹ collegerit. xij.
cophinos siue. vij. sportas fragmen
toz: qz nullus sacramēta scripture p̄
oia capit: quin sibi satiatio superit iu
sta verbū dñi. **Ca. V**
Aman. **B**ētilēs signifi
cat v̄tute belloz p̄ncipatū
gerētēs ac rez decore fruētes. **U**n
naaman dec⁹ siue cōmotio eoz iter/
ptat. vir fort⁹ z diues s̄z leprosus: qz
q̄uis p̄ potētā regni ac rez abūdā/
tiam dñari videret: tñ per errorem
idolatrie lepra fedus apparuit.

Nico. de lyra

E a **E**t non erat vox rē. dicit
Ra. Sa. q̄ h̄ fuit pp̄l demeritū gie
si q̄ nō suauit p̄ceptū helisei: sed oc
currētib⁹ sibi hoib⁹ iactāter dicebat
se missū ad suscitādū mortuū. **E**xpo
sitores aut̄ n̄r dicūt q̄ h̄ fuit ad desi
gnandū q̄ lex ver⁹ q̄ p̄ baculū desi
gnat⁹ nō p̄ferebat ḡraz viuificatē: s̄z
h̄ sac̄ v̄bū icarnatū: qd̄ significabat
p̄ extensioē helisei sup puez. vñ d̄r
Joh. i. b. **L**ex p̄ moysen data ē: ḡra
z v̄itas p̄ iesū xp̄m. **b** **P**osuit
q̄ os suū rē. h̄ fecit ad oitēdēdum
magnū desiderū ad pueri suscitatio
nē: v̄l pp̄l causaz mysticā iā dictā: v̄l
poti⁹ pp̄ v̄trūqz. **c** **U**oca luna
mitē h̄ac. nō vocat eā pp̄rio noie
ad oitēdēdū q̄ habebat cū ea tāta fa/
miliaritatē q̄ petiuisset ei⁹ pp̄riū no
men. **d** **E**rat aut̄ fa. i. ter. **H**ic
p̄nr ponit miraculū ad p̄solationez
p̄gregatiōis famelicę. z p̄mo ponit
duplex miraculū. sc̄dm ponitur i ibi:
Uir q̄dā. **P**rimū miraculū est d̄ pul
menti dulcoratiōe: cui⁹ p̄paratio po
nit cū d̄r: **e** **L**oque pul. fi. p̄
phetay. i. d̄ncipul eoz q̄ viuēbant
religiōe. vt dictū est. s. ij. ca.
f **C**ollegit ex eo rē. q̄ sūt valde
amare: z sūt q̄ i cucurbitę siluestres
z folia eius herbe h̄nt q̄ndā silitudī
nē cū folijs vitis. **g** **N**esciebat
em̄ qd̄ esset. i. q̄ essent tal̄ amaritu
dinis

uit ania tua nō dimittā te. **S**urrexit
ḡ z secur⁹ est eā. **B**ieci aut̄ p̄cesserat
añ eos z posuerat baculū sup faciē
pueri: z n̄ erat vox neqz sensus. **R**e
uersusqz ē i occursum ei⁹ z nūciauit ei
dicēs: **N**ō surrexit puer. **I**ngressus
ē ḡ helise⁹ domū: z ecce puer mortu
us iacebat i lectulo ei⁹. **I**ngressusqz
clausit ostiū sup se z sup puez: z ora
uit ad dñm. **E**t ascēdit z icubuit sup
puez: posuitqz os suū sup os ei⁹: et
oclos sup oclos ei⁹: z man⁹ suas sup
man⁹ ei⁹: z icurauit se sup eū: z cale
facta ē caro pueri. **A**t ille reūsus de
ambulauit i domo semel huc atqz il
luc: z ascēdit z icubuit sup eū: z osci
tauit puer septies: apuitqz oclos. **E**t
ille vocauit giegē z dixit ei: **U**oca su
namitē h̄ac. **Q**ue vocata ingressa ē
ad eū. **Q**ui ait: **T**olle filiū tuū. **E**lēt
illaz corruit ad pedes ei⁹: z adorauit
sup frā. **T**ulitqz filiū suū z egressa ē.
Et helise⁹ reūsus ē in galgala. **E**rat
a **N**ō vtiqz pants s̄z audiēdi verbū dei.
at̄ famēs i fra: z filij pphaz hitabāt
corā eo. **B**ixitqz vni de pueri suis:
Pone ollā grādē: z coq̄ pulmētū fi
lij pphaz. **E**t egressus ē vn⁹ i agz:
vt colligeret herbas agrestes: iuenit
qz q̄si vitem siluestre: z collegit ex ea
a **C**. i. cucurbitas agrestes: minores illis que
in hortis nascunt: z sunt amarissime.
colōq̄ntid as agrū: z ipleuit pallium
suū: z reūsus p̄cidit i ollā pulmenti.
Nesciebat em̄ qd̄ esset. **I**nfuderit ḡ s
socijs vt comederēt. **C**ūqz gustasset
de coctioē exclamauerūt dicētes:
Mors in olla vir dei. **E**t nō potue
rūt comedere. **A**t ille: **A**fferte inq̄t
b **f**arinā. **C**ūqz tulissent/misit i ollaz: z
ait: **I**nfunde turbę vt comedāt. **E**t
nō fuit amplius quicqz amaritudi
nis in olla. **U**ir aut̄ quidā venit de
baal salisa deferens viro dei panes
k **p**rimitiarū: z viginti panes hordea
l **c**eos: z frumentū nouū in pera sua. **m**
At ille dixit: **B**a populo vt come
t **d**at. **R**esponditqz ei minister eius:
Quantū est hoc vt apponam corā
n **c**entum viris? **R**ursus ille ait: **B**a
populo vt comedat. **H**ec enim di
cit dominus: **C**omedent et superit.
Posuit itaqz coram eis: **Q**ui come
o **d**erunt et supfuit iuxta verbū dñi.
Naman prin. **Ca. V**
Niceps militię regis syrię
erat vir magnus apud
dñm suū: z honorat⁹.

dinis. **b** **A**fferte in. fa. n̄ q̄ h̄ret ex
se v̄tute dulcoratū: s̄z h̄ factū ē merie be
lisei. **i** **U**ir aut̄ q̄dā. **H**ic ponitur
sc̄dm miraculū d̄ multiplicatiōe panū: cū
d̄r: **U**ir aut̄ q̄dā vēit d̄ baal salisa.
due sūt dictioēs i hebreo. z baal vt h̄ ac
cipit est nomē appellatiū: z significat
plantiē seu regiōē. salisa d̄o ē nomen
pp̄riū ciuitat⁹ i illa regiōe. **k** **D**ese
res vi. dei pa. p̄mitiaz. nō accipiūt
h̄ panes p̄mitiaz: q̄les offerebant in tē
plo dñi: s̄z dicunt p̄mitiaz: qz erāt de p̄
mis frugib⁹ illi⁹ anni. hordeū aut̄ p̄mo
venit ad maturitatē: marie i tra illa. iō
subdit: **l** **U**igiti pa. hoz. in q̄ offē
dit n̄uer⁹ panū z materia. **A**liq̄ aut̄ li
bri habēt iterpositū li. er. sic. z. rr. panes
s̄z li et nō ē in hebreo nec i libris corre/
ctis nec de textu: **m** **E**t fru. no. **I**n
heb. h̄r: **E**t granatā. frumētū em̄ z non
ita cito vēit ad maturitatē sic hordeū: et
iō granū nō erat adhuc aptū vt inde fie
ret p̄as. poterāt tñ spice ille aliq̄ntulū
torreri z sic granū excuti p̄ cōfricatiōē
n̄ **O**stū ē h̄ vt ap. co. cētū v̄tis.
Erat enim valde parui illi panes: ita qz
vn⁹ nō sufficeret. p̄ vno hoie. qz p̄z ex h̄
qz ille homo apporauerat panes illos
z granatā intra perā suā: vt d̄r in l̄ra.
o **Q**ui come. z supflu. quia illi pa
nes fuerūt miraclose multiplicati. p̄ me
ritū helisei. **L**alis aut̄ multiplicatiō p̄t
fieri a deo dupl̄. vno mō p̄ additionez
alteri⁹ materie. alio mō sine tali additi
one: qz sic de⁹ d̄ nihilō p̄durit materiā
ita d̄ modica materia v̄l pauca p̄t facē
magnā z ml̄ta: sic dictuz ē plen⁹ **S**en.
ij. de formatione ml̄ieris d̄ costa ade. z
Joh. vi. de multiplicatiōe q̄nos panū in
manib⁹ saluatoris. **Q**uis aut̄ istoz mo
dozū multiplicatiōis fuerit in hoc facto
non habetur ex scriptura.
x **E**rat aut̄ fa. i. ter. z. **S**eq̄:
e **L**oque pul. filijs pphę. **P**er
pphetay filios intelligūt religiosi. nā
z p̄fes eoz saltē plures habuerūt. p̄be/
tie spiritū. **P**er h̄ igif q̄ factum fuit eis
pulmentū: z nō fit h̄ mētio de aliq̄ cōdi
mēto: significat qz religiosi cibo paruo
et vili debēt esse p̄tenti. **t** **M**ors
in olla. p̄ h̄ significat qz hoib⁹ delicate
nutritis in seculo: vita religiōsa videt̄
amara in p̄ncipio. s̄z sic pulmētū p̄ imi/
sionē farine factū fuit lapidum: sic p̄ dei
ḡram z bonā assuefactionē vita religio
sa q̄ pri⁹ dura videbat: nō solū portabi
lis s̄z etiā suauis efficit. **P**er h̄ aut̄ ecō/
trario aliq̄ deberēt p̄fundi q̄ fuerūt i se
culo sat̄ dure nutriti: z tñ i religiōe nō
sufficit eis vict⁹ illoz q̄ fuerūt in seculo
dulciē educati. **i** **U**ir aut̄ q̄dā ve
nit de baal salisa. p̄ istū q̄ obrulit be/
liseo panes hordeaceos z frumētū no
nū: significat h̄o exercēs se i studio scri
pture veter⁹ ac no. te. ad honorē xp̄i.
t **B**a pp̄lo vt comedat. nam per
dictum exercitiū sequuntē p̄dicatio z do
ctria: q̄b⁹ reficit p̄pls xp̄ian⁹. **Ca. V**
Naman p̄n. mili. **H**ic p̄nr
ponunt miracula helisei corā
infidelibus. z p̄mo circa h̄ tri
plex miraculū ponit. sc̄do sc̄ptura histo
riā p̄sequit. viij. ca. **P**ria i tres: qz p̄l
mo p̄oit miraculū ad naamā gētil̄ p̄si
onē. sc̄do ad isidiatiū rep̄s̄ioz ca. vi. ter.
Aborat. p̄ **N**aaamā p̄n. mi. rē.
Per naamā q̄ erat leprosus potest in/
* telligi q̄libz
* tio ad peni/
* telligi q̄libz

Porro d sy. Ra. Latrunculi d syria qd e blimitas egres
si sut: cu cupiditate ducti z diuersis negocijs iplicati gentiles p
torā terrā vagabāt. Hi de tra isrl captiuā duxerūt: q de ppha i
isrl testabāt: qz fama d isrl p negociatores gētiū trāslata i toro oz
be curiositati hoīm (quā vxoz naamā significat) verū pphetaz z
saluatorē i iudea manere patefecit.
Audies b naaman/ dño suo nūcia/
uit. Cū hi ad qd noticia vbi puēit:
his q sibi p̄sūt suggerūt scie spūalif
magnitudinem. Mittit rex syrie
fraz ad regē isrl p salute sui: cū pri
mat^o gētiū audies deū eē i isrl salu
tē suoz puidēs/legationē mittit in
iudeā: vt p aplicā doctrinā saluato
ris fidē accipiat. Cū Cornelio^o d ce/
saria i ioppen ad petrū mittit. Rex
scidit vestimēta sua: qz sacerdotes/
scribe z pharisei rectores iudeoz cō
siderātes vndiqz plebes ad redēpti
onē cōuenire: qsi blasphemā existi
mātes scidebāt vestimēta: sic i euā/
gelio pnceps sacerdotū fecit: Veni
at ad me: z sciat eē pphā i isrl. Et
dñs qd p̄sciuit/ hos z vocauit zē.
Venies gētilis ppls ad domū heli
sei/ sciam. l. eccliam p nūcios. i. euā/
gelicos p̄dicatores accepit: vt se in
iordane septies lauaret renatus ex
aq z spū. Jordanis baptisma signi
ficat: qz i eo nob saluator baptisimū
p̄secrauit: naamā lauatiōē iordanē
cā despiciēs simplicitatez significat
ruditiū: q spūalē nō potuerūt intelli
ge efficaciā: qz aialis hō nō p̄cipit q
sūt spūs di. Serui meliori p̄silio ad
mādatū p̄phetā p̄suaserūt: qz sepe
dñs minoz reuelat qd meli^o ē: qm̄
plonaz acceptoz de^o nō ē: loto septi
es restituta ē caro sic pueri caro: qā
mūdat^o baptismo p iuocationē spūs
septiformis q̄sqz ad inocētē vite in/
fantia redigūt. qz in baptismo abre
nūciare sathane ac fidē dñi cōfiteri
p̄cipimur: negat se naamā vltra dñs
litatur: soli p oīa dō fuituz. Par/
tē ēre lctē secuz tollit: qz baptizatos
oportet dñici corpis participatione
p̄firmari.

Obsecro zē.

Nico. de lyra

atio ad penitentiū p̄solationē: cir/
ca mediū. vj. ca. ibi: Factū ē at. Pri
ma adhuc diuidit i tres ptes: qz p/
mo naamā p curatiōe destināf. se/
cūdo a lepra curaf/ ibi: Dicitur he
li. tertio gicēi lepra p̄ntif/ ibi: Di/
xit gicēi. Circa p̄mū dñ: Naamā
p̄n. m. regl sy. erat vir ma. zē.
Dicit em̄ expositores nri cōiter q
ipe p sapiāz z p̄bitatē suā vastauit
latrunclos q mltū molestabāt regnū
syrie. z iō s̄dit: a Per illū em̄
de. do. sa. sy. z p̄t b erat magn^o
z honorat^o i regē. Rab. sa. dīc q ipe
sagittauit achab i p̄lio: vt h̄. s̄. ij. li.
ca. vl. licz nomē suū ibi nō exp̄maf.
z p̄t b s̄dit: Per illū em̄ dedit
dñs sa. sy. qz iterfecto achab syria
fuit liberata a tributo qd ei redde/
bat p̄ federatiōe benedap cū eo: vt h̄. s̄. ij. li. ca. xx. z p̄t hoc
fuit eleuat^o ad p̄ncipatū militie. b Erat aut vir for. zē. ad
b em̄ fuit lepra p̄cussus vt p curatiōe ei^o mirabilē venire: ad di
veri fidē: qz p̄cussus erat achab idolatrā. c Utinā fu. do. zē.
anqz em̄ capēt z i ancillā naamā vderet: audiuerat i tra israel
magnalia q fecerat helise^o: z p b spabat q sic posset curari dñs
su^o. Cetera patēt vsqz ibi: d Et tu. se. de. ta. ar. zē. In he/
breo h̄: Cētū cētenarios: qz qlibz valebat cētū talēta cōia. hec
aut accepit

Per illū em̄ dedit dñs salutē syrie. Erat a
aut vir fortis z diues/ b leprosus. Porro b
de syria egressi fuerāt latrunculi: z capti
uā duxerant d terra isrl puellā paruulā/
q erat in obsequio vxoris naaman. Que
ait ad dñam suā: Utinā fuisset dñs me^o
ad pphā q ē in samaria: pfecto curas/
set euz a lepra quā bz. Ingressus ē itaqz
naaman ad dominū suū: z nunciavit ei
dicens: Sic z sic locuta est puella de tra
isrl. Dixitqz ei rex syrie. Glade z mittā lit
teras ad regē israel. Qui cū pfect^o esset
z tulisset secū decez talenta argenti: z sex
milia aureos: z decē mutatoria vestimē
torū: detulit litteras ad regem isrl in hec
vba: Cū acceperis eplam hanc: scito q
miseriz ad te naaman suū meū: vt cures
eū a lepra sua. Cūqz legisset rex isrl lras:
scidit vestimēta sua/ z ait: Nūqd de^o ego
suz/ vt occidere possim z viuificare: quia
iste misit ad me vt curē hoiez a lepra sua:
Aduertite z videte: q occasiōes q̄rat
aduersū me. Qd cū audisset heliseus vir
dei/ scidisse videlicet regez isrl vestimēta
sua/ misit ad eū dicens: Quare scidisti ve
stimēta tua: Veniat ad me: z sciat pphē
tiā eē i isrl. Venit q naaman cū eqs z cur
rib^o: z stetit ad ostiū dom^o helisei. Misit
q ad eū helise^o nūciū/ dicens: Glade z la
uare septies in iordane: z recipiet sanita
tē caro tua atqz mūdaberz. Frat^o naamā
recedeabat/ dicens: Putabaz q egrederef
ad me/ z stās iuocaret nomē dñi di sui: z
tāgeret manu sua locum lepre: z curaret
me. Nūqd nō meliores sūt abana z phar
phar fluuij damasci oibus aquis israel:
vt lauer in eis z mūderz. Cū q vtisset se z
abiret idignās: accesserūt ad eū sui sui:
z locuti sūt ei: P̄t/ z si rē grādē dixisset ti
bi ppha: certe facere debueras. Quāto
magl qz nūc dixit tibi: lauare z mūdabe
ris: Bescēdit z lauit i iordane septies iu
xta smonē viri di/ z restituta ē caro ei^o sic q
caro pueri puuli: z mūdāt^o ē. Reuersus r
q ad viz di cū vniuerso comitatu suo: ve

aut accepit p sūptib^o i via z ad dādū p̄p̄e mūera. e Ut
cures eū a lepra sua. b ē facias curari p pphā q ē in terra
tua. f Scidit ve. sua. Dicunt expositores nri cōiter q b
fuit eo q itellerit illō dñū eē blasphematorū sibi potētā diui
nā attribuēdo. Cū s̄dit: s Nūqd de^o ego sū: Sod^o
em̄ erat iudeoz scindere vestimēta
sua qn̄ audiebāt dī blasphemā. vñ
Dattb. xvi. f. d. z. Tūc pnceps sa/
cerdotū scidit vestimēta sua dicens:
Blasphemauit. Sed hec expositio
nō bene cōsonat lre sequētū: in q dē
q helise^o eū resp̄hēdit de tali scissio
ne: qd nō fecisset si ppter reuerētiā
nois dñi facta fuisset: z iō aliter dī:
q hoc fecit ex impatiētia: credēs q
rex syrie quereret occasiōē mouē
di guerrā cōtra se: petēdo ab eo rez
sibi impossibilē. iō s̄dit: Videte
q̄t occasiōes querat aduersum me:
b Veniat ad me z sciat. per
experientia sue curationis.
i Prophetam. dei veri.
k Esse in israel. vt sic rex sy/
rie timeat guerram mouere contra
populum habentes deum tante po
tentie. l Abilitoz ad eū. Dic
consequenter ponit naaman cura
tio/ cum dicitur: m Glade z la
uare septies in iordane: et re
cipiet sanitatem caro tua zē.
Doc autem sibi mandauit per nun
ciū vt dei potentie magis attribue
retur miraculuz: eo q propheta nō
locutus fuit cum eo: nec euz tetigit
sicut credebat naaman: credens q
in ipō propheta esset aliqua virtus
curandi ipsum. n Iratus naa
man recedeabat dicens: Puta/
bam q zē. eo q per talem moduz
se curari non sperabat: cuz fluuij sy
rie essent ita boni vel meliores: si
cut fluuius iordanis: nec tamen ha
bebant ad hoc aliquam virtutem.
o Si rem grandem: id ē dif
ficilem: p Dixisset tibi pro/
pheta certe facere debueras.
z multo magis rem facilem quam
tibi mandauit. q Et restituta
est caro eius sicut pueri par
uuli: que est purior q̄ in etate viri
li aut senili: quia caro ad generata
per alimentū quanto procedit vite
rius: tanto fit impurior: sicut vinuz
per admixtiōē aque: vt habetur p
mo de generatione: r Reuer
susqz est ad virum dei cū vni
uerso comitatu suo zē. vt osten
deret se gratū deo z pphete de sua
curatione. ideo s̄ditur:

Here scio
* telligi quilibet infidelitatis le/
pra percussus. Per heliseū dō do/
minus noster iesus christus: vt oñ
sum est supra. Per iordanē dō flu
uiū baptisimi sacramentū: eo q i ior
dane fuit institutū: quādo dominus
noster iesus christus tactu sue san
ctissime carnis vim regeneratiuam
dedit aquis. Igit p naaman intel
ligit qlibet iudeus vel gentilis seu
ali^o infidelis: q audita fama de christi miraculis/ venit ad ipm
p fidē: cui dicit helise^o. i. xps. m Glade lauare septies i
iord. i. recipe baptismū: qz dē Joh. ij. a. Nisi q̄s renatus fuerit
ex aq z spūscō/ nō pōt itroire regnū di. Qd aut dī: m La
uare septies: nō est referēdū ad baptismi receptionē: qz reci
pit semel tm̄. s̄ ad septiformē grāz spūscōi q p̄ferē i baptismo.
q Et restituta est ca. zē. qz p baptismū deuote receptū.
mūdāt hō totaliter de pctis: z recuperat mētis innocentia.
* Here scio

Doraliter

Luc. 4. e

Obsecro etc. de terra. Partē sacre terre secū tulit naa man vt poneret in tēplo idolor: et sup eam cōsistens dñm cuius erat terra adoraret: ne offenderet dñm suū si pariter non adoraret. b Giezi. Rab. P. rēruptū vidēs interpretat sine vallis visio. Is est isrl: q̄ aliqui puer dei. vñ puer isrl: et dilexi eū s; postq̄ sp̄tō euāgelio se in fo/ ueā auaricie se p̄cipitavit: quam filiū dei p̄ baptismū renati sp̄tuerūt. iu/ sto iudicio leprā erroris quā creden tes deposuerāt: ipse sibi p̄cipit. Sic oēs q̄ post baptismū et emēdationez vitā ad pristina reuertunt: sordibus quib; se exutos sperabāt itez inuol/ uunt. h̄ ē canis reūsus ad vomitū.

Obsecro itaq; vt accipias bñdictio/ nē a suo tuo. At ille rñdit: Quuit dñs añ quē sto: q; n̄ accipiā. Cūq; vi face ret: penit; nō acquieuit. Dixitq; naa/ man: Ut vis. Sed obsecro p̄cede mi hi seruo tuo/ vt tollam on; duoz bur/ donū d̄ fra. Nō em̄ faciet seru; tu; vl/ tra holocaustū aut victimā dñs alie/ nis nisi dño. Hoc at̄ solū ē d̄ q̄ dep̄ce ris dñm p̄ seruo tuo: qñ ingredit̄ dñs me; templū rēmon vt adoret: et in illo inuitēte sup manū meā: si adorauero in tēplo rēmon: adorāte eo i eodē loco: vt ignoscat mihi dñs suo pro hac re. Qui dixit ei: Glade in pace. Abijt q̄ ab eo electo tpe. Dixitq; giezi puer i viri dei: Dep̄cit dñs me; naamā syro isti: vt nō accipet ab eo q̄ attulit. Vi uit dñs/ q; currā post eū: et accipiā ab eo aliqd. Et secut; est giezi post tergū naamā. Quē cū vidisset ille currentē ad se: desilijt d̄ curru i occursum eius et ait: Recte ne sūt oīa: Et ille ait: Re/ cte. Bñs meus misit me ad te dicēs: Mōdo venerūt ad me duo adolescē tes d̄ mōte ephraim ex filijs p̄phaz: da eis talētū argētī: et vestes mutato/ rias duplices. Dixitq; naamā: Me/ li; ē vt accipias duo talēta. Et coegit eū. Ligauitq; duo talēta argētī i duo/ bus saccis: et duplicia vestimēta: et im/ posuit duob; pueris suis q̄ et portauē rāt corā eo: Cūq; venisset iā vesp̄ri: tulit de manu eoz: et reposuit i domo. Dimisitq; viros et abierūt. Ipse aut̄ ingressus stetit corā dño suo. Et dixit ei heliseus: Quē venis giezi: Qui re/ spōdit: Non iuit seru; tu; q̄q;. At ille q̄ ait: Nōne cor meū in p̄nti erat qñ re uersus ē hō d̄ curru suo i occursum tuū: Nūc igit̄ accepisti argētū et accepisti vestes: vt emas oliueta et vineas et o/ ues et boues et seruos et ancillas: sed et lepra naamā adhibebit tibi: et sem/ ni tuo vsq; i sempiternū. Et egressus est ab eo leprosus/ quasi nix.

Nico. de lyra
Uere scio q non sit ali; de; et sic fidē vni; veri dei quā p̄ce perat corde: p̄fessus ē ore. Im̄ dictū apli Ro. x. b. Corde credit ad iusti/ ciā: ore aut̄ p̄fessio fit ad salutem.
Obsecro itaq; vt ac. bñ. i. munera gratanter et deuote oblata.
Quuit dñs añ quē sto: q; n̄ acc. vt oñderet se nō querere sua: sed aie sue et corporis salutē.
Ut tollā on; duoz bur. aialia sunt genita ex eq; et asina: sic mulus econ trario. s. ex eq; et asino.
De ter/ ra. s. isrl: quā reputabat sanctā p̄pter cultū dei ibi existētē. intēdebat enim ex ea facere altare in domo sua. Im̄ qd̄ d; Ero. xx. Altare de fra facietis mihi. et ibi imolate deo celi. iō s̄ dñs: Nō em̄ faciet vltra seru; tuus holo caustum et. sequit;: Hoc aut̄ solū est de q̄ dep̄cer; dñm p̄ suo tuo. et s̄ dñs: Si adorauero in tem/ rēmon. nō idolū s; deum verum.
Ut ignoscat mihi dñs. q; nō possū istud bono mō euitare.
Qui dixit eia. i pa. acq̄scē do petitiōi sue: s; q; nō solū adorare idolū sed etiā simulare hāc adoratio nē est pctm̄. iō dicit hīc aliqd q̄ quia naamā erat neophit;: iō in h̄ sibi di/ sp̄savit heliseus: et s̄ q̄ possēt edi ficare altare ad offerendū sacrificia extra templum et etiā extra totam terram israel. Sed istud non vide/ tur cōueniēter dictū. Primo quia naaman fuerit neophit;: q; p̄p̄e lo/ quēdo neophit; d; d̄ nouo p̄uersus ad aliquā legē: sic circūcisus d̄ nouo apud iudeos: et baptizatus ap̄d chri stianos. Naamā d̄ nō fuit p̄uersus ad iudaismū: q; non fuit circūcisus: nec p̄ p̄sequēs ad legem mosaicā ob ligat;: sed credidit deus q̄ colebat a filijs isrl esse vey deū et ab oib; cole dū: qd̄ et multi gētiles fecerūt: et si/ ne legis mo; aice obseruantia salua/ ti fuerūt: q; ad ip̄am nō tenebant;: si cut als diffus; dictū est. Secōdo q; ea q̄ sunt p̄ se mala nō sūt disp̄sabilia: q; nō p̄nt bñ et absq; pctō fieri de q; bus est simulatio idolatrie. et iō non videbit bñ dictuz q̄ helise; in h̄ ip̄i naaman disp̄sauerit: s; solū ei de/ clarauit illud esse sibi licitū: qd̄ time bat esse illicitū: sic solēt facere p̄cie timorose. habebat enī iste naamā of ficiū sustētādī regē: q; sic regine mō p̄ milites sustentant;: ita s̄ h̄ tūc t̄pis reges p̄ principes magis sibi p̄pin q̄s: iud aut̄ nō erat illicitū d̄ natura sua. equalit̄ enī poterat fieri extra tēplū idoli sic et intra. sic si aliq̄ puella p̄p̄iana capta a saracenis: eēt obsequio alicui; dñe deputata ad deportādū caudam sive

caudā sue vestis: nō videt̄ illicitū q̄ eā portaret intra phanum mabometi sic et ex: dñm tñ h̄ nō faceret reuerētiam aliquā mabo/ meti: s; solū intēdēs suū officiū exēq; et h̄ petebat naamā ab heli seo. s. q̄ idē officiū qd̄ licite faciebat dño suo ex phanū idoli: pos/ set sibi facere intra: nō ad aliquā idoli reuerētiam: s; ne incurre ret dñi sui offensā: et h̄ p̄cessit ei he/ liseus: q; nō erat illicitū vt dictū ē. Tertio nō videt̄ benedictū q̄ ei di sp̄sauerit de altari p̄struēdo et ibi/ de offerēdo: n̄ solū ex h̄ier; s; etiā ex iudeā: q; illd̄ solū fuit p̄hibitū in deis p̄ tēpli edificatiōe: q; n̄ ar/ ca dñi habuit stabili māsiōe: put dictū fuit Deu. ij. et j. Re. vij. Na/ amā d̄ nō tenebat ad legē mosai cā vt p̄dictū ē. iō poterat alibi licite deū colere: altare ad h̄ edificādo et etiā offerendo: sic et filij isrl añ legē datam. vt p̄t̄ de abraam: isaac et ia cob in Beñ. in plibus locis. Quāt ad hoc naamā petiit on; duoz bur donū d̄ terra isrl: fuit ex speciali de uotiōe: vt dictū ē: s; ad h̄ n̄ teneret. iō circa hoc nō fuit aliq̄ disp̄satio: s; liciti p̄cessio. i Dixitq; gie/ zic p̄r̄ describit ip̄i giezi inie/ ctio p̄pter multiplex eius peccatuz in facto isto: quoz p̄mū fuit cupidit as: q̄ est radix oīm maloz. vt dicit apostolus. j. Timo. vi. et h̄ noratur cū dicit: Peperit dñs me; et. licz em̄ p̄p̄bete nō accipent aliqd̄ q̄ p̄ ciū p̄p̄bete: q; tñ paupes erāt: vi uebāt d̄ oblat; sibi curialit̄ et deuo/ te. h̄ Desilijt d̄ curi i oc. ei; p̄pter reuerentiā dñi sui et grati/ dinē bñficij sibi collati. i Dñs meus misit me et. in h̄ mentie/ batur: et sic fuit pctm̄ i cōm. m̄ Abeli; ē vt ac. duo talē. s. cuiuslibet inueni vñū. In heb. habe/ tur: Jura mihi. s. q̄ miserit te heli seus: et accipe duo talēta: et im̄ h̄ fuit h̄ tertū peccatū. s. periurium. n̄ Et ip̄osuit duob; pue. su/ is. i. duob; d̄ seruis naamā. o Cūq; ye. iā vesp̄ri. et. ne he lise; eos videret: et p̄p̄et q̄ giezi aliqd̄ a naamā accepisset. et sic com/ misit q̄rū pctm̄. s. furtū rei notabil p̄ Cū venis giezi. non q̄rit ex ignozātia. q; in spū factuz viderat: vt postea s̄ dñs: s; vt ex ei; r̄fisione eū d̄ mēdactio p̄uiceret. vñ s̄ dñs: q Cū iuit ser. tu; q̄q;. q; mē/ tiebat ei q̄ h̄ebat sp̄m̄ctm̄: sic ana/ nias et saphira petro. vt h̄. Act. v. iō s̄ dñs ei; iusta punitio/ cū d; r̄ Sz et le. naa. adhe. ti. i. eadē sp̄s lepre quā habuit ante curatio nē suā. s Et egres. ē ab eo. q; leprosi separabant a cohabitatiōe hoīm sanoz. vt h̄. Leuit. xij. t Quasi nix. color em̄ albidus et trāspārēs est signum lepre: sic h̄ Leuit. xij. put ibi plen; dictū fuit. * Uere scio q̄ et. p̄ qd̄ de signat q̄ adult; baptizat; d; d̄ o re ḡtari d̄ sua regnatiōe sp̄ali. Aliē pōt dici q̄ p̄ naamā leprosi signifi cari p̄t̄ q̄libz inēfēt; p̄ mortale pec catū: q̄ audita p̄ p̄dicatores iusticia di: et ei; misericordia p̄tritiōe p̄cipit: et ad ip̄z p̄pniaz verā accedit. et lauatur in iordane. i. lachrymis p̄nie: q; bñ significat p̄ iordanē. eo q̄ interpretat̄ riu; iudiciū. Lachryme d̄o dicte fluūt ex diuī iudiciū cōsideratiōe: et cū sic lanat; ad mē/ tis mūdiciā restaurat. i Dixitq; gie. pu. vi. di. et. p̄ istū * giezi qui

fr. q. r. c. qui studet

* giesi q̄ currēs post naamā accepit ab eo mūera: significat cupidus in ecclia: q̄ p collatiōe spūaliū q̄rit v̄l repetit tpalia. z sic lepra naamā percussit giesi z semini eius: sic vitium simonie adheret isti z suis sequacibus.

In ca. v. vbi dicitur: in postil. Sed istud nō videt̄ cōueniēter dictū: primo q̄: naamā fuit neophitus zc.

Additio. j. Licet naamā nō fuisset p̄sus ad iudaiz. mū neq̄ circūcisus: fuit tñ neophitus: q̄ de nouo cōsus ad legē nature: quā hacten⁹ nō seruabat: p̄m quā ē illicitū adorare idolū: z etiā simulare illā adorationē: p̄ ut ipemet postil. asserit in h̄ loco: dices: q̄ simulatio idolatrie est p̄ se mala: s̄ oīa q̄ sunt p̄ se mala: illicita sunt de iure natura: cui⁹ p̄ncipale p̄ncipiū ē q̄ bonū ē p̄ se q̄dū z malū ē vitādū vt cōit̄ tenet. S̄ aduertēdū ē q̄ h̄ idolatria z eius simulatio sint illicita de iure nature: tñ illud q̄d h̄ sp̄m illi⁹ simulatiōis seu adoratiōis: si nō sit ibi adoratio nec ei⁹ simulatio: nō videt̄ illicitū de iure nature: vt pote in p̄nti casu. Si naamā intrans phanū idoloz: exercēdo officiū suū in sustentādo dñm suū nō adoraret idolū neq̄ etiā simularet se adorare: neq̄ talē adorationē seu simulatiōē intenderet: adhuc tñ ē ibi sp̄s mali: q̄ h̄is q̄ talia nō bñ discernūt: apparere posset ip̄m intrare causa adoratiōis: sic z dñs su⁹ intrabat: q̄d h̄ de iure nature nō sit p̄hibiti⁹: p̄hibet tñ de iure diuino: teste ap̄lo. j. ad Thel. v. d. Ab oī specie mala abstinete vos. vñ declarationē hui⁹ videt̄ petere naamā. Et helise⁹ declarauit sibi nō esse illicitū: z h̄ nō dispensando: q̄ helise⁹ nō hēbat potatē dispensandi generalit̄: s̄ h̄ solū sibi declarauit. In eo. ca. v. vbi dicitur: in postil. In h̄o habet: Jura. l. q̄ miserit te heliseus.

Additio. ij. Verbū q̄d h̄ponit̄ in hebreo: frequētā in sacra scriptura: z q̄nq̄ in trāslatiōe n̄ra interpretat̄ incipit: vt Deute. j. a. vbi dicitur: Incepit moyses explanare legē: z i alijs q̄nq̄ interpretat̄ iurare: vt Exo. ij. d. Iurauit moyses habitare cū ie

Glo. ordi.

Dixerūt autē zc. Ca. VI. **C**u accidit at zc. Raba. **C**u ipios iudeos p corp opa ta pntia ppi tāq̄ istructuosas arbores cederet. vñ: Ecce secur? ad radicē arborū posita ē ab eis iterueniēte passione corp? ipm deseruit. pfunda descendit: q̄d in sepultura depositū: tanq̄ ad manubriū spū redeūte resurrexit. **Raba.** Curādū valde ē: ne intellect⁹ ocio torpeat: ne in exercitatiōe opis vitio elatio nis euanescat. **Breg.** Moraliter. Ferrū in manubrio intellect⁹ ē in corde hoc ligna cedunt cū prauē agētes icre pant q̄d dñi fluxe agit: dñi lapsus vane glie nō vitat. ferrum in aq̄ pdit: q̄ ex dissoluto ope itelligētia fatuat: q̄ ad h̄ dāt vt dāt aī oculos ex bona actione restituat. vñ sequit̄: Hoc ip̄m mutuo acceperā. Electi s̄o si q̄n offendūt: ad cor velocit̄ redeūt: z culpā lachrymis i sequūt. **Uñ heu heu dñi mi.** Qui stetes caute ip̄ciūt: nō solū q̄ mala cō miserūt: s̄ etiā q̄ ex accepto mūere red dere bona debuerūt. Et h̄ est heu heu heu: z h̄ mutuo acceperā: ac si dicat. **Alud p dissolutionē negligētie pdidit: q̄d vt p bona opa redderē ex grā redēpto ris accepti: s̄ nūq̄ de⁹ mentē deserit: q̄ in pctis se veracit̄ agscit. Uñ helise⁹ lignū deorsū misit: z ferrū in sup̄ficiē at tulit: q̄ redēptor cor pctōris hūiliat: z eā quā amiserat itelligētia reformat. Unde in alia trāslatiōe dicitur: q̄ cō fregit lignū z iactauit: z sic ferrum su stultū. lignum frāgere est cor ab elatio ne conterere: ad ima iactare: cogitatio ne proprie infirmitatis humiliare: ilico ferrum redit: quia ad vsum exercitatiōis p̄stine itelligentia recurrit.**

Nico. de lyra

Dixerūt at filij pphetaz. **H**ic ponunt̄ miracula ad ifideliū insidiatū rep̄sionē. p̄mo tñ p̄mittit̄ miraculosa ferri natatio. sc̄do dicta rep̄sio: ibi: Rex at syrie.

Dixerūt at filij Ca. VI. **P**phetaz ad heliseuz. **E**cce loc⁹ in q̄ habitam⁹ corā te: agust⁹ ē nob: eam⁹ vsq̄ ad iordanē: z tol lāt singuli s̄ silua materias singu las vt edificem⁹ nob ibi domū ad habitādū. **Qui dixit: Ite. Et ait vn⁹ ex ill: Veni ḡ z tu cū seruis tuis. R̄ndit: Ego veniā. Et abiit cū eis. Cūq̄ venissent ad iordā nē: cedebāt ligna. Accidit at vt a xp̄s istructuosos argueret. b T̄p̄rauos i creparet. c T̄descēdit cū un⁹ materiā succidisset: cāde a T̄spūs. T̄corpis. T̄in pfundo. T̄pdit itelligētia cordis dissolutionē negligentie. **ret ferrū secur? i aquā. Exclama uit ille/et ait: Heu heu heu dñe mi: z h̄ ip̄m mutuo acceperā. Di xit at h̄o dei: Ubi cecidit: At il le mōstrauit ei locū. Precidit ḡ lignū z misit illuc. Natāuitq̄ fer rum. Et ait: Tolle. Qui extēdit manū: z tulit illud. Rex at syrie s pugnabat i isrl. Consiliūq̄ inijt****

lo peccātes in mō corrigēdi statū vt suū defectū cogscūt ad penitētia recurrētēs dicūt: **Heu heu heu dñe mi: z hoc ip̄m. acce. Recognoscūt ei q̄ grā a dño sibi mutuata indebite vsi sunt: s̄ p lignū ab heliseo missum in aquā ferrū natat: quia ip̄s p lignū sue passiōis ad mētē deuote reductū bonū amissum restaurat. g Rex aut syrie pugnabat cōtra israhel zc. Syria interpretat̄ sublimis: z ideo p regē syrie itelligit̄ diabol⁹**

cū ietro. s̄ p̄m hebraicā veritatē dñi istud vniocū est: nihil ali ud signās vbiq̄q̄ ponit nisi actū volendū: itaq̄ cū dicitur: Incepit moyses explanare: nō dicit nisi voluit moyses explanare. **Silr** vbi dicitur: Iurauit habitare: nil aliud dicit nisi voluit habitare: vnde in hoc loco dicebat naamā giesi: q̄ vellet accipere duo talē ta: nec fit aliqua mentio de iuramento.

Replica. In ca. v. vbi postil. dicit: Naamā syrū non cōuersum fuisse ad iudaismū: p̄ se q̄ns non neophitū sicut q̄dā dixerūt. **Burgen.** obijcit dicens: q̄uis naa man nō fuerit p̄uersus ad iudaismū: tñ fuit cōuersus ad legem nature quā hactenus nō seruabat: iō debuit dici neophitus. s̄ assumptū videt̄ falsum: q̄ p̄m ap̄lm ad Ro. ij. z gētes ea q̄ le gis sunt naturalit̄ faciūt. ḡ nō min⁹ naamā q̄ alius. **Nec seq̄t:** Ignorauit vnū veꝝ deū z ei⁹ cultū quē nūc p̄fessus ē: igit̄ nūc primo cōuersus ē ad legē nature: nā ip̄e sic z ceterē gētes facit opa legis nature: iuxta p̄ncipia illius leḡ naturalit̄ imp̄ssa q̄ uis nō p̄fecte itellexit z fecit. vñ sic iudei legis trāsgressores z christiani mali p̄ p̄niaz vel p̄ pdicationē p̄uersi: nō dicunt̄ neophiti: sic nec naamā z alij s̄b lege nature imp̄fecte viuētēs. ha buit em̄ naamā ex habitu illius leḡ: q̄ sp̄s mali sit ab oīb⁹ nat uralit̄ vitāda: si tñ cōmode vitari nō posset: esse culpā venia dē gnā. itelligēs deniq̄ ex miraculosa cura circa eū in noīe dei isrl facta solū illū veꝝ deū esse: z nō solū adorādū: h̄ac p̄clusionē ell cuit: q̄ de cetero idola colere nollet: s̄ deū isrl in omni loco etiā in templo remmō q̄n iuxta suū officiū q̄d in l̄ra exprimit̄ intra re cū rege oporteret: q̄ ingressus q̄ sp̄m mali p̄tendere posset venit expiādus. supplicauit igit̄ heliseo vt p̄ h̄mōi expiatione deū dep̄cari vellet: z annuit heliseus dices: vade in pace. Fru stra igit̄ dicit **Burgen.** q̄ heliseus h̄ declarauit: q̄ exercitiuz sui officiū sp̄z mali h̄ret: q̄ naamā hoc ex lumie naturali vidit: z q̄ ab heliseo petiuit solū orōnē p̄ se ad deū: nō disp̄sationē: sicut q̄dā dicūt: nec declarationē sicut **Burgen.** dicit.

Nico. de lyra

Ecce loc⁹ in quo zc. dicit h̄ Ra. Sa. q̄ giesi q̄ erat cupidus: q̄n erat cū heliseo molest⁹ erat filijs p̄phetaz veniētib⁹ ad heliseū: ne ex penderent ea q̄ dabant maḡo suo: z ideo ip̄o abiecto p̄pter lep̄ā plures ve nerūt ad heliseū: z iō nō sufficiebat do mus p̄ habitationē ip̄oz p̄p̄ q̄d vole bāt eā dilatare. **Lollat** singuli zc. i. ligna q̄ sunt materia p̄ domibus edificādis. **Heu dñe mi: z hoc ip̄m mu. ac. nec habeo vnde restitua. e Precidit ḡ lignū. i. fecit aliō ma nubriū: q̄ p̄mū erat fractū: vt dicit Ra. Sa. f Natāuitq̄ ferrū. s̄ natu ram p̄p̄iam obediēdo nature actori. g Rex at syrie. **H**ic p̄r describit̄ insidiatū rep̄sio. Circa q̄d primo de scribit̄ insidiatio eoz maligna. sc̄do eo rū p̄cussio**

Moraliter. **D**ixerūt autē filij p. zc. **S**equit̄: **L**ūq̄ vēissent ad ior. zc. p securim q̄ ligna cedunt hoim peccātū increpatio designat: eo q̄ h̄o arbor: p̄uersa noīat. **Uñ dicitur. ij. de aīa q̄ radices arboris sūt ori siles: q̄ p illas arbor accipit alimētū: os at est in sup̄iori pte hoīs: radices s̄o in iferiori pte arboris. Igit̄ p cessionē arborū bñ significat̄ increpatio peccātū. p̄pter q̄d **Johes baptista increpās pctōres dice bat: Matth. iij. c. Iā securis ad radicē arboris posita est. S̄z cū aliq̄s incaute peccātē arguit: ferrū secur? de māubrio fugit: z sic in aquā mergit̄. Nā illd q̄d p̄ficere poterat si caute fieret ad culpā imputat. S̄z q̄n tales ex indiscreto ce****

E

Alat locū

Moraliter De cō. dis. z. c. reuera.

Ppus

3 * qui ē rex

Qui cu ve. Rab. Qui in nequitie armis pfides: xpi fa
mulis insidias pparat: nocte pfidie excecatus: bellu p ecclesia
gerit. b Heu heu heu dne mi. Rab. Dis notat illos q
pusillanimitate cordis penas verent cozpales. c Noli ti
mere. Noli timere eos q occidunt cozp: z post h no habet qd
faciat vobis. d Plures em no. Rab. Possu rogare pa
tre meu z exhibebit mibi plusq duodecim legioes angeloꝝ.
Dne ape. ocy. Rab. Gal
de necesse e vt helise noster ape
riat oculos cordis ad psideadu:
qz oes q pfidut in illu no cofun
det. f Percute obse. Rab.
Bonu e oculu scadaligante eruit:
vt intuit supbie z malicie obru
ret: z oculus sane fidei ac simpli
citatis aperiat. g Dixit g
eos in sa. Raba. Postq heli
se hostes in samaria adduxit: no
eos occidi pmisit: sed refectione
illis pparas dimisit eos in pace.
Et saulu diu p stimulu calcitrare:
primu dns excecavit: deinde scia
spirituali ditavit. Nobisqz prece
pit ita: Diligite inimicos vestros
z bnfacite his q oderut vos.
Lgregavit be. zc. Rab.
Benedab z exercit: e diabolus
z iniq. s. pagani: iudei z heretici
qs p ecciaz bellu gerer e excitat:
p tales affligit ppls dei q est po
situs in samaria. i. leg. custodia.
fitqz fames cu no pmittit doctori
bus verbu dei pdicare. Sed heli
seo reuelate. i. redemptore p euage
liu indicat: salus q a peccatorib
loge est timetib deo. ppe esse sci
tur. Dicit em dns: Cras modius
zc. Hodie sile pfecta e mensura
diuine sapie q est in no. te. Duo
modij hordei sunt scia legis z p
phetaz: q coparat stathere vno
h est fide catholica i porta sama
rie. i. i pdicatioe aplica: p qua in
traf in eccliam. Cessante em tur
bine psecutiois q sit hodie: dabit
dns cras. i. tpe futuro traquillita
te: vt pdicatio pfecte copleat.
Nico. de lyra
* ru pculio digna / ibi: Porro
helise. tertio liberatio benigna /
ibi: Dixitqz rex. Circa primu po
nit insidiatio syroꝝ p regē isrl.
z patz lra vsqz ibi: a Misit
itaqz vir dei zc. rex isrl. hoies
armatos in magna copia.
b Et poccy. eu. s. illas insidi
as capiendo. c No semel ne
qz bis: solu supple s3 multoties.
scdo ponit insidiatio p heliseum
ibi: d Dixitqz eis: ite z vi
vbi sit zc. z patz lra vsqz ibi:
e Heu heu heu dne mi. co
gnouit em p insignia armoru q
erat syri hebreoz aduersarij.
f Plures ei no. sut: sciebat
em p spmsanctu ptectione ange
lica i sui auxilij aduenisse: cui po
testas qsi incorpabiliter maior e
qz huana. g Dne ape. ocy
los pu. hui. i. da ei dntē vide
di ea q no possut naturalē vide
ri. h Ecce mos ple. equo.
zc. facta est illa representatio visio
ni imaginarie: vel etiaz exteriori
visui p formatioes talij specieru
in aere: qz vtroqz mo potuit fieri
a deo ad designadu ptectione.
Porro

Porro heliseus. Sic pnr describit eozu pculio rone
helisei: cu dr: k Percute obse. gē. hac ceci. h accipit ce
citas p acrisia: q dr ab a qd est sine z crisis iudiciu: z e passio
q ho no pcipit vel dijudicat sm veritate ea q videt: z h mo su
erut pculsi sodomite volētes ostiu loth pfringere. vt hē. Gen.
xix. l No est hec via: nec ista e ci. s. vbi manet ppbe
ta qua qritis: h em venisset dothaim: h tū no erat ad manen
du diu: s3 ei masio diuturnior erat
in samaria: vt patz ex dictis ca. pce.
Utinā fuisset dns me ad ppheta q
e i samaria: z p h patz qd postea sed
tur ca. isto. Heliseus aut sedebat i
domo sua: z sic certu est q erat i sa
maria: ex q patz q helise dixit eis
veritate qz via recta duxit eos i sa
maria. m Dne ape. ocy. istoz
remouedo acrisia pdicta. n Di
xitqz rex isrl. Dic pnr ponit isto
ru liberatio benigna: qz cu rex vel
let eos pcutere: helise no pmisit:
sed etiā liberaliter refici a rege im
peravit. vñ subdit: o Apposi
taqz e eis ci. ma. ppatio. ex hoc
patz q noie panis z aque designat
ois pot z cib in scriptura.
p Et vl. no ve. la. zc. Tuz ex
gratitudie bnflicij sibi collati ab he
liseo. Tu timore ne si veniret iteru
ppf ingratitude helise eos face
ret capi z occidi. q Factu est
aut. Dic pnr describit miraculuz
helisei ad pulatione pniam: z pri
mo ponit eoz afflictio: scdo afflicti
onis remotio. ca. vij. Circa pimum
sciēdu qz loz ia amouisset staturus
baal: tū no amouit cultu vitulozuz
qs fecerat hieroba: vt hē. s. iij. c.
Ipse etiā z ppls isrl multa alia ma
la faciebāt ppf q dns pmisit eos
affligi obfidiōe lōga: z h e qd dr:
* Et tādū
* q est rex sup oes filios supbie:
pugnāt aut ptra fideles qui p isrl
intelligunt: z ponit insidias ad ip
sos capiendū: s3 ei insidie p helise
um frustrat: qn p pdicatore astutie
demonis denūcianē fidelib z ab
eis pcauent. Per h autē q rex sy
rie turbatus fuit cōtra heliseū z q
fuit eū cape: significat q diabol
iracit cōtra pdicatore veritatis: z
querit sibi nocere. Exemplū de be
ato Anthonio fratre minore quez
diabolus ad impediendū ei pdica
tionē voluit suffocare: sed sicut in
sidie regis syrie cōtra heliseū ma
gis fuerūt ad eius cofusionē: quia
ducti fuerūt in samaria: sic diabo
lus suffocare volēs beatū Antho
nium p beatā virginē fugatus su
it turpiter z cofusus. + Bened
dab rex syrie zc. Per istū regēz
vt dictum est diabolus designat.
Per samaria vero quā obfedit de
signat ecclesia: eo q samaria custo
dia domini interpretat: in hanc au
tē samariam nitit diabolus famē
immittere nō quantū ad defectum
panis materialis: sed spiritualis:
scz vbi diuini et eucharistie sacra
menti: sed p pmissione christi p he
liseum significati abundantia fit in
ecclesia dei: dicit ei Dath. vlt. d.
Ecce ego vobiscum sum omnibus
diebus vsqz ad consummationem
seculi. Et ipse est patris verbum et
ab eo datur eucharistie sacramen
tum.

Qui cu ve. Rab. Qui in nequitie armis pfides: xpi fa
mulis insidias pparat: nocte pfidie excecatus: bellu p ecclesia
gerit. b Heu heu heu dne mi. Rab. Dis notat illos q
pusillanimitate cordis penas verent cozpales. c Noli ti
mere. Noli timere eos q occidunt cozp: z post h no habet qd
faciat vobis. d Plures em no. Rab. Possu rogare pa
tre meu z exhibebit mibi plusq duodecim legioes angeloꝝ.
Dne ape. ocy. Rab. Gal
de necesse e vt helise noster ape
riat oculos cordis ad psideadu:
qz oes q pfidut in illu no cofun
det. f Percute obse. Rab.
Bonu e oculu scadaligante eruit:
vt intuit supbie z malicie obru
ret: z oculus sane fidei ac simpli
citatis aperiat. g Dixit g
eos in sa. Raba. Postq heli
se hostes in samaria adduxit: no
eos occidi pmisit: sed refectione
illis pparas dimisit eos in pace.
Et saulu diu p stimulu calcitrare:
primu dns excecavit: deinde scia
spirituali ditavit. Nobisqz prece
pit ita: Diligite inimicos vestros
z bnfacite his q oderut vos.
Lgregavit be. zc. Rab.
Benedab z exercit: e diabolus
z iniq. s. pagani: iudei z heretici
qs p ecciaz bellu gerer e excitat:
p tales affligit ppls dei q est po
situs in samaria. i. leg. custodia.
fitqz fames cu no pmittit doctori
bus verbu dei pdicare. Sed heli
seo reuelate. i. redemptore p euage
liu indicat: salus q a peccatorib
loge est timetib deo. ppe esse sci
tur. Dicit em dns: Cras modius
zc. Hodie sile pfecta e mensura
diuine sapie q est in no. te. Duo
modij hordei sunt scia legis z p
phetaz: q coparat stathere vno
h est fide catholica i porta sama
rie. i. i pdicatioe aplica: p qua in
traf in eccliam. Cessante em tur
bine psecutiois q sit hodie: dabit
dns cras. i. tpe futuro traquillita
te: vt pdicatio pfecte copleat.
Nico. de lyra
* ru pculio digna / ibi: Porro
helise. tertio liberatio benigna /
ibi: Dixitqz rex. Circa primu po
nit insidiatio syroꝝ p regē isrl.
z patz lra vsqz ibi: a Misit
itaqz vir dei zc. rex isrl. hoies
armatos in magna copia.
b Et poccy. eu. s. illas insidi
as capiendo. c No semel ne
qz bis: solu supple s3 multoties.
scdo ponit insidiatio p heliseum
ibi: d Dixitqz eis: ite z vi
vbi sit zc. z patz lra vsqz ibi:
e Heu heu heu dne mi. co
gnouit em p insignia armoru q
erat syri hebreoz aduersarij.
f Plures ei no. sut: sciebat
em p spmsanctu ptectione ange
lica i sui auxilij aduenisse: cui po
testas qsi incorpabiliter maior e
qz huana. g Dne ape. ocy
los pu. hui. i. da ei dntē vide
di ea q no possut naturalē vide
ri. h Ecce mos ple. equo.
zc. facta est illa representatio visio
ni imaginarie: vel etiaz exteriori
visui p formatioes talij specieru
in aere: qz vtroqz mo potuit fieri
a deo ad designadu ptectione.
Porro

Dixit at rē. a Quattuor g viri rē. Ca. VII
 Ra. Leprosi sūt q varijs vitijs dediti: vñ errorib⁹ i/
 pliciti feditatē ex iterna peste educētes onduēt in cu/
 te. Hos dñs sepe puertēs ad fidē: z mudās a vitijs vere sa/
 lut nūcios efficit. vñ Dat. ex publicano apls: Apparuit qz
 post resurrectionē pmo marie magdalene de q eiecerat septē
 demōia. Illa vadēs nūciauit his q cū eo fuerāt lugētib⁹. Le/
 proli igressi in castra syrioz
 refecti sunt: auz z argētū al/
 portā: cū despecti hui⁹ mūdī
 pbie operā dantes: z sensus
 sēilitatē z locutiōis venusta
 tē acq̄rūt: vñ ecclie vsib⁹ bñ i/
 structi desuere pnt. Qui bñ
 qtuoz esse mēozant: vt a q̄/
 tuoz euangelioz eruditione
 imbuti: in quattuor mundi
 ptibus fidei veritatē p̄dicēt.
 Porro rex.

Nico. de lyra

Et tādū obfessa
 est donec venun. caput
 asini rē. z accipit h caput p
 toto aiali fm aliq̄s: qz hic est
 mod⁹ loq̄ndi apud ēptozes
 aialiū p q̄to dabit caput. i.
 vñū aial. fm alios accipit p
 pte corpis. deficientibus em
 alijs cibarijs iterfecerūt aia/
 lia q̄ nō erāt. fm legē cōme/
 stibilia z salierūt vt cari⁹ vñ
 derent carnes fame iualescē
 te. b Et q̄ta ps ca. rē.
 Cab⁹ q̄dā mēsurā defmīa/
 ta. ster⁹ aut colūbaz nō acci/
 pit h pprie: qz nō ē cōmesti/
 bile nec refectiuū: sed magis
 corruptiuū: s̄ iproprie vt vi/
 def p gutture vbi cōgregāt
 gna a colūbis cōmesta: z illd
 p̄cēt in simo cōis: s̄ tunc sa/
 me iualescēte coq̄narū diu/
 tū illud reseruabāt: vt grana
 pplo fame periclitatī vende/
 rēt. c Nō te saluet do.
 Sūt em turbat⁹ eo q crede/
 bat eā petere refectiōē cibi
 pueniēt vñ pot⁹. d Que
 abscondit filiū suū. volēs
 eū p̄seruare a morte: vñ forte
 eū sola comedere. e Qd
 cum audisset rex rē. eo q
 ppls su⁹ erat i tāta afflictioē.
 Viditq̄ oīs ppls ci.
 ipm em accepit rex affligēdo
 carnē suā: vt facili⁹ ipetraret
 dei misericōdiaz. g Si stete
 rit caput helisei. Hāc em
 afflictioē ei iponebat: eo q
 afflictioē illā suis p̄cib⁹ non
 auferebat: tenēs eas effica/
 ces apud deū ad h̄ impetran/
 dū: heliseus tñ ad hoc expe/
 ctabat tempus cōgruum fm
 ordinationē diuine volunta/
 tis: cuius erat cōsciū p sp̄m
 sanctū. h Nunquid sci
 tis q miserit filiū homi/
 cide rē. Qd de scitu z volū/
 tate achab patris iozā: na/
 boh innocens fuerat inter/
 secus: vt habet. s̄. iij. li. xxi.
 i Et nō sinatis introi/
 re eū. Cuius causa subdit:
 k Ecce em sonitus pe/
 dum dñi eius. Post recel/
 sum em nunciū iozā penituit.
 z ido

uniuersū exercitū suū: z ascēdit et obsidebat sa/
 mariā. Factaq̄ ē fames magna in samaria. Et a
 tādū obfessa ē: donec venundaret caput asini
 octogita argēteis: z q̄ta ps cabi stercois colū/
 baz q̄nq̄ argēteis. Cūq̄ rex isrl trāsiret p muz:
 mulier q̄dā exclamauit ad eū: dicēs Salua me
 dñe mi rex. Qui ait: nō: te saluet dñs. Tñ te pos/
 sum saluare d area / an de torculari. Dixitq̄ ad
 eā rex: Quid tibi vis: Que r̄ndit: Mulier ista
 dixit mihi: Da filiū tuū vt comedam⁹ eū hodie:
 z filiū meū comedem⁹ cras Corim⁹ g filiū meū/
 z comedim⁹. Dixitq̄ ei die alfa: Da filiū tuū vt
 comedam⁹ eū. Que abscondit filiū suū. Qd cū
 audisset rex scidit vestimta sua: z trāsibat sup mu/
 rū. Viditq̄ oīs pplus cilinū q̄ vestitus erat ad
 carnē intrisec⁹. Et ait rex: Hec mihi faciat de⁹: z
 hec addat: si steterit caput helisei filij saphat su/
 per eū hodie. Helise⁹ at sedebat in domo sua: z
 senes sedebāt cū eo. Premisit itaq̄ viz: z anq̄
 veniret nūci⁹: ille dixit ad senes. Nūqd scitis q
 miserit fili⁹ homicidē huc: vt p̄cidat caput meū:
 Videte g cū venerit nūci⁹: claudite ostiū z nō si/
 natl introire eū. Ecce ei sonit⁹ pedū dñi ei⁹ post
 eū ē. Adhuc illo loq̄nte eis: apparuit nūci⁹ q̄ ve/
 niebat ad eū: z ait: Ecce tñ malū a dño est: qd

Damplius expectabo a dño: Ca. VII
 Dixit at heliseus: Audite vbu⁹ dñi.
 Hec dicit dñs: in tpe h̄ cras modi⁹
 silē vno stathere erit: et duo modi⁹
 hordei stathere vno in porta samarie. Rñdēs
 vñ d ducib⁹ sup cui⁹ manū rex incūbebat: hoi/
 dei ait: Si dñs fecerit etiam cataractas: in celo
 nūqd poterit esse qd loq̄r: Qui ait: videb ocul⁹
 tuus: z ide nō comedes. Quattuor g viri erāt le/
 prosī iuxta itrouū porte: q̄ dixerūt ad inuicem. y
 Quid h esse volum⁹ donec moriamur: Siue in
 gredi voluerimus ciuitatē fame moriemur: siue
 māserim⁹ h̄: moriēdū nob ē. Venite g z trās fugi/
 am⁹ ad castra syrie. Si peperit nob viuem⁹: si
 aut occidere voluerit nihilominus moriemur.
 Surrexerūt igif vesperi vt veniret ad castra sy/
 rie. Cūq̄ venissent ad pncipium castrozū syrie/
 nullū ibidē reppererūt. Siqdē dñs sonitū audi/
 ri fecerat in castrū syrie curruū z eq̄rū: et exercit⁹
 plurimū. Dixertq̄ adiuicē: Ecce mercede pdu/
 xit aduersū nos rex isrl reges getheoz z egyptio/
 rū: z venerūt sup nos. Surrexerūt g z fugerūt in
 tenebris: z dereliqrūt tētozia sua: z eq̄s z asinos
 in castris: fugeruntq̄: animas tñ suas saluare
 cupientes. Igif cum venissent leprosi illi ad p̄n/
 cipium castroz: ingressi sunt vñū tabernaculum.

z ideo sequebat eū ad reuocandum p̄ceptū. I Et ait: Ecce
 tñ malū. Istud referē ad iozā qui iam venerat ad heliseum.
 m Quid amplius expectabo a dño. q̄si diceret: iā sum
 punitus vltia pena a moyle p̄dicta: Deute. xvij. de comestiōe
 pprioz filioz in obsidione: z sic nō restat nisi q̄ oēs moriamur
 vel tradamus nos hostib⁹ nisi apud deū venerit tps. misericōz
 die sup pplm istū. pp̄t qd heliseus statim p̄dixit p̄solationem.

Dixit aut Ca. VII
heliseus.

Dixit aut Ca. VII
 heliseus. Quia si/
 cut ppter culpā infli/
 git pena: ita ppter p̄niam re/
 mouet: ideo post famē ppter
 pctā inductā: hic p̄n̄r ponitur
 abūdātia ppter p̄niaz. z pmo
 abūdātia z incredulitas p̄niē
 da p̄dicif. scdo vtrūq̄ adduct
 tur / ibi: Quattuor g viri. Cir/
 ca p̄mū d̄: o Hec dicit do.
 Qui ē ipa veritas p̄ essentia.
 p In tpe hoc cras. i. ista
 hora die crastia. q Hodi
 us si. vno sta. erit. i. dabit:
 est at stather gen⁹ p̄der: z si/
 gnificat h q farina z hordeū
 debebant dari p tā modico p̄
 cio: qd videbat ipossibile re/
 spectu penurie in q̄ erāt. iō s̄/
 dif: r Rñdēs vñ de du
 cib⁹ rē. Tūc tps reges in si/
 gnū reuerētie sustentabant a
 pncipibus. put ptz ex h loco z
 s̄. v. ca. de naamā. regie d̄o a
 domicell sustentabant: vt habe
 tur Hester. xv. s̄ Si dñs
 fecerit rē. apiri. i. faciat plue/
 re de celo abūdāter farinam z
 hordeū. t Nunqd pote/
 rit esse qd lo. q̄si diceret nō:
 z qz p incredulitatē detrahit di
 uine potētie. iō sibi p̄dicif pe/
 na mortis / cū d̄: v Tūc
 bis oculis rē. qz in crastino
 fuit iterfectus in porta: vt ptz
 in sine hui⁹ capli. y Quat/
 tuoz g viri. Dic p̄n̄r vtrūq̄
 p heliseū p̄dictū adducif: z p̄i
 mo abūdātia. scdo increduli
 tatis pena / ibi: Porro rex du
 cē illū. Circa p̄mū d̄: Quat/
 tuoz g viri erāt leprosi. di/
 cit Ra. Sa. q̄ isti erāt geci z
 tres filij sui. y Juxta in/
 troitū porte. qz leprosi debe
 bant extra ciuitates habitare:
 vt habet Leui. xij. z Si
 ue ingredi voluerim⁹ ciui/
 tatē. Iz em deberēt extra ha
 bitare: tñ in casu tāte necessi/
 tatis poterāt ingredi ad qren
 dū victum si possent inuenire.
 a Si pepererint nobis
 cōpatiētes n̄re ifirmitati z fa
 mi. qd erat magis pbabile q̄
 oppositū. b Siqdē dñs
 sonitū audiri fecerat i ca/
 stris syrie rē. Diuina em vir/
 tute factus ē talis sonitus in
 auribus eoz z imaginatio: de
 qbus secutus ē timor et fuga
 omnū relictis oibus ex velo/
 citate fuge vt saluarēt p̄sonas
 suas: fm q d̄: Job. ij. b. Cūcta
 que h̄ homo dabit p aia sua.
 Et comederūt
 Moraliter. n Dixit at
 heliseus: Au. rē. Sequit:
 y Quattuor g viri rē. p
 istos leprosos q̄ bēnū nunciū
 3 ij * Dixit in

Diuisio

† 2. re. 14. a

† Tre. 4. b

† 3. re. 19. a

D

Diuisio

als+ heth eo rum

Moraliter

Ba Porro rex zc. Dux typū tenet scribarū z phariseoz: ad q̄s veritas ait: **Q**ue vobis scribe z pharisei hypocrīte q̄ clauditis regnū celoꝝ ante hoīes. **E**os em̄ nō intratis nec introeūtes finitis intrare: quē cōculcauit turba in porta: qz gressū ad fidē introeūtiū ipediebat. vñ merito ꝑculcat. i. examine iusti iudicis dānat ꝑpetuas mitte in tenebras.

Nico. de lyra

Et comederūt z bibe. v: gēte em̄ fame. primo ver

terūt se ad refectionē z poſtea ad p̄dā. **S**i ta-
cuc. z nolue. nūciare vſqz
mane ſcler. arguemur
apud deū ſciētes afflictio-
nē populi n̄ri i ciuitate in-
clui: z apud regē tāqz ꝑ-
ditores boni publici.

Nūciem⁹ in au. re-
gis. ꝑ portarū custodē: qz
nō querebāt illuc intrare:
nec fuiſſent ꝑmiſſi. **E**tera
patēt vſqz ibi: **C**apiem⁹
eos viuos. z sic ꝑ-
terim⁹ vti ꝑſonis ad n̄ram
ſeruitutē: z tūc ciuitatē in-
gredi poterim⁹ nullo eam
defendēte: z sic eoꝝ bona
habebim⁹ cū ꝑſonis. **E**te-
ra patēt vſqz ibi: **F**a-
ctusqz eſt mo. ſimi. ſta-
there vno zc. qz plures
de ꝑplo de talibꝫ ꝑdis ꝑ-

Falde munita q̄ ſufficeret
eis: z iō dabāt reſiduū ꝑ
modico ꝑcio. **P**orro rex du. illū.
Hic ꝑnr
ponit pena ducia: dei ꝑ-
tētie detrahētis: ſicut ꝑdi-
perat helifeus z patz litte-
ra dictis.

Moraliter

Dixerūt in ſamaria: ſi-
gnant doctores z ꝑdica-
tores i ecclia habētes ma-
lāvitā ſz bonā doctrinā: ꝑ-
pter qd̄ abomināda ē eoꝝ
vita ſz doctrina acceptāda
ſic dicit ſal. **D**at. xxiij. a.
Sup cathedrā moyſi ſede-
rūt ſcribe: z phariſei qd̄ vo-
bis dixerint facite: opa au-
tē eoꝝ nolite facere. **P**er
ſyros autē a deo territos
fugiētes: ſignificāt demo-
nes ꝑ ꝑdicationū chriſti z
ꝑploꝝ fugati a ꝑp̄lis gēti-
litū. **P**er caſtra ꝑo ab eis
relicta bonis tñ ꝑalibus
munita: ſignāt ꝑncipes z
potētes huiꝫ ſeculi ad fidē
ꝑꝑi ꝑuerſi: quoz bonis tē
ꝑoralibꝫ replet ecclia ꝑ ſa-
maria ſignificata. **A**liē
ꝑ caſtra munita ꝑnt intel-
ligi ꝑhi ad fidē ꝑꝑi ꝑuerſi:
ſic Dionyſi⁹ **A**mbro. **A**u-
guſtin⁹: z plures alij bene-
muniti auro ſapientie ꝑhi-
loſophie: argēto eloquē-
tie: veſtibꝫ honeſtatē: mun-
dane q̄ oīa ad vtilitatē ſa-
marie. i. ecclie ſūt ꝑuerſa.

Porro rex du. illū.
Per iſtū q̄ fuit incredul⁹
verbo helifei intelligit q̄
libet incredulus ꝑbo ꝑdi-
cātis verbū dei: z iō ſicut
ille dux ex ꝑ incurrit mor-
tē corpo

tē corpale ſic iſtemortē ſpūalē: ꝑm vero gloſam iſte dux typū
tenuit ſcribarū z phariſeoꝝ: de qbꝫ d̄ **D**at. xxiij. b. **D**e vo-
bis ſcribe z phariſei q̄ clauditis regnū celoꝝ ante hoīes zc. **E**t
qm̄ alios impediēbāt iuſte cōdenati cōculcabūt ſicut iſte dux
ad custodiā porte poſitus impediēbat turbā ne exiret ad p̄dā
z a turba fuit cōculcatus in porta.

Ca. VIII

Helifeus autē. **N**arratis helifei miraculis ꝑmaio-
ri ꝑte. **H**ic ꝑnr ſcriptura reuertit ad ꝑſecutionē hi-
ſtorie: z qz hiſtorie regū z ꝑꝑhetaz cōtēporaneozū

z comederūt z biberūt. **T**ulerūtqz ide argētū z aux: z
vestes z abierūt z abſcōderūt. **E**t rursū reuerſi ſūt ad
aliud tabanculū: z ide ſutr auferētes abſcōderūt. **B**i-
xerūtqz ad iuicē: **N**ō recte facim⁹. **H**ec enī dies boni
nūcij ē. **S**i tacuerim⁹ z noluerim⁹ nūciare vſqz mane
ſcler. arguemur. **V**enite eam⁹ z nūciem⁹ i aula regl.

Cūqz veniſſent ad portā ciuitatē narrauerūt eis: **D**icē-
tes: **I**um⁹ ad caſtra ſyrie z nullū ibidē reperim⁹ ho-
minē: niſi eq̄s z aſinos alligatos: z fixa tētoꝝia. **I**erūt
q̄ portarij: z nūciauerūt i palatio regl i triſec. **Q**ui ſur-
rexit nocte: z ait ad ſuos ſuos: **D**ico vob: qd̄ fecerit
nobis ſyri: **S**ciūt qz fame laboram⁹: z idcirco egreſſi
ſūt de caſtris: z latitāt i agris: **D**icētes: **C**ū egreſſi fue-
rint de ciuitate: capiem⁹ eos viuos: z tūc ciuitatē igre-
di poterim⁹. **R**ūdit autē vn⁹ ſuoz ei⁹: **T**ollam⁹ qnqz
eq̄s q̄ remāſerūt i vrbe: qz ipi tñ ſūt i vniuerſa multi-
tudine iſrl: alij ei cōſūpti ſūt: z mittētes explorare pote-
rim⁹. **A**dduxerūt q̄ duos eq̄s miſitqz rex ad caſtra ſy-
rioz: dicēs: **I**te z videte. **Q**ui abierunt poſt eos vſqz
ad iordanē. **E**cce autē oīs via plena erat veſtibꝫ z va-
ſis q̄ ꝑiecerāt ſyri cū turbarent. **R**euerſiqz nūcij indi-
cauerūt regi. **E**t egreſſus ꝑpls diripuit caſtra ſyrie.

Factusqz eſt mod⁹ ſimile ſtathere vno: z duo modij
hordei ſtathere vno iuxta vbū dñi. **P**orro rex ducē
illū i cui⁹ manu icubuerat ꝑſtituit ad portā. **Q**uē cō-
culcauit turba i itroitu porte z mortu⁹ ē: iuxta qd̄ lo-
cut⁹ fuerat vir dei qn̄ deſcēderat rex ad eū. **F**actusqz ē
ſm̄ ſermonē viri dei: quē dixerat regi qn̄ ait: duo mo-
dij hordei ſtathere vno erunt: z mod⁹ ſimile ſtathere
vno h̄ eodē tpe cras i porta ſamarię: qn̄ rūderat dux
ille viro dei z dixerat: etiā ſi dñs fecerit cataractas in
celo: nūqd̄ fieri poterit qd̄ loqr⁹. **E**t dixit ei: videbis
ocul tuis z ide nō comedes. **E**uenit q̄ ei ſic ꝑdictū fu-
erat: z ꝑculcauit eū ꝑpls i porta z mortu⁹ ē. **Ca. VIII**

Helifeus autē locut⁹ ē ad mulierē cui⁹ viue
re fecerat filiū: dicens: **S**urge vade tu z
dom⁹ tua z pigrinare vbicūqz reppererit.
Vocabit em̄ dñs famē: et veniet ſup ter-
rā ſeptē annis. **Q**uē ſurrexit z fecit iuxta verbū hoīs
dei. **E**t vadēs cū domo ſua pegrinata ē i terra phil-
iſtīm diebꝫ mult. **C**ūqz finiti eſſent āni ſeptē reuerſa
ē mulier de terra philiſtīm: z ingreſſa ē vt interpellaret
regē ꝑ domo ſua z ꝑ agris ſuis. **R**ex at loq̄bat cū gie-
ci puero viri dei: **D**icēs: **N**arra mihi oīa magnalia q̄ fe-
cit helifeus. **C**ūqz ille narraret regi quō mortuū ſuſci-
taſſet: appuit mulier cui⁹ viuificauerat filiū: clamans
ad regē ꝑ domo ſua z ꝑ agris ſuis. **B**ixitqz gieci **B**ne-
mi rex: hęc ē mulier: z h̄ ē fili⁹ ei⁹ quē ſuſcitauit helife⁹.
Et inſrogauit rex mulierē q̄ narrauit ei vera eſſe. **B**e n

Locut⁹ ē ad mulierē cui⁹ viue-
rat filius: i. ex ei⁹ ordina-
tione veniet. **D**icit **R**a-
ſa. q̄ iſta fuit fame de
qua loquit **I**obel ꝑꝑhe-
ta. **E**t ingreſſa ē
vt interpel. re. qz tēpo-
re ſue abſentie aliq̄ inua-
ſerāt bona ſua iniuſte.
Rex autē lo. cum
gieci. ex **H**uide q̄ iſtud
accidit ante qz lepra ꝑu-
teret: qz nō ē verſimile
qz rex cū leproſo tādiu lo-
queret: frequēter em̄ in
ſacra ſcriptura ꝑꝑi facta
poſterꝫ ſcribunt nec iſta
locutio gieci cū rege ꝑo-
niſ hic niſi ꝑpter ingreſ-
ſum hui⁹ mulieris ad re-
gem. **N** **D**editqz ei
rex eunu. vñ. i. vñā
de ſeruis ſibi aſſiſtibꝫ.

Moraliter. g **H**e-
liſeus autē lo. zc. **P**er
mulierem iſtam que euz
domo ſua ad verbū heli-
ſei terraz ſuam exiuit vt
euaderet famem in ea d̄
ꝑꝑinquo futurā: ſignifi-
cat ꝑſona quecuqz deuo-
ta q̄ iſtinctu ſpūſancti
exiit ciuitatē vel villā ſua
ad euadendū panis vite
defectū: q̄ panis ē dei d̄
bum z eucharistię ſacra-
mentū: q̄ defect⁹ ꝑtingit i
terrīs interdicto ſuppoſi-
tis i qbꝫ nō ē diuinorꝫ ce-
lebratio ſolemnis: nec ꝑ
ꝑñs ꝑdicatione ita ſolēni
celebrat ſicut ante: ꝑꝑi
* qd̄ dicit

Restitue ei
Moraliter. g **H**e-
liſeus autē lo. zc. **P**er
mulierem iſtam que euz
domo ſua ad verbū heli-
ſei terraz ſuam exiuit vt
euaderet famem in ea d̄
ꝑꝑinquo futurā: ſignifi-
cat ꝑſona quecuqz deuo-
ta q̄ iſtinctu ſpūſancti
exiit ciuitatē vel villā ſua
ad euadendū panis vite
defectū: q̄ panis ē dei d̄
bum z eucharistię ſacra-
mentū: q̄ defect⁹ ꝑtingit i
terrīs interdicto ſuppoſi-
tis i qbꝫ nō ē diuinorꝫ ce-
lebratio ſolemnis: nec ꝑ
ꝑñs ꝑdicatione ita ſolēni
celebrat ſicut ante: ꝑꝑi
* qd̄ dicit

ditos ei rex eunuchū vnū dicēs: Restitue ei oia q̄ sua sūt: z vniuersos redditus agro rū/a die qua reliquit terrā vsq; ad p̄ns. **U**enit q̄z heliseus damascum: z benedab rex syrie egrotabat. **A**nunciauerūtq; ei/dicentes: **V**enit vir dei huc. **E**t ait rex ad açabel: **T**olle tecū munerā/et vade in occursum viri dei: z consule dominū p̄ eū/dicēs: **S**i euadere potero de infirmitate mea hac? **F**uit igit açabel in occursum eius/habens secū munerā: z oia bona damasci: onera q̄ draginta cameloz. **C**unq; stetit corā eo/ait: **F**ilius tuus benedab rex syrie misit me ad te/dicens: **S**i sanare potero de infirmitate mea hac. **B**ixitq; ei heliseus: **V**ade/dic ei: **S**anaberis. **P**orro ostendit mihi dñs quia morte moriet. **S**tetitq; cum eo: z conturbatus est vsq; ad suffusionem vultus. **F**leuitq; vir dei. **C**ui açabel ait: **Q**uare dominus me flet? **A**t ille respondit: **Q**uia scio que facturū sis filijs israel mala. **C**ivitates eoz munitas igne succendes: z iuvenes eoz interficies gladio: z paruulos eoz elides et pregnantes diuides. **B**ixitq; açabel: **Q**uid enim sum seruus tuus canis: vt faciam rem istam magnam? **E**t ait heliseus: **O**stēdit mihi dominus te regem syrie fore. **Q**ui cum recessisset ab heliseo/venit ad dominum suum. **Q**ui ait ei: **Q**uid tibi dixit heliseus? **A**t ille respondit: **B**ixit mihi/recipies sanitatem. **C**unq; venisset dies altera:tulit stragulum et infudit aquam:et expandit super faciem eius. **Q**uo mortuo regnavit açabel p̄ eo. **A**nno quinto iozā filij achāb regis israel:regnauit iozā filius iosaphat regē iuda. **T**rigintaduozū erat annozū cum regnare cepisset:et octo annis regnavit in hierusalem. **A**mbulauitq; in vjs regū israel:sicut ambulauerat domus achāb. **F**ilia em achāb erat vxor eius. **E**t fecit quod malum est coram domino. **R**oluit autēz dominus dispendere iudam/ ppter dauid seruum suum/sicut pmiserat ei/vt daret illi lucernam et filijs eius cūctis diebus. **I**n diebus eius recessit edom ne esset sub iuda: z constituit sibi regem. **V**enitq; iozā seira: z omnis exercitus cum eo. **E**t surrexit nocte:pcussitq; idumeos qui eum circumdederant z principes curruum. **P**opulus autem fugit in tabernacula sua. **R**ecessit ergo edom ne esset sub iuda vsq; ad diem hanc. **T**unc recessit et lobna in tempore illo. **R**eliqua autem sermonum iozā:et vniuersa que fecit:nonne hec scripta sunt in libro verborū dierum regum iuda? **E**t dormiuit iozā cū

* a **R**estitue ei oia q̄ sua sūt. s. possessiōes z fructus ab alijs occupatos: z h̄ fecit rex p̄pter reuerentiā miraculi ab heliseo facti in filio mulier. **b** **V**enit q̄z heli. da. **D**ic ponit scdm. s. denunciatio mortis benedab z substitutio açabel/cū dicit: **c** **B**enedab rex syrie egro. **f** **D**ic Joseph q̄ qñ iste benedab cogit se fugisse de obsidione samarie iudices cū tāto dāno: sic dicitur e ca. p̄ce. z cū h̄ nullo hoste eū inuadēte: p̄ dolore hāc infirmitatē icurrit. **d** **C**onsule dñm p̄ eū dicēs: **S**i euadere zc. exptus em als fuerat q̄ h̄ret noticiā futuroz. **e** **H**is secū munerā zc. locutio ē hypbolica: ad designādū q̄ portabat magna bōa et plurimū spēz. **f** **S**ilius tuus be. hūiliē loquit vt ipetraret p̄p̄he r̄sum. **g** **D**ic ei: sana. **I**n hebreo habet: **D**ic ei viues viues. z dicit **R**a. **S**a. q̄ dicit h̄ p̄ açabele: **V**iues viues. i. regnab post eū: h̄ dicēs vt excuset p̄p̄has a mēdacio. s. hec expositio videt esse multū extorta: z ido dicit aliq̄ q̄ heliseus nō dixit h̄ açabēli impatiue seu iductiue: s. tñ p̄p̄betice: z ido nō ē accipiēdū in sensu quē fecit: s. p̄ q̄ fit: sic: **D**ic ei. i. dicēs: qz p̄p̄ha videbat eū sic sibi dictū de futuro. **S**ciendū tñ q̄ hec dictio lo in hebreo scribitur duplr. **U**no mō p̄ lamech z vau: z tñ significat idē qd̄ ei. **A**lio mō p̄ lamech z aleph: z tñ significat idē qd̄ nō: hebrei em nō h̄nt l̄faz: s. p̄ ea aliqñ vtunt aleph aliqñ vau: in h̄ at loco scribit p̄ lamech z aleph: s. p̄cta ac si scriberet p̄ vau: p̄cta dō nō sūt de s̄b stātia l̄re apud hebreos: nec fuerūt a p̄ncipio l̄faz: s. inuēta postea ad faciō legēdū: z ido videt q̄ a p̄ncipio h̄ fuit sensus huius l̄re. **D**ic: nō sanaberis vel nō viues: z sic nlla est difficultas in saluādo veritatē dicit p̄p̄he: quis açabel oppositū mḡfo suo retulerit quē nō oportet de mē dacio excusare. **h** **S**tetitq; cū eo. i. p̄tinuit se a fletu q̄tū potuit. **i** **Q**uare dñs me flet. sic eū alloquit p̄pter reuerentiā p̄p̄hetie. **k** **E**t pregnantes diuides. **I**n quo apparet maxima crudelitas. **l** **Q**uid em sum ser. zc. q. d. nō sum ita potēs q̄ possem tāta facere: z si possem: nō sum tā crudel vel caninus q̄vellē. **m** **T**ulit stragulum. i. p̄nū q̄ extēdit sup lectū. **n** **E**t infudit aquā. **D**icit aliq̄ q̄ hoc fecit ad refrigerandū regē: q̄ nimio calore affligēbat. **A**liq̄ dicit q̄ pbabilius vt videt q̄ hoc fecit ad suffocandū eū occulte. vñ dicit **J**osephus q̄ stragulum eū desiderio regnādi post eū: sicut dixerat p̄p̄ha. **o** **A**nno quinto. **D**ic p̄r describit p̄secutio regni iude: tpe iozā filij iosaphat: z tñ h̄ nomē iozā fuit equocū ad regē isrl: z ad regem iuda. p̄mo ḡ describit regnū iozā regis iude. scdo filij ei' ochogie/ibi: **A**nno duodecimo. **C**irca p̄mū dicit: **A**nno q̄nto iozā filij achāb regis isrl. **I**n aliq̄bus libris addit: **J**osaphat regis iude. z merito: qz sic est in hebreo. z ē sensus q̄ qñq; āni p̄mi regni iozā filij achāb: z qñq; vlti mī regni iosaphat simul p̄currerūt. **S**z h̄ videt qd̄ dicitur est. s. ca. iij. q̄ iozā filij achāb cepit regnare āno. xvij. regē iosaphat. **J**osaphat at regnavit. xxv. ānis: vt habet. s. iij. li. c. vl. z sic iozā filij achāb regnavit cū eo nō solū. v. an. s. vj. **D**icēdū q̄ ochogias frat iozā ex casu d̄ cenaculo suo icurrit lāguorē: vt h̄. s. i. ca. z extūc iozā frat ei' gubnavit regnū. z p̄m h̄ aliqñ cōputat tps regni sui extunc: z fuit. xvij. anno iosaphat regē iude i fine illi' āni: z sic regnavit cū eo. vj. ānis. aliqñ dō accipit tps regni sui a tpe mortis fratris sui: z sic regnavit cū iosaphat qñq; ānis. **E**t eodē mō regnū ochogie aliqñ cōputat vsq; ad mortē ei'. aliqñ solū vsq; ad casū p̄dictū: vñ fuit ipotēs ad regēduz: z p̄m hec z s̄tia frequē variant nūeri ānoz in scriptura. **p** **R**egnauit iozā zc. **L**oquit h̄ scriptura de regno ei' post mortē p̄ris: tñ ān cepit regnare viuēte p̄re: sic dicitur fuit. s. iij. li. ca. vl. **q** **A**mbulauitq; in vjs regū isrl. i. i. mal' eoz. cur' cā s̄dit: **r** **F**ilia em achāb zc. i. eo. ca. d̄ q̄ athalia vxor hui' iozā fuit filia amri p̄ris achāb: s. mortuo p̄re achāb eā nutriuit: z sic d̄ ei' filia. **U**l' pōt dici q̄ fuit filia achāb: z tñ d̄ filia amri: qz filij filioz dicitur filij parētū q̄ fuerat nutrita i idolatria ad quā ip̄az fuit tract' marit' su'. nec mix: qz z salomō lapidētissim' p̄ vxores suas ad h̄ fuit tract': vt h̄. s. iij. li. ca. xi. **s** **R**oluit at dō. disp. iij. q̄uis meruisset p̄pter reges z ppli eū seq̄nt' maliciā: diminuit tñ ei' p̄rā tē. vñ s̄dit: **t** **I**n dieb' ei' re. edō. i. idumea. **v** **E**t constituit sibi regē. a tpe em dauid vsq; tñ nō fuerat ibi rex p̄p̄rie dicit: s. p̄re/ct' p̄ regē iuda posit'. **r** **E**t surrexit nocte zc. **B**lo. **R**a. **S**a. qui hitabāt p̄pe regnū suū. nō tñ tñ p̄ualuit q̄ eos posset redigere s̄b tributū sicut prius. **y** **T**unc recessit z lobna in zc. **Q**uedā ciuitas est de regno iude fortis z potens que regi rebellauit: quia erat prope terminos edō: vt habet **J**osue. xv. z p̄iur' se idumeis i hac rebellioe. *** Sepultusq; est cū** *** qd̄ dicta p̄sona se trāfert ad aliū locū vbi solēniē celebrant diuina. **D**oraliter **a** **R**estitue ei oia zc. p̄ h̄ ei' q̄ dicta mulier pacta pegratiōe sua p̄secuta fuit itegre s̄nā hereditatē d̄ mādato regē: significat q̄ p̄sone circa diuina deuote pacta pegratiōe vite p̄nt: si fuerit oino purgate d̄ mādato regē glie: statim p̄sequunt hereditatē patrie celest'. **i** **F**leuitq; vir dei. **A**llegorice p̄ hūc dei viz significat h̄o xps q̄ d̄z vir dei in q̄tū ei' h̄uanitas p̄iucta fuit dō i supposito s̄bi. **I**p̄e dō vidēs mala futura sup ciuitatē hierl' z pplm iudeoz de q̄ erat p̄m carnē: fleuit p̄ cōpassiōnē: vt h̄ **L**uc. xij. sic heliseus fleuit vidēs in spū mala q̄ factur' erat açabel p̄plo isrl. **D**oralit' aut p̄ fletū helisei significat cōpassiō cuiuslibet p̄sone bone in malo p̄ximī sui iā p̄nti vel de p̄rio iminētī.**

Eliseus Ca. IX
 aut zc. a. **C**li
 debis iehu fi. zc.
 Rab. Jehu designat gētinz
 pncipatū quē dñs destinauit
 vt sacrilegā ciuitatē q̄ pphe
 tas z dñm pphetaz occidit:
 z aplos ei⁹ psecuta ē vltiōe
 iusta pimeret: z sacerdotium
 qd̄ post ipm inaniter habue
 rat destrueret: tēplūq; s̄buer
 teret: necnō z impiā synago
 gā: q̄ sanguinē sc̄tōz semp si
 tiebat: de regni culmine p̄ci
 pitaret: ac rectores illi⁹ iterfi
 ceret.

Regnauit

Nico. de lyra

Sepultusq; ē cū
 eis zc. nō tñ fuit sepult⁹ i se
 pulchris regalib⁹: vt ptz. ij.
 Paral. xxi. b. **A**nno. xij.
 hic p̄r describit psecutio
 regni iude sub ochocia filio
 iozā. cui⁹ malicia subdit: cuz
 dz: c. **E**t ambu. zc. q̄ fu
 it idolatra pessim⁹: vt ptz. ex
 dicitis. s̄. ij. lib. z cā malicie
 ipi⁹ ochocie subdit: cū dicit:
 d. **G**ener em̄ do. achab
 fuit. i. genit⁹: qz maī sua fu
 it filia achab vel soroz ipm ali
 os: vt dictū ē. e. **A**būt q̄
 qz cū iozā fi. achab. pp̄
 illā affinitatē: z vt ibi interfi
 ceret ppter suā maliciā ipm
 dñi sniam: vt hf. ca. se.

Qui reuer. ē vt cura
 ret in iezrahel. f. ozā filius
 achab: dimisit tñ ibi exercitū
 vt ex dñi voluntate ibi fieret
 cōspiratio z cū ipō absente:
 z ptra domū achab sicut p̄di
 kerat helias.

Ca. IX

13. Re. 12. f

Eliseus aut p/
 phetes. Superi⁹
 descripta est regni
 iozā. psecutio. **H**ic p̄r de
 scribit totū dom⁹ achab exē
 minatio: z primo q̄tū ad p̄n
 cipales psonas. sc̄do q̄tū ad
 secundarias. ca. x. Prima in
 tres: qz pmo describit ipius
 iozā filij achab occisio. sc̄do
 ochocie regis iude psecutio/
 ibi: Ochocias aut. tertio re/
 gine iezrahel mozs z lacera/
 tio/ibi: Genit⁹. Prima ad/
 huc i tres: qz pmo describit
 ipius iehu inunctio. sc̄do in/
 uncti confirmatio ibi: Jehu
 aut. tertio dñi sui interfectio
 ibi: Et ascendit. Circa primū
 dz: helise⁹ aut pphe. vo
 cauit vnū de fi. pphe. i.
 de discipulis suis: vt ipleret
 p ipm illud qd̄ fuerat dictuz
 helie deynctioe iehu in regē
 sup isrl: ad destruedū domū
 achab: vt hf. s̄. ij. lib. ca. xij.
 pp̄ qd̄ dicit h̄ Rab. Sa. q
 iste fuit ionas filius amathi
 quē suscitauit helias: z obla
 t⁹ fuit helie a matre: vt esset
 ei⁹ discipul⁹ sicut dictū fuit.
 s̄. ij. lib. ca. xij. b. **A**ccin
 ge lū. tuos. i. dispone te ad
 eundum

13. re. 21. g

p̄rib⁹ suis: sepultusq; ē cū eis i ciuitate dauid: z a
 regnauit ochocias fili⁹ ei⁹ p eo. Anno duodeci
 mo iozā filij achab regis isrl: regnauit ochocias fi
 li⁹ iozā regis iude. **V**iginti duoz ānoz erat och
 cias cū regnare cepisset z vno āno regnauit i hie
 rusalē. **N**omē miris ei⁹ athalia filia amri regis isrl.
Et ābulauit i vijs dom⁹ achab: z fecit qd̄ malū ē
 corā dño sic dom⁹ achab. **G**ener ei dom⁹ achab
 fuit. **A**būt qz cū iozā filio achab ad p̄lianduz z
 acabel regē syriē i ramoth galaad: z vulnerauerit
 syri iozā. **Q**ui reuersus ē vt curaret i iezrahel: qz
 vulnerauerūt eū syri in ramoth p̄liatē z acabel
 regē syriē. **P**orro ochocias fili⁹ iozā rex iuda/ de
 scēdit iuisere iozā filiū achab i iezrahel: qz egro/
 uauit.

Elise⁹ aut pphe. Ca. IX (tabat ibi. s
 tes vocauit vnū d̄ filijs pphetaz: z
 ait illi: **A**ccige lūbos tuos z tolle lē
 ticolā olei hāc i māu tua: z vade i ra
 moth galaad. **C**ūq; venerit illuc videbis iehu fi
 liū iosaphat filij nāsī. **E**t ingressus suscitab eū de
 medio fratru suoz: z introduces i iteri⁹ cubiculū:
 tenesq; lēticulā olei/ sūdes sup caput ei⁹ z dices:
Hec dicit dñs: **U**ni te regez sup isrl. **A**piesq; m
 ostiū z fugies: z nō ibi subsistes. **A**būt q̄ adole
 scēs/ puer pphetez i ramoth galaad: z ingressus ē
 illuc. **E**cce aut p̄cipes exercit⁹ sedebant/ z ait:
Uerbū mibi ad te o p̄iceps. **R**ixitq; iehu: **A**d
 quē ex oib⁹ nob⁹: **A**t ille dixit: **A**d te o p̄iceps.
Et surrexit: z ingressus est cubiculū. **A**t ille su
 dit oleū sup caput ei⁹/ z ait: **H**ec dicit dñs de⁹
 israhel. **U**ni te regē sup pplm dñi isrl: z pcuties
 domū achab dñi tui: vt vlciscar sanguinē ser
 uozū meozū pphetaz: et sanguinē oim seruoꝝ
 dñi de manu iezrahel. **P**erdāq; omnē domū
 achab z interficiā de domo achab mungentē ad
 parietē: z clausū z nouissimū in isrl: z dabo do
 mū achab sicut domū hieroboā filij nabath: et
 sicut domū baasa filij achia. **J**ezrahel qz come
 dēt canes i agro iezrahel: nec erit q̄ sepeliat eā.
Aperuitq; ostiū z fugit. **J**ehu aut egressus est
 ad seruos dñi sui. **Q**ui dixerūt ei: **R**ecte ne sūt
 oia: **Q**uid venit insanus iste ad te: **Q**ui ait eis:
Hostis hoīem z qd̄ locut⁹ sit: **A**n illi rñdeit: **F**al
 sū ē: s̄z magis narra nobis. **Q**ui ait eis: **H**ec et
 hec locut⁹ ē mibi/ z ait: **H**ec dicit dñs: **U**ni te
 regē sup isrl. **F**estinauerūt itaq; z vnusq; tol
 lēs palliū suū posuerūt sub pedib⁹ ei⁹/ i silitudi
 nē tribunalis: z cecinerūt tuba atq; dixerūt: **R**e
 gnabit iehu. **C**oiurauit q̄ iehu fili⁹ iosaphat filij
 namsi z iozā. **P**orro iozā obsederat ramoth ga
 laad: ipe z ois isrl ptra acabel regē syriē: z reuer
 sus fuerat vt curaret i iezrahel ppter vulnera:
 qz pcusserāt eū syri p̄liantē z acabel regē syriē.
Rixitq; iehu: **S**i placet vobis nemo egrediat p
 fugus de ciuitate: ne vadat z nūciet in iezrahel.
Et ascēdit z pfect⁹ ē i iezrahel. **J**ozā em̄ egrota
 bat ibi: z ochocias rex iuda descēderat ad vili

velociter z expedite. i. **E**t
 tol. len. olei. Est at lēticula
 parū vas ad reponēdū oleū
 p iunctioe regū z pōtificū: et
 dz: a liniēdo. k. **S**uscita
 bis eos zc. i. alioz q̄ cū eo re
 gūt exercitū. l. **E**t intro. i
 ite. cubi. volebat em̄ helise⁹
 fieri secreter: ne forte aliq; ge
 lātes p rege iozā isurgerēt in
 pphetaz. m. **A**periesq;
 ostiū z fu. ex eadē causa.
 n. **E**cce aut p̄n. ex. se. tra
 ctantes adinuicē de his q̄ p̄n
 nēt ad exercit⁹ regimē. **E**te
 ra patēt vsq; ibi: o. **E**t inf
 ficiā d̄ do: achab min. ad
 pa. i. infirmū q̄ nō pōt minge
 re: nisi se appodiādo ad parie
 tē. p. **E**t clau. i. i carcere.
 q. **E**t nouis. i. abiectū. q.
 d. **Q**uis talib⁹ psonis eēt p̄cē
 dū: eo q̄ afflicto nō ē dāda af
 flicto: tñ eo q̄ sunt de domo
 achab iterficiēt. r. **E**t da
 bo do. achab zc. q̄ fuerunt
 deleter: vt hf. s̄. ij. lib. ca. xv. z
 xvi. s. **J**ehu aut. **H**ic cō
 sequēter ponit ipi⁹ iehu iun
 cti cōfirmatio: p h̄ q̄ ali p̄nci
 pes exercit⁹ p̄fenderūt i ei⁹ vn
 ctione. z h̄ est qd̄ dz: hic: **J**e
 hu aut ingres. ē. i. d̄ cubicu/
 lo vbi fuerat inunctus.
 t. **A**d ser. dñi sui. i. ad ali
 os p̄ncipes exercitus.
 v. **Q**uie ve. insa. iste ad
 te. **R**eputabant aut pphete
 insani: eo q̄ cōtēnebant bona
 hui⁹ mūdī: z qz loq̄bant fre
 quēter talia: q̄ videbāt alijs
 aliena. r. **H**ostis ho. zc.
 erāt em̄ discipuli pphetaz re
 ligiosi vt dictū est. s̄. ij. ca. z iō
 distinguebāt ab alijs in habi
 tu p quē cognoscebāt eē d̄ di
 scipul⁹ pphaz. z pp̄ h̄ dixit:
Hostis ho. s̄. q̄ sit d̄ pphet⁹
 z p p̄ns qd̄ sit locut⁹. i. vep. et
 bonū. z h̄ ex pte domini.
 y. **F**allū ē. videlz q̄ pp̄ h̄
 sciam⁹ qd̄ dixerit i p̄culari: s̄z
 maḡ narra nob i p̄culari ex
 plicādo. z. **H**ec z hec lo. ē
 mi. videlz q̄ d̄ p̄cepto dñi bo
 m⁹ achab eēt dispēda: sic p̄
 dixerat helias ppha: z ad h̄
 exequēdū vnxit me i regē.
 a. **F**estinauerūt ita. zc. vt
 iplerēt volūtate dei z q̄rēt
 ḡfaz reḡ noui. b. **C**oiura
 uit q̄ i. i. s̄. i. iurauit cū p̄ncipi
 b⁹ ex̄tib⁹ cū eo q̄ fidelē eye
 q̄rēt mādaturū dei d̄ domo
 achab dispēda. **C**esa patēt
 ex dict. ca. p̄ce. vsq; ibi.
 c. **N**emo egre. p. q̄ p̄ue/
 niat nos nūciādo iozā aduētū
 n̄m ad se muniēdū. d. **E**t
 ascē. h̄ p̄r describit ipi⁹ iozā
 occisio
Moralit. s. **H**elise⁹ aut
 zc. **P**er iehu p̄motū i regē d̄
 mādaturū dñi ad puniēdū homi
 cidas. s. achab z iezrahel z se/
 mē eoz: allegorice significat⁹
 fuit p̄nceps roman⁹ cū suo ex
 ercitu veniēs z hierlm q̄ occi
 dit pphetas

Regnavitq; ochozi... Ra. Dicit d ochozia... Regnavit q; ochozia...

Nico. de lyra

occasio cu dr: Et ascen- dit r pfecte in iezrahel... Et egres- qz ia fere pualuerat r statim exer- cit sui scire desiderabat: fuit voluntas dñi: vt sic iterficere...

tadu iora. Igit spectator q stabat sup turri iec- rabel: vidit globu iehu vñetl r ait: Uideo ego globu. Dixitq; iora: Tolle curz: r mitte i occur- su eoz r dicat vadēs: Recte ne sūt oia: Abijt...

cusus alui dolore ifanabili: vt hf. ij. Paral. xxi. r sic viuento pre reguit p anu: r id qñ dr h q cepit regnare ano. xi. regl io ra: itelligit de regno ei viue- te pre. Qd at dr. s. q cepit re- gnare ano. xij. itelligedū e de regno eius post mortē patrie. Venitq; iehu rē. h de/ scribit occisio iezabel regie/ cū dr. q Porro iezā. rē. i. fa- cie suā phucauit. r Et oz/ nauit rē. vt eēt gtiolior in cō spectu iehu. s. Quid pax rē. Qd exponūt doctores nri cōit negatiue. i. sic ille nō ha- buit pacē: nec tu habeb. s. hec expositio nō cōcordat lre pce/ dēti: qz ornauerat se vt inueni- ret graz apd eū: r id nō ē veri- sile q diceret sibi sbū pūgiti/ uū. r ideo hebrei sic exponūt: Nūqd pax ē. r ibi fit pūct. r ē sensus: rogo vt hēas pacē me/ cū. Et sequit: Zari q iterfec- do. suū. q. d. istd nō ē nouū q iterfecisti iorā dñm tuū: qz cā- ri silr fecit: r tūc reguit in pace r post eū fili ei achab. q. d. sic poterit esse tibi. t. Que est ista. In hebreo hf: Quis me cū. i. de pre mea. v. Et icli/ nauerūt rē. facto dñdētes q vellēt obedire ei. r Preci- pitate eam. qz fuerat causa r origo oim maloz ppē que do- mus achab erat extermināda. y. Sermo dñi ē rē. vt hf. s. iij. li. ca. xxi. 3. Heccine ē illa ie. admirātes ei delectio/ nē r punitionē. X dit pphas dñi r tadē dñm pphaz. h. Et egressus ē iorā rē. p h at q isti occurrēt iehu i currib suis: significatus fuit q iudei resisterēt qntū pos- sent romāis: sic diffusē scribit Joseph in li. de iudaico bello. s. sic iorā r ochozias p iehu su- erūt iterfecti: sic iudei p roma- nos pti fuerūt occisi r pti capti- uati. Boralit at p iehu pñ- cipē pōt spūs designari q car- ni dñ dñari. p iezabel at r ei fi- liū significat caro r ornat curi- ofus qñ isepabiliē sibi iunct. An. j. eo. ca. dr q iezabel pñit oculos suos stibio. i. se farda- uit. Per bellū igit iehu r iezā- bel r eius filiū significat bellū spūs r carnē r opa eius q po- nunt Gal. v. c. sic: Manifesta aut sunt opa carnis q sunt for- nicatio: imūdia: impudicitia: luxuria: idoloꝝ seruitus: vene- ficia inimicitie: pntiōes: emu- lationes: ire: rixe: dissensioes: secte: inuidie: homicidia: ebrie- tates: comestioes r his simia. Spūs em mouet plia r ista. In ca. ix. vbi dr in postil. Et ideo hebrei sic exponūt: Nūqd pax ē: r ibi fit pūct rē. Additio. In hebreo habet: Nū/ quid pax gambi qui interfecit dñm suū. An attendendū ē q gambi vere interfecit dominū s iij suū: sed

Additio III Regum Ca. X Replica

Esus: hoc non habuit durationem nec bonum exitum: quia statim fuit igne combustus: nec regnavit nisi. vij. diebus. Amri vero non interfecit dominum suum: Tu quia cambri non erat dominus ipsius amri: quia peditore usurpavit regnum: Tum quia amri non interfecit ipsum cambri: sed ipse cambri combustus seipsum: que omnia patent. s. in. iij. li. xvj. ca. unde expositio hebreorum in hoc loco non valet. Primo quia fundat super falsam litteram: quia non dixit amri sed cambri: ut dictum est. Secundo quia amri non interfecit dominum suum: ut dictum est. Unde expositio eorum doctorum nostrorum est tenenda: nec enim amri discordat cum littera precedenti: cuius ratio est. Nam iezabel ornauerat caput suum et non ut appareret gratiosior iehu: sed in eius contemptum: et ex quadam despectione et superbia: videns enim quod non erat locus pacificandi: voluit esse in facie contumere et vituperare: induendo se honorabiliter habitu: et pronoscendo sibi quod tali

ter ei contingeret sicut cambri: unde dixit. put in hebraica littera habet: Numquid par fuit cambri qui interfecit dominum suum. q. d. non: et persequens sic peringat tibi qui interfecisti dominum tuum. Nec est admirandum de audacia iezabel: quia secundum Bagetium de re militari. Cum nihil spei superest: sumit arma formido: quia sepe contingit desperatis ut prupant in verba ignominiosa pro asfligentes: licet non possint euadere manus eorum: plerumque cum tales desperati sint superbi sicut iezabel.

Replica. In. ca. ix. postill. adducit expositionem hebreorum super illo: Numquid par est cambri: quia reprobatur Bur. et bene soluitur argumentum postill. contra communem doctorum expositionem factam satis competenter: et signum est quod postillator illam expositionem hebreorum adduxit solum recitando: non approbando.

Nico. de lyra

ERat autem achab septuaginta filij in samaria. Scripsit ergo iehu litteras: et misit in samariam ad optimates civitatis: et ad maiores natu: et ad nutricos achab: dicens: Siati ut acceperit litteras has que habet filios domini vestri: et currus et equos et civitates firmas et arma: eligite meliorem et esse que vobis placuerit de filiis domini vestri: et ponite eum super solium patris sui: et pugnate pro domo domini vestri. Timuerunt illi vehementer: et dixerunt: Ecce duo reges non potuerunt stare coram eo: et quomodo nos valebimus ei resistere? Miserunt ergo propositi domum: et profecti civitatem et maiores natu et nutricos ad iehu: dicens: Servi tui sumus: quicquid iusseris faciemus: nec constituemus nobis regem: Quodcumque tibi placuerit fac. Rescripsit autem litteras eis secundum dicens: Si mei estis et obeditis mihi: tollite capita filiorum domini vestri: et venite ad me hac eadem hora cras in iezabel. Porro filij regis septuaginta viri apud optimates civitatis nutriebant. Cumque venissent littere ad eos: tulerunt filios regis: et occiderunt septuaginta viros: et posuerunt capita eorum in cophinis: et miserunt ad eum in iezabel. Venit autem nuncius ad eum et indicavit ei: dicens: Attulerunt capita filiorum regis. Qui respondit: Ponite ea ad duos asinos iuxta introitum porte usque mane. Cumque diluxisset egressus est: et stans dixit ad omnem populum: Iusti estis: Si ego coniuravi in domino meo: et interfeci eum quod percussit omnes hos: Videte ergo nunc: quoniam non cecidit de primis domini in terram: quod locus est domini super domum achab: et dominus fecit quod locutus est in manu servi sui helie. Percussit igitur iehu omnes que relique erant de domo achab in iezabel: et universos optimates eius et notos et sacerdotes: donec non remaneret ex eo reliqua. Et surrexit et venit in samariam. Cumque venisset ad cameram pastorum in via: invenit fratres ochozie regis iuda: dixitque ad eos: Qui nam estis vos? Qui responderunt: Fratres ochozie regis sumus: et de scedimus ad salutandos filios regis et filios regine. Qui ait: Cophedite eos vivos. Quos cum cophedissent vivos: iugulaverunt eos in cisterna iuxta cameram quadraginta duos viros: et non reliquit ex eis quemquam. Cumque abisset inde invenit ionadab filium rechab in occursum sibi: et benedixit ei. Et ait ad eum: Numquid est cor tuum rectum cum corde meo: sicut cor meum cum corde tuo? Et ait ionadab: Est. Si est inquit: da manum tuam. Qui dedit ei manum suam. At ille levavit eum ad se in currum: dixitque ad eum: Veni mecum: et videbis celum meum pro domino. Et impositum currui suo duxit in samariam.

ERat autem achab. Descripta occisio ne principalium personarum. Hic pariter describitur occisio secundariorum: et primo filiorum iorab. scilicet fratrum ochozie: ibi: Cumque venisset. tertio sacerdotum baal: ibi: Congregavit ergo quarto subdit remuatio operum: ibi: Dixit autem. Circa primum dicitur: Erat autem achab septuaginta filios. i. nepotes ut dicitur aliquid: quia erat filius iorab filij achab: et hoc modo laban vocavit nepotes filios suos. i. filios et filias iacob: Gen. xxxi. Alij vero dicunt quod erat filius achab et fratres iorab ipso iunioribus. b. Et ad nu. achab. i. filiorum achab. c. Qui ha. fi. et. Dicunt aliquid et probabiliter quod ironice loquebatur: quia sicut patet ex supra dictis iorab iuravit in ramoth galaad cum exercitum: et ochozias rex iuda cum eo: et hoc non est verisimile quod equi et currus et cetera que pertinent ad bellum illuc ducta fuissent: saltem quantum ad maiorem partem et meliorem: et omnia ista habebat iehu: et per tale modum loquendi insinuabat quod non possent sibi resistere. Cetera patent usque ibi: d. Quis percussit omnes hos: Videte ergo nunc. q. d. nec ego percipiendo nec vos exequendo sumus culpabiles: sed magis iusti et laudabiles: quia de voluntate et mandato domini factum est: sicut fuit per heliam predictum: et mihi iniunctum per eius discipulum: ut dicitur in ca. p. ce. e. Percussit igitur iehu omnes que re. erat et. i. de eius genere. f. Et no. q. suspecti erant ne sauerent sibi et sue progeniei. g. Et sa. b. d. hic per anticipationem: quia postea sacerdotes baal interfecit: ut h. j. eo. ca. h. Cumque venisset. Hic pariter describitur occisio amicorum iorab. i. fratrum ochozie cuius mater erat soror iorab filij achab. et hoc est quod dicitur: Cumque venisset ad cameram pastorum. locus erat ubi conveniebant pastores ad comedendum et dormiendum prope viam. i. Invenit fratres ochozie. i. propinquos: quia erant nepotes sui: ut h. ii. Paral. xxii. conveniebant in samariam nescientes mortem iorab et ochozie: quia regnum iuda vix veniebatur erat in parte australi respectu samarie et iezabel: ubi iorab fuerat occisus: erat in parte aequalonari: et factum erat recessus ita quod non erat adhuc longe divulgatum. Cetera patent usque ibi: k. Invenit io. et. iste enim cum suis vivebat valde religiose non habentes agros vel vineas: nec bibentes vinum in tabernaculis pro domibus habitates: ut h. Dier. xxxv. et ideo

Moralit. a. Erat autem achab et. Moralitatis expositio de interfectione istorum filiorum posita est capitulo precedenti. k. Cumque abisset iue. iona. fi. rechab. Per istum ionadab filium rechab qui docuit filios suos valde religiose vivere. i. sine cultura agrorum et vinearum et sine potu vini et in tabernaculis habitare que transferunt de loco ad locum: ut h. Dier. xxxv. signant preseres religiosorum pauperum et eorum filiorum: qui non habent immobilia bona: nec vicium delicatum: nec mansionem stabilem: sed secundum mandatum superiorum suorum se transferunt de loco ad locum: et per hoc ostendunt se esse peregrinos et advenas in hoc mundo. Per hoc igitur quod iehu rex quasi amicitiam ipsi ionadab dicitur: et Numquid est cor tuum? figuratum fuit quod reges catholici et potentes divini cultus zelatores et idolatrie atque vitiorum aliorum destructores qui per iehu significat: forent quasi familiaritate et amicitia pauperum religiosorum et etiam cohabitatione: id est sicut dicitur: Da manum tuam. Per hoc autem quod dicitur: Qui de. ei. ma. s. ostendit quod dicitur religiosi non debent se renuere quando videtur quod ibi proficere possunt in reprobatione malorum et pro motu bonorum: quod significat per hoc quod dicitur: Qui dedit ei manum suam. Non dixit veli mecum ad videndum venationem vel aucupium hastiludium aut torneamentum sicut faciunt aliquid clerici etiam in sacris ordinibus aut etiam in gradu maiori constituti qui principes associant in talibus que non decet statum suum. * Achab eo.

Athalia Ca. XI
 vero ma. ocho.
 zc. Rab. Athalia
 q̄ semē dauid extinguerē mo
 liebat: ipieratē exprimit syna
 goge q̄ seminis dō h̄ est xp̄i i
 fidiatrix erat. Que aliq̄ re/
 gnare videbat cū legis ceri/
 monias t̄p̄aliter obseruabat.
 Interpretat̄ enī athalia t̄p̄alis
 dñi. S; iofabeth strēnuitate
 q̄ interpretat̄ saturitas dñi. i.
 ecclesie i q̄ vere sūt delitie ser
 uat̄ ioas: id est memoriā dñi
 xp̄s. s. i q̄ ē mēoria noīs dñi:
 ne p̄ crudelitātē seuentis ho
 stis iterimat̄ i cordib⁹ electo
 rū. Magis nutrit̄ i domo io
 iade q̄ dilect⁹ dñi sonat: de q̄
 pater. Dic est fili⁹ meus dile
 ctus: cui⁹ dom⁹ sancta ecclesia:
 ubi in sancta fide electorum
 manēs quotidie facit augmē
 tū corporis sui: donec t̄p̄e iu
 dicii sceptrū regni z potētā
 aduersus eos extollet: q̄ euz
 dep̄rimere cogitabāt: z iterfe
 cticē sanctorū eternis depu
 tauerit penis.

Al. dely. Anno
 * z iō qz erat celator: diuini
 honoris: fuit cōiūct⁹ p̄ amici/
 tā cū iehu q̄ adolatrās z ido
 latriā p̄ virib⁹ destruxerat.

Co. gregauit ḡ ie. Dic
 p̄r̄ describit̄ occisio sacerdo
 tū baal: z qz occiso iorā mul
 ti de eis fugerāt z se absco
 dē rāt: eos ḡregauit iehu s; si
 mulatione q̄ uellet baal ma
 gnifice colere: z ei⁹ sacra do
 tes honorare: z p̄t̄z fa vsqz
 ibi: b. Proferte ye. vni
 uer. ser. baal. vt p̄ h̄ certū
 cognoscerent̄ q̄ eēt̄ interfici
 endi. Cetera patēt vsqz ibi:
 e. Et fece. p̄ ea latri. i de
 testationē idolatrie: z vt loc⁹
 ille deseruieret cōitanti i hac ne
 cessitate. d. Uerum t̄p̄i a
 pec. hiero. zc. qz cultū vitu
 lorū sustinuit z exercuit: ne re
 gnū suū ad domū dō reuerte
 ret: fm̄ q̄ h̄. s. ij. lib. ca. vij.
 e. Dixit autē dñs. Dic
 p̄r̄ ponit̄ remūeratio opey:
 z primo q̄tū ad bona/ cū dō:
 Dixit autē dñs ad iehu. p
 tonā p̄pham: fm̄ q̄ dñs Ra.
 Sa. q̄ ipm̄ vnperat̄ regē ad
 extirpandā domuz achab: sic
 dictū fuit i principio. ix. ca.
 f. Filij tui vsqz ad q̄rtā
 ge. zc. sic de domo achab fu
 erūt q̄tuor reges i regno isrl̄
 sibi succedētes. s. amri/ achab
 ochoqias/ z iorā: vt p̄t̄z ex su/
 pradict⁹. scdo pōit̄ remūera
 tio q̄tū ad mala cū dicit̄:
 g. In die. il. zc. i. abomia
 ri facta eoz qz iā diu durauē
 rat cult⁹ vituloz: z cū h̄ multa
 alia mala pullulabāt: z iō il/
 lud regnū p̄missū ē affligi ml
 tipliciter p̄ achabel regē syrie.
 Et patet littera.

* Achab co. ba. zc.
 De hoc autē

riā. Et percussit oēs q̄ reliq̄ fuerāt de achab i sa
 maria vsqz ad vnū: iuxta verbū dñi qd̄ locut⁹
 ē p̄ heliā. Cōgregauit ḡ iehu oēm pplm̄/ z di
 xit ad eos: Achab coluit baal paz: ego autē co
 lā eū ampli⁹. Nūc igit̄ oēs p̄phetas baal/ z vni
 uersos seruos ei⁹: z cūctos sacerdotes ip̄i⁹ vo
 cate ad me: null⁹ sit q̄ nō veniat. Sacrificiū enī
 grāde ē mihi baal. Quicūqz defuerit/ n̄ uiuet.
 Porro iehu faciebat h̄ insidiose: vt dispderet
 cultores baal/ dixitqz: Sanctificate diē solen
 nē baal. Vocauitqz z misit i vniuersos terminos
 isrl̄: z venerūt cūcti serui baal: Nō fuit residu⁹
 nec vn⁹ quidē q̄ nō veniret. Et ingressi sūt tem
 plū baal: z repleta ē domus baal a sūmo vsqz
 ad sūmū. Dixitqz his q̄ erāt sup vestes. Pro
 ferte vestimēta vniuersis seruis baal. Et ptule
 rūt eis vestes. Ingressusqz iehu z ionadab fili
 us rechab tēplū baal/ ait cultorib⁹ baal: Per
 quirite z videte/ ne q̄s forte vobiscū sit d̄ seruis
 domini: sed vt sint serui baal soli. Ingressi sūt
 igit̄ vt facerēt victimas z holocausta: Iehu au
 tē p̄parauerat sibi foris octoginta viros/ et di
 xerat eis: Quicūqz fugerit de hoib⁹ his quos
 ego adduxero i man⁹ v̄ras: aia ei⁹ erit p̄ aia il
 lius. Factū ē autē cū cōpletū esset holocaustū:
 p̄cepit iehu militib⁹ et ducib⁹ suis. Ingredimi
 ni z p̄cutite eos: null⁹ euadat. Percusserūtqz
 eos in ore gladij: z p̄ciserunt milites z duces.
 Et ierūt i ciuitatē tēpli baal: z ptulerūt statuā
 de phano baal: z cōbuserūt z cōmunuerūt eā.
 Bestruerūt qz edē baal: z fecerūt p̄ ea latrias
 vsqz in diē h̄ac. Beleuit itaqz iehu baal d̄ isrl̄.
 Uerūtū a pctis hieroboā filij nabath q̄ pecca
 re fecit isrl̄ nō recessit: nec dereliq̄t vitulos au
 reos q̄ erāt i bethel z i dan. Dixit at̄ dñs ad ie
 hu: Quia studiose egisti qd̄ rectū erat: z place
 bat i ocul⁹ meis: z oīa q̄ erāt i corde meo/ fecisti
 i domū achab: filij tui vsqz ad q̄rtā generatio
 nē sedebūt sup thronū isrl̄. Porro iehu nō cu
 stodiuit vt ambularet i lege dñi dei isrl̄/ in toto
 corde suo. Non enī recessit a pctis hieroboā q̄
 peccare fecerat isrl̄. In dieb⁹ ill̄ cepit dñs tede
 re sup isrl̄. Percussitqz eos achabel i vniuersis fini
 b⁹ isrl̄: a iordane p̄tra oriētālē plagā: oēm terrā
 galaad z gad z rubē z manasse: ab aroer q̄ est
 sup torrētē arnon z galaad z basan. Reliq̄ au
 tem verboz iehu z vniuersa q̄ fecit z fortitudo
 ei⁹: nōne hęc sc̄pta sūt i libro verbozū dierū re
 gū isrl̄: Et dormiuit iehu cū patrib⁹ suis: sepe
 lierūtqz eū in samaria: z regnauit ioachaç fili⁹
 ei⁹ p̄ eo. Dies autē quos regnauit iehu sup isrl̄
 viginti z octo anni sunt in samaria.

Athalia vero mater ocho Ca. XI b
 cie videns mortuum filiū suū: sur
 rexit z interfecit omne semē regū.
 Tollēs autē iofaba filia regū iorā so
 roz ochoqie/ ioas filiū ochoqie/ surata est eū de

De h̄ autē mēdacio iehu nō fu
 it cōmēdabilis nec figura d̄tu
 tis s; d̄ seruētū celo quē habu
 it ad destruedū cultū baal. Et
 i h̄ dedit exēplū p̄ncipib⁹ xp̄i/
 anis vt sint diligētes z sollici
 ti de destructiōe heresū mala
 rū artū z p̄siliū i regnū suis.

Athalia Ca. XI
 do. Postqz descri
 pta sūt ea q̄ accide
 rūt sub regib⁹ iude p̄terit. h̄
 p̄r̄ describūt ea q̄ facta sūt s; i
 athalia: que vsurpauit sibi re
 gnū iuda: z p̄mo describit̄ hu
 iusmodi vsurpatio. scdo here
 dis debiti iustitio/ ibi: Anno
 st. vij. tertio athalie iterfectio
 ibi: Audiuit autē athalia. q̄rto
 regl̄ instituti p̄firmatio/ ibi:
 Depigit ḡ. Circa p̄mū dicit̄:
 Athalia ye. mater ocho
 qie. Ista ei⁹ erat educata a pa
 rentib⁹

Moraliter
 Athalia do
 zc. Per ochoqia do rōne di
 gnitat̄ regie pōt̄ xp̄s designa
 ri z qz descēdit de dō fm̄ car
 nē sic z ochoqias: z iterptatio
 noīs cōgruit. Nā ochoqias i
 terptat̄ tētio dñi. xp̄s autē de
 ē z h̄ i vnitatē suppositi: se
 mē autē ei⁹ d̄bū euāgelicū pōt̄
 dici Lu. vij. b. Semē ē d̄bū
 dei. Per athaliā vero m̄sem
 ochoqie significat̄ iudea q̄ su
 it m̄ legal xp̄i: qz fact⁹ fuit s; i
 lege vt d̄. Gal. iij. p̄ h̄ igit̄ q̄
 athalia iterfecit semē regū: h̄
 gnificatū fuit q̄ iudea delere
 quererēt d̄bū euāgelicū.

Tollēs autē io. zc. Per
 iofaba sororem regl̄ ochoqie
 significat̄ ecclesia q̄ d̄ xp̄i soror
 z spōsa Cāti. iij. a. Dicit̄ cō
 clusus soror: mea spōsa. hor
 p̄clusus sōs sigē. Per h̄ igit̄
 q̄ iofaba saluauit semē regi
 um: significat̄ q̄ ecclesia p̄uauit
 d̄bū euāgelicū qd̄ it̄m̄ creuit
 qd̄ p̄dicatū fuit p̄ orbē etiā a
 t̄p̄e aploz: sic diffusū oñdi su/
 p̄ illd̄ Ps. In oēm t̄rā exi. so
 n⁹ eoz zc. Et sic augmētato se
 mie regio. s. ioas athalia fuit
 iterfecta: sic euāgelio publica
 to mortua fuit iudea. Nā ex
 t̄ic obp̄uatio legalij fuit mor
 tifera. Alii pōt̄ dici q̄ p̄ semē
 regū p̄nt̄ itelligi apli alijqz d̄
 scipuli xp̄i de q̄b⁹ d̄. Job. i. a.
 Quotq̄ autē receperūt eū de
 eis po. zc. Iudea do p̄ atha
 lia significata: voluit h̄ semē i
 terficere: z i p̄te occidit: vt p̄t̄z
 d̄ Jacobo Act. xij. z d̄ stepha
 no Act. vij. z q̄ alios volue
 rit iterficere p̄t̄z ibidē. vij. ca.
 z. ix. S; ecclesia p̄ iofaba signi
 ficata p̄t̄ dicit̄ semē p̄uauit.
 Nā p̄t̄z ab iminēte sibi mor
 te suis p̄cib⁹ libauit Act. xij.
 z paulū s̄l̄ i damasco ipm̄ in
 sporta p̄ muz d̄ponēdo: vt p̄t̄z
 Act. ix. z h̄ semen sic creuit p̄
 multiplicationē credētū z iu
 dea p̄t̄ occisa fuit: z p̄t̄ capti
 uata p̄ exercitū romanoz.

† 22. c. 2. c. vtilē 3. Re. 16. g

Diuisio

Moraliter

D

alio telegisti

Ps. 18. a

¶ Anno at 22. Sortes. xxiiij. erant sacerdotu leuitaz et ia/ nitoy: et hebant totide pontifices: q singuli p totide septianas sibi ex ordie succederet: hntes singuli sub se. xxiiij. sacerdotes et totide leuitas: et eiusde numeri ianitores. Intra itaq nono potifice sabbato ad officiu cu noua turma sacerdotu: leuitaz: ianitoz ille potifex cu sua turma q trāfacta septiana mītraue rat: post sabbatū domū reuertebat ad vporē. Quā dū em mini strabat a cōiugali ope cessabat in porticib circa domuz dñi vsq ad sabbatū manētes. Sz tūc sūmus potifex ppē necessitatē augēdi ex ercit et eos q septimanā expleue rāt retinuit: et illos q impleturi erāt suscepit. Qui et alios qz leuitas de vrbib et pncipes familiaz cō gregauit: qz filiū regis eductur tali rōne distinxit: vt illi q impleu rāt sabbatū armati circūstarēt re gē in interiorib atrij locis. Qui ad sabbatū venerāt domū regl. i. palatiū obseruaret et portā scuta riorz p quā de tēplo ad palatiū de scendebat. Reliq multitudo exte riorz atrioz ianuas p furozē re gine si qd moliret custodiret: po sseca eduxit regē de domo dñi vbi erat absconditus: venerūtqz p viā porte scutarioz in palatiū et sedit sup thronū regū. b ¶ Ad por tam seir 22. Ra. In palatio por ta seir et domus messa q cū porta scutarioz noianē esse videntur. c ¶ Scutarioz. Ra. Scutarij erāt tutores regis custodiētes pa latij vestibulū. d ¶ Et posuit sup eū diadema. Ra. In libro diez aptius: et iposuerūt ei diade ma: dederūtqz in manu eius tenē dā legē: et erat vtiqz salutar pui dētie: vt post tyrānce necē regl ne succedēti in regnū filio regis cū ipō regni habitu disciplina le gis dei seruāda cōmitteret: et q se platū pplo videret regēdo: ipse se regendū diuis legib subdi debe re memisset. e ¶ Depigit igit ioiada 22. In Paral. inter let: qz se loco regis et dei cui minister erat: posuit. vñ ioiada recognos cēs dñm vel diligēs interp̄taf: qz dñm cognoscere et diligere do cuit. Depigit sedus inter dñm et regem et pplm vt rex et ppls dño seruirēt: pepigit iter regē et pplm vt ppls erga regē fidelit ageret: et rex cū iusticia pplm regeret.

Nico. de lyra

¶ rētibz idolatr. s. achab et ie gabel: ppē qd erat neqssima inimī q libidie regnādi filios filij sui in terfecit: excepto ioas q erat mini mus et de nouo natus. et ppter b poterat facili abscondi. a ¶ Erat qz cū ea 22. Erat em ista iofaba filia regl iozā defūcti: et vroz ioia de potifice: qz tribus sacerdotā et regia erāt cōmixte ex causis rō nabilitibus: sicut dictū fuit Mūerica. vlti. et ideo facilius potuit euz nutrire in domo dñi. Dicit aut h Ra. Sa. q puer et nutrit sua fue runt custoditi in salario tēpli dñi: vbi nullus audebat accedere nisi sacerdotes et leuite qui custodie bant vasa sancta ibidē reposita: ppter qd melius potuerūt ibi ce lari et licet alias esset illicitū nutri ci et puero

ci et puero ibi esse: licitū tñ fuit in tali necessitate: sicut dauid et pueri eius comederūt panes sacerdotales in necessitate positi: qd tñ alias fuisset eis illicitū. b ¶ Anno aut septimo. Dic pñr describit veri heredis institutio p sollicitudinē ioiade pon tificis querētis ad b assensum et auxiliū pncipiū et nobiliū re gni: cū dicit: c ¶ Depigitqz cū eis sedus: et adiurans eos. vt iuuarēt eū fideliter in institutiōe regis debiti qd fece rūt libenter. Tū qz qlibet naturali ter diligit dñm suum vez. Tum qz displicebat eis mulieris imperiū. d ¶ Tertia ps vestrū introeat sabbato. s. determinato p ioiadam et pncipes ad institutionem regis. e ¶ Et obseruet ex. do. re. ita q ex illa pte vbi manebat athalia nō posset regi instituto iferri violētia. f ¶ Tertia aut ps 22. in illis em locis posuit custodias. vñ poterāt hoies intrare atriū sacerdotū: vbi rex fuerat coronatus. g ¶ Egredietes sabbato. s. m q habet. i. Paral. dauid ampliās cultū dei or dinauit q essent. xxiiij. sacerdotes sub summo sacerdote qui seruirent in tēplo successiue p hebdomada: et sic mutabānt in sabbato: sic et tur me leuitaz eis ministrantiū et can toz et ianitoz: ita q sabbato intrā te sacerdote cum suis turmis: ali us qui ministrauerat hebdomada pcedente: egrediebāt cū suis. sab bato autē illo quo ioas fuit corona tus: ioiada retinuit illos qui debe bant exire cū intrātibz: vt habe ret maiorē populū secuz ad defen dendū regem. h ¶ Si quis aut ingressus fuerit septū tēpli. i. clausurā atrij sacerdotū: qd erat cir ca templū. i. Interficiat. Nō tñ intra atriū: sed extra: sicut patet infra de athalia. et loquit ioiada de intrātibz atriū cōtra regē institu tum: nō autē de illis qui intrabant p eo defendendo vel honorando. k ¶ Produxitqz filiu regis. de salario tēpli ad atrium. l ¶ Et posuit sup eum diadema. quo reges coronabānt: qd in tēplo ser uabāt. m ¶ Et testimoniu. i. le gem in qua debebat rex institutus studere et meditari et eā seruare ac facere obseruari. n ¶ Audiuit autē 22. Dic pñr describit atha lia occisio: cū dicit: Audiuit aut athalia vocem populi curren tis. p solennitate instituti regis. o ¶ Et ingressa ad turbas 22. Hoc videt esse contra illud qd di ctum est q pceptū erat centurioni bus q nō pmitterēt aliquē ingredi atrium: qui esset regi cōtrarius. Di cenduz q athalia sola fuit excepta: et ideo pmissa fuit ingredi tamē si ne comitiaz: vt sic facilius et certius caperet et occideret nō tamē in tra atrium neviolaret: sed extra: vt patet in littera. p ¶ Et quicūqz secutus eam fuerit. Ad sibi fa uendum. q ¶ Seriatu gladio. Tāq pnceps sui criminis. r ¶ Et impegerūt eam p viam intro itus equoz iuxta 22. vsq ei ad illum locuz poterant nobiles veni re equitando ad templū et ibi descē dentes pcedebant vltra peditādo. s ¶ Depigit igitur ioiada sedus. Dic sequēter describit regl instituti pfirmatio p sedus initum.

medio filioz regis q interficiebant: et nu tricē ei de triclinio et abscondit eū a facie athalie: vt nō interficeret. Eratqz cū ea a sex ānis clā in domo dñi. Porro atha lia regnauit sup terrā septē ānis. Anno b aut septimo/ misit ioiada potifex: et assu mēs cēturiōes et milites iroduxit ad se a ¶ Id ē purationē cū pncipibus leuitaz fecit. in tēplū dñi. Depigitqz cū eis sedus. c ¶ Et adiurās eos in domo dñi: ondit eis filiū regl: et pcepit illi dicens: Iste ē ser mo quē facere debet. Tertia ps vestrū d itroeat sabbato: et obfuet excubias do e mus regl. Tertia at ps sit ad portā seir: f et tertia ps ad portā q est post hitaculuz c scutarioz: et custodietis excubias domi a ¶ Ra. q porta scutarioz et fundamētū dicit. messa. Bue vo ptes e vobis oēs egre s diētes sabbato: custo diāt excubias do mus dñi circa regē: et vallabit eū hntes arma in manib vris. Si qz at ingressus b fuerit septū tēpli interficiat. Erantqz cū i rege introeūte et egrediete. Et fecerūt cē turioēs iuxta oia q pcepit eis ioiada sa cerdos. Et assumētes singli viros suos q igrediebant ad sabbatū: cū his q egre diebant e sabbato venerāt ad ioiadā sa a ¶ Leuitis. b ¶ Q dauid celsi hostibus pserauit in domo dñi qbus leuite in bello armarent. cerdotē. Qui dedit eis hāstas et arma re gis dauid q erāt in domo dñi. Et stete rūt singli hntes arma i māu sua: a pte tē pli dextra/ vsq ad ptē sinistrā altaris et d edis circū regē. Produxitqz filiū regl: et k a ¶ Insigne capitis regū. b ¶ Legē dei qua doceat q liter viuat et quid agat. posuit sup eū diadema et tēstionū. Fe l m certoz eū regē: et vnxit: et plaudētes ma nu dixit: Quiat rex. Audiuit at atha lia vocē currēt ppli: et igressa ad turbas o i tēplū dñi: vidit regē statē sup tribunal iuxta morē et cātores et turbas ppe euz: omnēqz pplm terre letātē et canentē tu bis: et scidit vestimēta sua: clamauitqz: Cōiuratio/ cōiuratio. Precepit at ioia da cēturiōib q erāt sup exercitū et ait eis: Educite eā ex septa tēpli: et qcūqz se p cut eā fuerit: feriat gladio. Bixerat enī q sacerdos: Nō occidat in tēplo dñi. Im posuerūtqz ei man: et ipegerūt eā p viā r introitus equoz iuxta palatiū: et interfe cta est ibi. Depigit igitur ioiada sedus s

2. pa. 24. a

2. pa. 23. c

Ibidē. d

Alsi iuxta

III Regum XI Nico. de lyra

Anno septimo Ca. XII
 iehuzē. a **D**ixitq; io
 as ad sa. Omne pecu.
 vadat rex noster vt doctores acci/
 piat oem pecuniā q̄ a p̄ereuntib⁹ iu/
 stis scientie sp̄ualis: vel bonorū exē/
 plorū in t̄plaurū dñi cōserf: p̄ pdica/
 torū officia ad instauratiōē tēpli spi/
 ritualis cōseraf: quaten⁹ ibi q̄d cūq;
 scissim p̄ errorē vel vitia inuenerint
 restaurēt: ne forte p̄ negligentia ma/
 gistrorū depereat multitudo audito/
 rū. b **S**artatecta. Rab. Dicit
 ruinas dom⁹ dñi: vt qd cadere cepe/
 rat fulcres. Legit̄ em̄ in Paral. q̄
 athalia z filij ei⁹. i. sacerdotes idolo/
 rū (q; legit̄ nō habuisse filiū) destru/
 perūt domū dñi: z de sanctificatis fe/
 cerūt baal. c **I**git̄ vsq; ad vi/
 cesimū. Rab. Ante aduētū xp̄i licet
 doctrina legis i gēte iudea fuerit: tñ
 p̄ doctorū negligentia in multis corū
 pebat: donec veniret ipse q̄ legē de/
 dit: z p̄ sancte trinitatis fidē decalo/
 gū in moysi z p̄phetaz scriptis sp̄ua
 liter obseruandū doceret. d **A**d
 instau. rem. red. Rab. Dñs euan/
 gelicis doctorib⁹ ait: **P**redicate euā/
 gelii omni creature: infirmos cura/
 te: mortuos suscite: leproso mūda
 te: gratis accepistis gratis date.
 e **E**t tulit ioiada ga. Rab. Pō
 tifer noster qui seip̄m obtulit hostiaz
 deo: gaophylatiū vnū posuit. i. vnā
 catholica ecclesia fecit cui foramē de/
 sup aperuit: q; transitū inde ad celos
 parauit. f **E**t posuit il. iux. al/
 tare. Rab. Altare corpus dñi: iuxta
 qd gaophylatiū est: cuz ecclesia xp̄o
 cōiuncta est ad dexterā ingredientū do/
 mū. Quia q̄ p̄ fidē ingrediunt̄ eccle/
 sia: intendūt ad eternā beatitudinem
 (quā dextera significat) peruenire.
 Istuc q̄ mittūt sacerdotē q̄ custodiūt
 ostia tēpli oem pecuniā q̄ deserit ad
 tēplū cū pdicatorē: q; seruat̄ introitū
 fidei offerūt vota fidelium in verbis z
 operib⁹: z in ecclesia rite p̄cibus cō/
 mendant deo.

Ni. de ly. S Scriba

Anno septimo. Dic p̄nr
 describit qd factū fuerit s̄
 regib⁹ inde athalia sequēti
 b⁹: z p̄mo qd sub ioas. scdo quid sub
 amasia z alijs sequētib⁹. xiiij. ca. Cir/
 ca p̄mū describit p̄mo regni ioas p̄
 secutio. scdo regū isrl̄ successio. xiiij. c.
 Circa p̄mū oñdī. p̄spertitas regni io
 as q̄diu vixit innocēter. scdo aduer/
 sitas q̄n vixit insolētē: ibi: **T**ūc ascē
 dit. **T**pe vero p̄spertitat̄ fecit repara
 ri tēplū dñi: nō q; indigeret reparati
 one rōne antiq̄tatis seu debilitat̄: qz
 salomō cōstruxit illud ope valde for
 ti z solēni

iter dñm z regē: z iter pplm vt eēt a
 ppl̄s dñi: z iter regē z pplm. In b
 gressusq; ē ois ppl̄s terre tēplū ba
 al: z destruxerūt aras ei⁹: z imagi/
 nes p̄truerūt valide. **M**athā qz
 sacerdotē baal occiderūt corā al/
 tari. **E**t posuit sacerdos custodi/
 as i domo dñi. **T**ulitq; cēturiōes/
 z cerethi z pheleti legiones z oem
 pplm frē: deduxerūtq; regē d do/
 mo dñi: **E**t venerunt p̄ viā porte
 scutarioz in palatiuz: z sedit sup c
 thronū regū. **L**etatusq; ē ois ppl̄s
 frē z ciuitas cōq̄euit. **A**thalia at
 occisa ē gladio i domo regl. **S**e/
 ptēq; annoz erat ioas cū regnare

Ca. XII

Anno septimo iehu re f
 gnauit ioas: **Q**uadra
 gita ānis regnauit in
 hierlm: **N**omē m̄ris ei⁹ sebia d ber
 abee. **F**ec̄q; ioas rectū corā dño s
 cūct̄ dieb⁹ q̄b⁹ docuit eū ioiada sa
 cerdos: verūt̄ excelsa n̄ abstulit b
 Adhuc ei ppl̄s imolabat z adole
 bat i excelsis incēsu. **D**ixitq; ioas t
 a **U**n̄ i **E**ro. **Q**uādo tuler̄ sumā filioz isrl̄
 dabunt singull̄ p̄ciū p̄ animabus suis: z nō
 erit plaga p̄ p̄cio anime.
 ad sacerdotes: **O**em pecuniā san
 ctōz q̄ illata fuerit i tēplū dñi a p̄/
 tereūtib⁹ q̄ offerit̄ p̄ p̄cio aiē: z quā
 sp̄ote z arbitrio cordis sui inserūt

i tēplū dñi: accipiant illā sacerdo/
 tes iuxta ordinē suuz: et instaurēt i
 b sartatecta dom⁹: si qd necessariuz
 c viderit̄ i instauratiōē. **I**git̄ vsq; ad m
 vicesimū tertū annū regl̄ ioas nō
 instaurauerūt sacerdotes sartate/
 cta tēpli. **V**ocauitq; rex ioas ioia
 dā pōtificem z sacerdotes dicēs
 eis: **Q**uare sartatecta non instau/
 rat̄ templi: **N**olite ergo amplius
 accipere pecuniā iuxta ordinē ve
 d strū: sed ad instauratiōē tēpli red
 dite eam. **P**rohibitiq; sunt sacer/
 dotes vltra accipere pecuniam a
 populo: et instaurare sartatecta do
 mus. **E**t tulit ioiada pontifex ga/
 cophylatiū vnū: apperuitq; fora/
 men desuper: z posuit illud iuxta
 altare ad dexterā ingredientū do
 mum domini: mittebātq; in eo sa/
 cerdotes q̄ custodiebāt ostia oem
 pecuniam que deserebat̄ ad tem/
 plum domini. **C**unq; viderent ni
 miam pecuniam esse in gaophy/
 ti z solēni

ti z solēni: vt hf. s. iij. li. ca. vi. **E**t cōsu/
 matū fuit anno. xi. regni salomōis: ab
 illo aut̄ tpe vsq; ad regnū ioas fluxe/
 rāt. cxxx. anni: s; magis q; athalia ido/
 latrix pessima d tēplo abstulerat illa q̄
 poterāt eē ad tēpli baal ornātū. **I**git̄ cir
 ca h̄ p̄mo tēplum reparari p̄cipit. scdo
 mandatum negligit̄: ibi: **I**git̄ vsq; ad
 xxiiij. tertio op⁹ pficit̄: ibi: **C**unq; vide
 rēt. **C**irca p̄mū dñi: g **F**ecitq; ioas
 re. zc. **P**er h̄ inuit̄ q; ip̄o mortuo ma/
 le se habuit: vt postea dicit̄. h **T**e
 rūt̄ ex. nō abstu. lz em̄ nō esset lic
 tū imolari etiā dño extra hierlm post
 tēpli edificatiōē: tñ h̄ plures reges p̄
 miserūt ne seditio moueret̄ in ppl̄o: z
 ne talia imolaret̄ idolis: ad qd erat p̄/
 nus. **O**em pecuniā scdōz q̄ illata fue/
 rit zc. **S**ubdit̄: i **Q**ue offerit̄ zc.
 ordinauit eū ioas q; a viris q̄ erāt a. xx.
 annis z supra q̄ poterāt ad bella p̄ce/
 dere solueret̄ dimidi⁹ sicl⁹ argēti a q̄li
 bet: z istud vocat̄ p̄ciū aiē: z vltra h̄ il
 li q̄ erāt potētiores z deuotiores offe/
 rebāt p̄m q; eis placebat: z ista vocat̄
 pecunia sp̄ote data z ex arbitrio volū/
 tatis: z ex ist̄ debebat repari tēplū: qe
 neutra pecunia erat de iure sacerdotū
 z leuitaz. l **E**t instaurant sar.
 do. i. fissuras q̄ idigebāt reparatiōē ma
 xime in tect̄ tēpli: q̄ erāt maḡ exposita
 imbrib⁹ z vētis. z d; sartatectū a sar/
 tio: is. qd facit sartū in supino z tectuz
 tecti. k **A**ccipiat̄ illā sa. iux. oz.
 suū. i. p̄m q; fuerint ad h̄ ordinati.
 m **I**git̄ vsq; ad vice. annū. **D**ic
 p̄nr ponit negligentia pdicti p̄cepti: et
 remediū h̄ p̄ regē z pōtificem: z p̄tz
 lra. n **L**ūz vi. zc. **D**ic p̄nr pōit̄
 p̄fectio opis ex pecunia a ppl̄o accepta
 cū d; **L**ūz vide. nimia pe. zc. ita
 q; indigebat euacuatiōē: vt sic alia pe/
 cunia ibidē reciperet.

Ascende/
 Moraliter. f **A**nno septimo
 iehu regnauit ias zc. **S**equit̄:
 g **F**ecitq; ioas se. corā dño cū/
 ctis dieb⁹ zc. **P**er hoc habet̄ p̄nci
 pes exēplū habendi bonos consiliari/
 os q̄ doceāt eos z dirigāt in exercitio
 bonorū. t **D**ixitq; ioas a sacer/
 dotes zc. **P**recepit em̄ instaurari do/
 m⁹ dñi ruinosa: p̄ quā significat̄ istau/
 ratio militatis eccle: q̄tū ad illa q̄ pa
 tēt ruine nisi remediū apponat̄. **I**n i/
 stauratiōe vero tēpli p̄ p̄ceptuz ioas
 fuerūt artifices diuersi. s. cesores lapi/
 dū: p̄ q̄s signat̄ eccleie p̄lati q̄ p̄ penas
 corrigere debent obstinatos in malis
 z induratos ad modū lapidis z in ali/
 quo casu debēt tradi iusticie seculari.
Et cesores lignozū q̄ miti⁹ ligna recti/
 ficat̄ p̄ dolaturā: z p̄ istos significat̄
 pdicatores z cōfessores q̄ suis moniti
 onibus bonis reducūt ad morū recti/
 tudinē peccatores. **E**t cemētarij inter/
 rupta cōcludetes: z p̄ istos significat̄
 amicabiles cōpositores discordes ab
 inuicē ad vnitatē pacis z cōcordie re/
 fo: mātēs: z tales in ecclesia dei sunt val
 de vtilēs. **P**er hoc autē q; supra dictū
 est: **F**ecitq; ioas rectū corāz dño
 cūctis dieb⁹ q̄bus docuit eū io/
 iada sacer. **D**at̄ intelligi q; post mor
 tē ioiade sacerdot̄ cecidit̄ in pctm̄: qd
 magis explicat̄. ii. **P**aralipo. xiiij. p̄
 p̄ter quod ibidē ponet̄ expositio mysti/
 ca domino concedente.

2. pa. 24. a

Moraliter

Sa Scriba regis etc. Ra. sumi sunt doctores: q̄ pecunia collata iux̄ nūez et mēsurā illis tribuebāt q̄ perant fabris et cemetarijs: h̄ ē dispensatorib⁹ sibi dei: q̄ euāgelici tritici mēsurā cōseruis suis h̄is q̄ opant in domo dñi et p̄tutū opa in edificio diuino componūt tribuebāt. **Ra.** Apli q̄s p̄ncipes in ecclia electio diuina p̄stituit: p̄ discipulos sibi semina p̄ totū orbem sparserūt: q̄tin⁹ oparios volūtāt dei idoneos auditorib⁹ suis p̄ficerēt: q̄z alij fabricabāt ligna cū se et sibi obedientes ligna fructifera i domo dñi parare studebāt. Alij sartatecta tēpli fabricabāt ligna cū se et sibi obedientes ligna fructifera i domo dñi parare studebāt. Alij sartatecta tēpli fabricabāt ligna cū se et sibi obedientes ligna fructifera i domo dñi parare studebāt. Alij sartatecta tēpli fabricabāt ligna cū se et sibi obedientes ligna fructifera i domo dñi parare studebāt. Alij sartatecta tēpli fabricabāt ligna cū se et sibi obedientes ligna fructifera i domo dñi parare studebāt.

Eph. 4. b

2. Pa. 23. d

Doctorum officium

Ps. 140. a

Esa. 58. a

Ni. de lura

Ascendebat scriba etc. vt negociū certū fieret et absq̄ suspitiōe. **Et dabāt eā etc.** vt instauratio dom⁹ dñi cōpleret. et p̄z lra vsq̄ ibi: **Uerūtū nō fie. etc.** et h̄ ē dictuz q̄ illa pecunia nō erat ad h̄ ordiata s̄z ad repationē tēpli vt dictū ē: verūtū q̄ cōpleto illo ope remāsit aliq̄ p̄ pecunie: de illa facta sūt aliq̄ vasa tēpli aurea et argētea: vt h̄. ij. Paral. x. liij. **Tūc ascēdit aca**

latio: ascēdebat scriba regi et p̄tū fex: effūdebātq̄ et nūerabāt pecuniā q̄ iueniebāt i domo dñi: et dabāt eā iuxta nūez atq̄ mēsurā in manu eoz q̄ p̄erāt cemetarijs domus dñi. Qui ipēdebāt eā in fabris lignoz et in cemetarijs his q̄ opabant i domo dñi: et sartatecta faciebāt: et i his q̄ cedebāt saxa: et vt emerēt ligna et lapides q̄ excidebant: ita vt ipleret instauratio domus dñi in vniūsis q̄ idigebāt expēsa ad muniēdā domū. **Uerūtū nō fiebat ex eadē pecunia hydrie tēpli dñi: et fuscinulez thuribula et tube oē vas aureū et argenteū: de pecunia q̄ inferebat in tēplū dñi. His ei q̄ faciebāt op⁹ dabāt: vt i stauraret tēplū dñi. Et nō fiebat ratio his oib⁹ q̄ accipiebāt pecuniā vt distribuerēt eā artificib⁹: s̄z in fide tractabāt eā. Pecuniā vobūt singuli p̄ctū p̄ aīab⁹ suis: et nō erit plaga p̄ delicto: et pecuniā p̄ p̄ctis nō inferebāt in tēplū dñi: q̄ sacerdotū erat. Tūc ascēdit acabel rex syrie et pugnabat p̄ geth: cepitq̄ eā. Et direxit faciē suam vt ascēderet in hierlm. **Obzē tulit ioas rex iuda oīa sanctificata q̄ p̄secrauerāt iosaphat et iozā et ochocias patres ei⁹ reges iuda: et q̄ ipē obtulerat: et vniuersum argentū qd̄ iueniri potuit in thesauris tēpli dñi et in palatio regis: misitq̄ acabeli regi syrie: et recessit ab hierlm. Reliqua autē sermonum ioas: et vniuersa q̄ fecit: nōne hec scripta sunt in libro verborū dierum regum iuda: Surrexerūt autē serui eius: et cōiurauerūt inter se: p̄cusserūtq̄ ioas in domo mello in descensu sela. Josachar nāq̄ filius semath: et io sabath filius somer serui eius percusserunt eum: et mortuus est. Et sepelierunt eum cum patribus suis in ciuitate dauid: Regnavitq̄ amasias fili⁹ ei⁹ p̄ eo.****

Anno vi. Ca. XIII m. cesimotertio ioas filij ochocię regis iude regnavit ioachaz filius iehu super israel in samaria decem et septem annis. Et fecit malum coram domino: secutusq̄ est peccata hie roboam. filij nabath qui peccare

dit aza. etc. h̄ describit aduersitas regni qñ ioas cepit viuere insolenter: qz mortuo ioiada p̄ncipes volētes regi adulari exhibuerūt sibi honores soli dō de bitōs q̄b⁹ acq̄euit rex: in h̄ vsurpās sibi honore diuini: qd̄ cū argueret zacharias fili⁹ ioiade: de mādato regis lapidatus fuit in atrio dom⁹ dñi: vt h̄. ij. Paral. xliij. Dicit autē Ra. Sa. q̄ h̄ p̄ncipes dixerūt regi: q̄ esset dignus honore diuino: qz sex ante fuerat in templo dñi nutritus: qd̄ nō fuisset nisi in eo esset aliqd̄ diuini: qz si aliq̄s intrasset locum illum etiā p̄ momentū t̄p̄is: p̄ter illos q̄ habebāt loci custodiā erat in periculo mortis: q̄bus rex acq̄euit in p̄sone sue et regni sui detrimentū: p̄p̄ qd̄ a deo punitus fuit p̄mo afflictioe: et secundo morte: ibi Surrexerūt autē Circa primū d̄: Tūc ascēdit azabel. i. postq̄ rex vsurpauerat sibi honore diuini mō p̄dicto: et interfecerat zacharia. **Et pugnabat p̄ geth.** Ista ciuitas erat i terra philistioz. **Leuit. qz eā et direxit sa. suam vt ascē. in hierlm etc. ij.** Paral. xliij. d̄ q̄ ioas cū maria multitudinē exiit p̄ syros: et a modico pp̄lo fuit debellatus: et pp̄s eius occisus p̄ magna parte et ipemet vilitate tractatus: p̄pter qd̄ ad suā liberationem tradidit ea que nō licebat. qd̄ nota cū dicit: **Quē p̄secrauerāt iosaphat et iozā et ochocias patres etc.** Illa em̄ que semel erāt p̄secrata dño nō poterāt vltra alijs vsibus applicari: vt h̄. Leuit. vlt. h̄ Surrexerūt autē serui eius et cōiurauerunt inter se. **Hic p̄r additur pena mortis: quia addiderat p̄cā p̄ctis: cum dicit: i Percusseruntq̄ ioas in domo mello. i. in pp̄ria domo: illum em̄ locū edificauit salomō ad dilatationē habitatiōis vrozis sue: sicut dictū fu. it. s. ij. li. ca. xi. **Josachar nāq̄ filius semath etc.** iste fuit amonites: et socius suus moabites: vt habetur. ij. Paral. xliij. qd̄ diuino iudicio factum fuit: vt dicit Ra. Sa. vt a sibi filiabus in p̄ctō occideret. **Ioas em̄ fuit valde ingratus b̄nficijs ioiade cuius filiū interfecit: vt dictū est. et eodē mō amonite et moabite q̄ descēderūt de loth fuerūt valde ingrati b̄nficijs abraę q̄ exposuit se periculo pugnādo q̄ h̄nc reges: vt liberaret loth de manibus eoz: vt habet Gen. xliij. **P̄t etiā dicit q̄ fuerunt valde ingrati ip̄i ioas: qz cum essent extranei fecerāt eos sibi familiares et valde potētes in regno suo. **Et sepep̄lierūt eū cū patribus suis. q̄tū ad locū in general. i. in ciuitate dauid: nō tñ cū patribus suis q̄tū ad locū sepulture in sp̄ali: qz nō fuit sepultus i sepulchris regū: vt habet. ij. Paral. xliij.********

Anno vicesimo. Ca. XIII motertio ioas etc. Dicit sequēter describit regū israel successio. et scdo helisei mors et tumulatio: ibi: Heliseus autem. Circa primūz primo ponit ioachaz regis israel malicia: cum dicit: **Et fecit malum coram domino: secutusq̄ est etc. Et subdit sequens pena: cum dicitur: **Fratusq̄ e****

Aboraliter. m Anno vicesimo tertio ioas filij etc. Dicit nō apparet mihi aliquid exponendum mystice notabilitatis alicuius vsq̄ ad locum illū. **Heliseus autē**

Helise autem... Redemptor... Receptor... Aperi se... Sagitta... Cur... Donec...

fecit isrl: et non declinavit ab eis. Iratusque... Heliseus autem egrotabat infirmitate... Sagitta salutis domini... Donec consumas eam.

Uerum... Heliseus autem egrotat... Sagitta salutis domini... Donec consumas eam... Si percussit...

Nico. de lyra... Iratusque est... Heliseus autem egrotabat... Sagitta salutis domini... Donec consumas eam...

Doraliter... Si percussit... Heliseus autem egrotat... Sagitta salutis domini... Donec consumas eam...

Et a Qd cu teti. Ra. Resurrectio ca daveris p tactu ossu helisei: signifi cat q qcuqz firma fide tagit morte xpi: z spem sua veracit in eo collocat: sine dubio pnceps erit resurrectiois eius. vñ: Ego su resurrectio z vita. Postqz obut ioiada igressi pncipes iuda ado rauerut regē zc. Dicunt iudei: sic deum regē adoratu z honores supra hūanū modū a subditis libēter accepisse. Un irā dei subito exptus ē sicut herodes. Nō ē de m isrl: qz oēs noxi erāt z ido latria polluti. Has duas glo. ex. xxiij. scdi Paral. transūptas vide: z potius ibi qz hic habere locum. Ca. XIII

¶ Anno scdo zc. b Et fecit rectū. Ra. Amasias fecit bo nū in p̄spectu dñi s3 nō corde p̄fecto: bona q̄ppe opa q̄ placēt deo fecit s3 nō corde p̄fecto: qz sub simulata spe cie corā hoib⁹ ostēdebat: z sic corā deo accepta nō erāt. c ¶ In valle sali. Ra. Vallis salinaz erat: vbi sal facie bāt. Vel feno salugis deciso z siccato z incēso. Vel aqs puteoz salis ferue fact: z vsqz ad sal firmitatē coquēdo p ductis. Vel alio qlibet ordine q̄ sal fie ri p̄uenit. d ¶ Petra. Rab. Petra ciuitas ē arabie: nobil in terra edō: q̄ in li. Nūe. recen d̄r: z a syr sic appel lat. S3 Joseph nō ciuitatē dicit: s3 ma gnā petrā in arabia p̄stiturā. e ¶ Je zechel. Qd amasias victor nomē ipo hui: itēptat cetus dei v̄l auxiliū dei agente eo fideliter vt perennis vide retur memorie: q̄ hanc vel cetus po puli dei vel deo adiuuante ceperit.

¶ Si percussisses qndes aut series zc. Erat em̄ reuelatū heliseo q̄ si rex multoties p̄cuteret terrā absqz in terruptioe q̄ totalitē deiceret syriā: nō tñ hēbat licētā dīcēdi h̄ regi s3 solū vī dēdi qd faceret: vt p̄ h̄ et certū signū qd futurū esset. Jo sequit: b ¶ Tunc aut trib⁹ vi. p̄cu. eā. Spūs em̄ sc̄tūs tagit corda p̄phaz eo mō q̄ vult: z ido aliqñ reuelat aliqd futurū in generali tm̄: z postea in pticulari. sic ptz h̄: qz p̄ mo fuit reuelatū heliseo q̄ si rex multo ties p̄cuteret terrā deleteret syriā: nō tñ fuit sibi reuelatū q̄tēs esset p̄cussurus: s3 postqz p̄cusserat ter z cessauerat: re uelatum fuit heliseo q̄ p̄cuteret syrios tm̄ trib⁹ vicib⁹ z in bellis pticularibus. c ¶ Abortu⁹ ē igif he. Dic p̄nr de scribit signū factū p̄ heliseū post mortē ei⁹: cū subdit: d ¶ Qd cū teti. ossa he. reuixit. ad declarādū merita ip̄i helisei. Cetera patēt vsqz ibi: e ¶ Et regnauit be. zc. Sic em̄ scribit h̄ in heb̄reo: z ita dicit Hiero. q̄ dz scribit: ille aut benedab q̄ p̄cessit açabel scribi tur p̄ b in fine.

¶ Si percussisses qndes aut series zc. Abortu⁹ ē ḡ heli. z sepe eu zc. Sequit: ¶ Et piecerunt cadauer in sepul. helisei zc. Per heliseū q̄ dei mei salus interptat: dñs n̄r iesus xps significat: p̄ h̄ q̄ mortu⁹ ossa tagēs helisei reuixit: significat q̄ mortu⁹ morte culpe si fidelit z deuote tagat xpm̄ mortuū p̄ cōpassionē: redit ad vitā gr̄e. z idē fuit significatū Nūe. xpi. in aspectu serpentis enei.

¶ Anno scdo zc. Ca. XIII Dic p̄nr agit de h̄ qd factū est tpe

te iaculo terraz. Et cū pcussisset trib⁹ vicib⁹ z stetit iratus est z eū vir dei z ait: Si pcussisses qn a quies aut series siue septies per cussisses syriā vsqz ad p̄sumatio nē. Nūc aut tribus vicibus p̄cu b ties eam. Abortuus ē ergo heli c seus: et sepelierūt eū. Latrūculi autē de moab venerūt in terrā in ip̄o anno. Quidā aut sepeliētes hominē: viderūt latrūculos: z p̄ iecerūt cadauer in sepulchro he lisei. ¶ Qd cuz tetigisset ossa heli d sei: reuixit hō: et stetit sup pedes suos. Igif açabel rex syriē affli xit isrl cūct dieb⁹ ioachaç. Et mi sertus ē dñs eoz: z reuersus ē ad eos p̄pter pactū suū qd habebat cū abraā z isaac z iacob: z nolu it dispdere eos: neqz p̄ycere pe nitus vsqz in p̄ns tps. Abortu⁹ ē autez açabel rex syriē: z regnauit e benedab filius eius p̄ eo. Por ro ioas fili⁹ ioachaç tulit vrbes de manu benedab filij açabel: quas tulerat d̄ manu ioachaç pa tris sui iure p̄lij. Tribus vicibus pcussit eū ioas: z reddidit ciuita tes israeli. Ca. XIII

¶ Anno secūdo ioas fi lij ioachaç regis israel re gnauit amasias filius io as regis iuda. Viginti quinqz an noz erat cū regnare cepisset. Vi ginti autē z nouē annis regnauit in hierlm. Nomē matris eius ioa den de hierlm. Et fecit rectū co s rā dño: veruntñ nō vt dauid pat b eius. Juxta oia q̄ fecit ioas pater i suus fecit: nisi hoc tm̄ q̄ excelsa nō abstulit. Adhuc ei p̄pls imo labat z adolebat incēsus in excel sis. Cūqz obtinisset regnū p̄cus sit seruos suos q̄ iterfecerāt regē i patrē suū: filios at eoz q̄ occide rāt n̄ occidit: iuxta v̄bū qd sc̄ptū est in libro legis moy si sic p̄cepit dñs: dīcēs: Nō morient p̄res p̄ fi lijs: neqz filij p̄ p̄rib⁹: s3 vnusqz vsqz in pctō suo moriet. Ip̄sē pcussit + a ¶ vetus editio quasi nomē regionis ge mellam posuit.

edom i valle salinaz decē milia d z app̄hendit petrā in p̄lio: voca m e uitqz nomen eius iezechel vsqz in p̄ntem diem. ¶ Tunc misit amasi as nuncios ad ioas filiū ioachaç

tpe amasie regis iude. z primo describi tur regni eius p̄secutio. secundo regni israel successio / ibi: Anno quintodecimo. Prima in duas: quia primo describit regnum amasie tempe p̄spiratio. se cundo tempe aduersitatis / ibi: Tūc mi sit amasias. Circa primū describit ip̄s us vita / cum dicit: g ¶ Et fecit re ctum coram domino. Respectu re gum israel qui erāt imp̄fecti. Ideo sub dit: h ¶ Veruntamen nō vt da uid pater eius. qui fuit valde p̄fect⁹. i ¶ Juxta omia que fecit ioas pa ter suus fecit: nisi hoc tm̄ q̄ excel sa nō abstulit. sicut supradictum est ca. xij. q̄ nec etiā ioas pater eius abstulit excelsa. z ideo istud: Nisi hoc tm̄ zc. nō pōt referri ad l̄fam imediate p̄ cedentē: sed referē ad id qd d̄r: fecitqz rectū corā dño. Nisi h̄ tm̄ zc. z tūc ptz l̄fa. k ¶ Cūqz obtinisset regnū. in pace z q̄tere: ita q̄ tūc poterat facere iusticiā absqz piculo p̄turbatōis regni. l ¶ Percussit seruos zc. filios autē eoz q̄ occiderāt nō occidit sic scriptū est in lege dñi Deut. xxiij. c. Nō morient p̄res p̄ filijs nec filij p̄ p̄ri. zc. sequit: m ¶ Et app̄hendit petrā in p̄. Di cūt h̄ aliq̄ q̄ petrā ē nomē cuiusdā ciui tatis. Alij aut dīcūt z veri⁹ vt videt q̄ est nomē cuiusdā petre p̄rupte: vbi inē fecit plures de idumeis. fm̄ q̄ habet. n ¶ Paral. xxv. n ¶ Vocauitqz nomē ei⁹. i. illi⁹ petre. o ¶ Jezechel. ita dz scribit: z signat in heb̄reo acedine deu tū: qz illi q̄ interfecit sunt ibi stridebāt dentibus ex horrore mortis et dolore. p ¶ Tunc. Dic p̄nr describit regnū eius tempe aduersitatis. z primo agit de eius debellatione. secundo de eius occisione / ibi: Factus est. Circa primū sciendū q̄ amasias ex victoria quā ha buit cōtra idumeos p̄factum est: eleua tus fuit in sup̄biā: z ex hoc iusto dei iudicio p̄missus est cadere in idolatriam: quia idola idumeoz q̄ cepat reseruauit sibi z coluit: nec ad rep̄hensionē p̄p̄he se correxit: sed de morte sibi cōminatus fuit: vt habet. ij. Paral. xxv. p̄pter qd in tantā p̄sumptionē p̄missus est cade re q̄ puocauit ioas regē israel ad p̄liū vt sic eius sup̄biā p̄funderet. z h̄ ē qd dicit: Tunc. i. post p̄dictas nequitias ab eo p̄petratas. q ¶ Misit amasi as nuncios ad ioas filiū io. zc. p̄ uocando eum ad p̄liū. Ideo subditur: ¶ Veni z vi.

Aboraliter. f ¶ In anno secūdo ioas filij ioachan regis zc. Sequi tur: ¶ Ip̄e pcussit edom. Edō in terptat terrenus: z ideo p̄ amasiā q̄ p̄ cussit edom significat in religione p̄fel sus q̄ viuendo sine p̄prio terrenis ab renunciat z sic edom supat in valle sa linaz: quia talis p̄fiteē viuere in valle humilitatis z obedientie: z etiam in ca sitate que per salinas significat: quia sicut sal p̄seruat carnes a putrefactione corpali: sic castitas corpus z aiaz a pu tredine pcti. Unde p̄ oppositū de luxu riosis dz Jobel. i. d. Computruerūt in mēta i stercore suo. Qd exponēs Gre go. dicit: Sumēta in suo stercore putre scere: ē carnales hoīes in stercore luxurie vitā finire. p ¶ Tūc misit ama. zc. ex victoria ei⁹ z edō i sup̄biā eleuat⁹ fuit z sic z regē isrl p̄ugre voluit: vñ sibi ma le ptigit. Per h̄ igif significat religio sum de p̄fer

12. pa. 25. e

12. pa. 25. a

12. pa. 24. a

12. pa. 24. e

12. pa. 25. e

Ipsa resti. ter. Rab. De hieroboā dicit: Ipse restituit terminos isrl' ab introitu emath vsq; ad mare solitudis. Emath q̄ nūc ephraim dicitur. Septentrionalis erat terminus isrl': Dicitur autē solitudinis mare mortuū est qd̄ i latitudine p̄ stadia. dicitur vsq; ad coarctos arabie: in longitudine. cl. vsq; ad vicinia sodo morū p̄greditur. Igitur hieroboā castrametatur syros oēm eoz puincia sicut ionas p̄phetauerat deuastauit. b. **Q**ue ē i ophir. Ophel turris erat nō lōge a tēplo enormis magnitudinis et altitudinis: vnde ophel dicitur. i. tenebrarū siue nubea: eo qd̄ vsq; ad nubes ca put erigat: q̄ in çacharia turris nebulosa vocat̄.

Nico. de lyra

Ueni et vi. nos in bello die statuto. b. **C**arduus libani. m. j. r. carduus est herba hūilis et spinosa: et fm̄ qd̄ dicit Ra. Salo. hic signat emor patrem sicheim: qui erat infidelis: cedrus autē signat iacob q̄ fuit patriarcha magnus: cui filia scz dinā pertiuit emor: p̄ sicheim filio suo vxorē: vt h̄r Gen. ca. xxxiii. Bestie vero salte coculcates carduū signat filios iacob q̄ interfecerūt emor et sicheim et eoz pplm: tpe ei iōas et amasie iter iudeos currebat istud puerbiū: qm̄ aliqs attētabat aliqd̄ p̄suptuosum: et iō ipm applicauit iōas sibi et amasie: vocans seipm̄ cedrum: et amasiam carduū: et bellatores ipsius iōas bestias salt. iōo subdit: **Q**uare puo. ma. i. bellū iter me et te.

Ut ca. tu et hu. tecū: qd̄ nō habetis virtutē standi p̄ra me. e. **E**t nō acq̄. ama. volens oibus modis p̄ra eū p̄cedere. Cetera p̄ra tērosq; ibi: **E**t interrupit muz hie. vt ciuitas nō posset alias sibi resistere.

Et obli. i. filios nobiliū: ne patres eoz possent sibi rebellare. b. **U**xit at ama. r. In hebreo h̄r. xv. ānis. r. ij. Paral. xv. ca. dicitur similiter. Dicitur qd̄. x. anni q̄ bus amasias fugiēs de hierusalē latuit in lachis: tacēt h̄ in hebreo. r. ij. Paral. ca. xv. p̄pter maliciā amasie: et qd̄ tūc nō regnauit p̄prie.

Factaq; est p̄ eū cōiuratio. Dic p̄r agit d̄ oc cūiōe ipi amasie: qd̄ h̄ mors ei sit p̄dicta: h̄ tū subdit mo dus mortis eū dicit: **F**actaq; est cōtra eū p̄iū. i. cōspiratio. k. **I**n hie. qd̄ ciues vidēt murū ciuitatē interrupit et ciuitatē spoliatā et filios suos ductos obsides i samaria occasiōe supbie ei: qd̄ noluit desistere a bello p̄ iōas: ceperūt tractare de morte ei.

At ille fu. in lachis. qm̄ p̄cepit hunc tractatū. m. **M**iserūtas post eū. magnā multitudinē belatorū. n. **E**t interfe. eū ibi. p̄pter mala ipi p̄dicta.

Tulit autez vniuersū populū filij iehu regis isrl' dicens: Veni et videam' nos. Remisitq; iōas rex isrl' ad amasiam regē iuda dicens: Carduus libani misit ad cedrū q̄ ē in libano dicens: Ba filiā tuā filio meo vxorē. Trāsierūtq; bestie salt' q̄ sūt in libano: et coculcauerūt carduū. Percutiēs inualuisti sup edō: et subleuauit te cor tuū. Cōtentus esto gloria et sede in domo tua. Quare puocas malū: vt cadas tu et iuda tecū: Et non acq̄euit amasias. Ascēditq; iōas rex isrl' et viderūt se ipse et amasias rex iuda in bethsames oppido iude. Percussusq; est iuda corā isrl': et fugerūt vnusq; in tabernacula sua. Amasiam vō regē iuda filiu iōas filij ochoqie cepit iōas rex isrl' in bethsames: et adduxit eū in hierlm. Et interrupit murū hierlm a porta ephraim vsq; ad portā anguli quadringētis cubitis. Tulitq; oē aurū et argētū et vniuersa vasā q̄ inuēta sūt i domo dñi et i thesauris regis et obsides: et reuersus ē in samariā. Reliq; autē verborū iōas q̄ fecit: et fortitudo ei' q̄ pugnavit cōtra amasiam regē iuda: nōne hęc scripta sūt in libro sermonū dierū regū isrl': Dormiuitq; iōas cū patrib' suis: et sepul' est i samaria cūz regib' israhel: et regnauit hieroboā filius eius p̄ eo. Uxit autē amasias filius iōas rex iuda postq; mortu' ē iōas filius iōachaz regis isrl' viginti q̄nq; annis. Reliqua autē sermonū amasie: nōne hęc sc̄pta sūt i libro sermonū dierū regū iuda: Factaq; est cōtra eū cōiuratio in hierlm: At ille fugit in lachis. Miserūtas post eū i lachis: et interfecerūt eū ibi: et asportauerūt in equis: sepultusq; est in hierlm cū p̄rib' suis i ciuitate dauid. Tulit autē vniuersus ppl's iude açariā ānos natū sedecim et p̄stituerūt eū regē p̄ p̄re ei' amasia. Ipse edificauit abilā: et restituit eā iude: postq; dormiuit rex cū p̄ribus suis. Anno q̄ntodecimo amasie filij iōas regis iuda: regnauit hieroboā filius iōas regis isrl' in samaria q̄draginta et vno anno: et fecit qd̄ malū ē corā dño. Nō recessit ab oib' p̄ctis hieroboā filij nabath: q̄ peccare fecit isrl'. Ipse restituit terminos isrl' ab introitu emath vsq; ad mare solitudis: iuxta sermones dñi dei isrl' quē locut' ē p̄ seruū suū ionā filiu amathi p̄phetā: qui erat d̄ geth q̄ est in ophir. Uidit em dñs afflictionē isrl' amarā nimis: et qd̄ cōsumpti

ppl's iude açariā. Ipse vocat ocias. ij. Paral. xv. qd̄ fuit binomi: et vt aliq̄ dicit trinomi: vt ibidem ptz. p. Anno xv. Dic p̄r describit regū isrl' successio cum dicit: Anno. xv. amasie filius iōas rex iuda regnauit hiero. s. patre suo iōas mortuo. Sz iā an̄ cepat regnare trib' annis viuēte p̄re suo: vt dicit Rab. Sa. q. Ipse resti. ter. isrl' rē. terra em̄ illa erat occupata a regib' syrie: sz ipse recuperat iuxta sermones dñi dei isrl': quē locut' ē p̄ seruū suū ionā: h̄ nō scribit in p̄phetia iōne q̄ habet in libro. r. p̄phetaz: qd̄ illa p̄phetia solū loquit de facto ninie. plura autē alia fecit et p̄dixit iste iōas: qd̄ inuixit iehu: et p̄dixit eum destructurū domū achab: put dictū fuit. s. ij. ca. et filios iehu regnatos vsq; in quartā generationē: vt h̄r s. r. ca. q̄ nō sūt ibi scripta: sicut et p̄s multa fecit et dixit q̄ nō sūt scripta in euangeliis: fm̄ qd̄ dicit Job. v. l. g. Dicit tñ Ra. Sa. D̄ hic dicit scribit in p̄phetia iōne p̄ quandā similitudinē: qd̄ sicut p̄ p̄dicatōne iōne infortunū ciuitatis ninie mutātū est in eufortūniū: eo qd̄ ninuite egerūt penitentia: sic et hic dicit: Uidit em̄ dñs afflictionē isrl' amarā nimis rē. q̄ conuersa est in cōsolationē tpe istius hieroboā vnde subdit: Sz saluauit eos in manu hieroboā rē. et h̄ fuit p̄dictū p̄ ionā p̄phetam.

Qui erat de geth. s. ij. lib. ca. xv. dicit qd̄ erat de sa: reptata: qd̄ fuit fili' mulieris sa: reptane. Dicitur qd̄ hic noīat de geth que est villa in regno isrl': et ibi fuit sepultus et ab illo loco denominauit hic eum scriptor hui' libri. **Q**ue est i ophir. ista ophir ē alia ab illa que est i india: vbi mittebat salomon naues p̄ auro querēdo: vt habet. s. ij. lib. ca. x. vnde et in hebreo prima lra hui' ophir est eyn: alteri vero prima lra est aleph.

Usq; ad clau. carce. et extre. i. abiectos: quis ei talis lib' deberet parci: eo qd̄ afflictis nō ē dāda afflictio: reges tamē syrie eis nō pepererāt quando eos ceperāt volētes cōterere populum israhel. Cetera patent.

Su d̄ p̄fectiōe sui stat' sup biētē: et seclares aliq̄ mellores ipō p̄tēntē: silem pharioseo qui dicebat deseipō Luc. xv. a. Nō sū sic ceteri hoīm rap. adul. rē. Et qd̄ sic p̄ supbi am eleuat ad obtinēdū ecclie ḡdū i debitu sibi conat: p̄pter qd̄ dicitur ē ei a supiori qd̄ s̄ dicit: **L**ōtē esto glo. rē. i. i religioe: qd̄ tibi nō expe tit. pmoueri ad altiora. p̄ qd̄ b̄tūs Frācisc' interrogat a pa pa si vellet qd̄ frēs sui pmouerēt ad eccliaical dignitates r̄ndit: dñe frēs mei iō vocati sūt miores vt maiores fieri n̄ p̄sumāt: si vult qd̄ faciat fructū i ecclia dei dimittite eos i statu vocatiōis eoz et ad dignitates eccliaicalas ascēdere nullo latenus pmittatis.

Essent vsq; ad clausos carceris et extremos et nō esset qui auxiliaret isrl'. Nec locut' est dñs vt deleteret nomē isrl' d̄ sub celo: sz saluauit eos i manu hieroboā filij iōas. Reliqua autē sermonū hie-

Doraliter

als top hat

Anno vicesimo sep. 22. a Azari. Ca. XV
 as. Ra. Ipe e ogias q du sacrificare in teplo vellet
 legē moysi p cussus est lepra: h diabolū significat
 cui lepra iniquitat' isanabil' e. q cū maiora se appeteret: feditate
 pessime lepre notabil' effect': de domo eiect' e: z pseuerat vsq
 in finē leprosus separ' a pplo dei: sub h rege regnate Esaias
 pp̄ha oculos ad celū n leuauit: nō sūt ei reserata celestia: s post
 mortu' e. Dū pharao vixit: pp̄sa isrl' ex luti z palcaz ope nō
 suspirauit ad deū: s post pharaonis
 mortē ascendit clamor: eoz ad dñm.
 Si g itelligas in ogia z in pharaōe
 prias fortitudies: videb quō ill' vi
 uētib' null' nfoz videat z suspiret.
 Regnate pctō egyptijs extruim' ci
 uitates et versamur in sordibus.
 Ogias edificauit portamvallis que
 superius porta ephraim dicitur.

Exo. i. c

Ni. dely. Ca. XV

Anno vicesimo septio.
 Dec e qnta ps pncipalis
 hui' qrti libri fm diuisio
 nē in pncipio ei' positā: in q agit de
 bis q facta sunt sub ogia rege iuda z
 ioathā filio ei'. Et diuidit in duas:
 qz pmo describit regni iude succes
 sio. scdo regni ioathā psecutio/ ibi:
 Anno scdo. P̄tia in duas: qz pmo
 ponit dicta successio. scdo regū isrl'
 ire qnt mutatio/ ibi: Anno tricesimo
 octauo. Circa p̄mū d: Anno vice
 simo septio hieroboā regl' isrl':
 ex q ptz q supra dictū e q iste hiero
 boā cepit regnare adhuc viuēte p̄e
 duob' vel trib' anis: qz a morte p̄ris
 sui vsq ad pncipiū regni ogie q idez
 est et acarias et zacharias: ita q sit
 trinomi: vt habet. ij. Paral. xvi.
 fluxerūt tm̄ viginti q̄q̄ anis: loq̄ndo
 de regno ogie q̄ cepit regnare mor
 tuo p̄e: qz p̄ ei' amasias vixit vigi
 ti q̄q̄ anis post mortē ioas patris
 hieroboā: z ille vicesimus q̄q̄tus an
 nus fuit vicesimusseptim' regni hie
 roboā incipiēdo eius regnum a tpe
 q̄ cepit regnare p̄e adhuc viuente.

Diuisio

S

Regnauit azarias. Tūc em̄
 cepit regnare mortuo p̄e: an tñ re
 gnauerat p plures ānos: vt dictū e.
 z videbit plenius. j. c. Fecit qz
 qd erat pla. co. dño. i. in pncipio
 regni sui: pp̄e qd multū psperatus
 fuit in regno: vt h̄. ij. Paral. xvi.
 s postea supbia eleuat: deprauat'
 fuit: pp̄e qd dñs eū p̄cussit lepra fm
 q subdit: d. Percussit at dñs
 regē z fuit le. 22. ex supbia em̄ vo
 luit ip̄e sibi vsurpare officii sacerdo
 tale intrās tēplū ad thurificandū: z
 cū a sacerdotib' ei' diceret q hoc nō
 spectabat ad ei' officii: minabat eis
 tenēs thuribulū: pp̄e qd subito fuit
 p̄cussus lepra: z apparuit in fronte
 ei' manifeste: pp̄e qd sacerdotes sta
 tim eū expulerūt de tēplo: z ip̄emet
 senties plagā dñi exiuit volūtarie ti
 mēs ne pei' sibi accideret: vt habet
 ij. Paral. xvi. e. Et hitabat i
 domo li. se. a frequentatiōe hoim: iō
 dicit. ij. Paral. q habitabat in do
 mo separata: z pp̄e h nō veniebāt ad
 ip̄m iudicia. ppter qd subdit: Joa
 thā hō fili' regl' gubnabat palatiū z
 iudicabat populum ad placitum 22.
 f. Sepelierūtqz eū cū maiori
 bus suis. q̄tū ad locū in generali:
 nō tñ in sp̄ali: qz nō fuit sepult' in se
 pulchris regū: s tñ in agro regaliū
 sepulchroz

13. 10. f.

roboā z vniuersa q̄ fecit: z fortitudo ei'
 q̄ p̄liatus est: z quō restituit damascū et
 emath iude in isrl': nōne hęc scripta sunt
 in libro sermonū diez regū isrl': Dormi
 uitqz roboā cū p̄rib' suis regib' isrl': z re
 gnauit zacharias fili' eius p eo. Ca. XV

Anno vicesimo septio hiero
 boā regl' isrl': regnauit acari
 as filius amasie regis iude.
 Sedeci ānoz erat cū regna
 re cepisset: z q̄nq̄ginta duob' ānis regna
 uit in hierlm. Nomen m̄ris ei' iecelia de
 hierlm. Fecitqz qd erat placitū coram
 dño: iuxta oia q̄ fecit amasias p̄ ei': ve
 rūtū excelsa n̄ e demoliū. Adhuc pp̄ls
 sacrificabat z adolebat incēsum in excel
 sis. Percussit at dñs regē: z fuit lepro
 sus vsq in diē mort' sue: z hitabat in do

Ca. xvi

mo libera seorsum. Joathā vō fili' regl'
 gubernabat palatiū: z iudicabat pplm
 terre. Reliq̄ at sermonū acarie z vniuer
 sa q̄ fecit: nōne hęc sc̄pta sūt in libro ver
 boz diez regū iuda. Et dormiuit acari
 as cū p̄rib' suis: sepelierūtqz eū cū maio
 rib' suis in ciuitate dauid: z regnauit io
 athā fili' ei' p eo. Anno tricesimo octa
 uo acarie regl' iude: regnauit zacharias
 fili' hieroboā sup isrl' in samaria sex mē
 sib': z fecit qd malū e corā dño: sic fece
 rāt p̄res ei'. Nō recessit a pctis hierobo
 am filij nabath q̄ peccare fecit isrl'. Cō
 iurauit at z eū sellū fili' iabes: p̄cussitqz
 eū palā z interfecit: regnauitqz p eo. Re
 liq̄ at vboz zacharie: nōne hęc sc̄pta sūt
 in libro sermonū regū isrl': Iste e sermo
 dñi quē locut' e ad iehu/ dicēs: Filij tui
 vsq ad q̄rtā generationē sedebūt de te
 sup thronū isrl'. Factūqz e ita. Sellū fi
 lius iabes/ regnauit tricesimonono āno
 acarie regl' iude: regnauit at vno mēse in
 samaria. Et ascēdit manahē fili' gaddi
 de therfa: venitqz i samariā: z p̄cussit sel
 lū filiū iabes in samaria z interfecit eū: re
 gnauitqz p eo. Reliq̄ aut vboz sellū z
 iuratio ei' p quā tetēdit insidias: nōne
 hęc sc̄pta sūt i libro sermonū diez regū
 isrl': Tūc p̄cussit manahē thapsam z oēs
 qui erāt in ea: z terminos eius de therfa.

sepulchroz: eo q̄ esset leprosus. fm q̄ dicitur. ij. Paral. xvi. s
 Anno tricesimo octauo. Dic p̄n̄ describit regum isrl' dicit
 fre qns mutatio. Iungebāt em̄ se gētilib' regib': z sic vn' iterf
 ciebat aliū sult' auxilio ifidelū z regnabat loco ei'. Et posset dē
 uidi ista ps in sex: fm sex reges sibi succedentes in puo tpe: qz
 prim' fuit zacharias fili' hieroboā: de q̄ dicit b: Anno trice
 simo octauo aza. 22. dictū e in pncipio hui' ca. q̄ iste zach
 rias q̄ z acarias siue ogias cepit regnare mortuo p̄e suo anno
 xxvij. hieroboā regis isrl' q̄ hiero
 boā regnauit q̄dragita z vno an
 no: vt h̄ ca. p̄ce. ex q̄ ptz q̄ i mor
 te ei' acarias regnauerat tm̄. xv.
 ānis. Qualis igif p̄t esse vez q̄
 zacharias fili' hieroboā cepit re
 gnare. xxxvij. anno acarie: qz vi
 det q̄ deberet dici: anno. xv. vel
 xvi. acarie regnauit iste zachari
 as. Ad qd dicendū q̄ in pncipio
 hui' capli accipit pncipium regni
 acarie q̄n cepit regnare sol' mor
 tuo p̄e: vt dictū est. S; an cepit
 regnare p. x. ānos: q̄bus p̄ su' su
 giēs latuit: vt dictū e ca. p̄ce. z sic
 tpe mortis hieroboā regnauerat
 xx. ānis. Itē a morte hieroboāz
 regnū isrl' fuit gubernatū. xij. an
 nis p̄ principes: eo q̄ zacharias
 fili' hieroboā erat puer pulul: z
 sic āno. xxxvij. acarie regis iude:
 zacharias fili' hieroboā cepit re
 gnare sup isrl' tāq̄ regēs regnū p
 seipm. b. Cōiurauit autē z
 eū sellū. Iste aut fuit vn' de p̄i
 cip' q̄ admistrauerant regnū post
 mortē hieroboā: z ideo potuit se
 munire z fortificare ad auferēdū
 regnū ip̄i zacharie. i. Percussit
 sitqz eū palā. In hebreo habe
 tur: Corā pplō. z idē e: z in h no
 tat q̄ hēbat pplm saltē p magna
 pte cōsentaneū: qz iste zacharias
 erat valde malus. Iste e sermo
 dñi quē locut' e ad iehu/ di
 cēs: Filij tui vsq ad q̄rtam
 gene. sede. de te sup thronū
 isrl'. z h ptz ex dictis: qz ioathā fi
 lius iehu regnauit post eū: cui suc
 cessit ioas fili' ei': z ip̄i ioas hie
 roboā fili' ei': z ip̄i hieroboā za
 charias fili' ei'. k. Sellū fili
 us iabes. Dec e scda pars vbi
 agit de regno sellū: qd fuit valde
 breue. Iō subdit: Regnauit at
 vno mēse. Sequit: i. Et cō
 iuratio ei' p quā tetēdit insi
 dias. i. ip̄i zacharie quē iterfēc vt
 dictū e. m. Tūc p̄cussit ma
 nahen thapsam z oēs 22.
 Dec est tertia ps in q̄ agit de re
 gno manahē: q̄ interfecit sellū vt
 dictū e/ cū d: Tūc. i. post interfe
 ctionē sellū p̄cussit manahē ther
 sam. libri correcti hnt thapsam: z
 sic e i hebreo. z causa s̄ d̄it cū d: *
 Molerāt
 Moraliter. a. Anno vice
 simo septimo hieroboam re
 gis israel regnauit azarias
 filius amasie regis iude 22.
 Diuisio regis historia breuiter h̄
 scribitur. sed. ij. Paral. xv. perie
 ctius ponitur: ppter quod ibi po
 netur expositio mystica domino
 concedente. Reliqua vero huius
 capituli sunt descriptiones quo
 rundam regum sibi succedentiū.
 de q̄b nō apparet mihi aliq̄d no
 tabile exponēdū vsq ad illū locū.
 * Regnauit

Ipe edificauit portā domus dñi ex cellam que in actib' aplozū speciosa dicit. et ab hebreis porta ioathan vocat.

Nico. de lyra

Aperire enim aperire ei. i. recipere eū in ciuitate tāq̄ regē: ex q̄ patet q̄ libri habētes hic thesam in hoc sūt falsi: qz iste mana- hen fecit conuersionē cōtra sellū in thesa: vt habet. j. ex q̄ verisimile est q̄ ciues ipi these erant ei cōsentanei et nō rebelles. b. **E**t interfecit oēs pre. ei. **D**ō fuit valde crudele: sed hoc fecit ad terrore alioz: vt nō aude- rēt sibi resistere cūctis dieb' ei.

Veniebat phul rex. **N**ō q̄ veniret ibi oī die vel anno: sed qm mana- hen rogabat euz vt veniret ad firmandū regnū suum. ppter qd̄ et dabat illi magnuz tributū. vñ subdit: **I**n dixitqz ma. ar. zc. Quia nō poterāt soluere illud tri- butū de redditibus suis.

Quinquaginta siclos ar. zc. Et subitelligit hoies portētes. vnde in hebreo h̄r: Quinquaginta siclos ar. hoī vni. i. cuiuslibet fm modum lo- q̄ndi hebraicū. et ppter hoc libri q̄ habēt hic: Per singu- los annos. falsi sunt in hoc: qz libri correcti nō habēt an- nos. Cetera patēt in s̄ra.

Anno qn. aza. Decē q̄ta ps in q̄ agit de regno phacee qd̄ durauit tm̄ duo- bus annis. vñ subdit:

Coniuurauit autē zc. Et ppter hoc habuit militiā sibi p̄sentaneā. **E**t per- cussit eū zc. Vbi refugerat p̄ defensione. **I**n iuxta palacium. vt dicit Ra. Sa. k. **E**t iuxta arie. In hebreo h̄r: Et iuxta arie. quod significat leonē: qz ibi erat leo aure' ad magnificē- tiā et decorē: vt di. Ra. Sa.

Et cū eo qnq. vi. zc. Qui erāt amici ei' et fauen- tes ei. **A**nno qn. aza- rie. Decē q̄ta ps in q̄ agit de regno phacee. **E**t fe- cit qd̄ erat ma. co. dño. Et p̄ hoc de ordinatione diuina. **V**enit the- rex assur. Et captiuauit ma- gnā p̄tē ppli sui. videlicet du- as trib' et dimidiā q̄ erāt vl- tra iordanē. et de pplō ei' q̄ erat citra iordanem de tribu- cabulon et neptalim: tot ca- ptiuauit q̄t eq̄parabāt dimi- die tribui. et fm hoc d̄r a do-

ctoib' trib' tres tūc captiuasse et transfudit eos in assyrios: vt essent serui: nec possent de cetero rebellare regno assyrioz. **C**oniuurauit autē. Decē est sexta ps i q̄ agit de regno osee q̄tu ad ei' p̄ncipiū. **E**t te. in. osee zc. Quia ppter ma- licias suas tādē occisus ē a sua gēte. **R**egnauitqz p̄cē. **D**oc vi

Noluerāt enī aperire ei. **E**t interfecit oēs p̄gnā- tes ei' et scidit eas. **A**nno tricesimo nono aq̄arie regis iude regnauit manahen fili' gaddi sup isrl̄ decē annis i samaria: fecitqz qd̄ malū erat corā dño: nō recessit a pctis hieroboā filij na- bath: qui peccare fecit isrl̄ cūctis diebus eius.

Veniebat phul rex assyrioz in thesa: et dabat manahen phul mille tallēta argenti: vt esset ei in auxiliū et firmaret regnum eius. **I**ndixitqz manahen argentū super isrl̄ cūctis potētibus et diuitibus: vt daret regi assyriozum quinquaginta siclos argenti per singulos. **R**euerfusqz est rex assyriozū et nō est moratus in thesa.

Reliqua autē sermonū manahen: et vniuersa q̄ fecit: nōne hęc scripta sunt in libro sermonū dierū regū isrl̄: **E**t dormiuit manahen cū p̄ri- bus suis. **R**egnauitqz phaceia fili' eius p̄ eo.

Anno qnquagesimo aq̄arie regis iude regna- uit phaceia filius manahen sup isrl̄ in samaria biēnio: et fecit qd̄ erat malū corā dño. **N**ō reces- sit a pctis hieroboā filij nabath: q̄ peccare fe- cit isrl̄. **C**oniuurauit autē aduersus eū phacee fili' romelię dux ei': et percussit eū in samaria i turre dom' regie iuxta argob: et iuxta ariph: et cū eo qnquaginta viros de filijs galaaditarū: et inter- fecit eū: regnauitqz p̄ eo.

Reliqua autē sermo- nū phaceia: et vniuersa que fecit: nōne hęc scri- pta sūt in libro sermonū diez regū isrl̄: **A**nno qnquagesimo secūdo aq̄arie regis iude: regna- uit phacee fili' romelię sup isrl̄ i samaria vigin- ti annis: et fecit qd̄ malū erat corā dño. **N**ō recessit a pctis hieroboaz filij nabath: q̄ peccare fecit isrl̄.

In diebus phacee regis israel venit theglathalassar rex assur et cepit abion: et abel domū maachaz ianoē et cedes et asor et galaad et galileā: et vniuersaz terrā neptalim: et trāstulit eas in assyrios. **C**oniuurauit autē et tetēdit insidi- as osee fili' hela: et phacee filiū romelię: et p̄cus- sit eū et interfecit: regnauitqz p̄ eo vicesimo āno ioathan filij ocię.

Reliq̄ autē s̄monū phacee et vniuersa q̄ fecit: nōne hęc sc̄pta sūt i libro s̄mo- nū dierū regū isrl̄: **A**nno sc̄do phacee filij ro- melię regis isrl̄ regnauit ioathan fili' ocię regis iuda: **V**iginti q̄nqz ānoz erat cū regnare cepit: et sedecim ānis regnauit in hierlm̄. **R**omē n̄ris ei' hierusa filia cadoch: **F**ecitqz qd̄ erat placitū corā dño iuxta oīa q̄ fecerat ociās pat- su' opat' est: verūtū excelsa nō abstulit: adhuc ppl̄s imolabat et adolebat incēsum in excelsis.

Ipe edificauit portā dom' dñi sublimissimā. **R**eliqua autē sermonum ioathan: et vniuersa q̄ fecit: nōne hęc scripta sunt in libro vboz die

sc̄to nō pōt itroire regnū dei. **P**orta dō q̄rte dom' est resurre- ctio xpi vl ei' ascētio Lu. vl. d. **O**portuit pati xpm et resurgere a mortuis et ita intrare i gliaz suā. et **P**ar. vl. d. d̄r. **E**t dñs qd̄c iesus postqz locut' est eis assumpt' est in celū et sedet a dextris dei. **E**t sic p̄t sublimitas huius porte.

Doc videt falsuz: qz postea sub- dit q̄ ioathan regit tm̄. xvj. an- nis. **A**d qd̄ dicēduz q̄ regnauit xvj. ānis tm̄ post mortē p̄ris sui: sed añ regnauerat plurib' ānis: qz a tpe q̄ p̄ su' fuit percussus le- pra iudicabat pplm̄ terre: vt p̄di- ctū est. **A**lter soluit Ra. Sa. d. q. liij. de annis achaz subtrahit hic sc̄ptura ppter suā maliciā: et attribuit eos ioathā. **S** **A**n- no se. **H**ic reuertit sc̄ptura ad describēdū p̄sumptionē regnū ioathā: de cui' p̄ncipio supra mē- tionē fecerat: s̄ hic repetit et p̄t- lra vsqz ibi: **F**ecitqz qd̄ e- p. co. dño. **E**t p̄ hoc dñs de- dit ei p̄speritatē in edificādo vr- bes et castella. et debellādo regē filioz āmon que redēgit sub tri- buto. vt plent' h̄r. ij. **P**aral. c. xxvij. **V** **I**n iuxta oīa q̄ fece- ozias zc. **I**mitādo eū in bonis nō aut in malis. vñ. ij. **P**aral. y xvij. vbi d̄r: **F**ecitqz qd̄ rectū erat iuxta oīa q̄ fecerat ociās p̄ ei'. subdit: **E**xcepto q̄ nō est ingres- sus tēplū dñi. vsurpādo sibi pō- tificis officiū sicut fecerat p̄ ei'. **I**pe edi. zc. **D**icunt cōiter doctores n̄ri q̄ ista ē porta q̄ vo- cat porta tēpli speciosa **A**ct. iij. s̄ h̄ nō videt ver: qz postea nabu- gardā incēdit tēplū dñi et domū

Regis et

Regnauit ioathan si. ozie re. iij. Sc̄q̄. **I**pe edi. portā domus dñi subli- missimā. **P**er ioathan q̄ p̄fecit interpretat. de' ipe significat. nā vt dicit. v. metaphisice p̄fectū est cui nihil deest. et iō solus de' est simpliciter p̄fect': qz nullo indi- get alio. et quicqd̄ est p̄fectōis in alijs totū in se p̄tinet eminēter. **I**pe dō q̄druplicē domū habet .i. corpālē moralem allegoricā et anagogicā. **P**ria est dō maria in q̄ copalr habitauit. **S**c̄da ē si- delis aia in q̄ p̄ ḡram requiescit. **T**ertia est militās ecclia in q̄ ha- bitat p̄ eucharistie sacm̄. **Q**uar- ta ē triūphās ecclia in q̄ se oñdit btis p̄ aspectū clay. **P**orta p̄me dom' est hūilitas ex q̄ dō deū cōcepit. **B**er. sup missus ē. **E**t si placuit ex p̄ginitate tm̄ ex hūilita- te p̄cepit. **D**e altitudine dō hui' porte dicit **B**er. sup missus est. **Q**ue ē tam sublimis hūilitas q̄

Doraliter

D

12. ps. 27. a

Act. 3. a.

E regis et ciuitate hierlm vt habet. 7. vl. ca. et ideo illa q̄ in actibus aploz dicit porta speciosa fuit post captiuationē babylo- nicā reedificata sicut et tēplū: a quo dō edificata fuerit nō habet in textu biblie: sed Josephus videt dicere q̄ eā edificauit herodes ascalonita sub quo natus est xps: q̄ fecit se circūcidi. et trāsiuit ad ritū iudeoz: et fecit multa sūptuosa opa circa tēplū: vt dicit Josephus.

Josephus

12. pa. 23. a

In dieb' il. videlicet post finē regni ioathan: inci- piēte regno achaz. b. Le- pit dñs mit. in iu. ra. 7c. ad puniendū mala q̄ fiebāt in regno iude: qz ppls a lon- go tpe imolabat in excelsis qd̄ erat illicitū a tpe cōstru- ctionis templi. et multa alia mala faciebāt propter mali- ciam achaz.

Blo. ordi.

Ano Ca. XVI decimose. pha. a. Cōsecrauit trās. 7c. Rab. Beēnō filij ennō. Zophet siue thaphet est in valle beennon: iuxta acheldemach: loc' olim ame- nissim': vbi solebāt sacrificia re demonib'. hebraice gehē non. i. vallis ennon: vñ in euāgelio gehenna dicitur: qz sic perierūt ibi q̄ idola colebāt in corpe et i aīa: ita pctōres qui ad infernū trāsēūt eter- na damnatione punientur.

1 Esā. 7. a

Nico. de lyra

Ano Ca. XVI decimose. hic incipit sexta pars in q̄ agit de his q̄ facta sūt tpe achaz regl iude: in quo terminatū fuit regnum isrl. igit' p̄rio d̄scribit' ipi' achaz multiplex p̄uaticatio. scdo regni isrl terminatio. ca. xvii. Dñs dō. c. diuidit i q̄tuor p̄tes: qz p̄rio d̄scribit' achaz vt puerus i p̄satiōe. scdo vt incredul' in p̄phetica dē- nunciatiōe / ibi: Disit autē achaz. tertio vt p̄phan' i re- ligiōe / ibi: Cūqz vidisset. q̄r to vt temerari' in adulatione / ibi: Tulit autē rex. Circa pri- mū tangit' pueritas achaz in omittēdo legis opa ad q̄ tenebat' / cū dicit: Nō fecit qd̄ erat placitū in p̄spectu dñi. scdo cōmittēdo ea q̄ p̄hibe- bant' / cū dicit: Sed am- bula. 7c. idolis imolando. e. In sup et fi. 7c. istud pōt intelligi duplicit'. Ano mō p̄ mortē filij: qz sic dictū fuit Leuit. xx. a. Idolū mo- loch erat ereū et intus cōca- uū: et illa cōcauitate fiebat ignis q̄sqz illd̄ idolū eēt ignitū. et tūc i manib' idoli ponebat puer idolo p̄secrat': et sacerdotes idoli p̄cutiebāt i tympanis ne p̄es audirēt clamorē pueri moriēt': et crederēt ipm sine af- flictiōe trāsisse ad gl'am. et p̄ h' loc' ille vocat' thophet qd̄ sig- nat tympanū i hebreo. et sic qd̄ dicit h': Trāsferēs p̄ ignē. intelli- git' de trāslatiōe de vita p̄nti ad aliā. Alio mō intelligit' sine morte filij. ex h' enī q̄ ignis h' p̄tutē purgatiuā: sic videm' q̄ metalla a rubigie et ipuritate purgāt p̄ ignē. sic credebāt atiqz q̄ purgaret

Diuisio

In dieb' illis cepit dñs mittere in iudam rasin regē syrię: et phacee filiū romelię. Et dormiuit ioathan cū patribus suis: sepultusqz est cum eis in ciuitate dauid patris sui: et regnauit achaz filius eius pro eo. Ca. XVI

Ano decimoseptimo phacee filij romelię regnauit achaz fili' ioathā regl iuda. Viginti annoz erat achaz cū regnare cepisset: et sedecim annis regnauit i hierlm. Nō fecit qd̄ erat placitū in p̄spectu dñi dei sui: si- cut dauid pater ei': s; ambulauit in via regū isrl. In sup et filiū suū / p̄secrauit trāsferēs p̄ ignem fm̄ idola gentiū: q̄ dissipauit dñs corā filiis isrl. Im- molabat quoqz victimas: et adolebat incēsu in ex- celsis et in collib' et sub omī ligno frondoso. Tūc ascēdit rasin rex syrię: et phacee filius romelię rex isrl / in hierlm ad p̄handū. Cūqz obsiderēt achaz: nō valuerūt supare eū. In tpe illo restituit rasin rex israel hailā syrię: et eiecit iudeos de haila. Et idumei et syri venerūt in hailā / et habitauerūt ibi vsqz in diē hanc. Misit autē achaz nūcios ad the- glathphalassar regē assyrioz / dicens: Seru' tu' et fi- lius tu' ego sū. Ascēde et saluū me fac d̄ manu re- gis syrię / et de manu regl isrl q̄ p̄surrexerūt aducr- sum me. Et cū collegisset argētū et aurū qd̄ iueni- ri potuit i domo dñi et in thesaur' regijs: misit regi assyrioz munera: q̄ et acq̄euit volūtati ei'. Ascen- dit autē rex assyrioz in damascū: et vastauit eam: et trāsstulit habitatores eius cyrenen: rasin autē inter- fecit. Perrexitqz rex achaz i occursum theglathpha- lassar regi assyrioz in damascū. Cūqz vidisset al- tare damasci: misit rex achaz ad vrā sacerdotē ex- emplar ei': et similitudinē iuxta oē op' ei'. Extruxit qz vr̄ias sacerdos altare. Iuxta oīa que p̄ceperat rex achaz d̄ damasco: ita fecit vr̄ias sacerdos / do- nec veniret rex achab de damasco. Cūqz venisset rex de damasco / vidit altare et venerat' est illud. Ascēditqz et imolauit holocausta et sacrificiū suū et libauit libamīa et fudit sanguinē pacificoz q̄ ob- tulerat sup altare. Porro altare ereū qd̄ erat co- rā dño trāsstulit de facie tēpli: et de loco altar' et de loco tēpli dñi: posuitqz illd̄ ex latere altaris ad aq̄- lonē. Precepit qz rex achaz vr̄ie sacerdoti / dicens: Sup altare mai' offer holocaustū matutinū et sa-

q̄ purgaret ab ipuritate sp̄iali. et vsqz hodie credūt p̄ Carta- ri. et id̄ enī venītes ad p̄ntiā ipatoris trāsēūt in ignes fa- ctos hinc et ide: vt sic purificati appeāt corā ip̄o. et forisā vtro- qz mō achaz idolatra fecit de filiis suis vnū trāsferēs p̄ ignē. p̄mo mō offerens ipm idolo. alios autē purgās p̄ trāsitū inter ignes. vñ h' dicit i singlari: Filiū suū p̄se. 7c. q̄si designā illū trās- latū p̄ ignē d̄vita p̄nti p̄ mortē: et huic mō dicit' p̄cordat' Jose- di. q̄ achaz filiū suū imolauit idolo i holo. Holocaustū enī ē sacrificiū totū icēsu. dō. Pa- ral. xxviii. dicit q̄ achaz iustrauit .i. purgauit filios suos i igne: q̄si i h' designās alios filios suos purgatos scdo mō p̄dicto. Et sub oī 7c. In talib' em̄ loc' delectabilib' aliq̄ idola cole- bant'. g. Tūc ascē. In enī duo reges dō p̄mittēte fuerūt ad inuicē p̄federati ad inuadendū achaz demeritis suis. exigētib' h' Nō va. 7c. qz nō potuerūt cape hierlm. p̄ muroz fortim- dinē: vt dicit Joseph'. i. In tpe il. 7c. vidēs enī q̄ nō pote- rat cape hierlm dimisit obsidio- nē et expugnauit haylā expelles inde iudeos. h. Misit 7c. hic p̄r d̄scribit' achaz vt iere- dul' p̄pheticē denūciatōi. fm̄ q̄ h' Esā. vii. q̄ elias denuncia- bat sibi salutē a dño et q̄ sup h' peteret signū: s; ip̄e renuit et ad auxilliū hūanū refugit. Sciēdū tñ q̄ sicut dicit Joseph' recedēte rege syrie ad terrā suā achaz se credidit p̄ualē regi isrl et egres- sus ē ad pugnā d̄ eū et multi de suis trucidati sūt et captiui. vt h' Esā. xviii. et tūc achaz misit nuncios ad regē assyrioz p̄tēs auxiliū ab eo. vt h' dicit: Et supposuit se tributo ei'. Ascen- dit autē rex assyrioz i damascū i fauorē ipi' achaz: qz illa erat ci- uitas metropolis regni syrie. l. Perre. rex 7c. ad regratiā dū ei obis et munerib' et obse- quijs: eo q̄ iter fecerat ei' ad d̄sa- riū. m. Cūqz vi. hic p̄r de- scribit' achaz vt p̄phan' in reli- giōe. i. in dō cultu dei: qz fecit i- atrio dñi altare sacrilegū: amo- uēs altare qd̄ erat cultui dñi p̄secratū. et h' est qd̄ dicit h': Cūqz vidisset. alta. dama. qd̄ erat de- dicatū cultui idoloz. n. Abi- sit rex 7c. q̄ erat sūm' sacerdos in hierlm. o. Exēplar ei'. vt faceret p̄sile i atrio tēpli dñi qd̄ et factū ē. vñ dicit: p. Cū- qz ve. rex. f. achaz. q. Cū- dit al. 7c. p̄tra diuina p̄cepta. r. Porro al. 7c. ne sup illud fierēt holocausta et sacrificia. vñ subditur: s. Prece. qz 7c. sup alta. mai' 7c. i. sup illud qd̄ erat

De quo subdit: e. Si- liū suū / cōse. trās. eū p̄ ig. Porro autē filios suos p̄ ignē trāsferre est ip̄os in igne cupiditat' et lasciuie in p̄senti vita q̄ trāsit' est nutrire. t. Immola. qz vi. in ex. Hoc autē mo- raliter facit q̄ bona sua p̄sumit in actibus vanitatis. f. Et sub oī li. fron. qd̄ facit hō mōzāl' luxuriose viuēdo. ad h' enī circa idolatrie loca arbores et luci plātabāt vt ibi luxurie ac- exercerēt. r. Porro al. ereū 7c. de sa. 7c. et id̄ fecit

* de luteribus

Musach qd Ra. edificiu positu i vestiblo teplobi re ges qn sabbo ad teplo ibat elemofyna mittebat: z ita musach sabbi gacophylatiu e regu sic corbonan sacerdotu. Musach qd zc. z egressum regis exteri. Raba. No id puertit in teplo dñi q in eo cultui dei seruiret: sed vt cu teplo pphana/ ref. studes placere regi assyriozu magis q deo: vt cu illuc veniret illud vidēs cupisceret z auferret sicut alia multa achaz sibi retribu ente. quo inueniret gratia illius. **Ni. de ly.**

qđ erat factum de nouo qđ re putabat mal' sanctitate. lz esset sa crilegiu in veritate. a **Altare** yd ereu. Qđ fuerat dño dedica tu. Erit patu ad voluntate meā. i. vt fiat inde qđ mihi placuerit. et dicit expositores comuniter q in defecit illud horologiu famosuz. de q habet. j. xx. ca. b **Fecit** igi zc. Timore regis z ia corru ptus idolatria. c **Tulit** autē rex. Dic pñr describit achaz vt te merari in adulatioe: qz vt place ret regi assyriozu: amouit ea que erat ad cultu diuinu: z specialr q ptinebat ad deuotioez regu. z h e qđ dñ: **Tulit** at rex a. ze. ba. et lu. i. luteris. r. et. r. bales. de qb' h. s. ij. li. ca. vij. d **Et** po. su ppa. Et no eent ad aliqd obseq/ um i diuio cultu. e **Musach** qz zc. Dicit expositores coiter q erat qđda gacophylatiu vbi die/ b' sabboz ponebat oblatio regu pagedis necessariis i teplo. Ra. Sa. dicit qđ erat qđa loc' in por/ ticu tepli gfose coop' in q sede/ bat rex in die sabbatu z i solenita/ tib' magnis. f **Et** in. re. ex. co. in te. dñi. Erat eni qđaz via de domo regis ad teplu p qua rex veniens ad teplu poterat videri: z illa via sic obturauit: q non pote rat p illa via aliqs ingredi teplu z dñi. g **Prop** re. assy. i. vt si rex assyrioz illuc veniret: videret qliter amouisset cultu dei: z q no eet via de palatio reg' ad teplu vt sit achaz se oñderet trasfisse ad cul tu regis assyrioz. Seqf:

de luterib' et de mari eneo et d musach sabbatu: vt h. j. co. ca. Per altare eneam in quo offere/ bāt holocausta: significat cor hu/ manu in q debet offerri deuotiois sacrificia. qđ de loco suo trasfert: qñ cor huanu a deo p mortale pec catu auertit. In mari eneo lau/ bāt sacerdotes offeretes: i luterib' aut offerede carnes. Igit mare trasfert d loco suo qñ offeretes accedut imudi corā dño. Esa. j. d. Cū multiplicaueritis ofonē nō exaudia: man' eni ve stre sanguie plene sūt. Sz luteris amouent qñ pces indebite offerunt: vnd dicit Beda sup **Darcu**. Est ofo q pctm facit. Et seqf: Qui eni de diuitiis vel honorib' scilicet aut certe de ini/ mici morte sollicit' obsecrat: ipe in infimis iacēs viles ad deū pces mittit. Musach sabbatu fm glo. locus erat vel gacophy latiu in q reg' oblatio ponebat. **Doraliter** igi musach amo nere est oblatioes ecclie debitas vt puetas subtrahere.

Anno duodecimo zc. Dic pñr de/ Ca. XVII scribit terminatio regni isrl. Circa qđ primo ponit ppli isrl traslatio. scdo ppli gētilis adductio/ ibi: Ad duxit aut rex assy. zc. Prima in duas: qz pmo describit dicta traslatio. scdo traslatiois ca z rō/ ibi: Factu est aut. Circa pñm dicit: Anno duodecimo a. regis iuda zc. In principio pcedētis ca. dicit q achaz cepit regnare anno. xvij. phacee q regnauit. xx. annis. vt dicit in eodē ca. z sic de regno phacee nō rema

nō remanebat nisi. iiii. anni ad plus qñ achaz cepit regnare. **L** Cū igi ofee interfecto phacee regnauerit p eo. sequit q ofee cepit regnare anno. liij. achaz. Ad h' dicit aliq q lcz tūc cepit regnare ipe ofee: tñ nō obtinuit regnū in pace vsqz ad. xij. an/ nū achaz: z fm hoc dñ hic pmo regnasse. xij. anno achaz. s. pa/ cifice: qz. viij. annis an habuerat guerrā cū amic' ipi' phacee que occiderat. Alij dō dicit q octo ānis fuit seru' regl assyrioz. z vl timo āno q fuit. xij. ipi' achaz: ne gavit ei tributū. z sic dñ expisse in cepisse regnare. videlz tāqz liber a seruitute tributi. z sili mō expo nie duplr qđ s' dicit: i **Mouē** an. s. in pace mō p'dicto vel liber a tributo. lz plib' annis an regue rit: vt dicit e. k **Fecit** qz ma lū zc. Ep' mādata traigrediedo: lz nō sic reges isrl q an eū fuerūt: qz pmissit pplm isrl ascendere in hierlm i solenitatib': qđ nō pmi serāt aliq. sicut eni dicitur fuit. iij. **Re. ca. xiiij.** hieroboā posuerat custodes i vijs: ne aliq d regno suo deuoti ascenderēt in hierlm orare: z ita fecerūt aliq reges ipz se qntes lz iste amouit: cui' cā fu it: vt dicit Ra. Sa. q vituli au/ rei qō fecerat hieroboā: iā erant amoti z capti p reges syrie z as/ syriozu: q trā illā dep'dati fuerāt vt p'z ex p'dict'. l **Cōtra** hūc ascēdit zc. pmo āno q regnauit imediate post phacee. z extic fu it ei tributari'. Cēsa pa. vsqz ibi: m **Obsedit** zc. Hoc dñ hic p ātipatioez: qz h' factū fuit i fine regni ofee: qñ samaria expugna ta ibidē capt' fuit. n **Factū** ē aut. Dic pñr ponit traslatiois isrl rō: qz offederāt deū suū mul/ tipliciter. z iō pmo circa h' ponit eoz trasgressio. scdo trasgressio/ nis respē

Anno duodecimo Ca. XVII b achaz regl iuda regnauit ofee fil' hela in samaria sup isrl no uē annis: fecitqz malū coram dño sed nō sicut reges isrl q an eū fuerūt. **Cōtra** hūc ascēdit salmanasar rex assyrio rū: z factus est ei ofee seruus: reddebatqz illi tributa. Cūqz dephendisset rex assyrio rū ofee q rebellare nitēs misisset nuncios ad Sua regē egypti: ne p'staret tributa re gi assyrioz: sicut singulis annis solit' erat: obsedit eū z vinctū misit in carcerē. **Per** uagatusqz est oēm terrā: z ascēdēs samari am obsedit eū trib' annis. Anno aut no no ofee cepit rex assyrioz samariā: z rāstu lit isrl in assyrios: posuitqz eos in ala et in haboz iuxta fluuiū gočan i ciuitatib' me doz. Factum est autē cum peccassent fi lij israel dño deo suo / qui eduxerat eos d

nes q nūqz dormiūt significant. Et sic p salmanasar regē assy riōz significat pnceps demonū cui malus platus seruus effi/ cit: qz p mortale pctm ei subijcē. Sed qm pctōz nō statū habi tuat in malo firmiter z fixe: sed aliqñ vult ad bonum redire: z tūc diabolus fort' eū impugnat vt p p'suetudinē peccādi liga tū ipm teneat: qz p'suetudo p modū nature iclinat. **Jō** subdit: **Lūc** dephēdisset rex assyrioz q rebellare nitēs mi. zc. seqf: **Et** ascēdēs sa. obsedit eā. Et capta ciuit tate capt' fuit rex ei' ofee: p que vt dicitū est malus plāt' desi/ gnat. Et qm ad casuz plati sequit casus ppli fm qđ dicit **Gre go.** in pasto. Cū pastor per abrupta gradit pñs est vt grex ad p'cipitiū sequat. **Jō** seqf: **Et** rāstulit isrl in assy. i. po/ pulū malo plato subditū in subiectionē demonū. Huius autē causa subdit: n **Factū** est aut cū pec. filij isrl zc. **Abi** diffuse ponit multipliciū pctōz pperatio. z pperantiū obsti/ natio: q fuerūt causa traslatiois isrl in assyrios. z p hoc signifi cat qđ pctōz opatio z peccatiū obstinatio sunt causa traslatio nis mali plati z sequētis eū ppli ad penā inferni.

Anno duodecimo a. regis iuda regnauit ofee zc. Rex a regēdo. Igit p ofee regē q malū fecit corā dño. significat malus plāt' q male se habet in regēdo pplm sibi comif suz a deo. Et qm q facit pctm ser uus ē pcti. **Jōh.** viij. d. et p pñs seru' diaboli ē. iō seqf: **Lō** tra hūc as. sal. rex as. z fact' ē ei ofee ser. Salmanasar enī interpretat senties carcerē. qđ cō uenit diabolo: qz certitudinalit' scit se ad inferni carcerē deputa tū. Assyri' dō facture vigilātes interpretant: ppter qđ p eos demo

Anno duodecimo a. regis iuda regnauit ofee zc. Rex a regēdo. Igit p ofee regē q malū fecit corā dño. significat malus plāt' q male se habet in regēdo pplm sibi comif suz a deo. Et qm q facit pctm ser uus ē pcti. **Jōh.** viij. d. et p pñs seru' diaboli ē. iō seqf: **Lō** tra hūc as. sal. rex as. z fact' ē ei ofee ser. Salmanasar enī interpretat senties carcerē. qđ cō uenit diabolo: qz certitudinalit' scit se ad inferni carcerē deputa tū. Assyri' dō facture vigilātes interpretant: ppter qđ p eos demo

D **Diuisio** **Doraliter**

A ij

E **S** **a** **Ad** Ca. XVII
 dicitur autē rex assy.
 Rab. Rex assyrius. i.
 diabolus cū suo exercitu
 pplm ecclīasticū obsidē
 do et deuastādo q̄tidie
 afficit: cum eos ppter
 pctā cōmissā de sedib⁹
 pprijs euellens defert
 in terrā alienā: vñ Su
 per flumina babilōis
 illic sedimus z. f. d. r. f.
 b **E** **t** **yna** q̄q̄ gēs.
 Rab. in libro locoz le/
 gif q̄ benoth z nergel
 fuerūt ciuitates q̄s cō/
 struxerūt in iudea q̄ de
 babilonia trāsierāt. **A**
 suna quoq̄ oppidū edi/
 ficauerūt q̄ ad eā vene/
 rant de emath **M**ebāā
 z tharcha ciuitates sūt
 q̄s euebi in iudea cōdi/
 derūt. **R**ab. **V**idē
 iuxta psequētiā sermo/
 nis z idolozū q̄bus he
 gentes prius seruiērāt
 hic posse vocabula itel/
 ligi: q̄ cū dictū esset. **E**
 t vnaqueq̄ gēs fabrica/
 ta est deū suū q̄si ad ex/
 pletionē sentētie subitū
 ctū est. **V**iri enī baby/
 lonici fecerunt fochoth
 benoth .i. tabernacula
 z benoth

D. 136. a.

1. de. 25. b.

Ni. de ly.

Nis reprehēsiō/ibi:
Et testificat⁹ est. tertio
 eorum obduratio / ibi:
 Qui nō audierūt. Cir/
 ca p̄mū d̄r: **F**actū est
 aut̄ cum pec. fi. isrl.
 multipliciē z lōgo tpe.
 a **E**t ambulauerūt
 zc. ppter qd̄ iustū erat
 q̄ ipi similit̄ sumerent̄
 et deicerēt̄ de terra.
 b **E**t regū is. istud
 refert̄ ad illud qd̄ p̄mit/
 tit̄: Juxta ritū gentiū:
 qz reges israel p̄mo de/
 clinauerūt ad idolatriā
 z ex cōsequēti ppl̄s. vñ
 frequēter dictū est in p̄/
 cedētibus: qz reges isrl
 ambulabāt in vijs hie/
 roboā q̄ peccauit z pec/
 care fecit israel. c **A**
 turre custo. zc. vocat̄
 hic turr⁹ custodū forta/
 liciū vbi sunt pauci ha/
 bitatores. et est sensus
 q̄ a minima villa vsq̄
 ad maximā i oib⁹ vige/
 bat idolatria. d **F**e/
 cerūtq̄ ver. pelli. i.
 facta siue opa eo mō lo/
 quēdi quo dicit̄. s. ij. li.
 ca. i. Quod est verbum
 qd̄ factum est. e **E**t
 coluerūt imūdicī. i.
 idola que a iudeis vo/
 cant̄ imūdicie. f **E**t
 testifica. est dñs. hic
 p̄sequēter describit̄ pec/
 cantū rep̄hēsiō. videlz
 p̄ pph̄as

† 23. q. 3. s. itē ab aliq̄: ibi p̄ capti/ uitatē

terra egypti/de manu pharaōis regē egypti: coluerūt de
 os alienos: z ambulauerūt iuxta ritū gentiū/q̄s consum
 a pserat dñs in cōspectu filioz isrl z regum isrl: qz similit̄ fe
 a **T**als offenderunt.

cerāt. **E**t irritauerūt filij isrl verbis nō rectis dñm deum
 a **T**.i. a castro vsq̄ ad ciuitatem.
 suū: z edificauerūt sibi excelsa in cūctis vrbib⁹ suis: ā tur
 re custodū vsq̄ ad ciuitatē munitā: **F**ecerūtq̄ sibi statu
 as z lucos in om̄i colle sublimi: z subter oē lignū nemo/
 rosum: z adolebāt ibi incēsus sup aras/in morē gētū q̄s
 trāstulerat dñs a facie eoz. **F**ecerūtq̄ vba pessima/irri
 a **T**monuit. sic. ij. Timoth. iij. Testificoz corā deo z iesu xpo zc.
 tates dñm: z coluerūt imūdicias: de q̄b⁹ p̄cepit dñs eis
 ne facerēt v̄bū hoc. **E**t testificat⁹ est dñs in isrl z in iuda/
 p manū oim pphetaz z videntū/dicēs: **R**euertimini a
 v̄ijs v̄ris pessimis: z custodite p̄cepta mea z cerimonias
 iuxta oēm legē quā p̄cepi patrib⁹ v̄ris: z sicut misi ad vos
 in manu seruoꝝ meoꝝ pphetaz: **Q**ui nō audierūt: s̄z in
 durauerūt ceruicē suā/iuxta ceruicē patrū suoꝝ q̄ nolue
 rūt obedire dño deo suo. **E**t abiecerūt legitima ei⁹: z pa
 a **T**.i. lege. **T** vel nem. **T** vel qua.

ctū qd̄ pepigit cū patrib⁹ eoz: z testificatiōes q̄b⁹ p̄testa
 tus est eos. **S**ecutiq̄ sūt vanitates: z vane egerūt: z secu
 ti sunt gētes q̄ erāt p̄ circuitū eoz: sup q̄b⁹ p̄ceperat dñs
 eis: vt nō facerēt sicut z ille faciebāt. **E**t dereliquunt oīa
 p̄cepta dñi dei sui. **F**ecerūtq̄ sibi p̄flatiles duos vitulos/
 z lucos: z adorauerūt vniuersam militiā celi. **S**eruerūt n
 q̄ baal: z p̄secrabāt ei filios suos z filias suas p̄ ignē. **E**t o
 diuinatiōi inseruiebāt z augurijs: z tradiderūt se vt face
 p rēt malū corā dño z irritauerūt eū. **I**ratuq̄ ē dñs vebemē
 ter israeli: z abstulit eos a cōspectu suo: et nō remāsit nisi
 a **T** vel regnū iuda vt cōmuniter dicebant etiā beniamin z leui.

tribus iūda tantūmō. **S**ed nec ip̄e iuda custodiuit man
 data dñi dei sui: verūtū ambulauit in errorib⁹ isrl/ quos
 opat⁹ fuerat. **P**roiecitq̄ dñs oē semē isrl: z afflixit eos:
 z tradidit eos i manu diripiētū: donec p̄iceret eos a fa
 cie sua: ex eo iā tpe quo scissus est isrl a domo dauid z cō
 stituerūt sibi regē hieroboā filiū nabath. **S**epauit enī hie
 roboā isrl a dño dō: z peccare eos fecit pctm̄ magnū. **E**t
 ambulauerūt filij isrl i vniūsis pctis hieroboā q̄ fecerat:
 nec recesserūt ab eis vsq̄ q̄ auferret dñs isrl a facie sua: si
 cut locut⁹ fuerat in manu oim seruoꝝ suoꝝ pph̄az: **T**rās
 a **T**atusq̄ est isrl de terra sua i assyrios vsq̄ i hāc diē. **A**d
 duxit aut̄ rex assyrioz viros de babilōe/ z de cutha/ z de
 abaiath/ z demath/ z de sepharuaim: z collocauit eos in
 ciuitatib⁹ samariē: p filijs isrl: q̄ possederūt samariā: z ha
 bitauerūt in vrbib⁹ eius. **C**ūq̄ ibi habitare cepissent: nō
 timebāt dñm: z imisit eis dñs leones: q̄ iterficiebāt eos. **F**
Punciatūq̄ est regi assyrioz z dictū: **B**entes q̄s trāstu/
 listi z habitare fecisti in ciuitatib⁹ samariē/ ignorāt legiti/
 ma dei terre: z imisit in eos dñs leones: z ecce interfici/
 unt eos: eo q̄ ignorēt ritum dei terre: **P**recepit autē rex
 assyrioz/ dicens: **B**ucite illuc vnū de sacerdotib⁹ quos
 inde captiuos adduxistis: vt vadat z habitet cum eis: z
 doceat eos legitima dei terre. **I**git̄ cū venisset vnus de
 sacerdotib⁹ his q̄ captiui ducti fuerāt de samaria: habi
 b **T**auit in bethel: z docebat eos quō colerent dñm. **E**ryna
 queq̄ gens fabricata est deū suū: **P**osuerūtq̄ eos i pha

per pphetas a deo mis/
 sos qui erāt digni fide
 s **Q**ui cū au. die
 p̄r pontē eoz obdura
 tio in malis p̄uerādo
 iō subdit: h **E**t ab
 iece. le. q̄tū ad cerimo
 nialia p̄cepta. i **E**t
 pactū. q̄tū ad mora
 lia. k **E**t testifica.
 q̄tū ad iudicialia que
 p̄cedunt p̄ testes. **V**el
 aliter: **T**estificatio
 nes. i. penas in lege cō
 minatas transgressorib⁹
 bus: q̄s nō timuerunt.
 l **S**ecutiq̄ sūt va
 ni. i. idola vana virtu/
 tē nō hntia. m **S**e
 cerūtq̄ sibi confa.
 duos vitu. tpe hiero
 boā. n **E**t adora/
 uerūt vni. mili. ce. i.
 solē lunā ionē venerē.
 z sic de alijs. o **E**t
 cōsecre. ei zc. sicut ex
 positū est de achaz. ca.
 p̄cedēt. p **E**t tra/
 dide. se. voluntati de/
 monis in oibus assen/
 tiendo. q **S**ed nec
 ip̄e iuda. qz aliq̄ de re
 gib⁹ iuda deprauati fu
 erunt p̄ viros q̄s acce
 perāt d̄ filiab⁹ regū isrl
 vt patet ex supradictis.
 r **E**t eo iā zc. a do
 mo da. extit̄ enī decli
 nauit isrl a vero cultu
 dei per ip̄m hieroboā.
 s **T**rastatusq̄ est
 isrl. de ter. sua. p̄ ma
 la p̄dica. t **A**ddu/
 xit at. **D**ic p̄r descri/
 bit̄ ppli extranei addu/
 ctio/ cum d̄r: **A**dduxit
 aut̄ zc. volebat enī il/
 lam terrā secure tenere
 sub manu sua: z iō amo
 to p̄plo natiuo fec̄ illuc
 venire hoīes de regno
 suo q̄ essent sibi magis
 fideles. v **N**on t̄/
 me. dñs: qz erāt nutri/
 ti in idolatria. y **E**t
 imisit eis dñs le. zc.
 qz terra p̄ magna pte
 erat deserta. z iō mult
 plicate fuerūt ibi bestie
Tum in penā sue idola
 trie. y **I**gnorant
 le. dei ter. it̄ enīz qui
 erāt gētiles credebāt q̄
 p̄m multitudinē terraz
 z regnoꝝ eēt multitudo
 deoz: quoz q̄libet i ter
 ra sibi appropriata cul/
 tū sibi debitū z specialē
 vellet habere. z iō mis/
 sus fuit illuc vnus de sa
 cerdotibus terre israel
 z **E**t docebat eos
 quō co. do. nō t̄ p̄se
 cte: qz erat de sacerdoti
 bus samariē: z non de
 hierlm. a **E**rynaq̄
 qz gens fa. est deuz
 suū. i. fecit sibi idolum
 z simile

benoth: qd est nomē idoli. In se/
 quētib⁹ oñdīf adramelech ⁊ ana/
 melech: idola fuisse vrbis sephar/
 uaim: ita videt⁹ psequēs vt ⁊ ner/
 gel curthēno: aluna ematheo: nū:
 nabaath ⁊ tarcha idola fuerūt eue/
 bo: nū. a ¶ Et cū dñm cole. rē.
 Habet heretici qdā sacramēta cō/
 munita cū sancta ecclia ⁊ quasidaz/
 snias scripturarū rite intelligūt:
 sed tñ idolis imūdoz spiritū ser/
 uūt. Videēt eis timorē dei rite se/
 custodire cū p̄m sensum suū verita/
 ti se putāt sauerē: sed qz catholice/
 fidei vnitatē spernūt malignoz
 spiritū voluntatib⁹ obtēperāt: ⁊
 nō solum inuētores p̄imi errorū
 (q̄s patres samaritanoz signifi/
 cāt) hoc faciūt: sed ⁊ seq̄ces eozuz/
 quos filioz noīe ⁊ nepotum intel/
 ligimus. Ca. XVIII

Anno tertio osee rē.
 b ¶ Ezechias. App̄/
 hendens dñm vel forti/
 tudo dñi. Nam redēptoz n̄ dñs
 fortis dñs potēs in prelio: nō so/
 lū idola gentiū cōtriuūt: ⁊ cultum
 idolatrie dissipauit. Quin vni⁹
 dei noticiā haberent eiusqz cultui
 digne māciparent. quin ipam lit/
 terā legis moisaice quā ille pplius
 legalis assidua lectioe resonabat
 ac p̄ magno habebat: cōtriuūt: ac
 sensū spūale in ea intelligere eos
 docuit. c ¶ Cōfregitqz serpe/
 tē eneū. Ezechias ierpētē cōtre/
 git: qz in dño deo sperauit nō in
 eneo serpēte. Moesthan vocauit:
 quod interpretat⁹ es eoz: vt quē illi
 p̄ numine colebant: in dicit⁹ eius
 metallū eū esse nō deū agscerent.

Nico. de lyra

¶ Ille illi qd colebat in ciuitate
 vel terra vñ fuerat illuc adducta.
 ¶ Uri ei ba. se. so. benoth.
 Qd in hebreo sonat tabernaculū
 alarū. Dicit enī Ra. Sa. qz istud
 idolū erat factū ad modū galline
 habentis pullos. Ita qz sochorb si
 gnat domū: benoth aut idolū seu
 idola ibi posita. Babyloni enim
 multū innitebant p̄stellationib⁹.
 ⁊ iō aliq̄ eoz fecerunt idolū in ve/
 neratioe cōstellatiois q̄ apud vul/
 gares vocat⁹ gallina pullnaria.
 apud litteratos vō plyades. sicut
 ⁊ aliq̄ alij faciebāt imaginē soli et
 aliq̄ lune: put habet in plurib⁹ lo/
 cis scripture ⁊ nihilomin⁹ colebat
 dñm: sed nō p̄m instructioēz sacer/
 dotis p̄dicti vnde ⁊ recipiebāt qn
 qz libros moysi et sic ptim erāt gē/
 tiles/ptim iudei. b ¶ Fecerūt
 aut si. de no. sa. i. de vilib⁹ p̄so/
 nis q̄ nō erāt de genere sacerdo/
 talī p̄m legē moysi. c ¶ Non ti/
 mēt dñm. s. p̄fecte. put p̄cipit in lege. iō subdit: Neqz cu/
 stodiūt ceremonias ei⁹ rē. Cetera patēt.
 ¶ In ca. xvij. vbi dicit⁹ in postil. Et docebat eos quomodo co/
 lerent dñm.

Additio. In hebreo dicit⁹: docebat eos quō timerēt
 dñm. ⁊ s̄lir vbiqz in hoc ca. d̄z de samari/
 tanis qz coluerūt deū: hebraica veritas habet loco colere/time/
 re: qd verius dicit⁹. Nā lz samaritani possunt dici timētes deū
 timore seruili: nō tñ p̄prie p̄nt dici colētes deū: qz in vō cultu
 requirit⁹ fides q̄ in ipis nō erat cū vere eēt idolatre.

nis excelsis q̄ fecerāt samarite: gēs et gēs
 in vrbib⁹ suis i q̄b⁹ habitabāt. Uri enī ba
 bylonij fecerūt sochor benoth. Uri at cu
 theni fecerūt nergel: Et viri d̄ emath fecerūt
 aluna. porro euēhi fecerūt nebahas ⁊ thar
 thac. Hi aut q̄ erāt de sepharuaim cōbu/
 rebāt filios suos igni: adramelech ⁊ ana/
 melech dijs sepharuaim ⁊ nihilomin⁹ co/
 lebāt dñm. Fecerūt aut sibi d̄ nouissimis b
 sacerdotes excelsor: ⁊ ponebāt eos i pha/
 nis sublimis. Et cū dñm colerent: dijs qz
 suis seruibāt iuxta p̄suetudinē gētū: de q̄
 bus trāslati fuerāt samariā. Usqz in p̄ntē
 diē/morē sequūt antiquū. Nō timēt dñm:
 neqz custodiūt ceremonias ei⁹ atqz iudicia
 ⁊ legē/et mandatū qd p̄ceperat dñs filijs
 iacob quē cognominauit isrl: et pcusserat
 cū eis pactū: ⁊ mādauerat eis/dicēs: No
 lite timere deos alienos ⁊ nō adoret⁹ eos/
 neqz colatis eos: ⁊ nō imoletis eis: sed do/
 minū deū v̄m q̄ eduxit vos de terra egypti
 in fortitudine magna ⁊ in brachio extē/
 to: ipz timete ⁊ illū adorate: ⁊ ipi imolate.
 Cerimonias qz ⁊ iudicia ⁊ legē ⁊ mādatū
 qd scripsit vobis custodite: vt faciatis cū
 ctis dieb⁹: ⁊ nō timeatis deos alienos. Et
 pactū qd pcussit vobiscū/nolite obliuisci:
 nec colatis deos alienos: sed dñm deū ve/
 strū timete: ⁊ ipse eruet vos de manu oīm
 inimicor⁹ vestror⁹. Illi vō nō audierūt: s̄z
 iuxta p̄suetudinē suā p̄stinā p̄petrabāt.
 Fuerūt igit⁹ gētes iste timētes quidē dñm:
 sed nihilomin⁹ idolis suis seruentes. Nā
 filij eozū ⁊ nepotes sicut fecerūt p̄res sui:
 ita faciūt vsqz in p̄ntē diē. Ca. XVIII

Anno tertio osee filij hela re/
 b ¶ gis isrl regnauit ezechias fili⁹
 tachac regl iuda. ¶ Viginti qn
 qz annoz erat cū regnare ce/
 pisset: ⁊ vigintinouē annis regnauit in hie/
 rusalē. Nomē matris ei⁹ abisa/ filia cacha/
 rie. Fecitqz qd erat bonū corā dño: iuxta
 oia q̄ fecerat dauid pater ei⁹ ⁊ Ipe dissipa
 tuit excelsa: ⁊ cōtriuūt statuas: ⁊ succidit lu/
 cos cōfregitqz serpētē eneū quem fecerat
 moyses. Siquidē vsqz ad illud t̄pus filij
 isrl adolebāt ei⁹ incēsum: vocauitqz noe/
 sthan: ⁊ in dño ded̄ isrl spauit. Itaqz p̄ eū i

alijs p̄rogatiuis deficiat ab alijs: et p̄mō dicit⁹ hic de ezechia.
 ¶ Non fuit
 Aborali. d ¶ Anno ter. osee rē. Per ezechia q̄ fortitudo
 dei interpretat⁹. bon⁹ p̄lat⁹ significat q̄ nō vtuti sue vel meritis/
 sed diuis auxilijs initit. iō subdit: f ¶ Ipe dis. ex. Supbos
 hūiliādo. ¶ Et cō. statuas. Hypocritaz falsitatē detegē
 do ⁊ eos abiicēdo. ¶ Et sic. lucos. Luxuriosos ⁊ dispo/
 lutos extirpādo. g ¶ Cōfregit ser. rē. p̄ quē significat calli/
 ditas malignatū. Ben. iij. a. Serpēs erat callidior cūct⁹ aīan/
 tib⁹ ire rē. Serpēs igit⁹ ene⁹ fragit⁹ cū calliditas mali ⁊ obst/
 A iij * nati boi

Replica. In cap. xvij.

Burgē. facit
 differentiā inter timere ⁊ colere
 samaritanoz iprobās n̄fam trās/
 latōez: d̄ q̄ vide. s. li. iij. ca. xvij.
 nō enī ē verisille qz sacerdos mis/
 sus doceret eos timere vtiliter.
 verioz est igit⁹ n̄fa trāslatio que
 dicit eum docuisse colere. timere
 enī induxit aduersitas. s. imissio
 leonum rē. Ca. XVIII

Anno tertio osee. rē.
 Superi⁹ in hoc q̄rto
 actū est de debilitatio/
 ne regni iude et isrl simul: et de
 regno isrl totali defectione. hic
 cōsequēter agit de regno iude p
 se ⁊ de eius destructioe. vbi p̄ri/
 mo ponit qd actū ē sub ezechia.
 scdo qd sub manasse ⁊ ammon.
 ca. xxi. t̄tio qd sub ioia ⁊ ioacha.
 ca. xxij. quarto qd sub ioachim.
 ca. xxiiij. q̄nto quid sub sedechia.
 ca. xxv. Circa p̄mū offēdit p̄mo
 ezechie p̄uersatio laudabilis. se/
 cūdo ei⁹ liberatio terribilis. ca.
 xix. tertio sanatio mirabilis. ca.
 xx. Circa p̄ns cap̄m oñdīf p̄mo
 quō ezechias laudabiliter se ha/
 buit in p̄speris. scdo in aduersis
 ibi: Anno q̄rtodecimo. Prima
 in duas. in p̄tē p̄ncipalē ⁊ incidē/
 talē. scda ibi: Anno q̄rto. Circa
 p̄mū t̄agit gen⁹ ex p̄te m̄ris ei⁹/
 cū d̄z: e ¶ Nomē matris ei⁹
 abisa rē. Dicit aut aliq̄ qz iste
 zacharias fuit fili⁹ ioiade: sed p̄
 nō videt⁹ verū: qz ille zacharias
 fuit p̄teporane⁹ ipi ioas qz iter/
 fecit eū: vt dicit⁹ est. s. xij. ca. a p̄n/
 cipio vō regni ioas vsqz ad p̄nci/
 piuz regni achac cuius vxoz fuit
 ista abisa fluxerūt an. cxxvij. qd
 patz si cōputent anni q̄b⁹ succes/
 siue regnauerūt reges iuda a di/
 cto tpe ⁊ sic nō videt⁹ qz ista abisa
 potuisset eē apta copule p̄iugalī
 tpe achac ⁊ multomin⁹ ad p̄cipi/
 endū. Cōsequēter ponit ezechie
 virtus/cū d̄z: Fecitqz qd erat
 bo. rē. ⁊ seq̄t: f ¶ Ipe dis. ex.
 celsa. Qd nullus rex fecerat añ
 eū. g ¶ Cōfregitqz ser. rē. cu/
 ius cā subdit: Siquidē vsqz ad
 il. t̄ps rē. Et qz in aspectu illi⁹ fi/
 lij isrl fuerāt sanati a morib⁹ ser/
 pētū: vt h̄r. Nu. ca. xxi. h ¶ Clo/
 cauitqz noe. eius. i. cuprū vel
 cuprēū. q. d. nihil erat diuinitat⁹
 in eo. sicut simplices credebāt er/
 rore decepti: qz i eo nihil erat ni/
 si cuprū. i ¶ Itaqz post eū.
 Der p̄ nō h̄r qz fuerit factioz da/
 uid q̄ fuit ante eū: vel ioia q̄ fuit
 post: sicut ⁊ de qlibet p̄fessore ca/
 nit ecclia: Nō est inuēt⁹ filis illi.
 ⁊ hoc p̄pter aliquā p̄rogatiuā: q̄
 nō sic inuenit⁹ in alijs lz in mult⁹

Diuisio

D

f. pa. 29. a

f. 63. dist. 4. verū

f. Nu. 21. c

Doralter

Et a Rabfacc. Rab. Quia hebraice loquitur filius esaię putat qui pditor fuit cu sobna. Vel samarite: et ido hebraica lingua sciuisse. Qui qsi qda sria fortitudo imitabat pphas sua arrogatia: pphę dicunt. Dec die dñs. Iste dixit bec die rex magnus rex assyrioz. b Eliachim. Rab. de b elachim dixit Esai as. Vocabo seruu meū elachim q fuit potifex post sobna que tradit hebrei rabfaccis cominati onib pterritu pdidisse hierlm: et excepta arce sicut et teplo assyrios tota vrb cepisse: que etiā sobna cu elachim ad rabfaccem exisse quida autumat. c An speras in bacu arudi. atqz zc. Nulla narrat historia q ege chias pharaonis auxiliu postula uerit. d In domio deo. Rab. Veru est q in deo habue runt fiducia: sed falsuz est egechiā abstulisse excelsa dei et altaria: hoc eni no cōtra deū: sed p deo fecit vt destructo errore veteri iu beret deū i teplo hierlę adorari.

Ni. de ly. Dabo a No fuit filius ei zc. tū qz destruxit excelsa et serpentem eneu. Tum qz ad pces eius angelus dñi exercitū sennacherib percussit et sol decē gradib retro cessit: vt habet infra: q fuerūt valde specialia. b Rebella. qz zc. qd est intelligendū nō qz fuisset pns ei subiect: sed qz nō recepit eū vt dñm sicut multi re ges aū eū fecerāt. et h est qd sub dit: Et id nō seruit ei et ipse percussit philisteos zc. c A tur re cu. vl. ad ciui. muni. i. non solū ciuitates magnas: sed etiā fortalicia in locis inaccessibilib sita. d Anno qrtto. Dec est pars incidētalit: in qua agit de captione samarie et osee regis p modū cuiusdā recapitulatiōis. et hoc occasiōe egechie q misit nuncios et eplā p regnū isrl: monēs pplm vt reuertēret ad deum: vt hf. ij. Paral. xxx. sed nō audiuit eū. et ideo cū rege suo fuit capti uatus et trāslatus de terra isrl in assyrios: vt hic dicit: et p z lfa ex su pradiat. e Anno qrtode. Hic pñr describit quō egechias se habuit i aduersis. et pmo ostē dit qd fecit ex timore. scdo qd ex amore: ibi: Hic aut. Circa pzi mū sciēdū q egechias sciēs pplz sibi subiectū. et achaz patrē suū deū multipliciter offendisse. ido merito timuit ne i vindictā dicto rū maloz pmitteret rex assyrioz venire supra regnū suū. et ido de structionē ciuitatis hierlm vbi vi gebat diuin cult. et pplm suū qz tū poterat volēs seruare: pecuni am exposuit. et hoc est qd dicit hic: f Tūc misit zc. ad tractādū cū eo de recessu: qz non habebat pplm ad cōgrediēdum cum eo. g Peccau. i. dño. pctm aūt pñs sui et ppli reputabat suū in hoc. b In tpe illo zc. in q bus erat multū de auro affirū p reges pcedētes. et ipm ad deco rē et magnificētā et h fecit neces sitate compulsus: qz nō habebat aliūde vñ possēt soluere tantam summā. Ex hoc habet argumen tum q

72. pa. 32. a
Ecc. 48. c
Esa. 36. a

Disilio

723. q. 3. c. 1
p. bacul

non fuit similis ei de cunctis regibus iuda: a sz neq in his q ante eū fuerūt. Et adhesit dño: et nō recessit a vestigijs ei: fecitq mā data eius q pceperat dñs moysi. Unde et erat dñs cū eo: et in cunctis ad que pcede bat sapiēter se agebat. Rebellaui quoqz b ptra regē assyrioz: et nō seruiuit ei. Ipse percussit philisteos vsqz gaçā: et oēs terminos eoz: et a turre custodū vsqz ad ciuitatē mū c nitā. Anno qrtto regis egechie: q erat annus septim⁹ osee filij bela regis isrl: ascēdit sal manasar rex assyrioz samariā: et oppugna uit eā et cepit. Nā post annos tres anno se xto egechie: id est nono anno osee regis isrl captā est samaria. Et trāstulit rex assyrioz isrl in assyrios: collocauitqz eos in ala et in haboz/fluuijs goçan/ in ciuitatib⁹ medoz: qz nō audierūt vocem dñi dei sui: sed pter gressi sunt pactū eius. Omnia q pceperat moyses seruus dñi: nō audierūt neqz fece rūt. Anno qrtodecimo regl egechie: ascē dit sennacherib rex assyrioz ad vniuersas ciuitates iuda munitas: et cepit eas. Tunc f misit egechias rex iuda nuncios ad regem assyrioz in lachis/dicēs: Peccaui recede a me: et omne qd iposueris mihi serā. Indi xit itaqz rex assyrioz egechie regi iude tre centa talēta argēti: et triginta talenta auri. Beditqz egechias omne argētū qd reperit fuerat in domo dñi et in thesaur⁹ regis. In b tpe illo cōfregit egechias valuas tēpli dñi/ et laminas auri quas ipse affixerat: et dedit eas regi assyrioz. Misit autē rex assyrioz i tharthan/ et rablar/ et rabfaccē de lachis ad egechiā regē/ cū manu valida hierlę. Qui k cū ascendissent venerūt hierlm: et steterūt iuxta aqductū piscine supioris q est in via i agri fullonis: vocauerūtqz regē. Egressus m c. i. pontifex. est autē ad eos elachim fili⁹ helchie pposit⁹ n dom⁹: et sobna scriba/ et ioabę fili⁹ asaph a o cōmētarijs. Bixitqz ad eos rabfacces: Loqz mini egechie: Hec dicit rex magn⁹ rex assyrioz: Que est ista fiducia q niteris? Forsi p tan inisti p silū: vt pparet te ad pzelū. In quo pfidis vt audeas rebellare? An spe q ras in baculo arūdineo atqz p fracto egypto: sup que si incubuerit hō/ cōminut⁹ in grediet manū eius et pforabit eaz. Sic est pharao rex egypti/ oib⁹ qui pfidunt in eū. Qz si dixeritis mihi: in dño deo nostro ba

tum q pncipes in necessitate pñt accipe de thesauris eccleie p pseruatiōe reipublice. i Misit aut. Hic pñr ostēdit qd se cerit ex dei amore. Circa qd sciēdū q rex assyrioz accepta pecunia sub pacto dimittēdi regnū egechie in pace: infideliter agens pactū nō seruauit: sed misit exercitū et nuncios in hierlm ad terrēdū egechiā vt territ⁹ redderet ciuitatē et pplz trāfferet in assyrios: et cult⁹ dñi de hierusalē auferret: qd nullo mō feres egechias restitit et cōgregāō pplm exhortat⁹ fuit ad defendēdū locū sanctū et gentē: vt hf dis fust. ij. Paral. xxxij. Igit circa hoc pmo ponit nuncios regl assyrioz cōminatio. scdo nuncios egechie postulatio/ ibi: Dixerit aut. tertio dicte postulatiōis denegatio/ ibi: Rāditqz eis. Circa pmiū dicit: Misit at rex assy. zc. rab facc. sic debet scribi vbiqz. f. p. b. k Lū manuyā. i. cū exercitū ad obsidēdum hierlm. l In via agri ful. qz ibi fullones ex tendebāt pānos ad desiccandū. m Vocauerūtqz re. nō tūve nit ad eos: eo q timebat de pdi tione: qz alias ept⁹ fuerat fraudē eoz: sz misit nuncios. n Eliachim fi. zc. sz dñi: qz erat sum⁹ sacerdos et successit sobne: q fuit captiuat⁹ et deiecit a sacerdotio. vt hf Esa. xxxij. o Et sobna scriba. zc. de officijs autē istis qlia sint dictū fuit. s. ij. li. ca. viij. p Que est ista fidu. q ni. defedere te a rege assyrioz. q. d. nulla est. q An speras in bacu arū. zc. q. d. in rege egypti nō potes hñre fiducia: sicut nec hō pot se firmite appodiare in baculo arūdineo. et sic nō pot p fide re secure de auxilio hūano: similit ter nec de diuino. Cuius rōnem * subdit dicēs: * nati hois enervat. e An no qrtode. regl eze. ascēdit senna. zc. Per sennacherib q cōtra egechiā ascēdit: significat tyrannus qui ecclesiā boni plati turbat et inuadit: sicut rex anglie inuasit ecclesiā sancti Thome archiepiscopi cātuariē. et alij plur res idē legunt fecisse. f Tūc misit eze. nun. ad re. dicēs: Peccau recede a me zc. Bo nus eni prelatus cōsiderēs pec cata pdecessozū suozū vel subdi torū. ppter que deus iuste pmit tit ecclesiā verari. ad suā veratio nē redimēdā exponit aliquādo substantiā temporalē. Per hoc autē q sennacherib habita egechie pecunia a sua malicia nō cel sauit: sed hierusalē vbi diuinus cultus erat sibi subiugare voluit et ad hoc nuncios misit. Gñ sub ditur: i Misit aut rex assyrioz tharthan et rabfaccē. significat malicia tyranni q mole stans ecclesiā nō est contentus bono temporalī: sed cum hoc bo no spiritualia nititur impedire et clerū subicere idebite seruituti: et in tali casu platus debz sibi res sistere. sicut fecit scñs Thomas regi angloz: et h significat hic p b q egechias nō obediuit māda to sennacherib sz mag⁹ se ppara uit et pplz suū ad virilē resistēdū.

a **D**abovo. duo mi. equoz. Rab. Rabfaces vt paucitate obles...

bem^o fiducia: none iste est cui^o abstulit a ezechias excelsa z altaria: z hec pit iud...

no fuit licitū: vt frequenter dictū est. s. l z hf Deuē. xij. b **N**ūc igit trā site zc. In hebreo hf. Adia date:...

Nico. de lyra Subdit dices: a **N**one iste est cuius abstulit ezechias excelsa z altaria...

istud argumētū nullū est: qz illi nō sūt dū veri/ s/ falsi et nulli^o stutis. de^o aut ver^o vn^o est z potētie infinite. Tacuit itaqz populus. s. de pcepto regis: ne rabfaces moueret ad dicēdū ad/

2. pa. 32. c

D

huc blasphem

Que cū audis. La. XIX
 Rab. Mira regis humilitas
 et prudentia dimisso regio cul-
 tu et obvoluit sacco ad templū pgrit: de
 palatio pncipes sacerdotū nō stolis s; z
 cilitijs amictos mittit ad Esaiā z dicit:
 Dies tribulatiōis nre hec z correctio/
 nis dei z blasphemie hostiū: Ponitq;
 similitudinē pturiētis q̄ ad partū pue-
 nit: z generare nō possit. Dñs de^a tu/
 us. Nō enī audemus dicere dñm deū
 nrm quo irascēte tanta perpetimur: z
 hanc habem^o vltionis fiduciā: qm̄ vi-
 uens deus blasphemaf a cultore idolo
 rū mortuoz: leua ergo ofonē nram fa-
 centē p reliquijs ppli q̄ obsident. Pre-
 uenit eos esaias: qz eo spū quo futura
 noscebat etiā absentē regez audierat.
 Nec inquit dicite dñi o vfo: dicit dñs:
 Noli timere vba q̄bus nō tu: sed ego
 sum blasphematus. Nec dicā oia q̄ re-
 gi assyrioz faciā: s; qz dādus sit ei spi-
 ritus nō dei: sed aduersarij: z audito
 nuncio reuertens ad terrā suā corruet
 gladio vt duo pariter que optabat ece-
 chias audieret se. s. ab obsidione libe-
 randū: z inimicū in sua terra esse mori-
 turū. b Cūq; audisset zc. Rab.
 Volēte deo rabsaces deseruit obsidio-
 nē hierlm: z inuenit dñm suū vt capta
 vel deserta lachis oppugnantē lobnā.
 Sennacherib occurrens regi ethiopū
 misit ad ezechia eplā: vt quos virib^o
 nō cepit sermone terreret. Pugnaſse
 sennacherib cōtra egyptios z obsedis-
 se pelusū iamq; extractis aggerib^o vt
 be captēda venisse tarachā regē ethio-
 pum in auxilium narrat Herodorus.
 c Ascēdit in do. dñi. Rab. P: i/
 us ezechias dñi terrore pterrit: ado-
 rare in tēplo non audebat: vel liberaſ
 ibi fundere pces nūc dicēte Esaiā: Me-
 timeas a facie verboz q̄ audisti auda-
 ter dñm

Ni. de ly.
 huc blasphemias de deo si sibi re-
 spōderet. a Venitq; elia. zc. se-
 quit: scissis vesti. Dic enī erat mo-
 dus iudeoz q̄ scindebant vestes suas
 qm̄ audiebāt blasphemā cōtra deū: vñ
 z sūmus sacerdos scidit vestimēta sua
 qm̄ imposuit blasphemā ipi christo: vt
 habet Marc. xiiij. La. XIX
Que cū audisset. Dic pñr
 describitur ezechie liberatio
 terribilis. Circa quā primo
 pontē pphetica denūciatio. scdo ange-
 lica executio/ibi: Factum est igif. Pri-
 ma in duas sm̄ duplicē denūciationē.
 scda ibi: Cūq; audisset. Circa pñm pre-
 mittit ezechie hūilis petitio. scdo esaiē
 consolabilis rñsio/ibi: Dixitq; esaias.
 Circa primū dr: b Que cum au-
 disse rex eze. scidit ve. sua. ppter
 vba blasphematoria ptra dñm deū di-
 cta: vt p̄dictū est. c Et optus est
 sac. hūiliās se corā deo. d Ingres-
 sus est do. dñi. ad impetrandū ei^o
 misericordiam circa pplm suū: z eius iusti-
 ciā ptra blasphemos p̄dictos. e Et
 misit elia. zc. qz magis cōfidebat de
 meritis esaiē q̄ de suis: iō misit ad eū
 petēs ofonis eius suffragiū. f Di-
 es tribu. z incre. s. mei z totius ppli.
 g Et blasphemie. s. cōtra deum.
 h Dies iste. s; in quo rabsaces di-
 xerat supradicta q̄ erant ad afflictionē
 regl et ppli z vitu perlū z blasphemā
 dei.

derent ei. Venitq; eliachim fili-
 us belchie prepositus domus et
 sobna scriba z ioabe filius asaph
 a commētarijs ad ezechia scissis
 a P̄pter rabsacis blasphemias.
 vestibus et nunciauerunt ei ver-
 ba rabsacis. Caplm XIX

Que cū audisset ece-
 a T qz p ppli z sui pctis eē
 credidit q rabsaces contra
 dñm talia sit locutus.
 chias rex scidit vesti-
 mēta sua: z opt^o est sacco. Ingres-
 sus est domum dñi: z misit elia-
 e chim ppositū dom^o: z sobnā scri-
 bā et senes de sacerdotib^o optos
 faccis/ ad Esaiā prophetā filium
 amos: q̄ dixerūt: Hec dicit Ece-
 chias: Dies tribulatiōis z incre-
 f pationis: z blasphemie/ dies iste.
 Generūt filij vsq; ad partū: z vi-
 i res nō habz pturiēs. Si forte au-
 k diat dñs de^o tu^o vniūsa vba rab-
 saces: quē misit rex assyrioz dñs
 su^o: vt exprobraret deū viuētē: z
 argueret vbis/ q̄ audiuit dñs de^o
 tuus: z fac orationē p reliquijs q̄
 reptē sunt. Generūt ḡ serui regis
 ezechie ad esaiā. Dixitq; eis esa-
 l ias: Hec dicet dño vfo: Hec di-
 t dñs: Noli timere a facie pmo-
 m nū q̄s audisti: q̄bus blasphema-
 uerūt pueri regl assyrioz me. Ec-
 p ce ego imittā ei spm̄: z audiet nū-
 q ciū: z reuertet in frā suā: z deiciā
 r eū gladio in terra sua. Reuersus
 s est igif rabsaces: z iuenit regē assy-
 riaz expugnatē lobnā Audierat
 t enī q̄ recessisset de lachis. Cūq;
 v audisset de tharacha rege ethio-
 pie/ dicētes: Ecce egressus est vt
 pugnet aduersū te: et iret ptra eū: z
 r misit nuncios ad ezechia/ dicēs: z
 Hec dicite ezechie regi iuda: Nō
 s te seducat de^o tu^o in q̄ hēs fiducia:
 neq; dicas: Non tradet hierlm in
 man^o regl assyrioz. Tu enī ipe au-
 disti q̄ fecerūt reges assyrioz vni-
 uersis fris: quō vastauerunt eas.
 Nū ḡ sol^o poter liberari: Nūqd li-
 berauerūt dñi gentiū singulos q̄s
 vastauit p̄res mei/ gozan videlz
 z arā z reseph: z filios eden q̄ erāt
 i thelassar: Ubi ē rex emath: z rex
 arphat: z rex ciuitatū sepharua-
 ana z aua: Itaq; cum accepisset
 b ezechias lras de manu nūcioz et
 c legisset eas: ascēdit in domū dñi:

dei. i Generūt si. vsq; ad partū. S
 zc. i. in tāta afflictioe sum^o positi: licet
 mulier existēs in afflictioe p̄tus: cui de-
 ficiūt vires pariendi. k Si forte
 au. zc. sic legēda est lra: Fac ofonē p
 reliquijs pls. i. pro regno iuda in q̄ est
 modicus pplā in cōpatoe ad tpa p̄re-
 rita. Si forte au. dñs de^o tu^o. i. per
 ofones tuas liberet nos z puniat assy-
 rios blasphemos. l Dixitq; eis
 esa. Dic pñter ponit esaiē p̄solabilis
 rñsio/ cū dr: m Noli ti. a fa. ser. i.
 ppter sermones. n Quib^o blas-
 pu. regl assy. i. serui sibi familiares z
 chari sicut filij. o Abē. qz vba rab-
 saces imponebat deo impotētā. dicen-
 do q nō possēt saluare ezechia z pplm
 suū de manu regis assyrioz. z sic dice-
 bat eum impotētē ē homie mortali.
 p Ecce ego imit. ei spi. i. turbatio
 nē mētis. cui^o cā subdit: q Et au-
 diet nun. s. de rege ethio pie inuaden-
 te eius regnū. vt habet. j. r Et re-
 uertet in ter. suā zc. hoc non fuit in
 isto reditu s; in secūdo: qz redijt ad ob-
 sidendū hierlm: z inde fuit territus p-
 pter plagam sui exercitus: z tūc in ter-
 ra sua a filijs suis fuit occisus: vt habe-
 tur in fine hui^o capituli. s Reuer-
 sus est igif rabsaces. peracto nun-
 cio. dicunt tamē aliqui doctores q̄ ibi
 remāsit exercitus assyrioz. t Au-
 dierat enī q̄ recessisset de lachis.
 ipsa expugnata vt destructa. v Cū
 q; audisset. Hic cōsequēter describi-
 tur secūda denūciatio pphetica de li-
 beratiōe ezechie z populi sui. circa qd
 b primo ponit eius cōminatio per regē
 assyrioz. secūdo eius deuota oratio co-
 ram rege celozū. tertio eius cōsolatio
 per prophetā consciū secretozū diuino
 rum. secūda ibi: Itaq; cū accepisset. ter-
 tia ibi: Misit autē esaias. Circa pñm
 dicit: Cūq; audisset. s; sennache-
 rib. r Et iret cōtra eū. s; cōtra
 regē ethio pie z exercitū suū. v Abi-
 sit nuncios ad ezechia. cōminādo
 q̄ deuictis hostibus contra quos ibat
 reuertere ad destruendū hierusalem.
 z Nō te sedu. deus: z sic blasphe-
 mat dñm tanq; habentē falsitatē z fal-
 uandi impossibilitatē. a Nunqd
 liberauerūt dñi gētū zc. q. d. mul-
 ti erant z tamē nō potuerunt liberare
 cultores suos. z multo minus de^o ve-
 ster quē dicitis eē vnicū poterit vos li-
 berare. idēz est argumentū qd̄ fecerat
 rabsaces ca. xviij. b Itaq; cū ac-
 cepisset. Hic cōsequēter ponit ipius
 ezechie oratio/ cū dicit: Itaq; cū ac-
 cepisset ezechias litte. verbo eni
 * z scripto
 a Moraliter. Que cū audisset
 rex eze. Sequit: d Ingressus
 est do. dñi zc. Per hoc aut q̄ ezechia
 as intrauit domū dñi ad orandū ptra
 psecutionē sennacherib: z p nūcios ro-
 gavit Esaiā pphētā vt. p se z suo pplō
 dñm p̄caref: et vt sennacherib ppter
 blasphemias illatas ptra dñz puniret
 significat q̄ bon^o p̄lar^o z etiā bon^o p̄n-
 ceptis in suis necessitatib^o suis ppli dy
 ad deū recurrere et deuotozū ofones
 req̄ere p sua z suoz salute. Et qm̄ ad
 bonozū dep̄cationē solet de^o attendere.
 Sequit: t Hec di. do. no. ti. zc.
 z sic assecurat eū a tyrāno psequēte: z
 modus assecuratiōis ponit cū s; dicit
 * Douam

der dñm deprecas. a Virgo filia. Ra. Quia cunctis gen- tibus idola adorantibus: hec sola cōseruat castitatē religionis vnus dei: q̄ ne ad maiorē blasphemā cōcitaret p̄senti non r̄ndit: post abeuntē mouit caput ad rogandū deum: vel certe ad deridendā arrogantiā eius certa de vltiōe. Nec ipse p se s̄

p̄mo hec ruina predicat. secūdo ad huius p̄bationē mirabile signū adducit / ibi: Tibi autē egechia. Circa p̄mū esaias dirigit sermonē ex parte dñi ad egechiā dicēs esse orōnē eius esse ex- auditā / cū d̄r: Que deprecatus es r̄. Sequit̄: ḡ Spre- uit te. in aīo suo: virtutē tuā nullā reputādo. h̄ Et sub-

gātia dñm blasphemauit. b̄ Ex- celsa montiū. Ra. Altitudo mō- tiū r̄ iuga libani excellē cedri et ab- ietes. Vel per metaphorā de cūctis gentib⁹ accipiendū est et p̄ncipibus earū: vel de hierlm̄ q̄ est libanus ce- dri: r̄ abietes potētēs r̄ optimates c̄ Et siccaui. Ra. Vel pre mul- titudine exercit⁹ oīa fluenta siccauit vt puteos sibi fodere cōpulsus sit. Vel oīs ppl̄s quos aque significat suo vastat exercitu. d̄ Nunqd̄ nō audi. Rab. Hec ex p̄sona dñi p̄tra blasphemā assyriū sententiā sūt. Nō ignoras q̄ fecisti facta esse mea voluntate. Et hec ego futura p̄dixi r̄ p̄ te faciēda mādaui. Itaq̄ qd̄ olim decreui hoc expletum est tpe: vt col- les r̄ p̄ncipes q̄ inter se ante pugna- bant r̄ ciuitates munitissime me cō- trabēte manū nec solitū p̄bente au- pillium: eradicares r̄ cōtremisceret ac periret r̄ cōparent nō oliue r̄ vi- nec r̄ fructuosas arborib⁹: sed feno r̄ gramini q̄ frugibus impedimēta sunt: herbisq̄ domatū q̄ ante marce- scit q̄ ad maturitatē pueniat. Itaq̄ q̄ sessionē r̄ egressum tuū r̄ introi- tū tuū cognoui aī: r̄ insaniā q̄ p̄tra me debachaturus eras: p̄phet̄ va- ticinātib⁹ sum locut⁹: p̄ quos olim dicturū esse te nouerā. In celū ascē- dam: supra sidera celi ponā thronū meū et ero sicut altissimo. Itaq̄ fu- ros tuus et supbia puenit in aures meas: r̄ nequaq̄ te vltra portabor: vt intelligas qd̄ potuisti nō tuis te potuisse viribus: sed meo arbitrio. Derebant enī impie gentes r̄ in- fructuose arbores vt p̄ te q̄si p̄ secu- rim r̄ serrā meā succiderent r̄ cade- rent. Itaq̄ ponā circulū in naribus tuis: r̄ blasphemātia ora cōstringā: vt neq̄q̄ vltra talia loq̄ audeas: fre- nūq̄ mittā ī labijs tuis: qd̄ tuā fero- ciā domer: r̄ te reducat in assyrios.

Ni. de ly. Hoc crit et scripto cōminatus sibi fuerat rex assyrioz ad maiorē terrorem. a Et expandit eas co. do. qz cō- tinebat blasphemias cōtra ip̄m: vt vltuz est. b̄ Et orauit in con- cept⁹. vt glorificaret nomē suum p̄tra blasphemias nomini suo irrogatas r̄ saluaret ppl̄m cōtra cōminatōes p̄dictas. c̄ Dñe deus isrl̄ q̄ se- des sup che. i. p̄sides oīi creatu- re etiā angelice. r̄ hoc significabat in tēplo vbi p̄pitiatorū quod erat q̄si sedes dei: sustētabat a duobus cherubin hinc r̄ inde posit⁹: sicut su- it plen⁹ expositū Exo. xxv. d̄ In- clina au. tuā et au. i. effectū iusti- cie tue ostēde cōtra sennacherib. Le- tera patēt vsq̄ ibi: ē Et sciāt oīa reg. ter. qz tu es dñs deus so- lus: cōterendo sennacherib q̄ deos aliaz gentiū destruxerat. f̄ Abi- sit aut esai. Dic p̄nr ponif cōsola- tio egechie per esaiā denunciādo sibi ipsius sennacherib futurā ruina. et primo hec

r̄ expandit eas corā dño: et orauit in p̄spectu eius / dicēs: Dñe deus israel qui sedes sup cherubin: tu es sol⁹ de- us regū omniū terrē: tu fecisti celum r̄ terrā. Inclina aurē tuā r̄ audi. Ape- ri dñe oculos tuos r̄ vide: et audi oīa verba sennacherib: q̄ misit vt expro- braret nobis deū viuētē. Vere dñe dissipauerūt reges assyrioz gentes et terras omniū: r̄ miserūt deos eorū in ignē. Nō enī erāt dij: sed opa manuū hominū ex ligno r̄ lapide: r̄ pdiderūt eos. Nūc igit dñe deus noster saluos nos fac de manu eorū: vt sciāt oīa re- gna terrē qz tu es dñs deus sol⁹. Mi- sit aut esaias fili⁹ amos ad egechiā / di- cēs: Hec dicit dñs deus isrl̄: Que deprecatus es me sup sennacherib re- ge assyriozū audiui. Iste ē sermo quē locutus est dñs de eo: Spreuit te et subsannauit te vgo filia sion: post ter- gū tuū caput mouit filia hierlm̄. Cui exprobrasti r̄ quē blasphemasti: Cō- tra quē exaltasti vocē tuā r̄ eleuasti in excelsum oculos tuos: Cōtra sanctū isrl̄. Per manū seruoꝝ tuozū expro- brafti dño et dixisti: In multitudine b̄ curruū meozū ascendi excelsa montiū q̄

in sūmitate libani: r̄ succidi sublimes cedros eius: r̄ electas abietes illi. Et ingressus suz vsq̄ ad terminos eius: a Altitudo sūmitatis r̄ saltus carmeli r̄ replū est. b̄ Vel ego fodi r̄ bibi aquā r̄ siccaui vestigiū pe- dis mei oēs riuos aggerū. r̄ saltū carmeli eius egō succidi: r̄ bi- bi aq̄s alienas: r̄ siccaui vestigijs pe- dum meozū oēs aq̄s clausas. Nunqd̄ r̄ verba assyri. c̄ Et orauit in conce- pt⁹. vt glorificaret nomē suum p̄tra blasphemias nomini suo irrogatas r̄ saluaret ppl̄m cōtra cōminatōes p̄dictas. c̄ Dñe deus isrl̄ q̄ se- des sup che. i. p̄sides oīi creatu- re etiā angelice. r̄ hoc significabat in tēplo vbi p̄pitiatorū quod erat q̄si sedes dei: sustētabat a duobus cherubin hinc r̄ inde posit⁹: sicut su- it plen⁹ expositū Exo. xxv. d̄ In- clina au. tuā et au. i. effectū iusti- cie tue ostēde cōtra sennacherib. Le- tera patēt vsq̄ ibi: ē Et sciāt oīa reg. ter. qz tu es dñs deus so- lus: cōterendo sennacherib q̄ deos aliaz gentiū destruxerat. f̄ Abi- sit aut esai. Dic p̄nr ponif cōsola- tio egechie per esaiā denunciādo sibi ipsius sennacherib futurā ruina. et primo hec

subanna. sensibili signo. subsanna- tio enī pprie dicit̄ p̄ceptus cum si- gno sensibili: r̄ dicit̄ subsannatio a rugatione nasi. i. Virgo fi- lia sion. i. hierlm̄: q̄ dicit̄ virgo p̄ pter integritatē fidei q̄ sp̄ remāsit ibi in aliq̄b⁹. Filia sion d̄r: r̄ qz sicut filia a matre p̄tegit̄: ita ciuitas hie- rusalē p̄tegebat a fortalicto quod erat in mōte sion. k̄ Post ter- gū r̄. qz habitatores hierlm̄ non audebāt exire ī capū p̄ eū: s̄ magz fugiebāt ab eo: r̄ sic vertebāt ei dor- sum. Cōsequēter esaias dirigit ser- monē suū ad sennacherib / dicēs: I Cōtra quē exal. vo. tuā. cō- minando r̄ blasphemādo p̄ supbia r̄ r̄ndit / di. m̄ Cōtra san. isrl̄. i. cōtra illū q̄ est sanctus sanctozū r̄ de⁹ isrl̄ p̄ specialē cultū. n̄ Per manū ser. tuozū expro. dño. si- cut p̄tz ex p̄cedētibus de rabface et alijs nūcijs qui apporauerūt lras egechie. r̄ iste fuit maior cōtēptus q̄ si sennacherib hoc fecisset in p̄so- na ppria: sicut dare alapā alicui p̄ vllē p̄sonā q̄ p̄ seip̄m. ō Et di- xisti. in corde tuo. p̄ In mul- titudine cur. meozū r̄. i. ciuita- tē hierlm̄: r̄ tēplū qd̄ erat in excel- so respectu aliarū terraz. q̄ In sūmitate li. i. templi de lignis li- bani facti: vt p̄tz ex dictis. s̄. iij. li. r̄ Et succidi subli. ce. et⁹ r̄. qz de talib⁹ lignis erat factū tēplū. Vel p̄ istas arbores metaphoricē designāt p̄ncipaliores ppl̄s: vt p̄n- cipes sacerdotū. r̄ h̄ ista adhuc nō fecisset sennacherib: tñ ex sup̄bia cordis reputabat se certitudinalit̄ facturū de futuro: ac si iā eēt factū de p̄terito: r̄ ad h̄ designandū vtiē p̄pheta tali mō loquēdi. s̄ Et sal. car. i. vulgares boies. r̄ Et bibi aq̄s alie. i. ab alijs in cister- nis r̄ stagnis collectas. v̄ Et siccaui ve. pe. meozū. i. boim ex- ercitus mei: r̄ aialū veniētū illuc ad hauriēdū r̄ bibēdū. Cōsequēter p̄pheta in p̄sona dñi alloquit̄ sen- nacherib / di. r̄ Nunqd̄ nō au- qd̄ ab ini. fece. scz oēm creaturā de nihilo. q. d. scire r̄ audire debui- stit: qz h̄ gētilēs ponerēt multitudi- nē deozū: tñ sup oēs ponebāt vnā causam p̄mā oīm quā vocabāt deū deozū. ȳ Et dieb⁹ an. i. ab eter- no. plasmam illud. i. faciēdū dispo- sui qd̄ factū est p̄ p̄tes tuos r̄ te: ad puniēdum aliq̄ mala facta p̄tra me: p̄m q̄ dicit̄ dñs Esa. x. b. Be- assur r̄ ga furoris mei r̄ bacul⁹ ip̄e est r̄. Et nunc adduxi istā punitiō- nē p̄ te r̄ p̄ alios. z̄ Erūtq̄ in- rui. r̄. hoc est dictū ruine ciuitatū r̄ terraz r̄ ppl̄oz q̄ facte sunt r̄ fiē- de p̄ te: totū ē mea p̄tute. ā Fa- cti sunt r̄. i. nulli⁹ resistentie aut p̄tutē: qz sic volui. b̄ Habita- culū tu. in terra tua qñ tractabas ī p̄silio tuo d̄ inastōib⁹ aliaz gētiū. c̄ Et egres. t. p̄cedēdo ad bellū d̄ Et introi. tu. intrādo ēras alle- r̄ v̄ nas r̄ cl.

Hoc erit signū. Raba. Eorū que p̄nūcio q̄ hoc anno ea comedat que ip̄ote nascunt̄: siue iuxta. Lxx. que prius seue ras. Anno sc̄do s̄m symmachū pomis velscere: siue iuxta eosdē q̄ de p̄teritis segetibus z cadētibz in terrā pullulauerūt. In anno tertio fugato iam assyrio z obsidione iā laxata: semina/ te z metite. plantate vineas z fructum ea rum comedite. Siquidē parue vrbis hu/ ius reliquie que nunc hostili vallant̄ exer citū: z euasuros esse se nō credunt: tantā recipient abundantia omniū rerū z felici/ tatē: vt instar arboris alta radice fundate pomis densissimis impleant̄. De hierlm enim egredient̄ reliquie: z implebunt ter ram iudeā euacuata habitatoribus nō suo merito/ sed dei misericordia: imo celo quo aduersus impios zelatus est populū suū.

Esa. 37. f

Ala qd

Esa. 37. f

Comede hoc anno q̄ repperis. Elaias ita: comede hoc anno q̄ ip̄ote nascunt̄: z anno secundo velscere pomis. In anno aut̄ tertio seminate z metite. planta te vineas z comedite fructus earū: z mit/ tet id quod saluatū fuerit de domo iuda: z quod reliquū est radice deorsum et faciet fructū sursū: qz de hierusalē exibūt reli/ quie z saluatio de mōte sion: zelus dñi ex/ ercituū faciet hoc. **D**ibus ab exercitu va/ statis comede que iterū germinare: siue q̄ inter vngulas equorū euadere poterūt. In secūdo anno que sp̄ote nascunt̄ sine la bore. **V**el simulatione: hoc dictū est qz pu tabāt se fame perituros. **E**t ppter dauid seruū meū. Raba. Ppter fu/ turozū sp̄em p̄sentē excutit metū. Dicit au/ tē qz nō suo merito sed dei clementia con/ seruēt̄ imo z patris eoz dauid memoria: in quo monent̄ z sue negligentie z illius fidei z iusticie: qz intantū diligit deus iu/ sticia: vt posteros maiorū virtute tueat.

Factū est igit̄ in nocte illa. Ra. Tot ab vno angelo vna nocte cedunt et absqz vulneribz mors seua discurrit. **S**u/ r q̄ in Paral. legit̄. Et misit dñs angelū qui percussit omnē virum robustū z bella tozē principēz exercitus regis assyriozū. Reuersusqz est cum ignominia in terram suā. Qui seruatus est: vt fieret testis maie statis illius quē paulo ante contēperat. **C**unqz adoraret in templo nes/ rach deū suū. Rab. Quasi victoria de hostibus reportaret: p̄tempoz veri dei in phano falsi numinis trucidat̄: nec angeli co perit gladio quod erat cōmune sed par/ ricidio filioz. **R**a. Pphara qz in decē egypti seruat̄ plagis vt nouissim⁹ pereat. **I**n terrā ar

2. Pa. 32. e

Eccl. 48. d
Esa. 37. g
1. Pa. 7. f

Nico.delyra

Ego p̄sciui. Quia oia ista p̄ordinauī. **E**t furozē tuū cō. me. Blasphemando nomē meū tanq̄ ingratiſsim⁹ et infanus de victorijs quas dedi tibi. **D**onā itaqz circu/ lū in naribus tuis. Sicut fit bubalis. z est sensus: te indomitū ego domabo ma lis gratibus tuis. **E**t reducā te in viā per quā venisti. i. cōfusiue ad ter/ ram tuā. sicut patz in fine huius capituli. **T**ibi autē ezechia. Dic ad p̄firma/ tionē p̄dictozū dat̄ mirabile signū/ cuiz dicit̄: **C**omede hoc anno qd repperis

Tob. 1. d

.i. illud qd nascēt̄ in cāpis de granis cōtritis ab exercitu sen nacherib. z hoc p̄tz p̄ l̄am hebraicam. que sic habet: Comede hoc anno renascēs vel renascētia: z p̄ illud qd habet̄ Esa. xxx vij. f. Comede hoc anno que sp̄ote nascunt̄. i. sine cultura ho/ minū: cuiusmodi est dicta renascētia. In sc̄do anno que sp̄ote nascūt̄. i. fruct⁹ arboz. vñ Esa. xxxvij. f. dicit̄: Sc̄do anno pomis velscere. poma enī generaliter dicunt̄ oēs fructus arboz. In hebreo h̄r: Sc̄do aut̄ anno p̄scissionē. i. fructus qui de arbori/ bus ab

bus abscondunt̄ z colligunt̄. Ra. Sa. aliter exponit p̄scissionē dicens: qz exercitus sennacherib p̄ciderat arbores fructuosas regionis. z p̄pheta p̄dixit hoc signū: qz secūdo anno facerent ramos ita magnos qz tantū cresceret ibi de fructu qz p̄plus in de posset sustētari.

Porro in tertio anno seminate z metite. **D** exponit Ra. Sa. dicens: Tu ezechia cū videris duo signa p̄dicta. i. qz ex granis p̄tritis p̄dicto mō oriant̄ fru/ ges ad sufficiētā p̄mi anni: z ex arboribz p̄cisis fruct⁹ ad sufficiētā secūdi: qz nō pos sunt nisi diuina virtute fieri: sis certus de p̄tritione exercit⁹ sennacherib: ita qz pote ritis absqz timore seminare z metere.

Abbet ra. de. i. stabiliet̄ in terra. **E**t fa. fru. surlum. i. bona opera. **Z**elus dñi ex. fa. hoc. i. nō ex meri tis vris: sed ex diuina grā. **I**n. v. h̄c. Sicut cōminat⁹ est. m. Nec mit. i. eā sa. Quia nō p̄mittet̄ t̄m appro pinquare ciuitati. n. **E**t sal. eā p. me. i. ppter gl̄iam noīs mei demonstrandā. **E**t p. dauid. i. ppter merita ip̄ius. **F**actū est igit̄. Posita denūciatio ne liberatiōis ezechie. hic p̄m ponit̄ hui⁹ liberatiōis executio in facto/ cū dicit̄: **F**actū ē igit̄ rē. Hoc nō p̄t referri ad t̄ps in q̄ elaias dixit ista q̄ p̄dicta sūt: qz fuerit duo anni intermediū qbus p̄plus ezechie vixit de frugibz granozū cōtritoz z pomoz: vt p̄tz ex p̄dictis. **E**t idō dicunt̄ aliq̄ qz referēt ad t̄ps in q̄ sennacherib post debellatiōez regū ethiopic z egypti p̄tra q̄s iuerat (vt p̄tz ex p̄dictis) post duos annos rediit ad obsidēdū hierlm: **E**t nocte illi⁹ diei q̄ po/ fuerat obsidionem: facta est ista plaga sup/ ei⁹ exercitū: s̄z h̄ nō p̄sonat̄ l̄re p̄cedēti. vbi dicit̄: **N**ec circūdabit eam munitio .i. obsidio. **E**t idō dicit̄ Ra. Salo. qz ista plaga facta est cū adhuc exercitus ei⁹ dista ret a hierusalē. z dicit̄ qz erat in nobe: que nō est multū longe a hierlm. z idē videt̄ p̄ illud qd habetur Esa. x. g. **A**dhuc dies est vt i nobe stes. z scias qz ille loc⁹ quē Ra. Sa. vocat nobe. dicit̄ nob. Esa. x. qz **T**e nit angelus dñi. **E**xecutor ei⁹ iusticie. **E**t p̄cussit in ca. assyrioz rē. s. oēs robustos bellatores z principales ex/ ercitus: vt h̄r. ij. Paral. ca. xxxij. a. **C**unqz diluculo surrexisset. i. sennacherib vt iret ad obsidēdū hierlm. **V**idit omia cor. mortuoz. Dicit̄ hebrei qz corpa su erūt incinerata sub armis ac vestibz inta/ ctis: ita p̄plus ezechie potuit spolia de facti colligere: z sine cadauez fetore. z in hoc satis cōcordat̄ verba Esa. lx. ca. et. xxx.

Et re. est sennacherib. **C**ū paucis q̄ remaserant p̄fusibiliter z ignominiose. **C**unqz ado. in tēplo. **F**ilij ei⁹ p̄uise rūt eū. dicit̄ aliqui qz hoc fuit eo qz ordina uerat asaraddon regnaturum post se istis duobz postpositis: z sic desiderio regnādī interfecerūt eū: s̄z huic nō videt̄ p̄sonare. **Q**d subdit̄: **D**onā itaqz circu/ lū. i. frenum. **I**n naribz tuis. **T**erbū est dñi allo/ quētis tyrānū quez aliq̄ de⁹ refrenat ab ecclie p̄secutiōe: ei⁹ potentia auferēdo vel ip̄m a malicia p̄uertēdo. **C**omede hoc an. q̄ rep. **T**erbū est dñi asscuran/ tis bonū platū et eius p̄plm de sufficiētī victu corporis p̄ toto tpe p̄secutionis. **P**er ternariū enī anno rū significat̄ t̄pus p̄secutionis h̄rū ad eius principū mediū z finē. **F**actū est igit̄ in nocte illa venit angel⁹ dñi z p̄cussit i castris assyrioz cetū octogin. milia. **D**er b̄ significat̄ vindicta diuina q̄ aliq̄ de p̄secutoribz ecclie dat̄ ma nifeste. **C**unqz adoraret in tēplo nesrach rē. **S**eq̄: **F**ilij ei⁹ p̄cus. eū. **D**er hoc signat̄ qz tyrāni p̄secutores ecclie vt cōiter a suis subditis occidunt̄.

Et reducā te in viā per quā venisti. **C**unqz adoraret in tēplo nesrach deū suū/ adra melech z sarasar filij ei⁹ p̄cus

Et reducā te in viā per quā venisti. **C**unqz adoraret in tēplo nesrach deū suū/ adra melech z sarasar filij ei⁹ p̄cus

Et reducā te in viā per quā venisti. **C**unqz adoraret in tēplo nesrach deū suū/ adra melech z sarasar filij ei⁹ p̄cus

Et reducā te in viā per quā venisti. **C**unqz adoraret in tēplo nesrach deū suū/ adra melech z sarasar filij ei⁹ p̄cus

Vertical text in the right margin, likely a continuation of the commentary or a separate column of text.

In terrā armenioꝝ. Ararath regio in armenia cam- peltris per quā araxes fluit incredibilis vbertatis ad radices thauri montis : ergo ⁊ arca noe non ad montes generaliter armenie delata est: sed ad montes thauri altissimos qui ara- rath imminet campis. Capitulum XX

In diebus illis ⁊c. Ra. Ne eleuaret cor ezechie post incre- dibiles triūphos infirmitate corpis vi- strat ⁊ audit se esse moriturū: vt cōuer- sus ad dñm flectat sniam. Ra. Cū- eta deus secutura p̄sciens añ secula de- creuit q̄liter p̄ secula disponant. Sta- tutū ē est q̄tum in ipsa vita mortali tē- poraliter viuat. Nā ⁊ si annos. xv. ege- chie addidit de⁹: eū tñ cū mori p̄miserit: tūc p̄sciuit eū eē moriturū. Cui cū mortē sentētia dicta est: p̄tinus ad ei⁹ lachry- mas vita est addita. Eo q̄dem tpe mori merebat: q̄ elatus dño ḡras p̄ inopi- nata victoria nō reddidit. s. q̄: sue iusti- cie et meritis deputauit. Nec p̄ficiū in p̄sciētia dei tps vite plongatū est: sed illud q̄d peccādo amiserat: ex largitate dei redditū erat. Qui cū moriturū p̄di- cit añ p̄niam illi⁹ p̄sciuit. Cōuertit faci- em ad parietē tēpli: q̄ ad tēplū ire nō poterat: parietē tēpli dicit iuxta q̄d pa- latū erat: vel ad parietē absolute: ne lachrymas assistētibus ostēdaret: vt to- ta mente deū tēp̄care. c. Qui cō- uer. fa. suā ⁊c. Rab. Felix p̄sciētia q̄ afflictiois tpe bonoz operū recordat. Quō alibi scriptū est: Qui gloriā pu- rā se habere cor. Sed p̄fectionē cordis dicit in eo q̄ idola destruxit: tēpli val- uas apuit: serpētē enēū cōminuit: ⁊ ce- tera fecit q̄ scriptura cōmēmorat. Ple- rumq̄ iusti necessitate aliq̄ sua cogunt opa fateri: q̄d cū iniusti audiunt elatio- nē putant: ex suis enī cordib⁹ dicta in- stozū p̄sant: sicut grauis culpa est sibi hoīem arrogare quod nō est: sic culpa nulla est si humiliter dicat q̄d bonū est: vñ p̄tingit vt iusti ⁊ iniusti habeāt ver- ba ista: ⁊ in q̄b⁹ dñs ab his offendit: in eis verbis ab illis placat. Ecce pha- riseus se iustificat in ope: ezechias etiā in cogitatioe. vñ ille offendit: inde iste deū placauit. cui⁹ cōfessionē p̄fectionis dñs nō desperit: quē mori in p̄cibus suis epauduit. Terba enī singuloꝝ deus pen- sat ex corde ipsoꝝ. d. Fleuit itaq̄ ezechias. Rab. Fle- uit p̄pter p̄missionē dñi ad dauid quā videbat in sua morte periturū: q̄ nō dū ezechias filiū habebat. Nā post mortē ei⁹ manasses cū duodecim esset annoꝝ regnare cepit: ex quo per- spiciū est post tertiu annū concessē vite manassen esse genera- tū. Alij asserūt q̄uis sanctos viros morte terreri. p̄pter igno- rantia snie dei: quā sedē habituri sunt post mortē: simul fati q̄ stio soluit: ac necessitatis vincula atq̄ causaz q̄ nequaq̄ dies mortis singulis p̄finita sit: s̄z volūtate dei ignotis mortalib⁹ causis vl viuat aliq̄s vl moriat. Presertim cū ⁊ statuta mortē necessitas differat: ⁊ p⁹ mortē resuscitatos p̄imos legerim⁹. Afferte mas.

Nico.de lyra

q̄d subdit: a. Fugerūtq̄ i ter. ar. et iō nō videt q̄ in- terfecerūt eū cupiditate regnādi post eū. Et ideo Ra. Sa. ali- am causam assignat dicēs: q̄ p̄ncipes regni sui erāt turbati cō- tra eum: eo q̄ filiū eozū ⁊ amīc erant mortui mō p̄dicto. p̄pter eius superbā ⁊ blasphemā cōtra deū israhel: p̄pter q̄d tracta- bāt de morte ip̄ius. Qd cum ad eius aures puenisset intrauit tēplū dei fut: orans ⁊ p̄mittens q̄ si hoc periculū euaderet: in eius honozē duos filios suos p̄dictos sacrificaret: Qd filij intelligētes eum interfecerūt ne ab eo interficerent. et hoc di- cum satis concordat littere in qua dicit: Cūq̄ adoraret in templo ⁊c. filij eius interfecerūt eum. La. XX **I**n dieb⁹ illis. Dic p̄nter describit ezechie mirabilis sanatio. ⁊ p̄mo h̄mōi sanatio describit. sc̄do ex hoc sur- gens elatio redmit/ibi: In illo tpe. Circa primū p̄mittit mor- tis iminentis denūciatio. sc̄do eiusdē dilatio/ibi: Qui cōuer- tit. tertio

tit. tertio mirabilis sanatio/ibi: Dixitq̄ esaias. Circa h̄mōi d̄: b. In dieb⁹ illis egro. eze. vsq̄ ad mor. q̄ p̄ viā natu- re nō poterat euadere. dicit aut aliq̄ q̄ hec infirmitas cōtingit ezechie eo q̄ nō reddiderat gratias deo sufficēter de p̄cussio- ne exercit⁹ sennacherib: sed hoc dictū improbat Ra. Sa. p̄ B

In diebus illis ⁊c. Ra. Ne eleuaret cor ezechie post incre- dibiles triūphos infirmitate corpis vi- strat ⁊ audit se esse moriturū: vt cōuer- sus ad dñm flectat sniam. Ra. Cū- eta deus secutura p̄sciens añ secula de- creuit q̄liter p̄ secula disponant. Sta- tutū ē est q̄tum in ipsa vita mortali tē- poraliter viuat. Nā ⁊ si annos. xv. ege- chie addidit de⁹: eū tñ cū mori p̄miserit: tūc p̄sciuit eū eē moriturū. Cui cū mortē sentētia dicta est: p̄tinus ad ei⁹ lachry- mas vita est addita. Eo q̄dem tpe mori merebat: q̄ elatus dño ḡras p̄ inopi- nata victoria nō reddidit. s. q̄: sue iusti- cie et meritis deputauit. Nec p̄ficiū in p̄sciētia dei tps vite plongatū est: sed illud q̄d peccādo amiserat: ex largitate dei redditū erat. Qui cū moriturū p̄di- cit añ p̄niam illi⁹ p̄sciuit. Cōuertit faci- em ad parietē tēpli: q̄ ad tēplū ire nō poterat: parietē tēpli dicit iuxta q̄d pa- latū erat: vel ad parietē absolute: ne lachrymas assistētibus ostēdaret: vt to- ta mente deū tēp̄care. c. Qui cō- uer. fa. suā ⁊c. Rab. Felix p̄sciētia q̄ afflictiois tpe bonoz operū recordat. Quō alibi scriptū est: Qui gloriā pu- rā se habere cor. Sed p̄fectionē cordis dicit in eo q̄ idola destruxit: tēpli val- uas apuit: serpētē enēū cōminuit: ⁊ ce- tera fecit q̄ scriptura cōmēmorat. Ple- rumq̄ iusti necessitate aliq̄ sua cogunt opa fateri: q̄d cū iniusti audiunt elatio- nē putant: ex suis enī cordib⁹ dicta in- stozū p̄sant: sicut grauis culpa est sibi hoīem arrogare quod nō est: sic culpa nulla est si humiliter dicat q̄d bonū est: vñ p̄tingit vt iusti ⁊ iniusti habeāt ver- ba ista: ⁊ in q̄b⁹ dñs ab his offendit: in eis verbis ab illis placat. Ecce pha- riseus se iustificat in ope: ezechias etiā in cogitatioe. vñ ille offendit: inde iste deū placauit. cui⁹ cōfessionē p̄fectionis dñs nō desperit: quē mori in p̄cibus suis epauduit. Terba enī singuloꝝ deus pen- sat ex corde ipsoꝝ. d. Fleuit itaq̄ ezechias. Rab. Fle- uit p̄pter p̄missionē dñi ad dauid quā videbat in sua morte periturū: q̄ nō dū ezechias filiū habebat. Nā post mortē ei⁹ manasses cū duodecim esset annoꝝ regnare cepit: ex quo per- spiciū est post tertiu annū concessē vite manassen esse genera- tū. Alij asserūt q̄uis sanctos viros morte terreri. p̄pter igno- rantia snie dei: quā sedē habituri sunt post mortē: simul fati q̄ stio soluit: ac necessitatis vincula atq̄ causaz q̄ nequaq̄ dies mortis singulis p̄finita sit: s̄z volūtate dei ignotis mortalib⁹ causis vl viuat aliq̄s vl moriat. Presertim cū ⁊ statuta mortē necessitas differat: ⁊ p⁹ mortē resuscitatos p̄imos legerim⁹. Afferte mas.

mediā partē atrij. i. curie dom⁹ regie. b. Audiui ora- tuā. eam acceptādo. i. Audiui lachry. tuā. i. lachrymas. si- cut dicit Exo. viii. f. Venit musca grauiissima ⁊c. i. multitudo ⁊c. sic in p̄posito q̄ ezechias fleuit fletu magno vt dicit in lra. k. Die tertio ascen. tem. dñi. sanatus. dicit Rab. Sa. q̄ illa dies fuit in q̄ exercit⁹ sennacherib fuit p̄cussus. ⁊ sic eze- chias ascēdit in tēplū ad reddendū ḡras de sua sanatione: et de liberatione ppli sui de manu sennacherib. l. Et addā die. tuis. xv. an. istud denūciauit p̄pheta s̄m ordinē cause

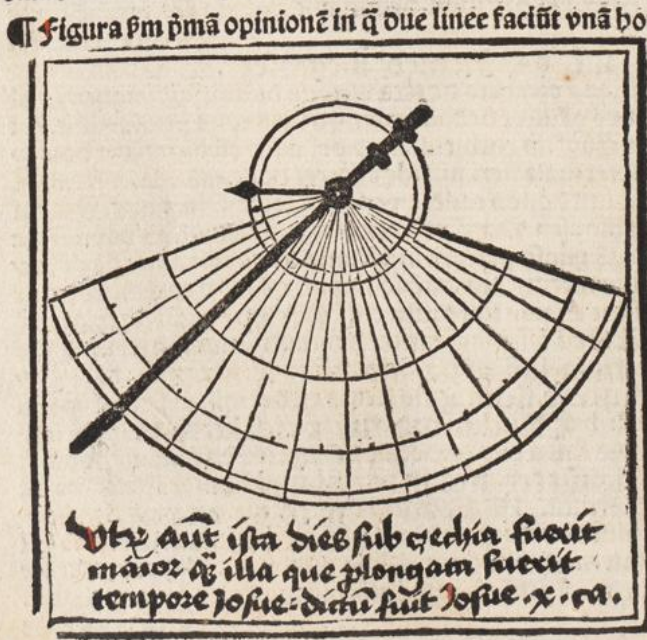
Moralit. b. In dieb⁹ il. egro. eze. ⁊c. Sc̄dm docto- res latinos ezechias de tāta victoria diuinit⁹ sibi data nō red- didit deo ḡras vt debuit. p̄pter q̄d infirmitate p̄cussus fuit. Di- cit aut Aug⁹. in enchiridion: q̄ de⁹ adeo est oipotēs ⁊ bon⁹ q̄ nō sineret mala fieri nisi ide eliceret bona maiorā. ⁊ sic aliq̄ de⁹ p̄mittit bonos cadere vt resurgāt forti⁹ in v̄tute. Sic enī p̄miserit moysen ⁊ aarō peccare in aq̄s d̄dictōis. Et hoc mō ege- chā regē p̄miserit peccare in victoria a deo sibi data illā pl⁹ de- bito suis meritis attribuēdo: p̄pter q̄d mori corpaliter deme- ruit: sicut Esaias sibi dixit: c. Precipe do. tue morier⁹ enī ⁊c. Sed q̄m ip̄e veraciter penituit: sicut d̄ in textu. Qui cōuertit fa. suā ad pa. ado. dñm ⁊c. Sequit: ⁊ Fle- uit itaq̄ eze. fle. mag. iō secuta est dei misericōdia dicentis sibi p̄ Esaiā: b. Audiui ora. tuā: ⁊ vidi la. ⁊c. Et q̄ nō solū cōsecutus fuit a dño corporale bonum sed etiā sp̄iale/ subdit: k. Die aut ter. ascē. in tē. dñi. p̄ q̄d significat ascēsus ad culmē virtutū. l. Et addā die. tu. xv. an. p̄ quā additio- nē significat cumulatio meritoꝝ. Sic igit in dicit Ezechias si- gura fuit cuiuslibz boniviri q̄ dō p̄mittēte ⁊ diabolo p̄curāte cadit in aliq̄d p̄c̄m: s̄z ex dei misericōdia resurgit ad mains bonū. * Vis vt ascēdat

l
f2. pa. 32. f.
Esa. 38. a
De pe. di.
i. c. q̄obzē
D
Moraliter

Ea Afferte massam ficoꝝ. Raba. Verbū sim (vt aiūt he/ bzei) vlcus sonat nō vulnus: hoc infligit/ illud sponte nascit. Nā aqla symmachus ⁊ theodocio aroc interpretati sūt: qđ mor bñ regū intelligūt: cui p̄traria putant vel sumpta in cibo vel apposta corpori q̄cūq; sunt dulcia. Dei ergo potētia mōstrat: dñ p̄ res noxias sanitas restituit. Alij sim apostema suspicant: qñ tumēs cor pus cocto ⁊ putrescēte pure cōplet. Et iuxta artē medicoꝝ oīs sanies siccoꝝ/ bus sicis. atq; p̄tulis in cutis superficieꝝ puocat. **b** ¶ **U**is vt ascēdat. Ra. Dat signū vt sol decē gradibus reuer taf. Gradus autē symmachus intelle/ rit in lineis horologii: in q̄ ita erant ex tructi gradus arte mechanica: vt p̄ sin gulos vmbra descēdēs horarū spacia terminaret. Erat hora diei decima qñ hec p̄pheta regi loquebat. Uis ergo inq̄t vt ascēdat vmbra decē lineis p̄ce dente sole sup̄ terrā p̄ boreales plagas vsq; ad orientē qđ subtus terrā q̄tidia/ na p̄suetudine sui cursus erat factur⁹. An vt reuertat vmbra totidē gradib⁹ p̄uersa retroꝝsum facie solis: ip̄oꝝ per australe plagā ad orientē regresso. Qđ rex maluit: qz maioris poterat esse mi/ raculi: si sol contrariū suo mori cursum ageret: q̄ si p̄suetō p̄cessu incedēs ta/ metti sup̄ terras elat⁹ ad orientē q̄si secū dī diei mane nulla interueniēte nocte factur⁹ aduolaret. Nā q̄ in insula tyle q̄ est vltra britāniā vel in scytharū fini bus degūt: oī estate diebus aliquot vi dēt manifeste quō sol ab occidentē ad orientē hūllis redeat. Nūq̄ autē hi qui interiora austri incolūt vidēt solē p̄ me ridianas plagas ad orientē ab occasu redire. Qđ signū ⁊ p̄sentis t̄pis ⁊ futu ri typus erat: vt quō sol reuertet ad exordium sui: ita ⁊ ece/ chie vltā ad detractatos annos rediret: nobisq; in hebdo/ de ⁊ ogdoade viuētib⁹ p̄ resurrectionē christi vite spacia p̄e/ lent. ¶ **R**ab. Quidā decē gradus lineaz ad mysteriū christi trāferūt ⁊ vmbraꝝ figurarū in descēsiōe christi interpretant: p̄ q̄s iterū sol iusticie christus post resurrectionē ascēdit. P̄v mus gradus descēsiōis de celo in angelo fuit: qz magni p̄silij nunci⁹ erat. Scđs gradus descēsiōis de angelo in p̄iarchis fuit: qz in oīb⁹ (vt ait ap̄s) ip̄e opat⁹ est. Tertio in legis dati one: qz in lege ip̄e est locut⁹. Quart⁹ in iesu nauē: vt pplm in terrā p̄missiōis induceret. Quint⁹ in iudicib⁹: qz eūdē pplm p̄ eos ip̄e regebat. Sext⁹ in regib⁹ iudeoꝝ: qz in eis ip̄e regna bat. Septim⁹ in p̄phetis: qz p̄ eos annūciat⁹. Octauus in p̄o tificibus: qz ip̄e sum⁹ sacerdos est patris. Nonus in boie. Decimus in passione: p̄ hos decē gradus quasi vmbra legis p̄iſce christus descendit: ac rursus post resurrectionē suaz sol iusticie christus per eodē gradus sursum in celum ascendit: ⁊ omnē illā vmbra legis veritatis radijs illustrauit.

1 Eccl. 48.0

Decē gra/ dus quib⁹ christ⁹ post resurrectionē ascendit

* p̄me: videlz put erat ordinatū in diuina mēte. ⁊ illud qđ sic reuelat ⁊ denūciat imutabiliter ip̄let. **a** ¶ **E**t p̄tegā vt bē istā p̄. me. i. p̄pter gl̄iam noīa mei qđ sennacherib blas phemauit. **b** ¶ **E**t p̄. da. seruu meū. i. p̄pter merita eius p̄ncipaliter: ⁊ nō alioꝝ in regno sibi succedentiū. **c** ¶ **D**ixit q̄ esaias. Hic p̄ir ponit ecechie mi/ rabilis sanatio/ cū dicit: **d** ¶ **A**fferte massam ficoꝝ. Dicit enī aliqui q̄ si cus ⁊ alia dulcia aggrauāt infirmitatē illam quā habebat ecechias: vt sic fie/ ret mirabilior sanatio per appositionē illius quod natum erat aggrauare. **e** ¶ **Q**uod erit signum quia dñs me sanabit. Hoc petiuit ex incredulitate vel diffidentia: sed magis ex con fidentia diuina: ⁊ vt magis appareret eius gl̄ia multiplicando mirabilia. **f** ¶ **U**is vt ascēdat vmbra de/ cem lineis. i. p̄cedat vltra. ⁊ sic habe tur in hebreo. Ex quo etiam patet q̄ il lud horologii erat ad solem ad cognos cendū horas diei p̄ eius vmbra. Et di cunt aliqui q̄ due linee faciebant vnā horā. ⁊ p̄m hoc illa dies artificialis fuit augmentata decē horis. Alij vero di cunt q̄ qualibet linea faciebat vnā horā: sic dies fuit augmentata. xx. horis .x. retrocedendo ad orientē. et. x. rede/ undo ad locum p̄istinū. Et sic illa dies artificialis fuit. xxxij. horarum: qz ante habebat. x. horas. ⁊ postea duas habu it sole tendente ad occasum. ⁊ hec vide tur opinio Dionysij in epistola ad Po licarpum. vbi loquens de ista retroces sione solis dicit sic: Sol cum decima hora esset deo precipiēte repedit ad orientem alijs decem horis designa tis: deinde rursus decē horis alijs ad oc cidentem currente sole. sed et residuis diei duabus horis rē. **¶** **M**otandū q̄ iste due figure facte sunt p̄m vnā viam quam posuit iosue decē scz q̄ dies plongata sub ecechia fuerat in solsticio hyemali: ⁊ sic breuior die prolongata sub iosue. **¶** **I**n illo tē **¶** **U**is vt ascēdat vmbra decē lines: aut reuerta tur totidē gradibus. Sequit⁹: **¶** **N**ec hoc volo vt fiat. Sed vt reuertat retroꝝsum decē gradibus. istud mirabi/ le signū: p̄figuratio fuit incarnationis diuine. que est factū mirabilissimū. Per decē enim lineas decē ordines significan tur electoꝝ p̄m assignationē aliquoꝝ doctoꝝ. Per nouē enī lineas significantur nouē ordines angeloꝝ ⁊ hominū ad eodē dem ordines assumptoꝝ. Per decimā vero lineam significa tur ordo decimus scz hominū beatoꝝ: qui tamen nō peruene runt vsq; ad aliquē ordinē angeloꝝ. Per hoc autē q̄ sol retro cessit decem lineis: significatus fuit descensus filij dei qui est sol iusticie ad assumendam nostram humanitatē mortalem di/ ctis ordinibus inferiorem.

In illo tpe misit. Rab. **Supra** legi-
tur qd sennacherib rex assyrioz cepit ciuita-
tes iuda: & misit hierlm partē exercitus: et
celis per angelū centū octogintaq; mil-
bus ipse fugit in ninuen. **Quo** interfecto
regnauit asaraddon filius eius p eo. **Egro-**
tauit ezechias & recepit pphete nūcio sospi-
tatē. **Sole** reuerso ad ortū pene duplex di-
es est factus. **Nūc** legitimus qd in tpe illo. i.
eodem anno quo hec gesta sunt misit mero-
dach baladan libros & munera ad ezechia:
nō asaraddon de cui⁹ morte vel vita scriptu-
ra cōtincit. **Ex** quo perspicuū est aliud fuisse
tunc regnum assyriozū: aliud babylonioz.
Deniq; samariā. i. decez tribus cepere assy-
riū: iudam postea cepere chaldei quozū rex
nabuchodonosor. **Audierat** merodach pe-
titione ezechie ad ortum solē puerum: quē
chaldei adorant dumq; regi mortali obse-
quiū deum suum prebuisse cognouissent: il-
lum adorandum plus homine crediderūt.
Rab. Tradunt hebrei egrotasse ezechia:
am: quoniā ppter inauditā victoriā & assy-
riū regis interitū nō cecinerūt laudes dñoz:
quas cecinit **Moyse** pharaone submerso
et **Delboza** interfecto sifara: et **Anna** geni-
to samuele: **Rursumq;** post corporis sanita-
tem et signi magnitudinē afferri occasione
superbie quā vt dei cultoz vitare debuerat:
nec monstrare alienigenis diuitias quas
deo tribuēte possederat. **Ex** quo iuxta leges
tropologie discimus: nō mittere das margari-
tas ante porcos. **Quid** enī fidelis est spiri-
tu abscondit negotia. **Quare** nō prohibuit
dñs ezechia per pphetā ne ostenderet do-
mus dñi alienigenis: ideo vt nota fierent
que erāt in corde eius. i. occulta elatio men-
tis qua coram dño peccauit: ad noticiā ho-
minū per factum p̄raui operis perducere.
Raba. Hypocrite quozq; post magnas
virtutes decrescūt: quia celari in eisdem vir-
tutibus nolunt: qui dum suauis malignozū
spiritū iactantie acquiescūt: quasi hostium
quo diutius cōgregatū amittant hostibus
pandunt. **Unde:** tradidit in captiuitatē vir-
tutem eozū. **Glōriā** suam paulus testimoni-
um p̄scientie sue memorat: quia fauorē alie-
ni ozis non appetit. **Occultanda** sunt ergo
que agimus: ne hoc in huius vite itinere in-
caute portātes latrocinantū spiritū incur-
sione pdamus. **Raba.** Tacet de quo ve-
rebat offensam: qd ostēderet eis cuncta que
haberet in potestate sua: inter que p̄cipua
erat templi supplex. **Letatus** est.
Rab. Verba dierū de ezechia aiunt in de-
legatione principū babylonis qui missi fue-
rant ad eum vt interrogarent de portento:
reliquit eum deus vt tēptaret & nota fierēt
omnia que erant in corde eius. **Idcirco** au-
tem tēptationi relictus est: quia post tantā
victoriā & solis regressum & congratulatio-
nem regni potētissimi cor illius eleuatū est.
Deniq; in eodem volumine scribit de eze-
chia: Egrotauit ezechias vsq; ad mortē: et
orauit ad dominū & exaudiuit eum: & dedit
ei signum sed nō iuxta beneficia retribuit:
quia exaltatū est cor eius: & facta est contra
eum ira & cōtra iudam & hierusalē. **Et** item
humiliatus est postea eo qd exaltatū est cor
eius tam ipse qd habitatores hierusalē: & id-
circo non venit ira dei super eos in diebus
ezechie. **Letatus** est ergo in aduentu lega-
tozū & datione munerū: & congratulatione
sanitatis sue: ostenditq; eis domum aroma-
tum &c. **Non** fuit verbū (quod apud hebre-
os pro re frequēter accipitur) quod nō ostē-
derit eis in domo sua et in omni potestate
sua. **Unde** dei ira iustissima: quoniā non so-
lū thesauros

In illo tēpore misit be-
Rab. nabuchodonosor fm
hebreos.
rodach baladan fili⁹ ba-
ladan rex babyloniozū
litteras & munera ad eze-
chiam. **Audierat** enim
qd egrotasset ezechias.
Letatus est autem in ad-
uentu eozū ezechias: et
ostendit eis domum aro-
Ra. thesauros auri & argēti.
matum: & aurum & argē-
Rab. odoramenta.
tum et pigmenta varia:
In hebreo oleū bonū.
vnguēta quozq; et domū
vasozū suorū: & omnia
que habere poterat i the-
nō fuit als qd nō mōstrasset
sauris suis. **Non** fuit ver-
bum quod nō ostēderet
eis ezechias i domo sua
et in omni potestate sua.
Venit autē esaias pphete
ta ad regem ezechia. **Vi-**
xitq; ei: **Quid** dixerunt
viri isti: aut vnde vene-
rūt ad te? **Cui** ait ezechia:
Rab. cū supcilio legendum.
Be terra longinqua
Ra. q in orbe potētissima est
venerūt ad me/ de bāby-
lone. **At** ille respondit:
Quid viderūt in domo
tua? **Ait** ezechias: omnia
q̄cūq; sunt in domo mea
viderunt: nihil est enī qd
nō monstrauerim eis in
thesauris meis. **Vixit** ita-
q; esaias ezechie: **Audi**
sermonē dñi: **Ecce** dies
venient: et auferent oia
que sunt in domo tua: et
nō tuo sed patrū labore q̄stra
que condiderunt patres
tui vsq; in diem hanc/ in
babylonem. **Non** rema-
nebit quicq; ait domin⁹:
Sed et de filijs tuis qui
egredietur a te quos ge-
nerabis tollētur et erunt
eunuchi in palatio regis
babylonis. **Vixit** ezechi-
as ad esaiā: **Bonus** est
sermo domini: quez locu-
tus est. **Sit** tantū pax et
veritas in diebus meis.
Reliqua autem sermo-
num ezechie/ & omne for-

lum thesauros suos atq; palatij sed et tem-
pli ostēdit: qd certe fuit potestatis eius de
cuius valuis atrij laminas ante iā tulerat.
Domū aromatū. **Rab.** Quidā se-
pulchra regum opinatur que aromatibus
plena erant: quia corpora regū antiquitus
vnguētis condiebant. **Alij** magis cellam
aromatū in templo dñi fuisse intelligūt: vbi
recondebant odorifere species ex q̄bus fie-
bat thymiana quod in tēplo dñi offerebat
De terra longinqua. **Rab.** Quasi
dicat: Quāto terra longior vnde venerūt:
tanto ego gloriozior ppter quem venerūt.
Ad me. **Debuerat** dicere ad glōrificā-
dum deū pro signi magnitudine.

Nico. delyra

In illo tēpore. **Hic** consequēter
reprimē insurgens elatio. & primo ipsa ela-
tio describit. et secūdo reprimē/ ibi: **Venit**
autē **Esaias.** Circa primū sciendū qd baby-
lonij erant intenti circa cursus siderum. vñ
de & astronomia primo fuit inuenta in chal-
dea fm aliquos: cuius metropolis est ciui-
tas babylon. & ideo quādo perceperunt re-
trocessionē solis predictā contra cursum na-
ture: fuerūt solliciti querere qualiter hoc ac-
ciderat. & cum au dissent qd hoc fuerat in sa-
natione ezechie: de cōsilio sapientū rex ba-
bylonis: **Abiit** ad ezechia mune-
ra. in signum reuerētie. **Et** litteras.
ad sciendum de illa retrocessionē solis mi-
rabili. et hoc est quod dicit. ij. **Paral.** xxxij.
qd nunciū regis babylonis missi fuerant ad
eum vt interrogarent de portento quod ac-
ciderat super terram. **Letatus** est
autē in aduentu eozū ezechias. **let-**
cia inepta procedente ex elatione: eo qd tan-
tus rex & de tam lōginqua terra misisset ad
euz nuncios & munera. **Et** ostendit
eis domū aromatū et aurum &c. **Di-**
cit **Rab.** Sa. q non solum ostendit eis ea
que erant in thesauris suis et in domo sua:
sed etiam ea que secretissime & reuerentissi-
me seruabātur in templo scz vnctionem re-
gum & pontificum: et tabulas testimonij et
legē: que nullo modo erant gentibus osten-
denda. & hoc notatur cum dicitur: **Et** in om-
ni potestate sua. **Sequit:** **Venit** au-
tem **esaias.** **Hic** consequēter describitur
predicte elationis & transgressionis repres-
hensio/ cum dicit: **Quid** dixerunt
viri isti &c. nō quesiuit hoc ex ignorantia
quia totum erat sibi a deo reuelatū: sed vt
ex responsione ezechie cōuenientius argue-
ret eum. **De** terra longinqua ve-
nerunt ad me. q̄si dicat hoc fuit mihi ad
magnam glōriam: & ideo ostēdi eis regni
mei magnificentiā. **Ecce** dies veni-
ent: & auferent om. que sunt i domo
tua &c. istud fuit completū quando nabu-
chodonosor omnia p̄ciosa transtulit de hie-
rusalem in babylonē. vt habetur infra. xxxv
ca. **Sed** et de filijs tuis qui egre-
diētur a te quos genera. &c. istud fuit
impletum in **Daniēle** et socijs suis qui fue-
runt de semine regis iude educi in babylo-
nem et nutriti et eruditi vt possent stare in
palatio regis babylonis: vt habetur **Dan-**
niels. i. **Vixit** ezechias ad esaiā:
bonus est sermo domini: quem locu-
tus est. penituit enim et sic acceptauit do-
mini sententiam supra se et regnum suum.
propter quod et pena ista non fuit inducta
temporibus suis: sed fuit dilatavsq; ad tem-
pus ioachim et sedechie. quod cum sibi di-
ctū fuisset per **Esaiam** dixit: **Sit** tñ pax &
veritas in dieb⁹ meis. **Sequitur:**
Et quomodo

1 Esai. 39. 2.

Diuisio

D

Et quod se piscinam et aquam et in aquis in civitate. De hoc habet plenius. Paral. xxxij. ubi dicitur quod fecit ezechias ut reges assyriorum venientes per hierusalem paterent defectum aquam in obsidione si veniret ad obsidendum eam.

In ca. xx. ubi dicitur in postil. Et ut ascendat umbra: id est ut procedat ultra.

Additio. Circa hoc signum factum Ezechie. put hic in postil. exponit. et est eius expositio doctorum.

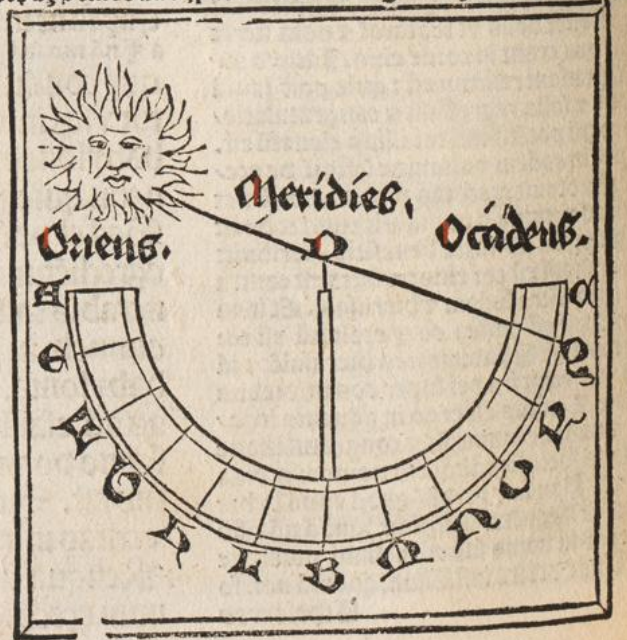
multa sunt considerari admiratione digna. primo quod ista oia vera miracula non sunt nisi potentia dei infinita produci. unde Augustinus ad Thulianum. In rebus mirabilibus factis tota ratio facti est potentia facientis: tamen quodam miracula per cooperationem ad facultatem nature dicuntur alius maiora: unde in oia miracula que a deo tantum in veteri. quod in nouo testamento. facta leguntur: sumum gradum tenent illa que nullo modo natura facere potest: ut sunt retrocessio solis. et glificatio corporis humani. Nam resuscitatio mortuorum: seu illuminatio cecorum a natiuitate: ista magis sunt miracula: non tamen attingunt sumum gradum predictum. Potest etiam natura vitam introducere de nouo in corpore vitam non habente: ista non in corpore iam mortuo. Potest etiam prestare visum ista non cecorum: ut latius declarat scriptus Thob. prima parte. q. cv. ar. vlt. in cor. quod istis. Mirandum est quod deus voluit miraculum in summo gradu exercere. scilicet retrocessionem solis circa sanationem Ezechie: ubi videbatur sufficere vnum de minimis. Hec enim signum petiuit ezechias solummodo ut certificaret de sanatione sua. et quod ascenderet in die tertia ad domum domini: ut expressit per ista. Confirmat hoc ratio: Nam per doctores miracula per ipsum facta per transmutationem corporum inferiorum non ita euidenter ostendebant ipsi diuinitatem: sicut miracula per ipsum facta per transmutationem cursus celestium corporum que a solo deo immobili sunt ordinata: sicut fuit in obscuracione solis tempore passionis christi: put tradit scriptus Thob. in .iij. parte. q. xliij. arti. ij. in cor. q. ubi allegat Dionysius. et dicitur: ista in hoc casu. scilicet in sanatione Ezechie non requirebant talia miracula fieri que sufficerent ad ostendendum sufficientem diuinitatem christi. Preterea ille tenebre que facte sunt in vniuersa terra tempore passionis christi: ut Luc. xxij. testate Dionysius in epistola ad Policarpum que in hoc tempore in egypto existens insperit: causate fuerunt ex vera eclipsi. procedente per interpositionem lune inter terram et solem. Contra quod arguit Dionysius super Hattheum: in nomine quodam filiorum huius seculi dicens: Quod hoc factum est miraculosum nemo Grecorum aut Barbarorum scripsit. Ad quod respondet per doctores: quod astrologi ubique terrarum tunc temporis existentes non sollicitabant de obseruanda eclipsi: quod tunc non erat per eos computum: sed illa obscuritas ex aliqua impressione aeris putauerunt accidere: sed in egypto ubi raro nubes apparet propter aeris serenitatem sollicitus fuit Dionysius. et socii eius: ut circa illa obscuritatem solliciti attenderent. Ex quibus in proposito multo fortius admirandum est quod astrologi ubique terrarum disperi videntes vnam diem excedere per viginti vel saltim decem horas mensuram consuetam hoc non scripserunt: quod non solum de astrologis: sed etiam de simplicibus regibus vel principibus mirandum est hoc in chronicis non scripsisse: preterea quod per opinionem communem postquam illa dies transierat. per horas artificiales. et sic sol non distabat ab occasu nisi per spacium duarum horarum artificialium: tunc retrocessit solis orientem per spacium. per horas per quodam: per hoc alios per viginti. et sic oportet dicere quod per utrosque in eadem die sol bis attingit lineam meridianam: semel. scilicet in cursu suo naturali. et secundo in cursu retrogrado: quod quidem mutatio non solum valde monstruosa et insolita: sed etiam patetissima nuda a sapientibus sed etiam a rudibus agricolis necessario sentiret: et sic nullavideat ratio excusans tale scriptorem. Nec valet dicere quod babylonij qui erant intente circa cursum siderum quod preceperunt retrocessionem solis predictam contra cursum nature fuerunt solliciti querere qualiter hoc acciderat. Et cum hoc audissent quod hoc fuerat in sanatione Ezechie de consilio sapientium rex babylonis misit ad Ezechiam munera et litteras ad sciendum de illa retrocessione solis mirabili. put postil. dicit. quod tamen non videtur ad tollendam huiusmodi admirationem sufficere ex tribus. Primo quod ut dictum est: tanta mutatio et tanta longa et euidenter et insueta non solum ab astronomis erat sentienda. sed etiam a vulgaribus quibuscumque ubique terrarum existebat: non tamen legitur de aliquo quod de hoc tractasset sidera inuestigando: seu rerum gestam narrando nisi solum de rege babylonis. Secundo quod chaldei qui erant totaliter infideles ista audiret quod hoc fuerat factum tempore sanationis Ezechie: non tamen habebat rationem cogentem ipsos credere quod hec mutatio haberet respectum singularem ad Ezechiam sic ut per ipsum Ezechiam fuisset factum: nam sicut hoc contigerat in horologio achaz hierosolymitano: pari modo et forma fuit in horologio: vel in alijs instrumetis horarum in babylonia et ubique terrarum: et sic non cogebatur babylonici credere hoc fuisset factum propter aliquam personam singularem ex predicta diuina: sed potius per suam infidelitatem hoc credidissent fuisse ex aliquo cau

Miracula ezechie

titudo eius et quod fecerit piscinam et aqueductum: et introduxerit aquam in civitate: nonne hec scripta sunt in libro sermonum diez regum iuda?

aliqua causa sibi occulta casuali seu naturali: sicut de pharaone et palestinis legitur. et de alijs infidelibus: quod non attribuebatur illa que videbatur seu propter cursum nature fieri diuine potentie neque prouidentie: ut patet Exo. viij. et ix. et i. Re. vi. Tertio: quod ex augmento. per xl. ho-

raz in vna die propter cursum solis necesse est ut contingeret magni errores in computatione celestium motuum: quod quidem mensurat et certificatur per motum solis diurnum: sed non legitur quod precepissent astrologi que contemplant sidera: computant menses: ut dicitur Esa. xlvij. Nec etiam in eorum computatione de eclipsibus seu oppositioibus planetarum postea aliquis error notabilis successit: quod tamen necio contigisset tota hora fuisset augmentate in vna die propter cursum solis naturalis et ipsi non precepissent: que oia sunt manifesta cuiusque in illa arte aliquis peritus. Si autem obijciatur predicta. dicens quod ex statione solis sub Josue: ut habet scriptura Josue. x. post sequentia filia icoueniencia. Pro quo dicitur fecit ibi vnum de sumis miraculis ubi sufficisset minus. Secundo: quod ne mo astronomorum illa stationes scripte nec ideo fuit secutus error: in computatione. Dicitur ad primum quod illud sub Josue factum fuit ad magnam gloriam dei que volebat in conspectu gentium magnificare totum populum israelicum in ingressu terre. Et etiam plogatio illius diei fuit vtilis vel quasi necessaria ad vltionem de inimicis. eo quod non sufficiebat ad illud modicum quod restabat de die naturali: nihil autem istorum contingerat in sanatione Ezechie: preterea in certificacione eius solus de sua breui sanatione. Ad secundum dicitur quod tempore Josue nondum erat ars astronomie inuenta: quod patet ex hoc: nam Ptholemeus philadelphus qui fuit imperator principalis inuestigator et inuencor non allegat de inuestigacionibus antiquis nisi tantum a trecentis annis fere ante eum: ut patet in quarto sui almagesti et in alijs locis eiusdem libri. Sed constat quod ptholemeus ille fuit tempore Achabeorum qui fuerunt per Josue per ducentos annos fere. et sic cum tunc. scilicet tempore Josue non essent tales inuestigatores siderum nec computatores cursum celestium non erat ibi locus notandi nec errandi in talibus computationibus: secus de tempore Ezechie quoniam iam incipiebant homines inuestigare et computare cursum siderum: ut patet ex hoc: nam Esa. xlvij. super allegat. Sed ad predictas admirationes tollendas et vitare lre. put sane sonat. per quodam aliter videret dicens: vnum absque alia temeraria assertioe et salua sempiternorum doctorum aucte per signum per quodam significacionem lre: necnon et rationis proueniencia non fuit factum in corpore solis: nec in ipsius cursu naturali: neque in orbis radijs a sole per orbem procedentibus: sed tamen in radijs solaribus que horologii achaz tangebant. et in vmbra ipsius horologii a radijs solaribus: et iterpositioibus corporis opaci eiusdem horologii calata. vnum ista fuisset tantum miraculum quod nisi propter diuina fieri possit: non tamen attingit sumum gradum miraculorum. scilicet dictum put patet ita distinetur gradum miraculorum quod scriptus Thob. ponit prima parte. q. allegata. et eo. ar. i. cor. quod istis. Pro cuius declaracione attendendum est quod in horologio achaz mensurabatur distinctiones horarum per extensionem linearum vmbrales que coniungunt radijs solaribus sic in multis instrumetis astrologis artificialibus per pleneuit fieri: in quibus mensurabatur. per. hore artificiales distigebatur per. vnum lineas vmbrales in ipso horologio artificiali: disposuit tamen de miraculose quod sole icedente cursu suo absque aliquo variacione seu retrocessione radij solares in horologio achaz tamen et non alibi retrocesserunt per. x. gradus et iterum reuersi sunt per alios. x. gradus. In quod quidem retrocessione radij et eorum reuersione illa dies nec fuit maior vel minor solito: nam motus solis non fuit in aliquo variatus a cursu suo naturali: ut dictum est: nec etiam radij eius vniuersales: sed tamen radij solares qui in horologio achaz continebantur. put finaliter imaginari potest in presenti figura

In qua figura horologii achaz componit ex quadam columna perpendiculariter posita sup basim orientis eque distantie que quide columna. d. b. z basis sit. a. b. c. et sit. a. ps orientalis. c. do occidentalis. distinguat etia pdicta basis per. xij. lineas: quaru sex sunt a parte orientali. z alie sex a parte occidentali: sic vt attingente vmbra radio solari imediate continua ad linea. d. q. versus occidentem sit pma hora artificialis diei. deinde accedente ad linea. d. p. sit scda hora. z sic pnter vsq ad linea. d. b. vbi sunt sex hore artificiales. z per cosequens merides vltim tendente ad occasum z accedente vmbra cu radio solari pntina ad d. l. q est pma linea a columna versus orientem erit. vij. hora z sic pnter vsq ad. d. a. vbi erit. vij. hora: supponat q a tpe quo hoc signum fuit factu fluxerut. x. hore artificiales ipius diei: z remanebunt due hore traseunde: vñ z ptunc radius solaris similitur z vmbra ei cotinua fuisset linea. d. f. que decima linea est a linea. d. q. que significat pma hora: vñ z vltimus sole tendente ad occasum ille radius cu vmbra sibi cotinua successiue attingeret ad quinta: deinde ad sexta in coplementu. xij. hora ru cursu naturali assueto: supponat tm q deo mirabiliter operante: licz sol suo cursu solito tenderet in occasum. radius vo solaris in horologio achaz singulariter existes retrocessit a linea. d. f. pdicta vsq ad linea. d. g. z pnt in. d. h. z sic successiue donec attingit linea. d. q. et inde reuersus est radi solaris cu vmbra sibi pntina a linea. d. q. vsq ad linea. a. d. vbi cocurrit cu radio solari cursu suo naturali icedente: q quide retrocessio z reuersio no ampli durauerit q per duas horas. et sic siml terminaret dies artificialis cu retrocessione z reuersioe radi solaris vmbre. z sic illa dies in toto orbe nec fuit maior: nec minor solito: nec etia in horologio achaz: reflexio tm radiozu solaru seu retrocessio: silt z eoz reuersio fuerit tsmo in horologio achaz supnaturaliter facte. put fuit ptractu. hanc expositione ptestat lra cu dicit: Vis q ascēdat vmbra decē lineis an vt reuertat totidē gradibus q fuerūt d̄ba Ela. d̄atis optio nē Ezech. circa hoc miraculū vbi nō dixit nisi solū de vmbra si vellet q tenderet cursum suum vel retrograderet z nihil dixit de sole. Similr patz in respōsione Ezech. vbi dixit: Facile est vmbra crescere decē lineis: nec hoc volo vt fiat: sed vt reuertat retrosum. x. gradib⁹: hoc est dicere q nō esset tam euidentē miraculū si cursu suo. s. velociori vmbra incederet: sed voluit q retrocederet. z ptz q in hac respōsione nulla fit mētio de sole: sed tm de vmbra a sole z columna horologii causata. Hoc idē ptz in executioe vbi d̄r: Et redurivmbra per lineas qbus iam descēderat in horologio achaz retrosum. x. gradibus vbi nulla fit mētio de sole: sed tm de vmbra vt dictū est. Hoc idēz ptz Ela. xxvij. vbi de hoc agit: vbi. s. d̄r: Ecce ego reuertifaciā vmbra linearū p quas descēderat in horologio achaz zc. vbi tm de vmbra fit mētio. Nec obstat qd sequit: Reuersus est sol. x. lineis: qz statim subdit: In lineis qdē descēderat ad denotandū q sol in suo cursu nō descēderat sed tmō in illis gradib⁹ achaz. Sepe etia in scriptura d̄r aliqd de sole qd non verificat de corpore suo sed de radijs ei⁹ sicut Ione. iij. c. Percussit sol sup caput Ione. i. radi solaris. Cōfirmat etia hec expositio ex hoc qd legit circa miraculū factū Josue de statione solis: Josue. x. nā vbi d̄r in trāslatioe n̄ra: Nō fuit antea nec postea tā lōga dies obediēte dño voci hois. in hebreo d̄r: Non fuit añ nec post sicut dies illa zc. vbi videt q negat silitudinē illi⁹ diei nō fm longitudinē: sed in h q deus pdescēdit de p̄ca tioni hois in tāto miraculo qd nō esset verū si pdescēdisset voci Elaie seu Ezechie in silt z etia in maior: maior enī eēt retrocessio solis q eius statio: sicut magis p̄radicit vni motui motus p̄trari ipius q quies. Facit etia ad hoc qd habet. ij. Paral. xxij. vbi de hac materia tractās dicit q p̄ncipes babylonis missi fuerūt ad eū scz Ezechia vt interrogarēt de portēto qd acciderat sup terrā. nō enī dixerat de portēto qd acciderat in sole seu in mūdo: s; solū dixit sup terrā: qd d̄z referri ad terrā iude vbi z Ezechias: als nō oportebat q req̄rent eū si in toto mūdo cōtigisset. z sic habet ppositū.

Replica. In ca. xx. vbi postil. exponit miraculū z signū datū Ezechie pnt cōiter hoc doctores exponūt. Burgē. simbras suas magnificat z dilatat admirādo. Primo nitit q̄rere rōnē q̄re deus facit maximū miraculū ppter sanationē Ezechie cum vnū de minimis suffecisset. In hac admiratioe Burgē. pmo peccat: qz p̄tendit oim rerū q̄rere rōnes. z hoc fm Arist. est micologia: p̄fertim miraculoz rationē quoz rō nō est nisi diuina volūtas. cui⁹ causa z ratio q̄ri nō debet vt vult b̄tēs Aug⁹. xij. de ciui. dei ca. vij. Secūdo admirat vehemētius si tale miraculū pōnit factū in retrocessione solis. z quō astrologi nō p̄ceperūt. z si p̄ceperūt quō nō reliq̄rūt

reliq̄runt in scriptis suis. z quō error nō in cōpositis cōtrigisset: sed verū admiratioes iste locū habet tpe Josue in solis statione. sicut eclip̄si tpe passiois xpi. Burgē. aut putās velle hāc difficultatē euadere dat differētā inter miraculū factū tpe Josue z illud: dices ad p̄mū q̄ illud est factū ad magnā gloriā d̄i. z fuit necessariū ppter vltionē de inimicis. In isto aut nec fuit magna dei glia: nec singularis victoria: s; solū sanatio Ezechie: z plongatio sue vite. Ad scdm de astrologis dicit: q tpe Josue nondū erat ars astronomie inuēta zc. sed ista vident frustra dicta: p̄mū qz istud signū videt plus p̄tinere ad dei gloriā q̄ illud tpe Josue. Nā z si tunc facta est vltio de hostibus ppli: nūc aut facta est vltio de blasphematorib⁹ dei. et si tunc facta sit debellatio ciuitatis pphane: nūc defensio ciuitatis sancte. z si tūc debellati sunt reguli p gladiū: nūc debellatus est sine gladio monarcha oppressor oim regnoz: nec vep̄ dicit Burg. q istud signū p̄tineat ad solā sanationē Ezechie. dicit nāqz in lra. Hoc erit signū qd dñs facturū est sermonē quē locut⁹ est. sermo enī dei hic allegat⁹ pōnit in eodē ca. cum dicit: Audiui ofonē tuā z vidi lachrymā tuā. z ecce sanauit te: z te tertio ascēdēs templū dñi z addā dieb⁹ tuis q̄ndecim annos: sed z de manu regis assyrioz eruā te. z ciuitatē hāc z p̄tegā vrbem istā zc. Cū apparet q̄ minimū in hac re fuit sanatio Ezechie. nā illa fieri potuisset minore virtute q̄ diuina: alia autē nō nisi dei virtute fieri potuerūt. s. incineratio corpoz armis z vestib⁹ illesis zc. Istud etia signū fuit magis necessariū z vtile q̄ illud. Nā aliter potuit fieri vltio de hostib⁹ q̄ p̄stationē solis: potuit enī fieri in nocte sicut tpe Sedeqnis de quo Iudicū. vij. In hoc aut inopinabili z cūctis stupendo ne godo necessariū fuit vnū de maximis fieri signis: z potissimū pro cōuersione ppli z fidei reparatioe. Achaz enī pessim⁹ omnem pplm induxit ad idolatriā. iij. Reg. xvi. Ezechias filius eius optim⁹ pplm reduxerat in pte ad cultū veri dei. Ad auctoricandū igit hanc difficilē reductionē vtile fuit: imo perneccessariū fieri aliqd magnū signū: cuius dicti veri silitudo accipit a blasphemā rabsacis z regis assyrioz. s. ca. xvij. z. xix. vbi d̄r: Nō vos seducat Ezechias: neqz fiduciā vobis tribuat sup dñm dices: Erūs liberabit nos dñs. z nō t̄redet ciuitas in man⁹ regis assyrioz: nolite audire Ezechia zc. Ecce nūc qd in his angustijs pp̄s fuit cōfortādus in fide Ezechie z aliqd maximo signo p̄firmādus cōtra talē diaboli z instrumētū eius ipulsum: q̄ oēs difficultates tpe Josue nō erāt: nā ei⁹ pplis fuit in deserto p̄ mirabilia signa firmatus: vt ptz in fine Deut. z in libro Josue p̄ totū: etia pplis fuit multus potēs se defendere z hostes ipetere d̄ cōi cursu sine notabili signo. hic aut pplis fuit pauc⁹ a fide auersus z noniter in pte redue. et fortissimis hostib⁹ impedit⁹ que oia patēt ex hoc loco q̄rti libri z. xxij. scdi Paral. Scdm etia dictū Burgē. q scz tpe Josue ars astronomie nōdū fuit repta est irrōnabile: nā Iosephus dicit Abraā in egypto docuisse astronomiā: vt ptz in correctorio vltimo Sen. xxij. z scholastica historia habz q Cham fili⁹ Noe: alio vo noie coraastres: cū regnaret in thracia inuenit artē magicā z septē liberales artes scripsit in. xij. colūnis: in septēnis cōtra diluuiū aque. et septē latericij cōtra diluuiū ignis: vna autē artū liberaliū scitur esse astronomia: p̄terea in theorica planetaz dicit: Cōpositores tabularū sup arim d̄i cuntur fuisse nemroth hermes iconius ptolemeus albatognf algorism⁹ albumasar: nō igit ptoleme⁹ fuit artis inuentor: qz Arist. lōge eo prior facit mētionē de illa arte: qz pmo metaphi. z. ij. metha. adducit auctores illi⁹ suis t̄pis eudorū calippum q̄ scripserūt de motib⁹ planetaz: eclip̄si solis. z lune passio: nibus vñ ex scriptis p̄moz p̄culdubio alfontius traxit differētias z distācias eaz additionē z diminutionē lune zc. put in tabula sua cōtinent. Stant igit z manēt admirationes mote de signo stationis tpe Josue. z retrogradationis tēpore Ezechie. Sed Burgē. ad modū ismael se erigit cōtra omes nulla fretus auctoritate siue scripture fundamēto: dicit enī in hoc si gno solē nō retrocessisse: nec diē fuisse longiorē: nec breuiorē solito. z dicit signū illud solū fuisse ad causandā vmbra in horologio achaz p̄ interpositionē corpis opaci vt inter radiū solis z planiciem horologii. z imaginat hic chymērā z aureos mōtes. Sz ex h̄mō dicēdi plura p̄tingūt incōueniētia. Primū qz snie sc̄toz doctoz sine rōne p̄ irie p̄sumit. z qd i postilla declinatē aliqñ sniam doctoz ex magna rōne valde cōiter redarguit h̄ hic z alibi ex sola fātaistica imaginatōe facere nō erubescit. Scdm icōueniēs: qz Bur. coincidit i pfidiā appollifants quē redarguit diuin⁹ Diony. aucte apli Pauli ep̄la sua septima missa Policarpo: vbi sc̄tus Diony. expresse pōnit solē retrocessisse z diē fuisse triplicatū. z q̄ sacerdotes perfaz in suis memorialib⁹

Iosephus

Primū in cōueniens

Secūdū

Tertiu memorialib⁹ faciunt recordatores de die triplicato solis. qm istud miraculu fuit factu: vñ appet q scñs Diony. viderit libros antiqz qd Bur. ignoravit. **¶ Tertiu** incoueniens: qz bñs Aug. scdo libro de mirabilib⁹ sacre scripture ca. iiii. dicit illd miraculu vere in sole factu: imo ampli⁹ q nō mō in sole: s; etiā in luna z in ceter⁹ lumiarib⁹ celi. **¶** Nā stāte sole sub Josue stetit et luna ait: reddēs rōnē: ne inqt meāt⁹ luminū incoueniēt turbaref: q rō tenet de ceter⁹ lumiarib⁹ sicut de luna: s; sicq sicut steterūt oīa lumiaria stāte sole sub Josue: ita z sub egechia retrocedē/ te sole cetera lumiaria retrocedebāt. z ita ī cōpotis motuū nō potuit fieri error: put replicat Burg. qz siue stādo siue retrocedēdo sp remāsit idē aspect⁹ cozpoz celestiu iter se: qd pbat be at⁹ Aug⁹. p cōputū circuloz a pncipio mūdi vsq ad tparz mor tē Danichei vbi. s. **¶ Quartū** icoueniens: qz Bur. fūdat suā imaginatōez sup ipossibilit⁹: q videlz causatio vmbze in horolo gio achaq attēdat penes horas in eqles z artificiales. Cū enī sol mouet z eqrl z vniiformiter z linee ī horologio sint fixe et pmanētes sp causabit vmbzas p m horas eqles q sūt hore diei naturalis. z ille cū artificialib⁹ nūqz coincidūt nisi ī vtroqz pū cto eqnoctialis alias artificiales hore singlis dieb⁹ breuiarēt vel lōgarent. idqz nō est instm imaginabile in q p vmbzā so/ lis recipiāt hōra ineqles nisi mediāte ppēdiculo qd cadit non p m motū solis cū nō sit fixū: s; p m volūtātē capiētis vmbzā: qz pōt eodē mō cadere nulla luce solis existēte in nro hemisperio. **¶ Quintū** incoueniens. qz Bur. p m modū suū fantastiū ponit multa miracula vbi vnū sufficit: qd est p bñm Aug⁹. de mira bilib⁹ sacre scripture: sola enī retrocessio miraculosa cozpoz suf ficit ad retrocessionē vmbze decē lineis. et etiā oīm alioz ad p pncipitū: s; p m Bur. imaginationē oportet separi radiū a sole actualit⁹ causatū: vñ optet illū radiū in horologio achaq dicere nō eē a sole s; a deo specialr creatū z nihil hre cōe cū sole: s; se paratū p m esse z opari. Itē optet in Burgē. miraculo separe actualit⁹ accidēs a subiecto: qz radiū a radio/ nisi fingat de⁹ ad effectū illi⁹

effectū illi⁹ miraculi creasse lucē singularez factiā illi⁹ vmbze cū opaco itersposito. Itē tūc opteret fingere talis lucis fictē sin gularē motū p motū solis z alioz sidez sic ī stella epiphaniez qz sole pcedēte ad occasū cū suis vmbzis p diei cōplemēto illā lucē opteret pcedere p sūs oriētē cū suis vmbzis p retrocessio ne. Itē optuisset lucē illā fuisse sole clariozē ad offuscādū solis lucē. z p pñs vmbzā a sole causatā sic orto sole cessat luna cau sare vmbzā. als enī visū fuisset ī horologio vmbza pcedēs so/ lis. z vmbza retrocedēs illi⁹ fabricate lucē. qd potū fuisse p dē giū qz miraculū. Itē oportuisset hāc lucē redire in piacētē ma teriā misterio illi⁹ miraculi cōpleto. z habuisset b miraculū ali qd sile cū euāgelico miraculo epiphanie. q et alia sūt absurda z ad hmoi miraculū nō pncipitā s; abijciēda tāq sine rōne dī cta: nec valet ratio mouēs Burg. qsi statio z retrogradatio so lis sūmū gradū teneat ī miraculis. z ad b allegat scñm Tho. qz sic dicere est p dicere bñs Aug⁹. primo de trini. ca. vi. vbi dicit maximū miraculū suscitare mortuū nec inuat imaginationem suā qd allegat ex lra: qz sit tm mētio de retrocessioe vmbze nō solis. qz etiā dī de sole Esa. xxxviii. q retrocessio facta sit ī sole z seqt: Reuersus ē sol decē lineis: s; Bur. volēs euadere ma nifestū textū dicit in scriptura sepe dici de sole: qd de cozpe so/ lis nō verificat s; tm de radijs: allegat ad b Jone. iiii. Percus sit sol caput Jone: s; extranea ē ista euasio z p rōnē: cū enī sol sit causa effectiua radioz: qd qd igit verū est dicere radiū solis fecisse vez ē z solē fecisse: qz ī illo genere cause qd qd ē cā cause est cā causati. Et vulgo dī qd qd p se fecit: p se fecisse videt. si igit p pncipitū radioz caput Jone percussū dī: verū est etiā pprie solē caput ei⁹ percussisse: nisi velit Burg. ponere radiū separatū a sole spālī miraculo: qd supra iprobatū est. Reliq q Burgē. somniat modicū sūt ad expositionē lre valētia. Nec valet qd addit q signū illud dabat ppter egechiā z ei⁹ sanationē: qz di cit dñs de⁹. vt piz in lra: qd fecit ppter bonitatē suaz: z ppter dauid seruū ei⁹. z sic finiunt replice libroz regū zc.

Glo. ordi.

Ca. XXI
Domiuit egechias cū pñb⁹ suis: z regna uit. zc. In Pa rak. dī q sepult⁹ ē egechias sup sepul chra regū: qz ei⁹ se pulchriū ē excelsi⁹ fabricatū cā pieta tis q coluit deū. **¶ Duode. an noz zc.** Raba. Cū tēpe elaias vt tradūt hebrei li gnea serra p me/ diū ferrat⁹ ē: qz pñ cipes sodomozū appellauit eos: p tētes ei in crimen qd dixerat: Vidi dñm sedētē sup so liū excelsū deo di cēte: n videbit me hō z viuet. **¶ Ra. Danassel ad ido la se cōstitit z abo miatōes.** Locuto deo vl⁹ dño ad eū attēdere noluit: iō vinc⁹ duc⁹ est in babylonē: q coan gustat⁹ orauit dñz intēte z egit peni tētia valde: z exau dita est oīo ei⁹: re duxitqz eū ī regnū suū z coguit ma nassel q dñs ipe ē de⁹. p cōmissa scelera null⁹ d del miscōia desper: s; mag⁹ pñiaz spem venie habeat. **¶ Josia**

Ca. XXI
Domiuit egechias cū pñb⁹ suis: z regna uit manasses fili⁹ ei⁹ p eo. **¶ Duodeci an noz erat manasses cū regnare cepisset: z qnqgintaqzqz annis regnauit in hie rusalē.** **¶** Homē mris ei⁹ aphsiba. **¶ Fecitqz malū ī cō/ spectu dñi iuxta idola gētū qz deleuit dñs a facie filioz isrl. Cōuersusqz est: z edificauit excelsa q dis sipauerat egechias pñ ei⁹: z erexit aras baal: z fecit lucos sic fecerat achab rex isrl: z adorauit oēm mili tiā celi z coluit eā. **¶ Extruxitqz aras ī domo dñi: de q dixit dñs: ī hierlm ponā nomē meū: z extruxit al taria vniuerse militie celi ī duob⁹ atrijs dom⁹ dñi. **¶ Et traduxit filiū suū p ignē: z ariolat⁹ est: z obserua bat auguria: z fecit phitōes: et auruspices multipli cavit: vt faceret malū corā dñoz irritaret eū. **¶** Posu it qz idolū luci quē fecerat ī tēplo dñi: sup q locut⁹ est dñs ad dauid z ad salomonē filiū ei⁹. **¶** In tēplo hoc z ī hierlm/ quā elegi de cūctis tribub⁹ isrl: ponā nomē meū ī sēpitnū: z vltra nō faciā cōmoueri pe dē isrl s; fra quā dedi pñb⁹ eoz: si tm custodierit ope oīa q pncipi eiz vniuersā legē quā mādauit eis pñ me⁹ moyses. **¶** Illi vō nō audierūt: s; seducti sūt a ma nasse: vt facerēt malū sup gētes qz pñiuit dñs a fa cie filioz isrl. **¶** Locutusqz ē dñs ī manu fuoz suoz p k phetaz/ dicēs: **¶** Quia fecit manasses rex iuda abo miatōes istas pessimas/ sup oīa q fecerūt amorrei añ eū: z peccare fecit et iudā in imundicijs suis: p pfea hęc dicit dñs de⁹ isrl: **¶** Ecce ego inducā mala sup hierusalē z iudā: vt quicunqz audierit tinniant ī ambē aures eius. **¶** Et extēdam sup hierlm funiculū m******

Nico. de lyra **Ca. XXI**
Domiuiuit zc. **¶** Dic pñr ondif qd factū sit sub manaf se rege iuda. cū pñmo defici bit puerfatio ifidel. scdo p eū cōmia tio. p hali/ ibi: Locutusqz ē dñs. tto cōminatū occisio crudel/ ibi: In sup s; sanguinē. qto mors manassez substitu tio pñlis/ ibi: Reliq aut ser. ma. Cir ca pñm dī: b **¶** Fecitqz zc. declinās ad oēz modū idolatrādi: vt pñr ponit ī lra. c **¶** Et ado. zc. Solē/ lunā/ io uēz alios planetas. d **¶** Extruxitqz aras zc. **¶** Qd fuit magn⁹ pñp⁹. **¶** Ex ercere idolatriā loco cultus diuini. e **¶** Et tra. zc. mod⁹ hui⁹ traductiois exposi⁹ est. s. xvi. c. de achaq. f **¶** Et ario. e. i. exercuit diuinationē q fit in aris. sup qz imolat⁹ demōib⁹. g **¶** Et se. phi. Qualit sit b itelligēdū. dicit fuit. s. i. li. xviii. ca. b **¶** Et auru. **¶** Hi sūt q ī extil aialū imolatoz demo nib⁹ diuināt. **¶** Cetera patēt vsqz ibi: i **¶** Sedu. sūt zc. **¶** Ex q pñz mali cia ipi⁹ manasse extēsiue: qz pplm fecit errare. z intēsiue ex pctōz grauitate. k **¶** Locutusqz zc. **¶** Dic pñr ponit cōminatō pñalis: qz dñs volēs pplm reuocare: mittebat frēqnt⁹ pñbas ad arguēdū pctā pterita. z cōminatū pe nas futuras: vt sic pcti pudore vel pe ne tiorē desisterēt a pctis. z pñz lra vī qz ibi: l **¶** Ut qdūqz au. zc. pñz stu pozet admiratōe magnitudinis mali sup hierlm futuri. m **¶** Et extē. sup hierlm zc. i. in eadē mensura z eodē pondere puniā regnū iuda: in quo pu niui regnū **¶** Aboraliter. **¶** Duodecim an noz erat ma. cum re. cepisset zc. **¶** Regis hui⁹ historia ponit. v. **¶** Para. xxxiiij. magis cōplete. ppter qd ibi po netur sensus eius mysticus dño con cedente.

Iosiam. Raba. Iosias oem ipurciam idoloruz emendauit: et se in dei cultu strenue exercuit: sicut de illo ante longe predictum est per prophetam.

In secunda

Noco. de lyra

* niui regnu israel: d qua punitione dicitur fuit. s. ca. xvij. et xvij. **Et delebo hierusalem sicut deleri so. ta.** in qb nihil apparet de his q fuerant ibi scripta. sic nabucardan deleuit hierusalem incendendo domu dni et domu regis: et domos hierlm p circutu: vt hf. j. xv. **Et ducam crebrius stilu sup facie eius.** loquitur ad similitudinez illius q pfecte delet tabulas: qz pluries ducit stilum sup ceram ad totum complandū. sic rex babilois pluries spoliavit et captiuauit populu hierusalē. s. tpe ioachim: et tpe sedechie: vt habet. j. xvij. et. xv. ca. **Et q fecerint malu coram me et pseuerauerunt irritantes me et c.** qz lz humanu sit peccare: diabolicuz tñ est in peccato perseuerare.

Insuper et sanguinez innoxii. Sic consequenter describitur cominantiu occisio crudelitateqz manasses no solum pphetas dni ad se missos no audivit sed etiā crudeliter occidit: et in magna multitudine. ad qd designadu subditur: **Et donec impleret hierlm vsqz ad os.** i. qm potuit facere: si cut vas dicit plenu vsqz ad os quando no pot ultra capere. iter istos occisos fuit **Isaias** ppheta: q dicitur fuisse auiculus ipsius manasse ex parte matris. et ppter hoc q erat nobilis genere no fuit ausus eum ita de facili interficere sicut alios: sed qsi uir occasione de lege. vt habet in quodam libro hebraico qui dicitur iebamoth/ dicens: tu dixisti: **Vidi dominu sedentem super soliu excelsum et c.** vt habet **Isa. vi. a.** et id tu dic ptra moy sen et contra dominu dicentem moy si: **Non videbit me ho et viuet.** **Exo. xxxij. d.** et sic iudicauit eum ad mortem. et cum propheta oraret dominuz: aperuit quadam cedruz et ibi inclusit pphetam. manasses autem viso miraculo non fuit retractus a crudelitate: sed cum cedro fecit eu secari cum serra ferrea. **Expositores autem nostri dicunt** comunitate q fuit serratus serra lignea ad diuturniore afflictione et cum propheta peteret aquaz sibi dari: et negaretur: dominus de excelso misit aqua in os ei: et inde locus ille iuxta que serrabatur dicitur est siloe: qd significat missionem: tamen in fine iste manasses penituit: vt habet. ij. Paral. vlti. ca. **Reliqua autem.** Sic consequenter describitur mores ipsius manasse: et filij eius

samarie et podus domus achab: et delebo hierlm sicut deleri solent tabule. **Belens verta et ducam crebrius stilu sup facie ei.** **Bi mittam vero reliqas hereditatis mee: et tradam eas in manu inimicor ei: eruntqz in vastitate et in rapina cuncti aduersarij suis: eo q fecerint malu coram me: et pseuerauerunt irritantes me ex die qua egressi sunt patres eor ex egypto vsqz ad die hac.** **In super et sanguine innoxium fudit manasses multu nimis/ donec impleret hierlm vsqz ad os: absqz pctis suis qbus peccare fecit iuda vt faceret malu coram dno.** **Reliqua autem sermonu manasse et vniuersa q fecit et pctm ei qd peccauit: none hec scripta sunt in libro sermonu dieru regu iuda: Dormiuitqz manasses cum patribus suis: et sepultus est in horto domus sue: i horto**

idolatra.

to ocam: et regnauit amon filius eius p eo. **Uigintiduoqz annor erat amon cu regnare cepisset: et duobus qz annis regnauit i hierusalē.** **Nome matris ei messalemech/ filia aruz d ietheba.** **Fecitqz malu in specu dñi/ sicut fecerat manasses pater eius: et ambulauit in oi via p qua ambulauerat pater ei: Seruiuitqz imudicijs/ quibser uierat pater ei: et adorauit eas: et dereliquit dñm deū patru suoz: et no ambulauit i via dñi.** **Tenderuntqz ei insidias serui sui: et interfecerunt regē i domo sua.** **Perussit aut ppls terre oēs q coueruerat dñm**

Iosias interpretatur cuius est sacrificiu dno vel salus dñi: vel fortitudo domini.

regē amon: et pstituerunt sibi regē iosiam filiu ei p eo. **Reliqua autem sermonu amon q fecit: none hec scripta sunt in libro sermonu dieru regu iuda: Sepelieruntqz eu in sepulchro suo i horto ocam: et regnauit iosias filius eius pro eo. Ca. XXII**

Octo annor erat iosias cum regnare cepisset: et trigintauno anno regnauit in hierlm. **Nome matris eius/ idida filia phadaia d besechat.** **Fecitqz qd placitu erat coram dno: et ambulauit p oēs vias dauid patris sui: no declinauit ad dexteraz siue ad sinistra.** **Anno aut octauodecimo regis iosie: misit rex saphan filiu aspha filij mesulaz scribam tēpli domini/ dicens ei: Glade ad helchiam sacerdotem magnu/ vt confletur pecunia que illata est in templuz dñi: et quam collegerunt ianitores tēpli a populo: deturqz fabris per prepositos domus domini: Qui et distribuunt eam his qui operantur in templo domini ad instauranda sartatecta tēpli domini:**

filij eius substitutio: scz amon: qui fuit imitator paterne malicie: vt dicitur in littera. et patet vsqz ibi: **Seruiuitqz imudicijs. i.** idolis que vocantur imudicie apud hebreos: ppter quod ignominiose mortuus est: et a seruis suis interfectus in domo sua. **Ca. XXII**

Octo annor. Sic consequenter describitur qd factum sit sub iosia rege. **Diuisio** et primo ostenditur qualiter sancte vixit. **Secundo** qualiter subiectos sibi ad hoc induxit. **xxij. ca.** **Primu** autem ostenditur primo ex studiosa reparatione templi. **secundo** ex formidatione diuini iudicij/ ibi: **Marrauit quoqz.** **tertio** ex deuota requisitione diuini consilij/ ibi: **Et precepit.** **Circa primu dicit: i. Et ambulauit per omnes vias dauid.** scz qm ad bonu non qm ad malu: vt pote in facto vrie ethei et consimilibus. **k. Et confletur pecunia que illata est in templum et c.** ianitores templi a populo offerente eam ex deuotione pro habendis necessarijs in templo. **l. Deturqz fabris.** dicuntur autem fabri generaliter artifices non solum in ferro et alijs metallis: sed etiā in lapidib et lignis. **m. Ad instauranda:** id est reparanda. **n. Sartatecta.** i. tecta que defcunt parietes a pluuijs et intemprie aeris ne corumpantur. et dicitur a sartio sartis: et tectum tecti.

* Tignarijs.

Moraliter. **h. Octo annor** erat iosias cum regnare cepisset et c. **Iste** qui sancte vixit et valde iuuenis regnare cepit beati **Ludouici** regis francie videtur typus tenuisse: qui sanctissime vixit et coronam regni francie valde iuuenis suscepit. **† Fecitqz qd placitum erat coram domino.** id est viuendo sancte et regnando iuste. **† Et ambulauit per omnes vias dauid patris sui.** id est xpi cuius figura fuit dauid: vt frequenter superius est expressuz. **Beatus enim Ludouicus** vt christum p vitam paupertatis et castitatis et obediētie sequi posset: religionem ingredi voluit: et fecisset si domia regina conuinx sua consentire voluisset: vt scribitur in legenda ipsius. **Ipsē** etiaz attendens christi verbum **Matth. xvi. d.** **Si quis vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucē suam et sequatur me.** **Bis** crucem accepit et bis transfretauit et in terra sancta vitam finiuit. **† Anno autem octauodecimo regis iosie et c.** **Tunc enim** incepit intendere reparationi templi: et beatus **Ludouicus** multas ecclesias ruinosas fecit reparari: et alias plures de nouo construi: et multa loca religiosa tam viroz qz mulieru ad augmentationē diuini cultus fecit edificari: multas etiam domos dei ad subleuationem pauperum qui sūt membra christi construxit: et bonis temporalibus dotauit: et in his et consimilibus tot et tanta fecit q si hoies tacerent lapides clamare deberent. **B. * Librum** dedit

Moraliter

† 2. ps. 34. a

In secū da. In paraly pome. legit de ezechia q edificauit oēm murum q fuerat dissipatus: z forinsecus alterū murū: vñ sophonias vllulat a scda. Prophetissa g̃ habitauit in scda id ē in secūdi muri parte.

Estamina

Nico. de lyra

a Tignarijs. i. carpentarijs qui faciunt tigna.

b Et cemetarijs. q̃ componunt lapides in muro et liniunt parietes. c No supputet eis argenti. i. non exigat ab eis rō: s̃ eoz fidelitati cōmittat. d Librū legis repperi in do. dñi. dicit Ra. Sa. q̃ cū achaz q̃ reret libros legis dñi ad cōburendū. iste fuit absconditus in muro tēpli: z sic cū repararent muri fuit inuentus.

e Cōflauerūt ser. tui pecuniā. i. expēderūt eā in reparatiōe tēpli vt iussisti.

f Narrauit q̃z. Sic cōsequēter ostēdit sc̃ritas ioseph ex formidine diuini iudicij: qz cū audiret legi corā se maledictiones scriptas i Deu. sup trāsgressores legi: z sciret patrē suū. z plures alios cū pplo fuisse trāsgressos legē multiplici. g Scidit vestimēta sua. in signū tristicie. p̃t̃ offensas p̃teritas z penas futuras: z ptz littera.

Alstahaz

h Et p̃cepit. Sic cōter ostēdit sc̃ritas ioseph ex requisitiōe n̄ diuini cōsiliij: cū dicit: Ite et consulite dñm. z sequit̃ postea: i. Ite z hel. zc.

Questio

Querit̃ hic quare nō iuerūt ad hieremiā. p̃pheta qui tunc erat: vt patz Hierem. i. Ad qd̃ dicunt expōsitores n̄i cōiter q̃ hoc fuit: qz adhuc erat nimis iuuentis: nec habebat in aucte: s̃ hoc nō videt̃ verū. qz Hieremias cepit p̃pheta re decimotertio āno regni ioseph. vt h̄t Hierem. i. z iohas p̃ cepit reparari templūz decimoctauo anno regni sui: et tūc fuit iste liber reppis: ex q̃ patet qd̃ Hieremias iā p̃ qn̄ q̃z annos ad min⁹ p̃phetauerat: z p̃ q̃z in aucte erat p̃pter qd̃ Rab. Sa. aliter respōdit p̃m duas opiniōes hebreoz. Una est qd̃ iohas q̃rebat p̃siliū pietatis z misericōdie diuine: z iō iuerūt ad muliere p̃pheten: qz mulieres magis solēt esse misericōdes q̃ viri. Alia est qd̃ Hieremias iuerat ad cōmonendū decem trib⁹ verbo: ne obliuiscerent dñm in terra captiuitatis eoz: vel illos q̃ remāserunt: qz nō fuerūt ita generali ter captiua t̃i p̃ salmanasar qn̄ remāserint aliqui q̃ fugiendo se abscondērāt sicut monuit scripto illos q̃ postea fuerūt trāsmigrati in babylonē. vt habet Hierem. xxxix. k Que habitabat in hierusalē in scda. scz māsiōne: qz hierlm erat clausa triplici muro. sicut dictū fuit. s. iij. li. ca. iij. z sic erāt ibi tres habitatiōes: z in scda manebāt p̃phete z nobiles: vt dictū fuit ibidē. Cetera patent vsqz ibi: l Et succendet̃ indignatio mea in loco hoc z nō extin. i. pena a me diffinita non retractabit: et ad litterā ciuitas hierusalem fuit successa per chaldeos: vt

tignarijs videlicet z cemetarijs: z his q̃ interrupta cōponūt: z vt emanēt ligna z lapides de lapidicinis ad instaurandū tēplū dñi. Verūtāmē nō supputet eis argentū qd̃ accipiūt: sed in ptāte habeāt z in fide. Dixit aut̃ helchias pontifex ad saphan scribā: librū legis repperi i domo dñi. Beditqz helchias volumē saphan scribē: q̃ z legit illud. Venit qz saphan scriba ad regē: z renūciauit ei qd̃ p̃ceperat: z ait: Cōflauerūt serui tui pecuniā q̃ repta est in domo dñi: z dederūt vt distribueret̃ fabris ac p̃fecti operū tēpli dñi: Narrauit qz saphan scriba regi dicēs: Librū dedit mihi helchias sacerdos. Quē cū legisset saphā corā rege: z audisset rex v̄ba libri legis dñi: scidit vestimēta sua: z p̃cepit helchie sacerdoti: z aichā filio saphan: z achoboz filio micha: z saphan scribē: z asie seruo regis dicēs: Ite z cōsultate dñm sup me z sup pplo z sup om̄i iuda de verbis voluminis istius qd̃ inuentū est: Magna enī ira dñi successa est cōtra nos: qz non audierunt patres nostri verba libri huius vt facerēt omne quod scriptum est nobis. Feruntqz helchias sacerdos et taichāz achoboz z saphan z asaia ad oldam p̃pheten vxorē sellū filij thecuz filijs aras custodis vestitū: q̃ habitabat in hierusalē in secūda. Locutiqz sunt ad eā. Et illa r̄ndit eis: Hec dicit dñs de⁹ isrl: Bicite viro q̃ misit vos ad me. Hec dicit dñs: Ecce ego adducā mala sup locū hunc: z sup habitatores ei⁹: oīa verba legis q̃ legit rex iuda: qz dereliquit me: z sacrificauerunt dijs alienis irritātes me in cūctis opibus manū suarū. Et succendet̃ indignatio mea in loco hoc: z nō extinguet̃. Regi aut̃ iuda q̃ misit vos vt p̃suleret̃ dñm sic dicetis: Hec dicit dñs de⁹ isrl: Pro eo qd̃ audisti verba voluminis z p̃territū est cor tuum: et humiliatus es coram dño: auditis sermonib⁹ p̃tra locū istum: z habitatores eius: qd̃ videlicet fieret̃ i stuporē z in maledictū z scidisti vestimenta tua: z fleuisti corā me: z ego audiui te ait dñs. Idcirco colligā te ad p̃res tuos: et colligeris ad sepulchrum tuum in pace: vt nō videant oculi tui oīa mala q̃ introducturus sum sup locum istum. Ca. XXIII

Renunciauerunt regi quod dixerat. Qui misit et cōgregati sunt ad eū oēs senes iuda et hierusalem. Ascenditqz

habetur infra. xxv. ca. m Fieret̃ in stuporē. p̃pter nimiam destructionem. n Et in maledictū. id est in exemplū maledictionis. ita qd̃ quādo aliquis maledicet alicui dicit: sic fiet tibi sic habitatorib⁹ hierlm.

o Et colligeris ad sepulchrum tuū in pace. S̃z p̃tra h̄ videt̃: qz iohas fuit vulneratus cū iret p̃tra regē egypti: z mortu⁹: vt h̄t ca. sequētī. Dicendū qd̃ ista collectio pacifica intelligit̃ q̃tum ad h̄ qd̃ destructio ciuitatis et tēpli nō accideret in dieb⁹ suis. z h̄ notat̃ cū dicit. p̃t̃ nō videat̃ oculi tui zc. scz pietēs enī reputauerūt malū videre destructionē sue religionis z ppli q̃ mori. vñ dicit. i. g. Delictū est nob̄ mori i p̃lio q̃ videre mala gētis nr̄e z scōz. Dicit et̃ Iosephus lib. de iudaico bello qd̃ Titus quis esset gentilis in destructione hierusalē cum templum arderet et sacerdotes fatigati ex siti z labore propter incendium propinquum se redderēt ei: petentes sibi vitam donari: iussit eos occidi: dicēs eos esse degeneris animi qui tēplo et numini cuperent supiuere. Potest etiam aliter exponi: Colligeris ad sepulchrum tuū in pace. scz ad patres factos in lyombo qui sunt in pace: eo qd̃ sūt securi de sua futura beatitudine. Iohas enī vt patet ex p̃dictis fuit sanctus: z iō preciosa in p̃spectu dñi fuit mors ipsius: p̃m qd̃ dicitur psal. cv. a. Preciosa i cōspectu dñi mors scōz ei⁹.

* Librū dedit mihi helchias sacerdos. Quem cum legis. scz. In illo libro erāt scripte maledictiones inducēde a dño sup legis trāsgressores: z ad eius auditū territus fuit iohas attendens peccata regūz p̃cedentū z etiā subditoz: p̃pter qd̃ super hoc quesuit cōsiliū bonozū. Et similit̃ sanctus ludouicus rex audiens sermones de suoz subditozum trāsgressionib⁹ z etiam de suis: licet minime esset valde dolebat: z a viris bonis z prudentibus querebat cōsiliū emēdationis: et perse z alios executioni diligenter dabat. Ca. XXIII

Renūciauerūt regi zc. Ostēdo qd̃ hic p̃nt̃ ostēdit quō studio se ad hoc populum indurit.

Circa qd̃ primo desc ribit̃ eius opatio laudabilis. scdo occisio lamētabilis ibi: In dieb⁹ ei⁹. tertio substitutio. plis dissimilis ibi: Tulitqz ppl̄s terre. Primū ostēdit̃ ex trib⁹. i. ex federis cū dō renouatiōe. scdo ex idolatrie destructiōe ibi: Et p̃cepit rex. tertio ex p̃phate celebratiōe ibi: Reuersus ē hierlm. Circa primum dicit̃: Et renunciauerunt regi zc. i. verba p̃phetisse. r Qui misit et cōgregati sunt zc. vt cōfederaret̃ populum dño

Aboraliter. q Et renūciauerūt regi zc. i. p̃phetissa. r Qui misit et congregati sunt zc. i. ad ordinandū de * correctione

a Cōtaminavit. Ra. Josias topbet vel ossa mortuoz ibi sic i se quētib' loc' fecisse legi tur: vel alia qlibet imū da disp'gēs: q̄tin' abo minatiōi poti' q̄ dele ctationi apr' oib' q̄ al pirarēt loc' appareret. b In cōualle filij enno. Ra. Gallis en non ē iuxta murum hie rusalē s̄ orientē in q̄ ne mus pulcherrimū siloe fōtib' irrigat. Tappet sine topbet erat loc' in eadē pualle iuxta agrū atpeldemach ad austrū sion. In topbet: q̄ loc' erat amenissim': vnde bodie hortoz p̄bet deli tias: solebāt sacrificare demonibus. Gallis en non d̄: hebraice gehen non: vñ dñs iesus gehē nā cognomiavit: q̄ sic i cōualle ennon q̄ idolis seruerūt i ea p̄rierūt: ita p̄dōres ex p̄ctis dā nabuntur. An in hie re mia: Non vocabit loc' iste ampli' topbet: sed vallis occisōis: r̄ d̄ssi pabo cōsiliū iude r̄ hie rusalē in loco isto r̄ sub uertā eos gladio. Eia' as Topbet infernū ap pellat dicēs: p̄pata ē ab heri topbet p̄funda et dilatata: pulchre ait di latata: q̄ topbet d̄: lati tudo. c Abstulit q̄z. Ra. Iudei supstitt onib' gentiū se manci pauerāt: q̄ inter cetera solent pingere vel face re simulacrum solis vt puerū imberbē: q̄ nul lum p̄ secula seniū inci dit: q̄tidie nouo ortu na tus. Cui curr' r̄ equos tribuūt: q̄ curru igneo et equis igneis helias raptus est ad celum: q̄ d̄ iter alia in pariete depi cū vident r̄ vicinia no minis decipiunt: hely os em̄ grece sol dicitur. Excelsa.

Ni.de lyra

* lum dño. vnde sub dit: a Legitq̄ cū ctis audientib' oia verba libri se. dñi: vt intelligerēt leg' p̄re cepta r̄ bona p̄missa ac ceptantibus r̄ mala cō minata trāsgressorib'. b Stetitq̄ rex sup gradum. quez fecerat salomon: vt habetur. ij. Paral. ca. vi. c Et sedus percussit co ram dño: promittēdo sub iuramento pro se et populo seruare manda ta dñi. d Acquie uitz pplus

rex templū dñi: r̄ omnes viri iuda vniuersiq̄ q̄ habitabant in hieru salem cū eo: sacerdotes et p̄phete r̄ ois popul' a paruo vsq̄ ad ma gnū. Legitq̄ cunctis audientibus oia verba libri fēderis q̄ inuentus est in domo dñi. Stetitq̄ rex sup graduz: r̄ sedus percussit corā dño: vt ambularēt post dñm r̄ custodi rent p̄cepta eius r̄ testimonia r̄ ce rimonias in oī corde r̄ in tota aīa: r̄ suscitarent verba fēderis huius q̄ scripta erant in libro illo. Acq̄ uitz pplus pacto. Et p̄cepit rex helchie pontifici r̄ sacerdotib' se cūdi ordinis r̄ ianitorib': vt p̄ice rent de templo dñi oia vasa q̄ fa cta fuerant baal r̄ luco r̄ vniuer se militie celi: r̄ combussit ea foris hierusalē in cōualle cedron: r̄ tulit puluerē eoz in bethel. Et deleuit auruspices quos posuerant reges iuda ad sacrificandū in excelsis p ciuitates iuda r̄ in circūtu hierlm r̄ eos q̄ adolebant incensum baal r̄ soli r̄ lune r̄ duodecim signis et oī militie celi. Et efferrī fecit lucuz de domo dñi foras hierlm in con ualle cedron: r̄ cōbussit eū ibi r̄ re degit in puluerē: r̄ proiecit sup se pulchra vulgi. Bestruxit q̄z edicu las effemiatoz q̄ erāt i domo dñi: p q̄b' mulieres terebāt q̄si domūcu las luci. Cōgregauitq̄ oēs sacer dotes de ciuitatib' iuda: r̄ ptamia r uit excelsa vbi sacrificabant sacdo tes: d̄ gabaā vsq̄ bersabee. Et de struxit aras portaz i introitu ostij iosie p̄ncipis ciuitat': q̄d erat ad si nistrā porte ciuitat'. Uerūtū nō as cēdebāt sacerdotes excelsor̄ ad al tare dñi i hierlm: s̄ tm̄ comedebāt

iosias a acyma i medio fratru suoz. Cōta minauit q̄z topbet q̄d est in pualle filij ennon: vt nemo p̄secraret filiū suū aut filiā p̄ ignem moloch. Ab a In atrijs tēpli dñi positos cū curru. stulit quoq̄ equos quos dederāt reges iude soli in introitu tēpli do mini: iuxta exedram nathamelech eunuchi: q̄ erat in pharurim. Cur rus at̄ solis cōbussit igni. Altaria q̄z q̄ erāt sup tecta cēnaculi achaç q̄ fecerāt reges iuda: r̄ altaria q̄ fe cerat manasses i duob' atrijs tem pli dñi: d̄struxit rex r̄ cucurrit inde

uitq̄z pplus pacto. iuramentū illud sup se recipi endo. e Et p̄cepit rex. Dic p̄r describit̄ idola trie destructio. r̄ p̄mo in templo dñi q̄d erat deputa tū diuino cultui: sed reges idolatre introduxerāt ibi cultū idolatrie. r̄ h̄ est q̄d dicit: Et p̄cepit rex helchie pontifici. i. summo sacerdoti. f Et sacer dotibus secūdi ordinis. qui sub sumo sacerdo te ministrabāt p̄ hebdomadas successiue. David em̄ volēs ampliare cultū diuinū instituit. xiiij. sacerdo tes sub sumo sacerdote p̄ hebdomadas ministrātes: vt habet. ij. Paral. xiiij. g Et p̄icerēt de tēplo dñi oia vasa que facta fuerant baal. i. ad cultum ipsius. h Et luco. qui plātatus erat in atrijs domus dñi: vt ibidē coleret̄ baal. i Et vniuerse militie celi. i. vasa facta ad cultū plane tarum r̄ duodecim signoz q̄ sunt in zodiaco r̄ alia rum constellationū notabilium. k Et tulit pul uerem eoz in bethel. qui erat locus deputatus idolatrie p̄ hieroboam. l Et deleuit auruspices. qui in extis animalū imolator̄ idolis diuina bant. m Et eos qui adolebant r̄c. q̄ nō solū idola sed r̄ cultores destruxit. n Et efferrī fecit lucum. i. eradicari ne aliqd remaneret. o Et p̄ iecit sup sepulchra vul. q̄ coluit idola. p De struxit quoq̄z ediculas effeminate. id est par uas edes in quib' habitabant sacerdotes idolor̄ q̄ erant castrati. ideo noīantur hic effemiatī. vnde he brei dicunt hic: Ediculas monachoz. q Pro q̄ bus mulieres terebant r̄c. i. cortinas ad facien dum prostibula in luco vbi ad honorem idoli prosti tuebant se mulieres: r̄ in tali luxuria credebāt sacer dotib': eo q̄ nō faciebant p̄pria p̄cupiscentia moti: s̄ magis ad honorem idoli. sicut dicit p̄hus. x. ethicoz de eudoro. qui posuit felicitatez in delectationibus: quod sibi credebatur eo q̄ nō videbatur amicus de lectionū. r Et cōtaminavit excel. vbi sa cri. etiā dño. quia hoc nō erat licitū post templi edifi cationē. s De gabaā vsq̄ ad bersabee. i. de vna extremitate regni sui vsq̄ ad aliā. t Et de struxit aras por. in intro. ostij iosie. In hebreo habet Josue. hic erat p̄fectus i q̄dā ciuitate: r̄ iuxta ostiū dom' sue erāt altaria ad imolandū extra tēplū. v Uerūtū nō ascē. sacer. r̄c. h̄ interponit ad remouendū dubiū: q̄z forsītā crederet aliq̄s q̄ isti sa cerdotes q̄ imolabant dño in excelsis: admitterent̄ s̄lir ad imolandū dño in tēplo: q̄d tñ nō fuit factum: sed p̄missi fuerūt ad comedendū de oblationib' sicut filia sacerdotis manēs in ei' domo: r̄ seru' emptici' r̄ vernaculus: que tñ p̄sone nō sunt apte ad faciēdū officium sacerdotis in templo. nec etiam leuite eius. x Contaminavit q̄z topbet. i. idolatriā idoli moloch que vocabatur topbet: quod signat tympa nū seu tympani sonitū: eo q̄ sacerdotes illius idoli p̄ cutiebant in tympanis: ne parentes audirēt clamo rē filioz suoz in manib' idoli morientū. sicut dictuz fuit. s. xvi. r̄ Leuit. xvij. y Abstulit quoq̄ equos quos dederant re. iude so. in intro. r̄c. Dicit Ra. Sa. q̄ erāt eq̄ fm veritatē quos dede rant reges isrl̄ idolatre: ad h̄ q̄ aliq̄ colētes solez in ortu solis cū equis r̄ curru irent versus orientē qua si obuiantes soli ad eius reuerentiā. Expositores au tē nri dicūt cōiter q̄ erāt eq̄ sculpti. gētilēs em̄ solez colētes: sculpebāt imaginē ei' cum curru r̄ equis: vt h̄r in legēda q̄ttuoz coronatoz: r̄ ad similitudinē gē tiū ex quibus idolatria deriuata ē ad iudeos: reges iuda fecerant talem imaginem in honorem solis.

* Et dispersit correctioe maloz ad mitigationē ire diuine. Si milr̄ scūs Ludouic' rediēs de vltra mare: p̄grega uit platos r̄ p̄ncipes r̄ reliq̄s sapiētes sui regni ad ordinandū salubria statuta p̄ bono regni sui ad ho norē dei. Et p̄cepit rex helchie p̄tifici r̄c. Se quif: s Et p̄icerēt de tēplo dñi oia va. q̄ fa. sue. baal. Et s̄lir beat' Ludouic' blasphemias q̄ fiūt i iuramētis p̄ totū regnū suū p̄cepit euitari: et trāsgressores hui' p̄cepti debito mō puniri. als etiā de ordinatiōes que in regl' absentia solent in regno pullulare: studuit prout potuit extirpare. B ij * Reuersus q̄

C
D
E
F
G
H
I
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Doraliter

E **a** **Excelsa.** Ra. Dicit scriptura loca in collib⁹ posita frōdētibus: in quib⁹ demonib⁹ immolabāt: vel do mino locoꝝ amenitate illecti cōtra interdictū relicto altari qđ erat i tē plo illuc oblaturi ꝑ fluebāt: vñ sepi us in ꝑ libro dī: de regib⁹ min⁹ pfe ctis verūtamē excelsa nō abstulit. **b** **Que edifica. sa.** Rab. Dic ostēdit qđ salomō de admissō idola trie scelere nunq̄ pfecte penituit. si enī vere penituisset: satagisset ante oīa vt idola qđ edificauerat de ciui tate tollerent: et nō in scādalu stul toꝝ: qđ ipe cū esset sapiētissim⁹ erro nea fecerat: qđ sapiēter facta relin queret. **c** **Et chamos.** Rab. alibi legit qđ edificauit salomō pha nū chamos in mōte qui est contra hierusalē: sed non est contrariū: qz mons iste in tanta erat vrbis vici nia vt ad ipam ptinere: ipaz quocqz foridib⁹ qđ in eo cōgerebant cōtami nare videret. **d** **Offensionē moab.** Rab. Idola dicunt⁹ offen sio: qz vel illis offendit deus: vt of fensionē et ruinā suis afferūt cultoribus. **e** **Tulit ossa de se.** rē. Josias ossa mortuozū cremari sup altare iussit: qz pphana fuerūt eoz sacrificia: et per erroꝝē idolatrie nō solū peccata demonibus offerebāt: sed et seipos in potestate demonuz tradiderūt: qui iusto dei iudicio si mul cum altari qđ idolis fabricaue rant dissipandi erāt. **f** **Dyffice.** qui diaboli seruitio mancipati vitā sacrilegāz tempaliter finiunt: eter nis cruciatibus consument: deo re tribuente ꝑm merita. **g** **Facite phase dño.** Rab. Allego. Jo sias typum tenet saluatoris: qui sa lus et fortitudo dñi dicitur. **h** **Unde:** dñs fortis dñs potens in prelio. et alibi: Ipe enī saluū faciet populum suum a peccatis eoz. Ipe quidem celo dei mundat terrā iude et hieru salem ab immūdijs et abominati onibus. **i** **Unde:** celus dom⁹ tue come dit me. **Et iterū:** Cuius ventilabū in manu sua: et purgabit areā suā. Et alibi: et purgabit filios leui. **l** **Lebrat ergo iofias noster verū pha se in decimo octauo anno regni sui: quādo in octaua etate generali re surrectione ppetrata: sanctos suos cum pfectione bonoz operū perdu cit ad beatitudinis denariū: eiectionis prius oibus scādalis de regno ei⁹. vnde: Ecce dies veniet succensa: et erunt omnes facientes impietatez stipula: et inflamabit eos dies veni ens: et oriet vobis timētibus sol iu sticie. **m** **Nec fuit tale pha se.** Quia ablati figuris in die iu dicit: trāsibūt sancti de morte ad vi tam: sicqz in ꝑspectu conditoris sui gaudebūt: qz videbūt de⁹ deozū in sion. **n** **Rab. Oz iofias eiecit ido lis de terra phitonib⁹ ariolis et oi bus imūdijs: dñi phase celebra se legit.** **o** **Doraliter** docet vt primo purgem⁹ terrā cordis avitijs vt ser uire possim⁹ deo. Sicqz gratū dño celebram⁹ pascha nō vtiqz in fermē to malicie et neq̄tie: sed in aq̄mīs sinceritatis et veritatis. **p** **In maged****

73. Re. 13. a

Abstumu lus 73 Re. 13. b

Dyffice

Allego.

Ds. 23. b

Dat. 1. d 3. Eldre. 1. a

Ds. 68. b. Dat. 3. c

Dal. 3. a

Dal. 4. a

Ds. 83. b

Doraliter

Coz. 5. c

z dispfit cinerē eoz in torrentē cedron. **a** **Excelsa** qđ qđ erāt in hierlm ad dexte **b** **Idoli.** **b** rā partē mōtis offensionis qđ edificaue rat salomon rex israel astaroth idolo si donioꝝ: et chamos offensionē moab: et melchon abominatiōes filioꝝ ammon polluit rex: et cātriuu statuas: et succidit lucos: repleuitqz loca eoz ossibus mor tuoz. **c** **Insup** et altare qđ erat in bethel: et excelsum qđ fecerat hieroboā filius nabath qđ peccare fecit israel: et altare il lud excelsum destruxit atqz cōbussit: et cōminuit in puluerem: succenditqz etiā lucum. **d** **Et cōuersus** iofias vidit ibi se pulchra qđ erant in monte: multiqz et tu lit ossa de sepulchris: et cōbussit ea sup altare: et polluit illd⁹ iuxta verbū domi ni qđ locutus est vir dei qđ pdixerat ver ba hec: et ait: **Quis est titulus ille que video?** **R**ñderūtqz ei ciues vrbis illi⁹: **† Sepulchrū est** hoīs dei qđ venit de iu da: et pdixit vba hec qđ fecisti sup altare bethel: et ait: **Dimittite eū:** nemo cōmo ueat ossa eius. **Et intacta māserūt ossa illius: cū ossib⁹ pphete qđ venerat de sa maria.** **Insup** et oīa phana excelsoꝝ qđ erāt in ciuitatib⁹ samarie: qđ fecerant re ges israel ad irritandū dñm: abstulit io sias: et fecit eis ꝑm oīa opa que fecerat i bethel. **Et occidit vniuersos secerdo tes excelsoꝝ qđ erāt ibi: sup altaria: et cō bussit ossa hūana sup ea.** **Reuersusqz** **† iofias.** est hierusalē: et ꝑcepit oīni pplo dicēs: **f** **Facite phase dño deo vestro / ꝑm qđ scriptū est i libro fēderis hui⁹.** **Nec enī** factuz est phase tale a diebus iudicū qđ iudicauerūt israel et oīm dierum regum israel et regum iuda: sicut in octauode cimo anno regis iosie factum est phase istud dño in hierlm. **Sed** et phitones et ariolos et figuras idoloꝝ et immundici as et abominations que fuerunt in ter ra iuda et hierusalē abstulit iofias vt sta tuerat verba legis que scripta sunt in li bro quem inuenit helchias sacerdos in templo dñi. **Similis illi nō fuit ante eū** rex qđ reuertere ad dñm in omni corde suo: et in tota anima sua: et in vniuersa virtute sua: iuxta oēm legem moysi: ne qz post eum surrexit similis illi. **Terūtū** nō ē auersus dñs ab ira furoris sui ma gni: quo iratus est furor ei⁹ cōtra iudā: ppter irritationes quib⁹ prouocauerat eum manasses. **Bixit itaqz dñs: Etiaz iudam auferam a facie mea: sicut abstu**

† **Et dispfit cinerē eo. rē.** vt nō remaneret illius idolatrie me moria. **b** **Ad dexterā par. rē.** iste est mons oliueti ꝑpe hierlm: et vocat⁹ hic mons offensionis: eo qđ sa lomon offendit deū: edificādo ibi tē pla idoloꝝ ꝑ vxoribus suis: vt. s. h. iij. li. ca. xj. **c** **Repleuitqz loca eoz ossib⁹ mortuoz.** ꝑ hoc desi gnans qđ erāt loca cōtaminata ppter idolatriā ibidem ppetratā. **d** **Et altare qđ erat in bethel et ex. qđ fecerat hieroboā.** vt h. s. iij. lib. ca. xij. **e** **Et tulit ossa de se.** sicut pdictū fuerat per propheta dñi vt h. s. li. iij. ca. xij. **f** **Quis ē titulus ille.** cū essent ibi multa se pulchra: qđ rē ibi iosias specialitē qđ fuit de illo ad qđ rñdet Ra. Sa. qđ vidit ex vno latere sepulchri her bas fetidas et pungentes ortas: vt spinas et vrticas et hmoi. ex alio ve ro latere herbas bonas et suauiter redolentes vt balsamū et hmoi. **Do test etiā dicit qđ falsus ppheta qui se cerat se ibi sepeliri.** vt parceret ossi bus eius ppter merita pphete san cti ibidem sepulti. fecerat ibi signuz notabile et scripturam per qđ cognoscebatur qđ erat sepulchrum pphete sancti qui de iuda venerat. et ppter hoc iosias rex iuda specialiter qđ fuit de illo sepulchro. **g** **Insup et oīa phana excel. qđ erat in ci. sa. marie.** qz iudei decē tribuū qui ca ptiuitatis alijs latuerāt: et postea ha bitabant in ciuitatibus illis obedie bant iosie ad cōmotionem hieremie pphete: vt dicit Ra. Sa. **h** **Re uersusqz est hierlm.** **Nec** de que ter offendit deuotio iosie ex phase solenni celebratione. vnde subdit: **i** **Nec enī factū est tale pha se.** id est solēnitas paschalis tanta. **k** **A diebus iudicū. ij. Pa. rali. xxxv. a.** dicitur: **A diebus sa muelis.** et in idem redit: qz fuit vlti mus iudicū: vt habetur. s. j. libro ca. xij. nō legit tñ qđ filij isrl tpe iudi cū solēniter celebrauerūt phase: sed tempore iosie celebrauerunt: vt ha betur Josue. v. non enī oīa scripta sunt que facta fuerunt. **l** **Sed et phitōes et ariolos et figu. rē. ista** sūt frequēter exposita superi⁹. **m** **Similis illi non fuit ante eū rex.** licet enī dauid in aliquib⁹ fu erit deuotioꝝ: iste tñ fuit innocētiōꝝ: qz talia crimia nō cōmisit sic dauid. **n** **Teruntamē non est auer sus dñs.** qz scitās iosie non expla uit malicias ꝑdecessoz suoz qđ fue rāt nimis magne: et qđ ad grauita **†** **tem criv** **†** **Reuersusqz est hierusa lē et ꝑcepit oīni pplo dicēs: fa cite pha rē.** **Per hoc aut figuratū** fuit qđ beatus Ludouicus in suo re ditū in franciā fecit: que cōueniēter dicitur hierusalē. i. pacifica: qz terra francie inter alias terras longo tpe per dei gratiā fuit magis pacifica et quieta. **In hac aut hierlm bñs Lu donicus ordinauit facere phase: qz tñc tps multas ꝑstrui fecit ecclesias ad celebrandum eucharistie sacra mentū: qđ est verū phase xpianoꝝ. **†** **In diebus****

In mageddo. Ra. Iosias vulnerat' est i capo imaged/ do: vni z statim mortu' e. Turit' eum ppls multu: hieremias maxime. Tūc em d: ita lamētaffe. Quō sedet sola ciuitas. De p' planctu d: z erit planct' vsqz sic planct' ad remon: qd nomē est reg' q tūc regnabat in charchamis in cui' auxiliū iosias ve nerat aduersus nechao regē egypti.

Ra. Interfectio iosie a pharaone nechao facta in mageddo: significat p'fectionē antiq' hosti' aduersus p'di catores: q's p inuidiā neci tradere mo litur: z auferre de terra ecclie conat: qūn' facili' totā plebē dissipare pos/ sit pharao dissipatō: nechao p'ussio: mageddo de cētatiōe. Permissis q'p pe diabol' p'surgere aduersus scōs. hie totis virib' certat: quatin' tentan do gregē dñi p'cutiēs dissipet: eosqz p' mū auferat: qz solatio adiuti p' hostē dimittere debuerāt. b Joachac. Ra. Alio noie sellū dicit: sed q' per/ uertissimus fuit: paruū tpe regnauit. nā nechao vixit eū: eo q' ppls cōtra suā voluntatē constituisset eū regē: et duxit illū in egyptū. c Ra. Joachac retent' significat malos doctores q's ppls terre: scz terrene cupiditati dedi ti p'sentitēs vitijs suis p'latos eligūt quos pharao in reblatha vixit: cum diabol' p' multitudinē adulatoz ener uans decipit corda p'elatozū: sicqz in spūalis egypti vinctos catenis pctō/ rum tenebrosam mergit abyssum. c Argentū aut' z au. Ra. Dali gnus pensum seruitū sui in p'plo car/ nali expetit: vt tā sensu q' eloquio ei' p' oia parata sint obsequio. Joachim p'cepto legis censum exigit: qz diabo/ lus p' sibi deditos mgrōs: ab vnoquo qz exigit fm vires suas pcti censum soluere: sicqz in nequiter p'lati quoti die preparat p'ditionē subiectis.

In diebus Ca. XXIII eius zc. est ei ioachim ser. tri. an. Ra. Cū semel q's cui/ libet se māciparet vitio: nō vni sz mul tis dñis obnoxius erit. Und' ioakim quē pharao ante censum sibi soluere coegit: nūc rex babilonis sibi tribus annis seruire cōpellit. Nabuchodo/ nosor idem est q' pharao: scz pncipes p'fusionis z rector tenebrarū harum. Ergo cū antiq' hostis alique sibi cē sum pcti soluere p'suadet: mox totū in dominū suū redigere: z plenū serui/ tiū expendere admonet. Ergo tribus annis regi babilonis seruiū esse est p' suassione delectatione p'sensu antiquo hosti subditū fore: z totū vitijs deditū quasi libere ab eo possideri. Sed ali/ quādo tales p' dei misericordiā admo niti rebellāt p'ra nequā spm. Tūc sub ditur: rursus rebellauit p'ra eū. Nec sufficit rebellare: si nō p'ueuerit i certamine. Qui em a diaboli p'tate se epire desiderat: necesse est vt fortiter p'ra eū dimicet: z adiutorū a deo im plozet. e Et rursus. Ra. Hunc refert ioseph' a nabuchodonosor in/ terfectum z ante muros hierusalē p' iectū z insepultum: de quo predictum fuerat sepultura asini sepelietur.

Regnauitqz.

Nico. de lyra

tem criminū: z q'ntum ad diuturni tatem tempoz. a In dieb' eius. Dic consequēter ponit mors iosie lamentabilis/ cū d: b Et abiit iosias rex iu da in occursum ei': qz rex egypti pcedens ad bellū p'ra re gem assyrioz

gem assyrioz transiuit per partē regni iuda: z ideo iosias no/ lebat hoc sustinere/ timens ne ingressus terrā suā eaz caperet vel saltem spoliaret. c Et occisus est in mageddo. no men est loci. d Cum vidisset eū. i. pugnasset contra eū. e Tulitqz ppls ter. zc. Dic p'nt' describit substitutio disti milis: qz ioachac fili' iosie fuit idola tra pessim' iō subdit: f Et fecit malū co. dño iuxta oia q' fe. pa tres ei': scz manasses: achac z aliq' fuerāt pessimi: ppter qd tradit' est in man' regis egypti/ vnde subditur: g Unxitqz eū pharao. cū em pharao cepisset syriam: mādauit pro ioachac vt veniret ad eū in reblatha q' est ciuitas syrie: z ille non audens renuere: eo q' nō habebat virtutem resistēdi: missus est ab eo vinctus in egyptū: z ibidē mortu'. h Regē qz cōstituit. p pharao nechao he liachim: fratrē ioachac seniorē ipso: sz ppls terre p'posuerat iuniozem: ad b' induct' p' amicos ex parte ma/ tris sue: q' erant potentes in regno: sed pharao restituit regnū seniori vt sibi fidelit' seruiret. i Tertitqz nomē suū io. sic debet scribi: scz p' f 2. pa. 35. e simplex k z m in fine: quia in hebreo scribit' per coph z mem. qbus corref pondēt apud nos k z m. mutauit au tem rex egypti nomē eius in signūz z memoriā q' ipse creauerat eū regē. k Argentū aut' z au. dedit ioa chim pha. reddēs ei diligēter tribu tū: qz restituerat sibi regnū.

li isrl: z p'iciā ciuitatē hāc quā ele/ gi hierusalēz: z domū de qua dixi: erit nomez meū ibi. Reliqua autē verboz iosie: z vniuersa q' fecit: nō ne hec scripta sūt in libro verbozū dierū regū iuda: z In dieb' ei' ascē a dit pharao nechao rex egypti/ p'ra regē assyrioz ad flumen euphratē: z abiit iosias rex iuda in occursum b ei': z occisus est in mageddo/ cū vi disset eū: Et portauerūt eū serui sui mortuū de mageddo: z ptulerūt in hierusalē: z sepelierūt euz in sepul/ chro suo. z Tulitqz p'plus terre ioa c chac filiū iosie: z vixerūt eū: z p'sti tuerūt eū regez p' p're suo. Viginti triū annoz erat ioachac cū regnare cepisset: z trib' mensib' regnauit in hierusalē. Nomē matris eius ami/ thal/ filia hieremię de lobna. Et fe c cit malū corā dño: iuxta oia q' fece rant p'fes ei'. Unxitqz eū pharao g a multitudine. Reblatha multitudo inter/ pretatur.

nechao in reblatha que est in terra emath: ne regnaret in hierusalem. a Id est pecuniā multā et tributū. Et iposuit mūlctā terre cētū talēt argētū: z talēto auri. Regēqz p'stitu b it pharao nechao heliakim filiū io sie p' iosia p're ei': vertitqz nomē ei' i ioakim. Porro ioachac tulit: et du xit in egyptū: Argentū aut' z aurū k dedit ioackim pharaoni cū indi xisset terrē p' singulos: vt p'ferretur iuxta p'ceptuz pharaonis. Et vnū/ quēqz fm vires suas exegit: tam ar gentū qz aurū d' p'plo terre vt daret pharaoni nechao. Viginti qnqz an noz erat ioakim cū regnare cepis/ set: z vndecim ānis regnauit in hie rusalē. Nomē matris ei' cebida/ fi lia phadaia de ruma. Et fecit ma/ lū coram dño: iuxta oia q' fecerant patres eius. Ca. XXIII

In diebus eius ascēdit na/ buchodonosor rex babylo nis: z fact' ē ei ioakim ser/ uus trib' annis: et rursus

In dieb' illis ascendit pha. nechao zc. Cōtra quē iuit io lias: z ibidē mortu': z per seruos su os ad sepulchra regum in hierlm re portatus. Per regē egypti signifi/ catur soldan' babilonie q' est in egypto. p'ra ipsum autē accepit scōo san/ ctus Ludouic' cruce: z in illo passa/ gio fuit defunctus: z inde p' homies suos in francia ad regum sepulchra deportatus. e Tulitqz po. ter re ioachac filiū iosie zc. de isto z ioakim fratre suo nihil dicitur nota/ bile mystificandū. Ca. XXIII

In dieb' eius. Dic p'sequē ter ostendit qd actū sit sub il/ lo ioakim. scdo qd sub eius fi lio/ ibi: Et regnauit ioachim. sic enim debet scribi iste: qz in hebreo scribit' per caph z nun: quib' in latino cor/ respōdet ch z n z hoc idem dicit hie ronymus in omel. genealogie chri/ sti. tertio quid sub fratre suo/ ibi: Du xitqz eos. Circa p'mū dicit: l In diebus eius: scz ioakim filiū iosie: et hoc factum est anno octauo regni eius. m Ascēdit nabuchodo nosor rex ba. q' debellato pharao/ ne rege egypti: z capta syria et tota terra vsqz ad rinū egypti: excepto re gno iude. voluit regnū iude ponere sub tributo: quod z fecit/ vnd' sub dit: n Et fact' est ei ioakim seru' tribus annis z rursus rebella uit: quia audiuit q' rex egypti p'pa rabat se ad bellum contra nabucho/ donosor. et ideo volens fauere ei: eo q' regem fecerat eum: vt predictum est. negauit tributum sub spe defen/ sionis per regem egypti.

In diebus eius ascendit nabucho/ donosor rex ba. et factus est ei ioa. seruus zc. De isto ioakim de quo dicitur in fine p'cedentis ca. q' fecit malum co/ ram dño. B in * ram dño.

f 2. pa. 35. e

f 2. pa. 36. a

Doraliter

D

Diuifio

Doraliter

Es a **R**egnauitq; ioachi. Rab. Mo men ioakim aliter scribit in designatiōe p̄ris q̄ z eliachim. aliter cū fili^o significa tur: q̄ z lechonias. nā cū patrē signat p̄ k scribit: cū vero filiū p̄ ch aspiratū scribi tur. b **H**ierusalē. Be. Hierusalē et terra isrl: est ciuitas xp̄i. i. ecclia. Baby lonij/ chaldei z philistei. est ciuitas dia boli. i. oīs malignorū siue hoīum seu an geloz multitudo. Seruitq; isrl philiste is vl chaldeis cū fideles nomineten^o in ecclia p̄sistentes/ ceterū ab immūdis vel spiritib^o vel hoībus decepti: cui libet pec cato mētis colla submitūt. Adducit aut nabuchodonosor regē hierlm: z vniuer sos p̄ncipes fortes exercitus decē milia in captiuitatē: cū z magistros z eos q̄ in uincibili animo dño seruire ac decalogū fideliter videbant p̄seruare: subito illece bris seu aduersitatib^o subacti: maiorib^o facinorib^o polluant^o: aut certe in heresim incidūt. Arma quib^o p̄tra diabolu repu gnātes libertatē a deo nobis donatā de fendim^o: sunt eloquia scripturarū: in qui bus z ip̄ius dñi z sanctorz exēplis q̄ or dine beila vitiōz supare debeāt: luce cla rius discim^o. His armis philistei filios israhel priuāt: cū maligni spūs aīos fideli um a meditatione sacre lectionis: ne vel ip̄e p̄ exercitiū resistendi fiducia sumant: vel alius forte q̄ legere nesciunt ad resi stendū vitiōs: exhortādo aut corripēdo accendāt. Tollunt fabros armorz cū eos qui sacra eloquia noūt: intantū sceleri bus obruunt: vt dicere bona que didice rāt p̄orsus erubescāt. Trāserūt omnē artificē z inclusorē in babiloniā de hie rusalē: cū eos q̄ multipharia virtutū ope ratione plurib^o p̄derāt: z ciuitatē dei p̄ corruptozes tētationū munire solebant:

Allego. **R**egnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

als + ioachi

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

1 Re. 13. d

Ni. de ly. Sedechias

Regnauitq; ei dñs zc. deuastantes terrā iuda. b **F**actū est autem hoc p̄ verbū dñi zc. specialiter p̄ hieremiā prophetā: vt patet Hier. xxij. et. xxv. c **P**ropter peccata manasse. licet enim manasses penituerit: z a deo exauditus fuerit in persona xp̄ia. vt habet. ij. Paral. ca. xxvij. non tñ q̄tū ad hoc q̄ p̄pls a captiuitate z ciuitas ab incendio liberarent. Tum quia populus sicut et rex peccauit: non tñ similiter penituit. Tum qz post manassen oēs re ges iuda

rebellauit p̄tra eum. Immisitq; ei dñs latrunculos chaldeoz: z latrunculos syriē: z latrunculos mo ab: z latrunculos filioz amon: z immisit eos in iudā vt disperderent eū/ iuxta verbum dñi quod locut^o fuerat p̄ seruos suos prophetas. Factum est autem hoc b per verbum domini cōtra iudā/ vt auferret eum coram se: pro p̄ter peccata manasse z vniuersa que fecit: et propter sanguinem innoxium quē effudit: et imp^o e uit hierusalē cruore innocentū: et ob hanc rem noluit dñs p̄pitari. Reliqua autē sermonum ioakim z vniuersa q̄ fecit: non ne hec scripta sūt in libro sermo num dierū regum iuda. Et dormiuit ioakim cū patribus suis.

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

ges iuda offenderunt dñm excepto io sia: p̄pter qd̄ p̄pls fuit captiuatus z ci uitas destructa. vt habet ca. sequēti.

Et dormiuit ioachim cū pa tribus suis. non est p̄ hoc intelligen dū q̄ mortuus fuerit in pace. imo sicut dicit Iosephus: Nabuchodonosor cū exercitu venit in hierlm: z cū sub spe fe deris ibi reciperet: interfectis multis de populo: z sublatis thesauris z par te valorum templi interfecit ioachim: et fecit corpus eius inhumatū p̄oici ex tra portas hierusalem: sicut Hieremi as predixerat: vt habetur Hieremie xxij. e. Sepultura asini sepelietur.

Regnauitq; ioachim. Dic cō sequenter ostendit quid factum sit sub eius filio quem substituit nabuchodo nosor regem. f **E**t vltra nō ad didit rex egypti vt egredere^t de terra sua. scz contra regē babilonis: sicut sperauerat ioachim pater istius: vt predictum est. cuius causa subditur cū dicitur: g **T**ulerat enim rex ba bylonis a riuo egypti zc. z ido nō audebat cōtra eum exire. h **E**t tri bus mēibus regnauit in hieru salem. rex enim babilonis timēs ne iste ioachim eēt memor necis paterne: et sic regi babilonis rebellaret: z eius aduersarijs se iungeret: cito rediit ad exercitu ad remouēdū eū. i **E**gres sus est ioachim rex iuda. timens enim ne occasione sui ciuitas z templū destruerentur: z populus totaliter ca ptiaretur: de consilio Hieremie red didit se voluntarie regi babilonis cum matre sua z amicis suis. k **E**t sus cepit eum rex babilonis anno octauo regni sui. scz regis babilo nis z nō regni ioachim: quia solum re gnauit tribus mēibus: vt dictū est: l **E**t ptulit inde omēs thesau ros domus domini zc. et trāstulit in babilonem cum rege z matre z for tiore populo z meliore: vt patz in lra. m **D**ecē milia. infra habet: Se p̄tē milia: z artifices z inclusores mil le. Dicendum q̄ tria milia fuerunt de iudeis. i. de tribu iuda. vt habet Hieremie vlti. z isti non ponuntur in secū da numeratione. cū dicitur hic: Septē milia. z de illis septē milib^o mille erāt

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

Regnauitq; ioachim filius eius pro eo. Et vltra nō addidit rex egypti vt egredere^t d̄ terra sua. Tulerat enī rex babilonis/ a riuo egypti vsq; ad fluuiū euphra ten/ omnia q̄ fuerāt regl egypti. Becē z octo ānoz erat ioachim

Sedechas. Sali sunt rectores q munere z dono dñi no abutunt: z falso sibi nomen iusticie vsurpant. **Bathathia** vel mathanias em̄ interpretat mun⁹ siue donū. **Sedechas** iust⁹ dñi vñdecim ānis regnavit: qz transgressor legis fuit: q signi- ficat denario nūero. **Houenari⁹** q min⁹ habet denario imper

iusticia dñi. fecit em̄ rex babylonis eum iurare p dñm q serua- ret sibi fidelitatē z tributū redderet. vt habet. ū. Paral. xvi. z ppter hoc sic vocauit eū vt esset memor iuramēti qd sibi fece- rat: sicut iustū erat. e **Et fecit malū co. dñio.** offendendo eum. f **Recessitqz sede.** a re. ba. veniēdo ptra iuramen- tū suū: nec in aliquo voluit credere hie/ remie. pbe: vt h̄. ū. Paral. xvi.

fectionē legis significat: sic vñdenari⁹ transgressionē. **Recte** g nabuchodono so: in nono āno regni sedechie obsedit ciuitatē mēse decimo: z decima die mē- sis: qz mali pastores cū decalogi māda- ta q scientia tenēt ope z doctrina p̄fice- re negligūt: necesse ē vt plebē sibi com- missam antiq⁹ hostis cū suo exercitu- obsidione circūdet: z munitiōe erroris ac vitioz p̄structa claudat vallādo cini- tate: sicut fames in ciuitate p̄ualeat: fa- mes vtiqz verbū dei cū nō expendit pa- nis doctrinē pp̄lo terre. **Ca. XXV**

Actū est autē anno re. zc. **Et interrupta est zc.** **Ra.** Interrupta qdem p ten- tatiōes varias demonū custodia pp̄lo/ rū. h̄i q debuerant armis ciuitatē defē- dere: nocte ignorātie z pctōz vallati su- giunt: qz mercenarij z q nō est pastor videt lupū venientē: z dimittit oues et fugit: et lupus rapit et dispergit oues p viā porte que est inter duplicē murū ad hortū: aperit inertīā doctoz: q inter duplicē murū duoz testamētoz p̄stuiti nō belligerare sed effugere querunt: et in delitijs magis diffuere (qd hort⁹ si- gnificat) q̄ scuto fidei hostibus obliste- re. Fugit sedechias qz demonib⁹ pp̄lm circūdantib⁹ rector fugit: nō ad mōtes: de qb⁹: **Dōtes** in circūitu eius: sed ad cōpestria. i. ad dlectationē luxurie: **Uñ** Arta ē viā q ducit ad vitā: lata q ducit ad mortē. **Cōprehendit** euz in planicie hiericho: z bellatores disp̄si sūt z reliq- runt eū. **Cū** em̄ p̄tutes hoīm deserunt: q eum defendere debuerāt: in planicie hiericho capiē. i. in defectione carnalis sensus. **Hiericho** em̄ interpretat lunā: z significat defectū carnis. **Unde:** qui de hierlm descēdebat in hiericho incidit in latrones. **Filios** sedechie occidit co- rā eo: z oculos ei⁹ effudit. **Rex** babyl- onis diabolus est: possessor intime p̄su- sionis q̄ p̄us filios ante intuentis ocu- los p̄ris trucidat: qz sepe sic bona opa interficit: vt hec se amittere ipse q ca- ptus est anim⁹ dolens cernat. **Nā** ge- nuit plerūqz anim⁹: z tñ carnis delecta- tionib⁹ vict⁹: bona q̄ genuit amās per- dit: ea q̄ patit dāna p̄siderat: nō tñ vir- tutis brachiū ptra regē babylonis le- uat. **Sed** dñ vidēs neq̄tie perpetratio- ne p̄ntif: ad h̄ qñqz pcti v̄su p̄ducit: vt ipso qz rōnis lumine p̄iuef: qz diabo- lus bona p̄us opa subducit: z post itel- ligentie lumē tollit: qd recte sedechias in reblatha patit. **Reblata** q̄ppe mul- ta hic interpretatur: qz quādoqz ei lumen

Vi. de lyra **Rōn** is claudi

artifices notabiles. z ideo cū dicit: **Et artifices.** li et tenetur p id est q fuerūt de alijs tribubus: et mille de artificibus notabilibus. z sic in vni- uerso fuerūt decē milia. z ista dicitio po- puli dicit. p̄rie transmigratio: qz voluntarie se tradiderūt. qd aut̄ postea factū est sub sedechia vocat magis p̄rie captiuitas populi. z ideo aliq numerat ānos trāsmigratiōis. **A. x. incipit** do ab ista trāsmigratiōe facta tpe ioachin. **b** **Duxitqz eos.** **Hic** p̄r describit quid factū sit sub sedechia fratre ioachin: cū dicit: **Et constituit mathathia patruū ei⁹.** scz ipsi⁹ ioa- chin. **d** **Imposuitqz nomē ei sedechia.** qd interpretat iusticia

relictū ē excepti pauperib⁹ pp̄li terre. **Trāstulit** qz ioachin in ba- bylonē: z matrē regl z vxores re- gis: z eunuchos regis z iudices terre duxit in captiuitatē de hie- rusalē in babylonē: z oēs viros robustos septē milia: z artifices z inclusores mille: oēs viros for- tes z bellatores: duxitqz eos rex babylonis captiuos in babyl- onē. **Et** constituit mathathia patru- um ei⁹ p eo: imposuitqz nomē ei⁹ sedechia. **Uicesimū** z primū an- nū etat⁹ habebat sedechias cuz regnare cepisset: z vñdeciz ānis regnavit in hierlm. **Nomē** m̄ris ei⁹ erat amuthal: filia hieremie d lobna. **Et** fecit malū corā dño: iuxta oīa q̄ fecerat ioachin. **Ira** scebat em̄ dñs ptra hierlm z cō- tra iudā: donec p̄iceret eos a fa- cie sua. **Recessitqz** sedechias a rege babylonis. **Ca. XXV**

Actū est autē anno no- no regni ei⁹ mēse deci- mo: decima die mēsis venit nabuchodono- lor rex babylonis ipse z oīs exer- citus ei⁹ in hierlm: z circūdede- runt eū: z extruxerūt i circūitu ei⁹ munitiōes. **Et** clausa est ciuitas atqz vallata vsqz ad vñdecimū annū regl sedechie nona die mē- sis. **Preualuitqz** fames in ciui- tate: nec erat panis pp̄lo terre. **Et** interrupta ē ciuitas: z oēs viri bellatores nocte fugerūt p viam porte q̄ est inf̄ duplicē murū ad hortū regis. **Porro** chaldei ob- sidebāt in circūitu ciuitatez. **Fu- git** itaqz sedechias p viā q̄ ducit ad cāpestria solitudinis: z p̄secu- tus est exercit⁹ chaldeoz regem: **comprehēditqz** eum in planicie

Actū est autē anno no- no regni ei⁹ mēse deci- mo: decima die mēsis venit nabuchodono- lor rex babylonis ipse z oīs exer- citus ei⁹ in hierlm: z circūdede- runt eū: z extruxerūt i circūitu ei⁹ munitiōes. **Et** clausa est ciuitas atqz vallata vsqz ad vñdecimū annū regl sedechie nona die mē- sis. **Preualuitqz** fames in ciui- tate: nec erat panis pp̄lo terre. **Et** interrupta ē ciuitas: z oēs viri bellatores nocte fugerūt p viam porte q̄ est inf̄ duplicē murū ad hortū regis. **Porro** chaldei ob- sidebāt in circūitu ciuitatez. **Fu- git** itaqz sedechias p viā q̄ ducit ad cāpestria solitudinis: z p̄secu- tus est exercit⁹ chaldeoz regem: **comprehēditqz** eum in planicie

eius obsidio significat demonū tentatio. **Job. xix. b.** Obsede- rūt in gyro tabernaculū meū. **Per** scdm̄ h̄o qd fuit ei⁹ fugat: significat tētati pusillanimitas: in q̄ nō est resistētia. **Cōtra** qd dicit **Fac. iij. b.** Resistite diabolo z fugiet a vob. **Per** tertiū h̄o qd est ei⁹ captio: significat lapsus tentati in laqueuz mortalis pcti. **Per** quartū h̄o qd fuit filioz occisio: significat oīm bono rō p̄cedentiū mortificatio. **Per** q̄ntū aut̄ qd fuit execratio sede **B. iij. *** **chie** significat

Actū est autē anno no- no regni ei⁹ mēse deci- mo: decima die mēsis venit nabuchodono- lor rex babylonis ipse z oīs exer- citus ei⁹ in hierlm: z circūdede- runt eū: z extruxerūt i circūitu ei⁹ munitiōes. **Et** clausa est ciuitas atqz vallata vsqz ad vñdecimū annū regl sedechie nona die mē- sis. **Preualuitqz** fames in ciui- tate: nec erat panis pp̄lo terre. **Et** interrupta ē ciuitas: z oēs viri bellatores nocte fugerūt p viam porte q̄ est inf̄ duplicē murū ad hortū regis. **Porro** chaldei ob- sidebāt in circūitu ciuitatez. **Fu- git** itaqz sedechias p viā q̄ ducit ad cāpestria solitudinis: z p̄secu- tus est exercit⁹ chaldeoz regem: **comprehēditqz** eum in planicie

Actū est autē anno no- no regni ei⁹ mēse deci- mo: decima die mēsis venit nabuchodono- lor rex babylonis ipse z oīs exer- citus ei⁹ in hierlm: z circūdede- runt eū: z extruxerūt i circūitu ei⁹ munitiōes. **Et** clausa est ciuitas atqz vallata vsqz ad vñdecimū annū regl sedechie nona die mē- sis. **Preualuitqz** fames in ciui- tate: nec erat panis pp̄lo terre. **Et** interrupta ē ciuitas: z oēs viri bellatores nocte fugerūt p viam porte q̄ est inf̄ duplicē murū ad hortū regis. **Porro** chaldei ob- sidebāt in circūitu ciuitatez. **Fu- git** itaqz sedechias p viā q̄ ducit ad cāpestria solitudinis: z p̄secu- tus est exercit⁹ chaldeoz regem: **comprehēditqz** eum in planicie

Actū est autē anno no- no regni ei⁹ mēse deci- mo: decima die mēsis venit nabuchodono- lor rex babylonis ipse z oīs exer- citus ei⁹ in hierlm: z circūdede- runt eū: z extruxerūt i circūitu ei⁹ munitiōes. **Et** clausa est ciuitas atqz vallata vsqz ad vñdecimū annū regl sedechie nona die mē- sis. **Preualuitqz** fames in ciui- tate: nec erat panis pp̄lo terre. **Et** interrupta ē ciuitas: z oēs viri bellatores nocte fugerūt p viam porte q̄ est inf̄ duplicē murū ad hortū regis. **Porro** chaldei ob- sidebāt in circūitu ciuitatez. **Fu- git** itaqz sedechias p viā q̄ ducit ad cāpestria solitudinis: z p̄secu- tus est exercit⁹ chaldeoz regem: **comprehēditqz** eum in planicie

Actū est autē anno no- no regni ei⁹ mēse deci- mo: decima die mēsis venit nabuchodono- lor rex babylonis ipse z oīs exer- citus ei⁹ in hierlm: z circūdede- runt eū: z extruxerūt i circūitu ei⁹ munitiōes. **Et** clausa est ciuitas atqz vallata vsqz ad vñdecimū annū regl sedechie nona die mē- sis. **Preualuitqz** fames in ciui- tate: nec erat panis pp̄lo terre. **Et** interrupta ē ciuitas: z oēs viri bellatores nocte fugerūt p viam porte q̄ est inf̄ duplicē murū ad hortū regis. **Porro** chaldei ob- sidebāt in circūitu ciuitatez. **Fu- git** itaqz sedechias p viā q̄ ducit ad cāpestria solitudinis: z p̄secu- tus est exercit⁹ chaldeoz regem: **comprehēditqz** eum in planicie

Diuisio

D

Doraliter

E ronis claudis: q̄ prauo vsu z iniquitatis sue multitudine ḡuat. a **Abese q̄nto. Ra.** Congruit t̄pis ordo cū rōne vindicte. Bese q̄nto vastata est ciuitas q̄ pentateuchū legis seruare de sperit: z septima die mensis: q̄ sabbati requiē nō custodiuit: z p̄traria p̄ceptis dei egit: frustra sibi blandiēs de securitate pro

† Eccl. 16. e

† 44. dist. c. 176. dist. c. ieiunium

† 1. re. 27. d

b **Uenit nabuzardan. Ra.** q̄ interpretat v̄ti/ labrū: siue p̄phetia alieni iudicij: iusto dei iudicio sup̄ pctōres: princeps vltis exercitus regl̄ babilonis in hierlm̄ in/ telligibile: z succēdit domū dñi: cū dia/ bolus q̄ rex p̄fusionis z p̄nceps oim̄ iniquoz est: tā malignoz spiritū q̄ eti/ am ip̄ioz hoim̄: plebē inuadit fidelū: z domū regl̄ z domos hierlm̄. i. recto/ res z eos q̄ videbant̄ in v̄sione pacis manere: inflāmatos cupiditate subuer/ tit: oem̄q̄ domū cōbussit igni: cū vnus/ cuiusq̄ p̄sciam p̄ flāmā illiciti amoris p̄ turbauit. Et muros hierlm̄ in circūitu destruxit: cū intēctiōe orōnis z v̄rtutū studia q̄ se valere nouit in desperati/ bus dissoluit: ne p̄ spem venie ad diu/ na succurrat auxilia: z correptiōis vite ap̄p̄endat munimina: ppl̄m̄q̄ in capti/ uitate ducēs de pauperib⁹ terre reliq̄t vinitores et agricolos: q̄ eis q̄ v̄tiles s̄bo z exēplo esse poterāt: p̄ vitia capti/ uas stultis z hebetibus cōmēdat agrī/ culturā: q̄tinus nō vinū ḡfe sp̄ualis et frumentū sane doctrine in vineis z a/ gris p̄p̄loz fructificet: s̄z spine magis z tribuli vitioz exerceat. c **Colūnas. Ra.** Et bases intelligim⁹ docto/ res: q̄ sonoritate p̄dicatiōis et fidei fir/ mitate debuerūt alios sustentare. Sa/ re enēū baptisimi lauacrū: vel cōpūctiō/ nē lachrymarū. hec quidē oia chaldei sp̄uales p̄ inertā magistrōz de domo dñi auferre nituntur z confringere. d **Ollas q̄z. Ra.** Quia diuersa of/ ficia in ecclesiasticis ordinib⁹ de dei p̄ui/ tio auferētes in suū vsuz neq̄ssimū ver/ terūt. e **Thuribula z phialas.** Cū orōnē q̄ diuinitas placari potuit: z poculū verbi q̄ lassī refocillari debue/ rāt impediēdo subuertūt. f **Que aurea aurea: et q̄ argē. ar.** Quia tā sensuz p̄ciosum q̄ eloquij venustate ho/ stis nequā de domo dñi auferre molit̄:

Ni. de ly. z secum

S ubterrancā possent fugere pauci: nō tñ tot q̄t erāt cū sedechia rege: vt p̄/ tēdit l̄ra: z iō meli⁹ d̄z q̄ chaldei secuti sūt sedechiā p̄ iudiciū aliquoz q̄s cepe/ rūt i ciuitate q̄ non poterāt fugere. Ad suētē s̄o ezechiel pōt dici q̄ rete dñi si ue sagena ibi itelligit exercit⁹ chaldeo/ rum capiēs sedechiā p̄m ordinē iusticie diuine. a **Et oēs bellatores zc.** q̄z chaldei fuerūt intēti ad capiendū re/ gē que p̄ncipaliter q̄rebāt. b **App̄ hēsūm ḡeū. s. viiū.** c **Duxerūt ad regē baby.** q̄z tantā p̄sonā nō au/ debāt occidere sine regl̄ ordinatione. d **Qui locutus est zc.** arguēs eū de trāsgressione veritatē z iuramētū: et sic p̄cessit d̄ eū p̄ rigore iusticie in plo/ na pp̄ria z filioz suoz. e **Abense q̄nto.** Sic p̄n̄r describit incendū ciuitatis. p̄mo q̄ntū ad t̄ps. cū d̄z: Septima die mensis. Diere. vlti. d̄z. Decima die mensis. Dicendū q̄ nō est p̄tradictio: q̄z septima die mensis fuit positus ignis in ciuitate: z durauit incendū vsq̄ ad decimā diē inclu/ siue p̄ magnitudinē z multitudinē edificioz. vñ h̄ ponit p̄nci/ p̄tū incēdij. Diere. vltio ponit el⁹ finis. f **Ipe est ann⁹ no. re. ba.** Diere. vltio d̄z: decimus octau⁹ ann⁹: q̄d soluit Ra. Sa. dicēs: q̄ erat nonus decim⁹ ann⁹ a p̄ncipio regni nabucho/ donoso: z decimus octauus ab illo t̄pe quo primo cepit ioachim

donoso: z decimus octauus ab illo t̄pe quo primo cepit ioachim filiu iose. z p̄m hoc cepit eū scdo anno regni sui: sed h̄ nō vide/ tur p̄sonare textui: q̄z. s. xliij. ca. dictū est q̄ ioachim trib⁹ anis seruiuit nabuchodonoso: z in q̄rto anno rebellauit et fuit ca/ ptus z occisus: z fili⁹ eius ioachin loco ei⁹ substitut⁹: q̄ regna/ uit tribus mēsisibus. qui amoto substitu/ tus est sedechias q̄ vndecimo anno re/ gni sui captus est z ciuitas incēsa. z sic videt q̄ a prima captione ioachim vsq̄ ad incendū ciuitatis fluxerunt t̄m̄ quin/ decim anni. z iō aliter pōt dici. s. p̄. xij. anni regni nabuchodonoso: non erant simpliciter cōpleti: sed erat vnus incom/ pletus: z ille hic noiat p̄ter partē que transferat. z Hieremie vltio tacet pro/ pter eius incōpletionē: sicut frequenter fit in alijs locis. Sciendū etiā q̄ nabu/ chodonoso: primo regnauit in chaldeā: postea obtinuit regnū assyrio: z factus est monarcha. z aliquādo eius anni nu/ merantur a p̄ncipio regni in chaldeā. aliquādo autē a t̄pe quo fuit monarcha.

Et succendit domū zc. incipi/ ens a maioribus edificijs. b **Om̄ nemq̄z domum cōbussit.** in hebreo habet: Et oem̄ domū magnam. per hoc intelligunt̄ loca vbi p̄ueniebant ad au/ diendum legem: vt dicit Ra. Sa. i **Reliquā autē.** hic p̄sequenter de/ scribit dispositio de p̄da. z primo q̄ntū ad ppl̄m vite reseruatam. cum d̄z: Reli/ quā autē ppl̄i partē q̄ reman. in ci/ uitate: q̄ non poterat fugere: sicut sunt mulieres z paruuli. k **Et pfugas qui trāsfugerāt ad regē babilo.** anq̄ ciuitas caperet. l **Et de pau/ peribus terre reliq̄t vini. et agri/ ne terra in solitudinem redigeret.** et sic rex babilonis inde tributum non habe/ ret. scdo ordinaf de p̄da q̄ntū ad va/ sa templi/ cum dicit: m **Colūnas autē ereas que erant in tēplo do/ mini zc.** de istis columnis z alijs vtem s̄libus hic positus habetur supra. iij. li/ bro. vij. ca. vbi de forma z dispositione taliū dictū fuit. z ideo hic pertranso. n **Que aurea aurea: z q̄ argenti/ tea argentea.** i. posuit aurea ad vnā partē simul: et argentea ad altam. z s̄lir de alijs metallis. Tertio describit ordi/ natio p̄de q̄ntū ad ppl̄m occisum/ cū d̄z:

Tulit q̄s chie: significatur ignozātie tenebra que sequitur ad actū malicie Sap. ii. d. Execcauit illos malicia eorum. Per se/ ptimum vero quod fuit incatenatio: signi/ ficatur redeundi desperatio. Proverbi/ orum. xvlij. a. Impius cum in profundū peccatorum venerit contemnit. Per se/ ptimum vero quod fuit ductio in babilo/ nem: significatur pertractio ad gehē/ nam: que bene significatur per babilo/ nem: eo q̄ in inferno nullus est ordo: et per p̄sequēs ibi est maxima cōfusio. t **Uenit nabuzardan princeps exercitus regis babilonis in hier/ rusalem zc.** Per nabuzardan qui in/ terpretatur princeps coquorum diabo/ lus significatur. Per hoc autē q̄ suc/ cendit domum domini z domum regis et domos hierusalem (vt in textu dicitur) significatur q̄ diabo/ lus igne cupiditatis et luxurie succendit derum nobiles et cō/ munem populum. nam per domum domini clerus. per domū regis nobiles. per domos hierusalem communis populus si/ gnificantur: De incen dio nanq̄ cupiditatis d̄z Diere. vi. c. A maiore vsq̄ ad minozē: z a p̄pheta vsq̄ ad sacerdotem om̄/ nes auaricie student. De incendio vero luxurie dicit Diere/ mie. v. c. Unusquisq̄ ad v̄porem p̄p̄mi sui p̄n̄iebat. **Factū est au**

S ubterrancā possent fugere pauci: nō tñ tot q̄t erāt cū sedechia rege: vt p̄/ tēdit l̄ra: z iō meli⁹ d̄z q̄ chaldei secuti sūt sedechiā p̄ iudiciū aliquoz q̄s cepe/ rūt i ciuitate q̄ non poterāt fugere. Ad suētē s̄o ezechiel pōt dici q̄ rete dñi si ue sagena ibi itelligit exercit⁹ chaldeo/ rum capiēs sedechiā p̄m ordinē iusticie diuine. a **Et oēs bellatores zc.** q̄z chaldei fuerūt intēti ad capiendū re/ gē que p̄ncipaliter q̄rebāt. b **App̄ hēsūm ḡeū. s. viiū.** c **Duxerūt ad regē baby.** q̄z tantā p̄sonā nō au/ debāt occidere sine regl̄ ordinatione. d **Qui locutus est zc.** arguēs eū de trāsgressione veritatē z iuramētū: et sic p̄cessit d̄ eū p̄ rigore iusticie in plo/ na pp̄ria z filioz suoz. e **Abense q̄nto.** Sic p̄n̄r describit incendū ciuitatis. p̄mo q̄ntū ad t̄ps. cū d̄z: Septima die mensis. Diere. vlti. d̄z. Decima die mensis. Dicendū q̄ nō est p̄tradictio: q̄z septima die mensis fuit positus ignis in ciuitate: z durauit incendū vsq̄ ad decimā diē inclu/ siue p̄ magnitudinē z multitudinē edificioz. vñ h̄ ponit p̄nci/ p̄tū incēdij. Diere. vltio ponit el⁹ finis. f **Ipe est ann⁹ no. re. ba.** Diere. vltio d̄z: decimus octau⁹ ann⁹: q̄d soluit Ra. Sa. dicēs: q̄ erat nonus decim⁹ ann⁹ a p̄ncipio regni nabucho/ donoso: z decimus octauus ab illo t̄pe quo primo cepit ioachim filiu iose. z p̄m hoc cepit eū scdo anno regni sui: sed h̄ nō vide/ tur p̄sonare textui: q̄z. s. xliij. ca. dictū est q̄ ioachim trib⁹ anis seruiuit nabuchodonoso: z in q̄rto anno rebellauit et fuit ca/ ptus z occisus: z fili⁹ eius ioachin loco ei⁹ substitut⁹: q̄ regna/ uit tribus mēsisibus. qui amoto substitu/ tus est sedechias q̄ vndecimo anno re/ gni sui captus est z ciuitas incēsa. z sic videt q̄ a prima captione ioachim vsq̄ ad incendū ciuitatis fluxerunt t̄m̄ quin/ decim anni. z iō aliter pōt dici. s. p̄. xij. anni regni nabuchodonoso: non erant simpliciter cōpleti: sed erat vnus incom/ pletus: z ille hic noiat p̄ter partē que transferat. z Hieremie vltio tacet pro/ pter eius incōpletionē: sicut frequenter fit in alijs locis. Sciendū etiā q̄ nabu/ chodonoso: primo regnauit in chaldeā: postea obtinuit regnū assyrio: z factus est monarcha. z aliquādo eius anni nu/ merantur a p̄ncipio regni in chaldeā. aliquādo autē a t̄pe quo fuit monarcha. **Et succendit domū zc.** incipi/ ens a maioribus edificijs. b **Om̄ nemq̄z domum cōbussit.** in hebreo habet: Et oem̄ domū magnam. per hoc intelligunt̄ loca vbi p̄ueniebant ad au/ diendum legem: vt dicit Ra. Sa. i **Reliquā autē.** hic p̄sequenter de/ scribit dispositio de p̄da. z primo q̄ntū ad ppl̄m vite reseruatam. cum d̄z: Reli/ quā autē ppl̄i partē q̄ reman. in ci/ uitate: q̄ non poterat fugere: sicut sunt mulieres z paruuli. k **Et pfugas qui trāsfugerāt ad regē babilo.** anq̄ ciuitas caperet. l **Et de pau/ peribus terre reliq̄t vini. et agri/ ne terra in solitudinem redigeret.** et sic rex babilonis inde tributum non habe/ ret. scdo ordinaf de p̄da q̄ntū ad va/ sa templi/ cum dicit: m **Colūnas autē ereas que erant in tēplo do/ mini zc.** de istis columnis z alijs vtem s̄libus hic positus habetur supra. iij. li/ bro. vij. ca. vbi de forma z dispositione taliū dictū fuit. z ideo hic pertranso. n **Que aurea aurea: z q̄ argenti/ tea argentea.** i. posuit aurea ad vnā partē simul: et argentea ad altam. z s̄lir de alijs metallis. Tertio describit ordi/ natio p̄de q̄ntū ad ppl̄m occisum/ cū d̄z: **Tulit q̄s chie:** significatur ignozātie tenebra que sequitur ad actū malicie Sap. ii. d. Execcauit illos malicia eorum. Per se/ ptimum vero quod fuit incatenatio: signi/ ficatur redeundi desperatio. Proverbi/ orum. xvlij. a. Impius cum in profundū peccatorum venerit contemnit. Per se/ ptimum vero quod fuit ductio in babilo/ nem: significatur pertractio ad gehē/ nam: que bene significatur per babilo/ nem: eo q̄ in inferno nullus est ordo: et per p̄sequēs ibi est maxima cōfusio. t **Uenit nabuzardan princeps exercitus regis babilonis in hier/ rusalem zc.** Per nabuzardan qui in/ terpretatur princeps coquorum diabo/ lus significatur. Per hoc autē q̄ suc/ cendit domum domini z domum regis et domos hierusalem (vt in textu dicitur) significatur q̄ diabo/ lus igne cupiditatis et luxurie succendit derum nobiles et cō/ munem populum. nam per domum domini clerus. per domū regis nobiles. per domos hierusalem communis populus si/ gnificantur: De incen dio nanq̄ cupiditatis d̄z Diere. vi. c. A maiore vsq̄ ad minozē: z a p̄pheta vsq̄ ad sacerdotem om̄/ nes auaricie student. De incendio vero luxurie dicit Diere/ mie. v. c. Unusquisq̄ ad v̄porem p̄p̄mi sui p̄n̄iebat. **Factū est au**

z secū in p̄fusione ducere. a **T**ulit quoqz Ra. Non solū populares: s; z fortes z principes in ecclia diabolus decipe z peccatores captiuare satagat. vñ in Job d̄ ip̄o. Esce ei⁹ electe sūt. Tulit saralam q̄ interp̄tat vinculis: sacerdotē primū: cū primū ecclie ordinē q̄ i ep̄iscopis est: amore voluptatis terrene vitiōz cathena p̄stringit. Sicut sophonā q̄ interp̄tat absconditus sacerdotē scdm: cū sc̄d̄i ordinis viros. i. p̄byteros (q̄ ta lentū verbi in terra fodientes abscondē rāt) in suū dominiū subigit. Et tres ianitores q̄ ostiū fidei aperire debuerāt: z tenētes clauē scie: nec ip̄i introierūt: nec alios introire pmiserūt. Eunuchus significat fatuas virgines: q̄ vasa oleo vacua in manibus tenebāt continētes se a coitu corpali: nec tñ oleū ḡre et misericordie in pectore suo habere volebāt: q̄ frustra sup bellatores p̄stunt: cū arrogantia nō precaueāt. Quinqz viros q̄ steterāt corā rege. i. illos q̄ q̄nqz sensib⁹ corpis voluptati seruientes: regi vitiōz semp assistebāt. b **S**opher. Rab. Interp̄tat dissipans vel diuidēs significans eos q̄ rudes in ecclia q̄s ad militiā xp̄isti nutrire debuerāt: prauis exemplis dissipātes a cetu fidelū per rorem sequestrāt: z sex viros e vulgo. i. sultos opatores q̄ merito e vulgo: qz diuina p̄silia discere z factū implere ne clexerant. c **E**t sex viros. Rab. Hos oēs nabucardā duxit ad regē babilonis et interfecti sunt: qz diabolus p̄dā quā ab ecclia euellit ad perpetue mortis interfectionē pducere ambit q̄s p̄cunt rex cōfisionis in rebiatha: h̄ est i multitudine scelerū: z amore voluptatum. d **E**t trāslatus est zc. Cum illi qui p̄fessionē nois dei in ecclia videbant habere: p̄ scelera multiplicia de terra viuentiū trāslati: in regnū p̄fisionis z erroris abducunt. sub q̄ imperio quicūqz p̄senerauerūt nō merebunt p̄ se su ducatū regredi in terrā iuda: tem plūqz dñi ibidē reedificare. In posterū nanqz p̄sentis vite tradent in carcerem mortis p̄petue: vbi vermis eozū nō morietur: z ignis nō extinguet. Nobis autem liceat in pegrinatione labētis seculi verā cōmissōz gerere penitudinē: et post excursū septem dierū velut post lxx. annos huius captiuitatis exuti: ab omni potestate regis babilonis valeamus iuuāte spū qui septiformis d̄ celestem hierlm ingredi z vultum d̄satoris nr̄i p̄ secula p̄teplari. e **E**t saraia. filius sarale sacerdotis reseruatus est z pater occisus. Et q̄ in captiuitate postea natus est iesus sacerdos magn⁹ q̄ reduxit pplm cū corobabel.

Nico.delyra

Tulit quoqz p̄nceps militie zc. Isti enī fuerāt p̄siliarij sedechie z cōsentanci in rebellionē nabuchodonosor. b **E**t sopher p̄ncipem exercitus q̄ pbabat tyrones: Id ē aptos ad p̄siliū: et soluebat eis stipendia: vt dicit Ra. Sa. c **P**ercussit qz eos rex babilois. rōne iā tacta. d **P**opulo aut. Postqz descripta est captiuitas sub sedechia: hic p̄nr̄ describit seruilitas sub godolia. et primo describit huius subiectio. sc̄do ioachin sublimatio: ibi: factū ē. Circa p̄mū d̄z: Bodoliam

a habebat ornatū. Tulit q̄qz prin a ceps militie saraiā sacerdotē primū: z sophonā sacerdotē scdm z tres ianitores: z de ciuitate eunuchū vnū: q̄ erat p̄fectus super bellatores viros: et q̄nqz viros de his qui steterāt corā rege: q̄s b repperit i ciuitate: z sopher p̄ncipem exercitus: q̄ probabat tyrones de p̄plo terre: et sex viros e vulgo: qui inueni fuerāt in ciuitate. Quos tollēs nabucardā p̄nceps militū duxit ad regē babilois i reblatha: Percussitqz eos rex babilonis: z interfecit eos in reblatha in terra emath. Et trāslatus est iuda de terra sua. Populo aut qui relictus erat in terra iuda quē dimiserat nabuchodonosor rex babilois p̄fecit godoliā filiū aichā filij saphā. Qd cū audissent oēs duces militum ipsi z viri qui erāt cū eis: videlicet q̄ p̄stituisset rex babilois godoliā: venerūt ad godoliā i maspha hismael fili⁹ nathanie: z ioachan fili⁹ caree: z saraia fili⁹ the nameth nechophatites: z iecōias fili⁹ maachati: ip̄i z socij eozū: z iurauitqz eis godolias ip̄is z socijs eozū: dicens: Nolite timere seruire chaldeis. Manete in terra: z seruite regi babilonis: et bene erit vobis. Factū est aut in mense septimo: venit hismael fili⁹ nathanie: filij elisama: de semine regio z decē viri cū eo: percusserūtqz godoliā qui z mortuus est: sed z iudeos z chaldeos qui erant cū eo in maspha. Cōsurgensqz ois ppl̄s: a paruo vsqz ad magnum: z p̄ncipes militū: venerūt in egyptum: timētes chaldeos. Factū vero est in anno tricesimo septimo trāsmigrationis ioachin regis iude: mēse duodecimo vicesima z septima die mēsis: subleuauit euilmerodach rex babilois anno quo regnare cepat caput ioachin regis iuda de carcere: et locutus est ei benigne. Et posuit thronum eius super thronū regum qui erant cum eo in babilone: et mutauit vestes eius quas habuerat in carcere: z comedebat panem semper in cōspectu ei⁹: cunctis diebus vite sue: annonā q̄qz constituit ei sine intermissione: quē et dabatur ei a rege per singulos dies omnibus diebus vite sue.

Secūdus liber malachim: id est regū quartus finit.

e **B**odoliā filiū aichā. quē p̄fecti rex babilonis p̄plo q̄ remāserat ad terrā colendā vt tributū inde colligeret et mitteret regi babilonis. f **Q**d cū audis. zc. q̄ in captione sedechie dispersi fuerāt: vt p̄dictū est: z i diuersis locis latuerāt. g **I**urauitqz eis godolias sedus fidelitatis vt pacifice essent in terra sub seruitute regis babilonis. h **F**actū ē aut in mē. se. a p̄fectio ne godolie. i **V**enit hismael zc. de semine regio: z ido duplicebat ei q̄ alius in regno inde eēt superior eo. k **E**t decē viri cū eo. s; alij plures erāt exteri⁹ latētes: qz decē viri nō fecissent tantā cedem z tantā p̄dā cepissent quantā tūc fecit iste hismael: vt plenius scribit **D**iere. xli. ca. l **P**ercussitqz go. p̄ditiose postqz eos receperat grat. die: vt habetur **D**iere. xli. ca. m **C**ōsurgensqz ois po. p̄ b̄nā fugerūt in egyptū: **D**ieremie p̄siliū: vt h̄ **D**iere. xli. ne chaldei p̄pter interfectionē godolie q̄ in terra rep̄ntabat p̄sonā nabuchodonosor: veniret z iterficeret totū pplm q̄ remāserat. n **F**actū x̄o ē. **H**ic p̄nr̄ describit sublimatio ioachin regis q̄ tradiderat se nabuchodonosor: z duct⁹ fuerat i babilonē captiu⁹: vt dicitū est. s. xliij. ca. cui⁹ cā fia it: qz euilmerodach tpe q̄ p̄ suus nabuchodonosor p̄t amentā in quā versus fuit inter seras habitauit septē annis: vt h̄ **D**aniel. iij. multa mala fecit: ido p̄ ei⁹ de infania reuertens ip̄m cū ioachin incarcerationi vbi amicitia ad inuicē p̄traxerūt. p̄ qd cū iste euilmerodach postea sublimat⁹ eēt i regnū: eduxit istū ioachin de carcere: z ip̄m inter p̄ncipes regni sui maxie honorauit: vt h̄ d̄z: z p̄z lra: **H**oc aut factū ē a d̄o. p̄ duo. **P**rimū est vt p̄siliū **D**ieremie q̄ ioachin se tradiderat regi babilois oñderet suis: se bonū: qz p̄ b̄ euasit mortē z ciuitatis destructionē tpe suo: z tadē p̄secut⁹ ē exaltationē in regno babilonie regno iudee destructo. Scdm ē vt v̄bū **E**saie de nabuchodonosor: qd h̄ **E**saie. xliij. videlicet qd de sepulchro suo eēt eijctus: p̄ p̄siliū ioachin cōpleret. iste enim euilmerodach timēs ne p̄ su⁹ resurgeret a mortuis: sic de isania ad sanā mētē redierat. **F**actū est aut in anno zc. Sicut dicitū ē. s. ca. p̄cedēti iste ioachin tradiderat se regi babilonis p̄ liberationē tēpli/ ciuitat/ z cōis ppl̄i. p̄ hoc q̄ rex babilonis eū de carcere liberauit: z sup oēs regni sui magnates honorauit: oñd̄if qd d̄s p̄ honore dei z bono cōi se tradētib⁹ vel exponētib⁹ referuat bona meliora in p̄ntivel futuro reddēda. redditio tñ in futuro multo melior est: nā ibi reddēt bonū infinitū habēdū eternalit⁹ p̄ clarā visionē et suauissimā fruitionē. ad quā nos p̄ducatur ille q̄ cū p̄re z sp̄sc̄ro viuūt z regnat in seculū seculozum Amen.

Diere. 40. c

Doraliter

B 9

redierat: fecit corpus patris exhumari & in multis partib' diuidi: & vulturibus dari que ad diuersa loca euolauerunt. et tunc dixit ioachin: tunc resurget pater tuus quando iste aues in vnu iteru reuertentur. quasi diceret: de hoc no habes vltra timere. Patet igitur in hoc facto impletio pphetie diuinit' pre dicte: & exaltatio seminis dauid. ppter eius merita: etia in ter/ ra aliena fm dispositione diuine sapie q mutat tempora & eta tes: transfert regna atq; pstruit: attingens a fine vsq; ad fine fortiter: & dispones oia suauit'. Cui e honor & gloria in secula seculorum Amen.

Additio. In ca. xxv. vbi dicit in postilla: p'tz igit' rē. Potest etia alia ratio exaltatiois ioachin af signari nō minus necessaria. s. ne euacuaretur pphetia iacob: **Gen. xlii. b.** Nō auferet sceptrum de iuda: nec dux de femore eius rē. Si em ioachin iste mortuo sedechia & alijs regib' iur de remansisset p'ictus vilitate in carcere manifeste eē ablatuz sceptruz:

Expositio prologi

Incipit postilla fratris Britōis or dinis minorū sup primū prologū libro rum paralipomenon.

Dicitur tamen aliqd de nomie istoz libroz & ordie perstrin gamus. Notanduz q; d'ibre haioni hebraice. paralipomenon gre ce: verba dierum dicimus latine. vnde & a Hieronymo in plogo sup regum: d'ibre haioni chronic'. i. temporane' appellatur: quia continet quedam ge/ sta tēpor' ab adam vsq; ad captiuitate babilonicaz sub sedechia factā in quā terminatur vltim' liber Regū: sicut & secundus Paral. Et quia libri Paral. cōcant in materia cum libris Reguz: & qm in his supplent que min' ibi di/ cuntur. ideo post libros Regū imedia te sequuntur. sed cum in libris Regum agatur de vtroq; regno. i. iuda & isrl: in Paralipomenon tm de regibus iu da agitur. preponit autē libris Efdre: quia finis secundi Paralipomenō idē est cum principio Efdre. Quis scripse rit d'ibre haioni ignoratur. vnde inter apocrypha deberet (sicut patet supra) cōputari: tamen inter agiographa cō putatur: sicut patet supra in principio prologi Josue. Deriuationē paralipo menon inuenies supra in epistola ad Paulinuz in. viii. ca. Item nota q; hie ronymus d'ibre haioni correxit & trā/ stulit. Primo enim correxit septuagin ta: postmodum nouam editionem fe/ cit ad petitionem Chromacij pape de hebreo transferēs in latinū. & quia cor rectio precessit translationē. ideo prolo gum qui correctioni preponitur ante/ ponendum reoz. s. Eusebius: Hierony mus rē. qui in septem particulas diui di potest ad presens. Primo em ca ptat beniuolentiam: preponens amica bilem salutationem dicens: Eusebius Hieronym' rē. Secūdo subdit mo dum quo sacre scripture didicit verita/ tem. didicit enim laboriose diuersa lo/ ca peragrādo: quod notatur cum dici/ tur: Quoniam grecoruz. Item didicit humiliter non de se presumēdo: quod notatur cum dicitur: Fateor enim rē. Item didicit ordiate peritiozem docto rem eligendo: quod notatur cum dici/ tur: Deniq; cuz a me rē. Tertio in/ nuit q; necessaria est sua correctio. s. p pter grecor' & latinoz codicū falsitate. qd notatur ibi: Libere em loquor rē. qd in nō attribuit vitio septuaginta in terptum: sed culpe scriptoz. Quarto ostendit cum apud hebreos liber pa ralipome nō vnus sit: cur apud nos re cepit sectio

Incipit prologus sancti Hiero nymi in libros Paralipomenon e greco in latinū iuxta septuagin ta interpretes p eū trāstatos.

Eusebius Hieronym' dōmoni & rogatiano su is i christo iesu salutē. Quomodo grecor' hi storias magis intelligunt q; athe nas viderint: et tertium virgi lij librum a troade per leucha ten: & a croceraunia ad siciliam: & inde ad ostia tyber' nauigauerint. Ita sanctaz scripturam luci dius intuebit: qui iudeaz oculis cōtemplat' est: & antiquaz vrbu um memorias: locorūq; vel ea dem vocabula v' mutata cogno uerit. Unde & nobis cure fuit cū eruditissimis hebreozū hūc labo rē subire: vt circūrem' puinciaz quā vniuersē xpī ecclie sonāt. Fa teor em mi dōmon et rogatiane charissimi nūq; me i diuinis vo luminib' pprijs virib' credidisse: nec habuisse opinionē meā: s; ea etiā de qb' scire me arbitrabar in terrogare me solitum: quāto ma gis de his sup qb' anceps eram. Beniq; cū a me nup lris flagitas a setis: vt vob paralipomenon lati no sermone transferrē de tyberia de legis quondā auctore q; apud hebreos admiratiōi habebat: as sumpsi: & stuli cū eo a vertice (vt aiūt) vsq; ad extremū vnguē: & sic pfirmat' ausus sū facere qd iube bat. Libere ei vob loqr. Ita ei i grec' & latinis cogicib' h noim li ber vitiosus ē: vt nō tā hebreā q; barbara qdā & sarmatica nomia m coniecta arbitrandum sit. Nec h septuaginta interptibus qui spi

sceptrum: & dux de iuda per longū tempus ante aduentuz xpī qd esset de directo p pphetiā pdictā: sed in q̄tum ipse ioachin fuit a carcere eductus & thron' eius super thronum regiū posi tus: vt h' in lra. idcirco saluat' pphetia: q; adhuc etiā tpe trans migratiōis dux remanebat de femore iude: & eodē modo post mortē ioachin successit salathiel & corobabel in magno & nota bili honore: & sic credendum est successio vsq; ad tempus aduē tus xpī exclusiue. vt patet per historias Dacha. & alias q; ad hoc faciunt. vnde sceptrū fuit ablatum. p'rie: quando hero des idumeus abstulit illam dignitatem: in cuius dieb' natus est xp̄s. vt **Datt. ij. ca.** vnde & hebrei licet aduersarij nostri sup predictum verbum. Non auferetur rē. in quodā libro de thalmud qui dicit canhedrin exponūt: q; illi duces de iuda de quibus loquitur pphetia iacob: erant pncipes transmigrationis residentes in babilonia rē.

Finit liber Regum quartus:

Expositio prologi

cepit sectionem / ibi: Hoc primū scien dum rē. Quinto excitat lectoris at/ tentionem. & hoc propter duo. scz pro pter difficultatem: & vtilitatem. Diffi cultatem insinuat cum dicit: Illud etiā attendendum rē. Utilitatez indicat cū dicit: Ad extremuz q; ois eruditio rē. Sexto dicit q; quis nō ambigat ali quibus displicetur: dōmonis tamen & rogatiani orationibus adiu' fecit istā correctionem / ibi: Orationū itaq; ver strarum: de cuius veritate ne forte ali quis dubitaret. Ultimo docet vita re dubitationis occasionem: & hoc du pliciter. Primo cum alijs conferendo ibi: Si quis in hac interpretatiōe rē. Secundo asserit q; obeli officij atten dēdo / ibi: Ubicūq; ergo assericos rē. littera satis plana est. vnde leuiter per transibo. Eusebius Hiero. binominus erat. sicut p'tz hoc in eplā quā ipse fecit de clerici vita v' monachi: q; sic incipit: Eusebi' Hiero. Oceano suo salutes. Dōmoni & rogatiano suis amicis in xpō iesu salutē. Sequit': Athenas: ci uitatez grecie. & dicit' athene quasi lit toralea: vel ab acta qd est lit': q; in lit toze erāt posite. v' dicit' athene quasi imortales. ppter studiu qd ibi viguit: q; imortalis est sapia. ab a qd est sinet & thanathos qd ē mors. Et tertii Air gily eneidos. A troade regione. de q; dicit' Isido. riiij. etymol. Est regio troa dis supiecta ab aqlonis pte galathie: a meridiano vicina est licaonie: ab ori ente adheret lydie: ab occidēte helles pontiaco mari finit'. Per leuchaten: promontoriū iuxta neapolim in q; atti ci appollinis tēplū fuit. ita diē Is. ety mol. riiij. Acrocerania: mōtes pp al titudinē & fulminū ic' vocant'. Et no ta q; p cōpositionē a ceros qd ē cornu: et anis dicit' cereunia ceraniuz com/ motiones & exaltatiōes vndarū i tēpe state qsi cornuti amnes. Itēz cerania dicitur sara eminētia in mari ad instar cornuū. vnde **Quid' in. xv.** metamor pho. Sara fugit dextra p'rupta cerau nia pte. & p cōpositionē ab acros qd ē mons possumus dicere acrocerania scopulos magnos & cacumiatos: et in amne v' in mari. tm fm illd' Isido. sunt inter armenia & hyberia. Ad sicilia re gionem sic dictam a siculo fratre itali: prius tm a sicano rege sicania dicta est. & etiā trinacria pp tres montes q; hz scz peloz: patinū & lilybeū. vñ Isido. etymol. riiij. Trinacria grecū qd lati ne triquadra dicit': quasi in tres qua dras diuisa. hec ab italia exiguoz freto discreta